

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewi- dome
Zespoły rolnicze ogółem	3 016	347	731	1 053	499	253	37	96
Ludność w zespołach	15 405 ^b	1 113	3 229	5 779	2 860	1 499	131	794 ^c
Przeciętna liczba osób w zespole	438	3,2	4,4	5,5	5,7	5,9	3,5	37
Zespoły zatrudniające siły najemne	2 578	344	711	968	360	113	—	14
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych		21	91	215	109	—	—	82
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		4	16	66	34	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		—	—	—	—	—	—	—

a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. b W tej liczbie 299 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 1 324 dożywotników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespółów Inni człon- kowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rol		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	6 200	2 228	562	531	778	445	1 648	7 227	2 123	1 289	1 135	731	1 938	47	—
Głowy zesp.	2 105	—	—	6	172	367	1 559	473	1	5	31	67	366	37	—
Inni członk.	4 095	2 228	562	525	606	78	89	6 754	2 122	1 284	1 104	664	1 572	10	14

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znakł klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i cha- lupnicy	razem	samo- dzielni zatrud- niający siły na- jemne	przy nich poma- gający członko- wie rodziny	samo- dzielni nie zatrud- niający sił na- jemnych	przy nich poma- gający człon- kowie rodziny	prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i cha- lupnicy z poma- gającymi człon- kami rodziny	
		zatrud- niający siły najemne	nie zatrud- niający sił na- jemnych										
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	595	16	42	31	506	226	5	4	13	4	16	184	
08 ^c Ogrodnictwo	285	16	42	8	219	127	5	4	13	4	6	93	
00 Leśnictwo	303	—	—	23	280	96	—	—	—	—	10	86	
1-2 Górnictwo i przemysł	10 040	993	2 462	268	6 317	4 407	260	87	925	127	125	2 883	
w tym: duże przedsiębior. (I-V kat.)	2 805	92	—	197	2 516	985	24	7	—	—	90	864	
średn. przeds. (VI-VII kat.)	325	59	—	37	220	150	17	4	—	—	14	115	
123 Kowalstwo	380	71	169	—	140	216	23	2	63	6	—	122	
124 Ślusarstwo	305	47	136	—	122	157	10	1	53	4	—	89	
175 Stolarstwo	493	81	177	7	228	270	20	6	61	6	3	174	
232 Krawiectwo	525	75	328	—	122	315	20	3	183	11	—	98	
235 Szewstwo	639	106	399	—	134	289	27	10	138	15	—	99	
242 Młyny	238	17	64	9	148	89	4	2	21	4	5	53	
243 Piekarnie	454	160	147	—	147	253	46	26	46	14	—	121	
245 Cukrownie	1 541	—	—	73	1 468	444	—	—	—	—	28	416	
254 Rzeźnictwo	508	142	196	4	166	254	32	23	59	30	2	108	
274 Budownictwo domów	526	18	254	6	248	222	4	1	81	7	6	123	
3 Handel i ubezpieczenia	2 491	302	1 544	173	472	1 171	86	34	559	131	106	255	
31 Handel towarowy	1 573	221	861	77	414	727	64	26	274	97	56	210	
325 Zakłady gastronomiczne	259	47	179	3	30	118	12	5	49	27	3	22	
4 Komunikacja i transport	1 560	20	57	304	1 179	424	4	1	22	6	97	294	
40 Poczta, telegraf, telefon	374	—	—	79	295	103	—	—	—	—	38	63	
42 Koleje	986	—	—	214	772	245	—	—	—	—	57	188	
5 i nast. Pozostałe działy	8 086 ^c	92	238	1 465	2 640	4 120 ^c	29	5	109	10	692	1 298	
51 Administracja publiczna	665	—	—	406	259	234	—	—	—	—	159	75	
53 Służba bezpieczeństwa	913	—	2	68	843	231	—	—	1	—	22	208	
702 Szkolnictwo powszechne	378	—	—	351	27	178	—	—	—	—	166	12	
81 Higiena	244	45	133	2	64	144	12	3	60	9	2	58	
9 Służba domowa	805	—	—	—	805	741	—	—	—	—	—	741	
X0 Emeryci i inwalidzi	2 011	—	—	—	—	958	—	—	—	—	—	—	

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. b Wraz z rybactwem. c Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”.

Bezrobocie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 115 (i biernych 45), robotników 1 495 (i biernych 1 940); w tym w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 16 (i biernych 14), robotników 1 325 (i biernych 1 760).

Notes. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia 4 km² 1 076,2. Ludności ogółem 67 742, mężczyzn 32 001, kobiet 35 741, ludności na 1 km² 62,9. Gmin miejskich 4, gmin wiejskich 10, gromad wiejskich 99, miejscowości 378 (na 100 km² miejscowości 35,1).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko- kato- lickie	ewange- lickie	mojze- szowe	inne	polski	niemiec- ki	Inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	18 106	17 051	671	211	160	17 291	748	66	13 551	80	376
%	100,0	94,2	3,7	1,1	0,9	95,5	4,1	0,4	96,7	0,6	2,7
w tym mężczyźni	8 840	8 281	297	104	151	8 483	324	32	6 558	21	136
Wieś	49 636	45 589	3 907	39	21	45 642	3 961	25	36 222	324	1 339
%	100,0	91,8	7,9	0,1	0,0	91,9	8,0	0,1	95,5	0,9	3,5
w tym mężczyźni	23 161	21 332	1 763	17	16	21 362	1 784	12	16 587	87	595

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1831- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)
Miasta	2 121	567	468	596	1 824	1 966	650	644	1 969	491	425	556	1 784	2 305	816	917
%	24,0	6,4	5,3	6,8	20,6	22,2	7,4	7,3	21,2	5,3	4,6	6,0	19,3	24,9	8,8	9,9
Wieś	5 877	1 528	1 437	1 720	4 575	3 999	1 743	2 265	5 828	1 614	1 436	1 864	5 297	5 654	2 077	2 679
%	25,4	6,6	6,2	7,4	19,7	17,3	7,5	9,8	22,0	6,1	5,4	7,0	20,0	21,4	7,9	10,1

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tym licząca poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	3 912	x	2 641	998	198	54	17 197	x	9 613	5 668	1 254	426
%	x	100,0	67,5	25,5	5,1	1,4	x	100,0	55,9	32,9	7,3	2,5
1 izba	850	21,7	351	294	150	54	2 791	16,2	530	1 020	801	426
2 izby	1 295	33,1	736	506	48	x	5 740	33,4	2 189	3 031	453	x
3 izby	831	21,2	655	176	x	x	3 945	22,9	2 536	1 409	x	x
4 izby i więcej	929	23,8	899	22	x	x	4 676	27,2	4 358	208	x	x
Wieś ogółem	9 077	x	4 648	3 434	693	162	49 071	x	18 777	22 082	5 245	1 278
%	x	100,0	51,2	37,8	7,6	1,8	x	100,0	38,3	45,0	10,7	2,6
1 izba	1 399	15,4	437	465	328	162	5 444	11,1	684	1 612	1 780	1 278
2 izby	4 069	44,8	1 596	2 080	365	x	21 594	44,0	4 817	12 951	3 465	x
3 izby i więcej	3 586	39,5	2 610	889	x	x	21 907	44,6	13 268	7 519	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 10 523; na wsi 23 121; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,7; na wsi 2,5; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,6; na wsi 2,1.
W tabelicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielną				Ludność najemna						
	liczby bez- względ- ne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	rozem	w tym męż- czyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bez- względ- ne	%	liczby bez- względ- ne	%				czynni i bierni	rozem	w tym męż- czyźni	czynni i bierni	rozem	w tym męż- czyźni
Rolnictwo*	37 764	55,8	1 576	8,7	36 188	72,9	14 968 ^a	.	307	161	144	22 489	9 759	6 471	
Górnictwo i przemysł	13 567	20,0	8 516	47,0	5 051	10,2	4 546	1 773	1 430	354	158	132	8 667	3 430	3 043
Handel i ubezpieczenia	2 790	4,1	1 837	10,1	953	1,9	2 076	855	487	184	113	96	530	302	173
Komunikacja ^b	2 505	3,7	1 224	6,8	1 281	2,6	103	30	30	383	119	93	2 019	459	453
Inne	11 116	16,4	4 953	27,4	6 163	12,4	524	196	125	1 779	918	511	3 543	1 805	795

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybakstwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierno o nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych 5 270, czynnych 2 671 (w tym mężczyźni 1 456).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w roln- nictwie ogółem	Pra- cowni- cy umy- ślowi	Robotnicy									
			ogółem	rze- mieś- nicy w go- spon- darst- wach rolnych	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy ^a				
					w mie- szka- niach służbo- wych	wraz z praco- dawcą	razem	bezo- bojni	posia- dający ziemię	razem	bezo- bojni	posia- dający ziemię
Czynni i bierni	22 023	282	21 741	1 002	13 660	956	4 139	1 208	.	1 984	1 256	
Czynni	9 587	146	9 441	330	5 865	935	1 455	404	183	856	498	122
w tym mężczyźni	6 397	132	6 265	330	3 793	568	1 012	314	156	562	376	89

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nie uprzemysłowanej wsi.
Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Powierzchnia użytków rolnych							
	Ogółem	mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewie- dome
Zespoły rolnicze ogółem	2 565	264	322	582	647	590	61	99
Ludność w zespołach	13 312 ^b	920	1 418	3 009	3 770	3 346	202	647 ^c
Przeciętna liczba osób w zespole	644	3,5	4,4	5,2	5,8	5,7	3,3	32
Zespoły zatrudniające siły najemne	1 921	263	306	527	485	273	—	67
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	—	15	38	115	146	—	—	—
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat	—	2	8	33	62	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 210 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 853 dożywotników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni						Kobiety						Samodzielnie jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	w wieku lat						w wieku lat						męż- czyźni	kobie- ty	
	ogółem	13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej	ogółem	13 i mniej	14-21	22-31	32-41			42 i więcej
Ogółem	4 921	1 614	467	462	745	361	1 271	5 550	1 582	1 042	964	556	1 402	29	14
Głowy zesp.	1 602	—	1	9	140	276	1 175	319	4	5	19	42	248	21	4
Inni członk.	3 319	1 614	466	453	605	85	96	5 231	1 578	1 037	945	514	1 154	8	10

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu ^a (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					Czynni						
	ogółem	zatrud- niający siły najemne	nie za- trudnia- jący sił najem- nych	pracow- nicy umysł- owi	robot- nicy i cha- lupnicy	razem	samo- dzielni zatrud- niający siły najemne	przy nich pomaga- jący człon- kowie rodziny	samo- dzielni nie za- trudnia- jący sił najemnych	przy nich pomaga- jący człon- kowie rodziny	pracow- nicy umysł- owi	robot- nicy i chalo- pnicy z pomaga- jącymi człon- kami rodziny
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 638	42	114	95	1 387	580	8	5	27	5	29	506
08 Ogrodnictwo	350	28	79	3	240	163	6	4	18	4	1	130
00 Leśnictwo	1 224	1	—	92	1 131	396	—	1	—	—	28	367
1-2 Górnictwo i przemysł	13 567	992	3 554	354	8 667	5 361	253	93	1 264	163	158	3 430
w tym: duże przedsięb. (I—V kat.)	4 090	43	—	225	3 822	1 242	13	3	—	—	94	1 132
średn. przedś. (VI—VII kat.)	746	83	—	69	594	325	20	8	—	—	34	263
123 Kowalstwo	482	78	279	—	125	237	20	1	88	25	—	103
175 Stolarstwo	751	81	148	20	502	333	21	5	59	5	7	236
232 Krawiectwo	651	51	502	1	97	378	18	—	262	15	1	82
235 Szewstwo	735	91	466	—	178	309	22	6	158	14	—	109
242 Młyny	431	61	68	20	282	169	14	7	25	6	12	105
243 Piekarnie	522	208	148	—	166	286	50	36	48	22	—	130
245 Cukrownie	1 595	—	—	88	1 507	469	—	—	—	—	29	440
252 Krochmalnie	828	—	—	20	808	221	—	—	—	—	13	208
254 Rzeźnictwo	654	157	313	8	176	318	38	21	96	31	4	128
274 Budownictwo domów	1 445	22	681	8	734	485	6	1	195	12	8	263
3 Handel i ubezpieczenia	2 790	325	1 751	184	530	1 270	98	38	615	104	113	302
31 Handel towarowy	1 829	239	1 035	92	463	847	75	29	352	85	57	249
4 Komunikacja i transport	2 505	10	93	383	2 019	608	3	—	25	2	119	459
40 Poczta, telegraf, telefon	506	—	—	120	386	129	—	—	—	—	49	80
42 Koleje	1 518	—	—	240	1 278	319	—	—	—	—	62	257
5 i nast. Pozostałe działy	9 478	97	271	1 684	2 156	5 010	33	5	108	5	889	1 299
51 Administracja publiczna	765	—	—	468	297	269	—	—	—	—	184	85
53 Służba bezpieczeństwa	543	—	—	60	483	129	—	—	—	—	17	112
54 Kościół i związki wyzn.	411	—	—	353	58	301	—	—	—	—	284	17
702 Szkolnictwo powszechne	405	—	—	378	27	194	—	—	—	—	183	11
81 Higiena	325	65	123	1	136	170	22	5	54	3	1	89
9 Służba domowa	970	—	—	—	970	896	—	—	—	—	—	896
X0 Emeryci i inwalidzi	3 308	—	—	—	—	1 532	—	—	—	—	—	—
X22 Utrzym. się z zas. op. społ.	374	—	—	—	—	232	—	—	—	—	—	—

^a Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę e do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 126 (i biernych 89), robotników 1 939 (i biernych 2 858); w tym w górnictwie i przemyśle (1 — 2) prac. umysł. 37 (i biernych 43), robotników 1 597 (i biernych 2 496).

Notes. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia km² 917,4. Ludności ogółem 47 825, mężczyzn 23 376, kobiet 24 449, ludności na km² 52,1. Gmin miejskich 4, gmin wiejskich 7, gromad wiejskich 92, miejscowości 289 (na 100 km² miejscowości 31,5).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	Inne	polski	niemiecki	Inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	12 122	11 084	904	125	11 234	844	38	8 704	86	253
%	100,0	91,4	7,5	1,0	92,7	7,0	0,3	96,2	0,9	2,8
w tym mężczyźni	5 855	5 429	367	55	5 503	335	15	4 194	21	96
Wieś	35 703	26 686	8 872	84	26 857	8 794	31	26 116	332	1 129
%	100,0	74,8	24,8	0,2	75,2	24,6	0,1	94,5	1,2	4,1
w tym mężczyźni	17 521	13 196	4 248	51	13 277	4 213	23	12 787	81	510

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)							Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)
Miasta	1 542	349	353	463	1 063	1 227	404	449	1 529	336	295	381	1 168	1 523	455	575
%	26,3	6,0	6,0	7,9	18,2	20,9	6,9	7,7	24,4	5,4	4,7	6,1	18,6	24,3	7,2	9,2
Wieś	4 122	1 118	1 182	1 382	3 648	2 959	1 402	1 698	3 951	1 023	1 051	1 308	3 719	3 963	1 526	1 617
%	27,5	6,4	6,7	7,9	20,8	16,9	8,0	9,7	21,7	5,6	5,8	7,2	20,5	21,8	8,4	8,9

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	2 624	x	1 655	721	178	53	11 818	x	6 049	4 051	1 097	402
%	x	100,0	63,1	27,5	6,8	2,0	x	100,0	51,2	34,3	9,3	3,4
1 izba	649	24,7	217	234	144	53	2 329	19,7	326	813	773	402
2 izby	872	33,2	490	347	34	x	3 869	32,7	1 436	2 093	324	x
3 izby	541	20,6	427	112	x	x	2 509	21,2	1 598	880	x	x
4 izby i więcej	558	21,3	521	28	x	x	3 090	26,2	2 689	265	x	x
Wieś ogółem	6 532	x	3 587	2 116	530	193	35 476	x	15 306	13 574	3 790	1 514
%	x	100,0	54,9	32,4	8,1	3,0	x	100,0	43,1	38,3	10,7	4,3
1 izba	1 161	17,8	281	375	309	193	5 002	14,1	456	1 328	1 664	1 514
2 izby	2 350	36,0	963	1 140	221	x	12 509	35,3	2 923	7 112	2 126	x
3 izby i więcej	3 004	46,0	2 341	601	x	x	17 887	50,4	11 923	5 134	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 6 826; na wsi 17 469; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,6; na wsi 2,7; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,7; na wsi 2,0.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tym męzczyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem
Rolnictwo*	30 335	63,4	1 451	12,0	28 884	80,9	17 462 ^a	.	.	201	101	97	12 672	6 073	4 127
Górnictwo i przemysł	9 283	19,4	5 571	45,9	3 712	10,4	2 632	1 042	829	210	86	73	6 441	2 207	2 073
Handel i ubezpieczenia	1 637	3,4	1 288	10,6	349	1,0	1 276	559	310	94	60	42	267	149	103
Komunikacja ^b	1 514	3,2	1 017	8,4	497	1,4	1 04	41	38	246	70	57	1 164	244	242
Inne	5 056	10,6	2 795	23,1	2 261	6,3	290	134	81	870	434	297	1 646	961	371

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. Ta liczba objęta są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierno o nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych 225, czynnych 935 (w tym mężczyźni 509).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkał			bez podania rodzaju pracy				
					w miastkach z pracodawcą	w mieszkaniach własnych	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię
Czynni i bierni	12 182	190	11 992	488	7 504	1 020	2 054	758	.	926	442	.
Czynni	5 886	96	5 790	158	3 477	982	830	283	30	343	178	21
w tym mężczyźni	4 011	92	3 919	158	2 281	613	608	229	28	259	146	20

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi. Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wieś)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewi- dome
Zespoły rolnicze ogółem	3 122	202	572	734	652	786	103	73
Ludność w zespołach	15 898 ^b	768	2 515	3 650	3 639	4 380	424	522 ^b
Przeciętna liczba osób w zespole		3,8	4,4	5,0	5,6	5,6	4,1	18
Zespoły zatrudniające siły najemne	742	5	23	61	140	392	103	55
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	2 380	197	549	673	512	394	—	—
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat		23	85	156	146	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		4	22	37	63	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem, i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 164 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 804 dożywotników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wieś)

Głowy zespołów inni człon- kowie	Mężczyźni							Kobiety						Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni	
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	6 098	1 946	545	581	962	451	1 610	6 543	1 772	1 227	1 154	722	1 658	22	7
Głowy zesp.	2 034	—	—	7	202	357	1 467	346	—	2	21	60	262	18	1
Inni członk.	4 064	1 946	545	574	760	94	1 43	6 197	1 772	1 225	1 133	662	1 396	4	6

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownicy umysłowi	robot- nicy chłopski	razem	samo- dzielni zatrud- niający siły naj- emne	przy nich pomaga- jący członko- wie rodziny	samo- dzielni nie zatrud- niający sił naj- emnych	przy nich pomaga- jący członko- wie rodziny	prac- cow- nicy umysłowi	robot- nicy i cha- łupnicy z po- magają- cymi członk. rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nie zatrud- niający sił najem- nych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	654	22	39	43	550	265	5	2	16	2	16	224
00 Leśnictwo	479	—	—	38	441	171	—	—	—	—	14	157
1-2 Górnictwo i przemysł	9 283	711	1 921	210	6 441	3 335	173	93	660	116	86	2 207
w tym: duże przedsiębior. (I-V kat.)	4 021	51	—	130	3 840	1 097	12	4	—	—	53	1 028
średn. przedś. (VI-VII kat.)	547	110	—	46	391	205	25	8	—	—	18	154
105 Kopalnie i warzelnie soli	232	—	—	—	232	49	—	—	—	—	—	49
123 Kowalstwo	356	81	174	—	101	180	23	9	59	14	—	75
163 Wapienniki i kopaln. gipsu	2 446	—	—	70	2 376	625	—	—	—	—	27	598
166 Cegielnie	537	16	4	9	508	166	4	—	1	2	3	156
175 Stolarstwo	260	56	125	—	79	130	10	5	37	8	—	70
232 Krawiectwo	361	66	241	1	53	210	15	7	133	9	1	45
235 Szwewstwo	452	79	291	—	82	190	22	7	86	8	—	67
242 Młyny	370	48	49	21	252	140	12	8	13	7	12	88
254 Rzeźnictwo	361	119	115	6	121	179	28	28	37	10	3	73
274 Budownictwo domów	777	19	337	3	418	256	6	—	101	15	3	131
3 Handel i ubezpieczenia	1 637	182	1 094	94	267	768	55	39	337	128	60	149
31 Handel towarowy	1 114	146	702	42	224	532	43	28	206	102	27	126
4 Komunikacja i transport	1 514	18	86	246	1 164	355	4	1	25	11	70	244
40 Poczta, telegraf, telefon	388	—	—	68	320	93	—	—	—	—	29	64
42 Koleje	815	—	—	149	666	154	—	—	—	—	33	121
5 i nast. Pozostałe działy	4 402 ^c	57	172	827	1 096	2 259 ^c	19	5	78	7	418	737
51 Administracja publiczna	448	—	—	243	205	150	—	—	—	—	101	49
702 Szkolnictwo powszechne	288	—	—	265	23	147	—	—	—	—	137	10
8 Lecznictwo i higiena ^d	346	47	126	66	107	178	14	5	58	7	38	56
9 Służba domowa	583	—	—	—	583	557	—	—	—	—	—	557
X0 Emeryci i inwalidzi	1 434	—	—	—	—	617	—	—	—	—	—	—
X22 Utrzym. się z zas. op. społ.	252	—	—	—	—	164	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zesz. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę ^d do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 50 (i biernych 12), robotników 1 099 (i biernych 2 007); w tym w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 3 (i biernych 1), robotników 945 (i biernych 1 826).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

WOJ. POZNAŃSKIE

POWIAT ŚREM

XI 25

Powierzchnia km² 927,5. Ludności ogółem 57 301, mężczyzn 27 096, kobiet 30 208, ludności na km² 61,8. Gmin miejskich 5, gmin wiejskich 6, gromad wiejskich 108, miejscowości 323 (na 100 km² miejscowości 34,8).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	Inne	połski	niemiecki	Inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	17 066	16 601	348	92	16 679	363	24	12 471	145	417
%	100,0	97,3	2,0	0,5	97,7	2,1	0,2	95,6	1,1	3,2
w tym mężczyźni	7 990	7 773	169	41	7 819	161	10	5 770	40	164
Wieś	40 238	37 506	2 652	44	37 590	2 633	15	29 686	202	981
%	100,0	93,2	6,6	0,1	93,4	6,6	0,0	96,1	0,7	3,2
w tym mężczyźni	19 894	17 894	1 175	26	17 929	1 169	8	13 884	45	458

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejsze (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejsze (60 i więcej)		
Miasta	2 011	462	460	605	1 520	1 688	555	684	2 012	453	396	537	1 740	2 249	715	968		
%	25,2	5,8	5,7	7,6	19,0	21,1	6,9	8,6	22,1	5,0	4,4	5,9	19,2	24,8	7,9	10,6		
Wieś	4 713	1 279	1 181	1 477	3 961	3 065	1 470	1 950	4 643	1 214	1 186	1 487	4 330	4 351	1 714	2 192		
%	24,7	6,7	6,2	7,7	20,7	16,0	7,7	10,2	22,0	5,7	5,6	7,0	20,5	20,6	8,1	10,4		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbie				ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbie			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	3 835	x	2 584	992	189	59	16 593	x	9 176	5 573	1 250	442
%	x	100,0	67,4	25,9	4,9	1,5	x	100,0	55,3	33,6	7,5	2,7
1 izba	894	23,3	382	323	129	59	2 833	17,1	575	1 121	680	442
2 izby	1 268	33,1	730	477	60	x	5 568	33,5	2 103	2 880	570	x
3 izby	838	21,8	674	163	x	x	3 916	23,6	2 611	1 289	x	x
4 izby i więcej	832	21,7	798	29	x	x	4 247	25,6	3 887	283	x	x
Wieś ogółem	7 169	x	3 403	2 993	531	113	39 919	x	13 692	19 707	3 998	894
%	x	100,0	47,5	41,7	7,4	1,6	x	100,0	34,3	49,4	10,0	2,2
1 izba	1 174	16,4	401	402	257	113	4 312	10,8	611	1 412	1 382	894
2 izby	3 006	41,9	1 144	1 569	274	x	16 094	40,3	3 515	9 709	2 616	x
3 izby i więcej	2 972	41,5	1 854	1 022	x	x	19 427	48,7	9 560	8 586	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 9 966; na wsi 17 948; przeciętna liczba izb na mieszkańca: w miastach 2,6; na wsi 2,3; przeciętna liczba osób na izbie: w miastach 1,7; na wsi 2,2.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna						
	liczby bezwzględne	%	w miastach		czynni i bierni	razem	w tym męzczyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy				
			liczby bezwzględne	%				czynni	bierni	czynni	bierni	czynni		
Rolnictwo*	32 638	56,9	1 907	11,2	30 731	76,4	16 316 ^a	246	141	114	16 076	7 532	5 010	
Górnictwo i przemysł	10 606	18,5	6 955	40,7	3 651	9,1	3 913	1 499	1 168	218	95	78	6 475	2 829
Handel i ubezpieczenia	2 611	4,6	2 064	12,1	547	1,3	1 975	834	456	164	89	59	472	243
Komunikacja ^b	2 689	4,7	1 284	7,5	1 405	3,5	71	26	25	447	136	115	2 171	537
Inne	8 760	15,3	4 856	28,5	3 904	9,7	588	209	136	1 386	631	441	3 351	1 728

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby bierno o nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych 3 435. czynnych i biernych 1 659 (w tym mężczyzn 708).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wies)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	R o b o t n i c y								
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi		bez podania rodzaju pracy ^a				
					w mieszkaniach służbowych	wraz z pracodawcą	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni
Czynni i bierni	15 050	203	14 847	736	9 743	1 042	2 063	540	1 263	621	
Czynni	7 137	123	7 014	270	4 269	1 023	936	275	516	257	141
w tym mężczyźni	4 771	98	4 673	270	2 756	696	595	163	356	193	97

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowanej wsi.

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. I.VIII 1931 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla rezerwy przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojaka akozarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewie- doma
Zespoły rolnicze ogółem	2 558	262	343	535	512	792	77	37
Ludność w zespołach	14 440 ^b	956	1 573	2 952	2 997	4 993	349	620 ^b
Przeciętna liczba osób w zespole		3,6	4,6	5,5	5,9	6,3	4,5	
Zespoły zatrudniające siły najemne	663	6	8	34	112	415	77	11
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	1 895	256	335	501	400	377	—	26
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		12	50	105	112	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		4	14	31	55	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 442 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tabelicy ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabelicy nie uwzględniono 121 dożywotników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni człon- kowie	Mężczyźni							Kobiety							Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni	
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat						męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej			
Ogółem	5 201	1 766	487	529	846	350	1 220	5 920	1 670	1 224	1 082	592	1 351	12	15	
Głowy zesp.	1 596	1	1	2	178	286	1 125	299	—	4	24	47	224	8	1	
Inni członk.	3 605	1 765	486	527	668	64	95	5 621	1 670	1 220	1 058	545	1 127	4	14	

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownic- y umy- słowi	robot- nicy i chalu- pnicy	razem	samo- dzielni za- trud- nia- jący siły na- jemne	przy nich poma- gający członko- wie rodziny	samo- dzielni nie za- trudnia- jący siły na- jemnych	przy nich poma- gający człon- kowie rodziny	prac- ownic- y umy- słowi	robot- nicy i che- łupnicy z poma- gają- cymi człon- kami rodzin	
		zatrud- niający siły najemne	nie zatrud- niający sił na- jemnych										
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 406	46	188	143	1 029	523	10	3	50	19	51	39	
08 Ogrodnictwo	324	25	66	16	217	163	5	2	27	13	5	11	
00 Leśnictwo	877	—	—	127	750	302	—	—	—	—	46	256	
1-2 Górnictwo i przemysł	10 606	1 008	2 905	218	6 475	4 423	234	127	955	183	95	282	
w tym: duże przedsiębior. (I-V kat.)	2 473	66	—	121	2 286	921	16	5	—	—	52	84	
średn. przedś. (VI-VII kat.)	557	102	—	51	404	236	22	10	—	—	20	180	
123 Kowalstwo	410	88	199	—	123	196	18	5	56	18	—	0	
128 Prod. maszyn rolniczych	307	9	—	18	280	154	2	—	—	—	9	14	
166 Cegielnie	893	13	—	21	859	364	3	4	—	—	13	344	
174 Tartaki	673	20	5	20	628	199	4	2	1	—	11	181	
175 Stolarstwo	455	88	181	—	186	220	20	9	44	12	—	135	
232 Krawiectwo	627	67	446	1	113	362	17	5	232	12	1	—	
235 Szewstwo	615	47	475	—	93	248	13	6	149	16	—	64	
242 Młyny	344	29	75	21	219	119	8	4	21	7	10	69	
243 Piekarnie	429	150	134	1	144	212	36	28	38	15	1	94	
254 Rzeźnictwo	600	194	236	7	163	309	41	48	66	40	2	112	
274 Budownictwo domów	1 173	17	391	4	761	373	5	—	102	9	1	256	
3 Handel i ubezpieczenia	2 611	259	1 716	164	472	1 166	76	27	562	169	89	243	
31 Handel towarowy	1 833	208	1 159	82	384	826	59	23	354	138	51	201	
4 Komunikacja i transport	2 689	7	64	447	2 171	699	2	—	20	4	136	537	
40 Poczta, telegraf, telefon	487	—	—	115	372	139	—	—	—	—	49	50	
42 Koleje	1 700	—	—	282	1 418	401	—	—	—	—	71	330	
45 Dozór drogowy i wodny.	290	—	—	43	247	75	—	—	—	—	11	64	
5 i nast. Pozostałe działy	7 354 ^c	86	268	1 243	2 322	3 704 ^c	27	6	94	—	580	1 338	
51 Administracja publiczna	677	—	—	389	288	235	—	—	—	—	164	71	
702 Szkolnictwo powszechne.	350	—	—	320	30	175	—	—	—	—	164	11	
80 Lecznictwo	406	17	93	90	206	183	6	1	33	—	48	95	
814 Pralnie, prasow., magle	282	—	56	15	211	135	—	—	26	—	4	105	
9 Służba domowa	873	—	—	—	873	812	—	—	—	—	—	812	
X0 Emeryci i inwalidzi	2 243	—	—	—	—	1 081	—	—	—	—	—	—	

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę e do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”.

Bezrobocie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabelicy jest bezrobotnych: prac. umysł. 97 (i biernych 58), robotników 1 519 (i biernych 2 018); w tym w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 24 (i biernych 28), robotników 1 264 (i biernych 1 776).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia km^2 800,2. Ludności ogółem 49 902, mężczyźni 23 957, kobiet 25 945, ludności na km^2 62,4. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 7, gromad wiejskich 107, miejscowości 305 (na 100 km^2 miejscowości 38,1).

Ludność według poci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Poleć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	11 657	11 275	299	75	11 310	324	23	8 757	84	315
%	100,0	96,7	2,6	0,6	97,0	2,8	0,2	95,5	0,9	3,5
w tym mężczyźni	5 466	5 269	153	39	5 285	165	16	4 060	21	114
Wieś	38 245	36 392	1 730	56	36 523	1 692	28	28 124	272	975
%	100,0	95,2	4,5	0,1	95,5	4,4	0,1	95,7	0,9	3,3
w tym mężczyźni	18 491	17 066	824	31	17 671	797	22	13 375	81	450

Ludność według poci i wieku

Miasto Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniejszy (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniejszy (60 i więcej)		
Miasta	1 266	330	274	481	1 191	1 077	404	441	1 224	305	327	373	1 268	1 469	594	630		
%	23,2	6,0	5,0	8,8	21,8	19,7	7,4	8,1	19,8	4,9	5,3	6,0	20,5	23,7	9,6	10,2		
Wieś	4 567	1 275	1 129	1 408	3 786	3 079	1 470	1 769	4 269	1 187	1 084	1 412	4 125	4 168	1 629	1 870		
%	24,7	6,9	6,1	7,6	20,5	16,7	7,9	9,6	21,6	6,0	5,5	7,1	20,9	21,1	8,2	9,5		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania							Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				powyżej 6	ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	liczby bezwzględne		%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	powyżej 6		
Miasta ogółem	2 630	x	1 652	733	182	50	11 433	x	5 815	3 938	1 129	380		
%	x	100,0	62,8	27,9	6,9	1,9	x	100,0	50,9	34,4	9,9	3,3		
1 izba	771	29,3	304	272	145	50	2 552	22,3	454	938	780	380		
2 izby	897	34,1	516	341	37	x	3 924	34,3	1 523	2 010	349	x		
3 izby	449	17,1	346	100	x	x	2 216	19,4	1 377	797	x	x		
4 izby i więcej	511	19,4	485	20	x	x	2 737	24,0	2 460	193	x	x		
Wieś ogółem	6 803	x	3 228	2 727	579	130	38 106	x	13 325	17 613	4 380	1 001		
%	x	100,0	47,5	40,1	8,5	1,9	x	100,0	35,0	40,2	11,5	2,6		
1 izba	1 131	16,6	349	373	275	130	4 380	11,5	541	1 294	1 491	1 001		
2 izby	3 000	44,1	1 053	1 609	304	x	16 578	43,5	3 252	9 987	2 889	x		
3 izby i więcej	2 663	39,2	1 825	745	x	x	17 094	44,9	9 531	6 332	x	x		

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 6 463; na wsi 17 569; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,5; na wsi 2,6; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,8; na wsi 2,2.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tym męzczyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	czynni	razem	czynni	w tym męzczyźni
Rolnictwo*	31 896	63,9	1 444	12,4	30 452	79,6	13 542 ^a	.	.	263	156	131	18 091	7 988	5 411
Górnictwo i przemysł	8 152	16,3	5 232	44,9	2 920	7,6	2 682	1 010	815	232	104	80	5 238	2 379	2 102
Handel i ubezpieczenia	2 049	4,1	1 519	13,0	530	1,4	1 489	593	343	157	92	65	403	211	147
Komunikacja ^b	1 970	4,0	1 100	9,4	870	2,3	54	22	20	241	83	64	1 675	397	389
Inne	5 835	11,7	2 362	20,3	3 473	9,1	248	96	56	917	463	295	2 033	1 237	424

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemnych” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, wzięciach, osoby biernie o nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych 2 637, czynnych 1 121 (w tym mężczyźni 422).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	R o b o t n i c y									
			ogółem	rze-mieś-nicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi		bez podania rodzaju pracy ^a					
					w mie-szka-niach służbo-wych	wraz z pracodawcą	razem	bez-robotni	posiada-jący ziemię	razem	bez-robotni	posiada-jący ziemię
Czynni i bierni	17 348	246	17 102	925	5 860	1 033	8 226	547	.	1 058	664	.
Czynni	7 675	144	7 531	280	2 601	1 006	3 207	251	74	437	279	64
w tym mężczyźni	5 266	120	5 146	280	1 695	632	2 219	189	66	320	226	49

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi. Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska szkodliwego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wieś)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						50 ha i więcej	niemniej niż 2 ha
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej		
Zespoły rolnicze ogółem	2 207	147	207	519	498	692	88	56	
Ludność w zespołach	12 207 ^b	528	928	2 903	2 901	4 232	332	383 ^a	
Przeciętna liczba osób w zespole		3,6	4,5	5,6	5,8	6,1	3,8		
Zespoły zatrudniające siły najemne	669	2	5	45	139	373	88	17	
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	1 538	145	202	474	359	319	—	39	
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		11	25	110	97	—	—	—	
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		3	7	40	55	—	—	—	

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 91 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 897 dożywotników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wieś)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					mężczyźni	kobiety
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	4 360	1 469	397	423	681	358	1 031	4 634	1 401	912	826	462	1 031	32	
Głowy zesp.	1 363	1	—	2	140	274	945	175	—	—	15	26	133	20	
Inni członk.	2 997	1 468	397	421	541	84	86	4 459	1 401	912	811	436	898	12	

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chłapnicy	razem	samodzielni zatrudniający siły najemne	przy nich pomagający członkowie rodziny	samodzielni nie zatrudniający sił najemnych	przy nich pomagający członkowie rodziny	pracownicy umysłowi	robotnicy i chłapnicy z pomagającymi członkami rodzin
		zatrudniający siły najemne	nie zatrudniający sił najemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	806	1	49	25	731	296	1	—	10	1	11	273
08 Ogrodnictwo	260	—	43	4	213	114	—	—	9	1	1	103
00 Leśnictwo	527	1	—	21	505	177	1	—	—	—	10	166
1-2 Górnictwo i przemysł	8 152	791	1 891	232	5 238	3 493	209	80	653	68	104	2 379
w tym: duże przedsiębiorstwa (I-V kat.)	2 843	42	—	155	2 646	1 037	10	2	—	—	64	96
średn. przedsi. (VI-VII kat.)	609	117	—	28	464	292	28	8	—	—	20	—
123 Kowalstwo	377	94	172	—	111	201	25	8	63	9	—	—
175 Stolarstwo	341	84	103	4	150	181	17	3	33	5	1	12
178 Kołodziejstwo	220	33	133	—	54	91	7	3	44	1	—	—
232 Krawiectwo	376	52	240	—	84	244	18	3	144	8	—	—
235 Szewstwo	516	111	318	—	87	210	24	12	93	5	—	—
242 Młyny	276	46	86	2	142	98	13	2	25	6	2	50
243 Piekarnie	250	103	58	—	89	138	28	21	15	5	—	69
245 Cukrownie	1 769	—	—	73	1 696	581	—	—	—	—	29	552
254 Rzeźnictwo	553	102	140	25	286	251	28	17	36	12	8	150
274 Budownictwo domów	636	20	259	5	352	213	7	1	68	3	4	130
3 Handel i ubezpieczenia	2 049	221	1 268	157	403	896	66	23	421	83	92	211
31 Handel towarowy	1 373	164	749	94	366	608	46	17	236	70	56	181
4 Komunikacja i transport	1 970	6	48	241	1 675	502	2	—	16	4	83	39
40 Poczta, telegraf, telefon	325	—	—	62	263	93	—	—	—	—	35	58
42 Koleje	1 362	—	—	145	1 217	320	—	—	—	—	43	277
5 i nast. Pozostałe działy	5 029	77	121	892	1 302	2 621	19	4	59	2	452	964
51 Administracja publiczna	459	—	—	318	141	172	—	—	—	—	129	43
702 Szkolnictwo powszechne	268	—	—	251	17	135	—	—	—	—	126	9
81 Higiena	206	48	62	1	95	98	10	3	28	1	1	55
9 Służba domowa	794	—	—	—	794	745	—	—	—	—	—	745
X0 Emeryci i inwalidzi	1 958	—	—	—	—	916	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wrz z rybactwem. ^c Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 66 (i biernych 18), robotników 1 299 (i biernych 1 651); w tym w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 13 (i biernych 8), robotników 1 126 (i biernych 1 518).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

WOJ. POZNAŃSKIE

POWIAT WĄGROWIEC

XI 27

Powierzchnia km² 1037,1. Ludności ogółem 54 259, mężczyzn 26 329, kobiet 27 930, ludności na km² 52,3. Gmin miejskich 3, gmin wiejskich 7, gromad wiejskich 116, miejscowości 323 (na 100 km² miejscowości 31,1).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko- katolickie	ewange- lickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umia- ło czytać ani pisać
Miasta	10 728	10 058	559	98	10 111	578	37	8 012	64	182
%	100,0	93,8	5,2	0,9	94,3	5,4	0,3	96,9	0,8	2,2
w tym mężczyźni	5 117	4 828	240	35	4 857	249	11	3 769	11	69
Wieś	43 531	36 516	6 865	46	37 048	6 461	20	31 491	390	1 366
%	100,0	83,9	15,8	0,1	85,1	14,9	0,0	94,5	1,2	4,1
w tym mężczyźni	21 212	17 860	3 274	30	18 103	3 095	13	15 213	108	607

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931— 1922 (0—9)	1921— 1919 (10—12)	1918— 1915 (13—16)	1914— 1912 (17—19)	1911— 1902 (20—29)	1901— 1882 (30—49)	1881— 1872 (50—59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)	1931— 1922 (0—9)	1921— 1919 (10—12)	1918— 1915 (13—16)	1914— 1912 (17—19)	1911— 1902 (20—29)	1901— 1882 (30—49)	1881— 1872 (50—59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)		
Miasta	1 264	321	335	472	888	1 085	368	381	1 194	326	291	304	1 052	1 489	429	516		
%	24,7	6,3	6,5	9,2	17,4	21,2	7,2	7,4	21,3	5,8	5,2	5,4	18,8	26,5	7,6	9,2		
Wieś	5 246	1 406	1 366	1 652	4 382	3 750	1 568	1 816	4 956	1 342	1 383	1 637	4 594	4 842	1 717	1 827		
%	24,7	6,6	6,4	7,8	20,7	17,7	7,4	8,6	22,2	6,0	6,2	7,3	20,6	21,7	7,7	8,2		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania							Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę					ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2—4	4—6	powyżej 6	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2—4	4—6	powyżej 6		
Miasta ogółem	2 369	x	1 590	578	132	55	10 432	x	5 769	3 257	608	430		
%	x	100,0	67,1	24,4	5,6	2,3	x	100,0	55,3	31,2	7,8	4,1		
1 izba	549	23,2	186	194	111	55	2 031	19,5	280	681	604	430		
2 izby	657	27,7	361	274	21	x	2 885	27,6	1 012	1 657	204	x		
3 izby	526	22,2	432	90	x	x	2 441	23,4	1 667	726	x	x		
4 izby i więcej	637	26,9	611	20	x	x	3 075	29,5	2 810	193	x	x		
Wieś ogółem	7 673	x	3 937	2 601	712	296	43 143	x	17 403	16 821	5 007	2 390		
%	x	100,0	51,3	33,9	9,3	3,8	x	100,0	40,4	39,0	11,6	5,5		
1 izba	1 560	20,3	340	473	444	296	7 107	16,4	531	1 663	2 432	2 390		
2 izby	2 584	33,7	941	1 350	268	x	14 306	33,2	2 902	8 506	2 575	x		
3 izby i więcej	3 497	45,6	2 642	778	x	x	21 601	50,1	13 952	6 652	x	x		

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 6 606; na wsi 20 550; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,8; na wsi 2,7; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,6; na wsi 2,1.
W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna						
	liczby bez- względ- ne	%	w miastach		czynni i bierni	razem	w tym męż- czyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy				
			liczby bez- względ- ne	%				liczby i bierni	razem	czynni	bierni	razem	czynni	
Rolnictwo*	34 376	63,4	662	6,2	33 714	77,4	17 998 ^a	221	125	112	16 157	7 297	4 928	
Górnictwo i przemysł	8 416	15,5	4 239	39,5	4 177	9,6	3 313	1 239	980	244	109	90	4 859	1 860
Handel i ubezpieczenia	2 236	4,1	1 504	14,0	732	1,7	1 604	697	377	188	93	70	444	220
Komunikacja ^b	2 644	4,9	1 248	11,6	1 396	3,2	60	24	21	469	137	120	2 115	459
Inne	6 587 ^c	12,1	3 075	28,7	3 512	8,1	388	170	101	1 152	540	374	2 033	1 185

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby bierne o nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych 3014, czynnych i 266 (w tym mężczyźni 584).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rol- nictwie ogółem	Pra- cownicy umy- ślowi	R o b o t n i c y									
			ogółem	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy ^a					
				rze- mieś- nicy w go- spodar- stwach rolnych	w mie- szka- niach służbo- wych	wraz z prac- odawcą	razem	bezro- botni	posi- adający ziemię	razem	bezro- botni	posi- adający ziemię
Czynni i bierni	16 152	201	15 951	561	10 327	1 135	2 454	520	32	1 474	596	45
Czynni	7 318	114	7 204	173	4 533	1 097	916	171	32	485	198	45
w tym mężczyźni	4 954	102	4 852	173	2 987	618	688	145	30	386	171	37

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.
Uwagi do wszystkich tabel. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						50 ha i więcej	miej. d.
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej		
Zespoły rolnicze ogółem	3 001	98	169	503	800	1 217	143		
Ludność w zespołach	16 886 ^b	378	857	2 714	4 685	7 065	578	609	
Przeciętna liczba osób w zespole		3,9	5,1	5,4	5,9	5,8	4,0		
Zespoły zatrudniające siły najemne	950	2	8	54	171	552	143	20	
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	2 051	96	161	449	629	665		51	
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat		4	24	112	187				
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		3	9	28	73				

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbę gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 206 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 676 dożywników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	6 062	1 920	578	608	1 014	441	1 492	6 424	1 802	1 362	1 127	639	1 489	18	
Głowy zesp.	1 834	—	—	6	142	320	1 362	217	—	1	10	28	177	9	
Inni członk.	4 228	1 920	578	602	872	121	130	6 207	1 802	1 361	1 117	611	1 312	9	

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i							robot- nicy i chło- pki z pomo- gają- cymi człon- kami rodzin
	ogółem	samodzielni wraz z pomo- gającymi		pracow- nicy umysł- owi	robot- nicy i chłopi- nicy	razem	samo- dzielni za- trud- nia- jący siły na- jemne	przy- nich pomo- gający człon- kowie rodziny	samo- dzielni nie za- trudnia- jący siły na- jemnych	przy- nich pomo- gający człon- kowie rodziny	pracow- nicy umysł- owi		
		zatrud- niający siły na- jemne	nie za- trudnia- jący siły na- jemnych										
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	853	33	116	50	654	303	7	4	32	19	15	22	
08 Ogrodnictwo	243	13	67	—	163	131	2	1	20	16	—	92	
00 Leśnictwo	481	4	—	50	427	133	2	—	—	—	15	111	
1-2 Górnictwo i przemysł	8 416	791	2 522	244	4 859	3 208	199	86	849	105	109	1 850	
w tym: duże przedsiębior. (I-V kat.)	2 179	23	—	123	2 033	598	6	—	—	—	55	5	
średn. przedś. (VI-VII kat.)	332	59	—	28	245	138	14	7	—	—	11	10	
105 Kopalnie i warzelnie soli	1 046	—	—	31	1 015	266	—	—	—	—	14	252	
123 Kowalstwo	518	129	266	—	123	238	27	8	89	14	—	10	
175 Stolarstwo	305	34	124	—	147	137	7	3	43	7	—	—	
178 Kołodziejstwo	291	38	172	—	81	116	9	2	55	5	—	—	
232 Krawiectwo	443	65	319	—	59	257	21	2	172	11	—	51	
235 Szewstwo	531	46	391	1	93	192	12	3	114	6	1	5	
242 Młyny	586	43	60	57	426	197	11	3	17	6	29	131	
243 Piekarnie	268	99	65	—	104	168	27	21	21	11	—	88	
252 Krochmalnie	316	—	—	5	311	77	—	—	—	—	3	74	
254 Rzeźnictwo	440	119	178	10	133	215	29	29	49	14	4	90	
274 Budownictwo domów	955	33	500	10	412	280	5	3	128	13	3	128	
3 Handel i ubezpieczenia	2 236	240	1 364	188	444	1 010	69	30	462	136	93	220	
31 Handel towarowy	1 462	186	767	119	390	668	53	20	250	105	58	182	
4 Komunikacja i transport	2 644	10	50	469	2 115	620	4	—	17	3	137	450	
40 Poczta, telegraf, telefon	554	—	—	106	448	141	—	—	—	—	49	92	
42 Koleje	1 778	—	—	353	1 425	376	—	—	—	—	84	292	
5 i nast. Pozostałe działy	5 734 ^c	55	184	1 102	1 379	2 858 ^c	20	2	83	3	525	950	
51 Administracja publiczna	453	—	—	304	149	170	—	—	—	—	130	40	
702 Szkolnictwo powszechne	363	—	—	354	9	161	—	—	—	—	155	6	
8 Lecznictwo i higiena ^d	443	45	134	78	186	235	17	2	60	2	48	106	
9 Służba domowa	781	—	—	—	781	730	—	—	—	—	—	730	
X0 Emeryci i inwalidzi	1 898	—	—	—	—	823	—	—	—	—	—	—	

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę ^e do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotni. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 80 (i biernych 67), robotników 862 (i biernych 1 331); w tym w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 12 (i biernych 16), robotników 690 (i biernych 1 163).

Notes. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia km² 754,6. Ludności ogółem 47 892, mężczyzn 22 786, kobiet 25 106, ludności na km² 63,5. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 6, gromad wiejskich 82, miejscowości 221 (na 100 km² miejscowości 29,3).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko- kato- lickie	ewange- lickie	inne	pol- ski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	6 559	5 793	704	62	5 760	784	15	5 077	23	55
%	100,0	88,3	10,7	1,0	87,8	12,0	0,2	98,5	0,4	1,1
w tym mężczyźni	3 051	2 703	318	30	2 700	343	8	2 323	7	23
Wieś	41 333	32 915	8 264	120	32 233	9 073	16	31 634	175	439
%	100,0	79,6	20,0	0,3	78,0	22,0	0,0	98,1	0,5	1,4
w tym mężczyźni	19 735	15 661	4 002	59	15 436	4 288	6	14 802	45	223

Ludność według płci i wieku

Miasto Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)
Miasta	697	200	197	267	528	649	239	267	705	191	181	235	628	919	264	383
%	22,8	6,5	6,5	8,8	17,3	31,3	7,8	8,8	20,1	5,4	5,2	6,7	17,9	26,2	7,5	10,9
Wieś	4 661	1 357	1 125	1 505	3 694	3 476	1 666	2 240	4 409	1 288	1 048	1 394	4 003	4 996	1 967	2 485
%	23,6	6,9	5,7	7,6	18,7	17,6	8,4	11,4	20,4	6,0	4,9	6,5	18,5	23,1	9,1	11,5

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	1 540	×	1 208	272	46	8	6 272	×	4 335	1 511	275	61
%	×	100,0	78,4	17,7	3,0	0,5	×	100,0	69,1	24,1	4,4	1,0
1 izba	312	20,2	174	92	38	8	824	13,1	247	314	202	61
2 izby	391	25,4	264	119	8	×	1 465	23,4	697	695	73	×
3 izby	345	22,4	296	49	×	×	1 478	23,6	1 088	390	×	×
4 izby i więcej	491	31,9	473	12	×	×	2 504	39,9	2 302	112	×	×
Wieś ogółem	8 417	×	5 534	2 433	325	68	41 184	×	22 085	15 516	2 341	532
%	×	100,0	65,7	28,9	3,9	0,8	×	100,0	53,6	37,7	5,7	1,3
1 izba	1 019	12,1	439	328	183	68	3 322	8,1	662	1 130	985	532
2 izby	3 121	37,1	1 650	1 320	142	×	14 250	34,6	4 859	7 919	1 356	×
3 izby i więcej	4 271	50,7	3 442	785	×	×	23 534	57,3	16 560	6 467	×	×

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 4 576; na wsi 22 814; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 3,0; na wsi 2,7; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,4; na wsi 1,8.

W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna				Ludność najemna					
	liczby bez- względ- ne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	w tym męż- czyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bez- względ- ne	%	liczby bez- względ- ne	%			czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem	w tym męż- czyźni	
rolnictwo *	31 342	65,5	496	7,6	30 846	74,6	23 724 ^a	111	53	48	7 507	3 965	2 405	
Górnictwo i przemysł	6 515	13,6	2 108	32,2	4 407	10,7	3 315	1 350	1 058	151	63	3 049	1 522	1 391
Handel i ubezpieczenia	2 044	4,3	1 195	18,2	849	2,1	1 574	731	417	142	76	57	328	186
komunikacja ^b	1 695	3,5	702	10,7	993	2,4	33	11	10	278	80	68	1 384	326
inne	6 296	13,2	2 058	31,4	4 238	10,2	311	140	92	982	491	351	2 346	1 126

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych (2 657, czynnych i 228 (w tym mężczyźni 506)).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rol- nictwie ogółem	Pra- cownicy umy- ślowi	R o b o t n i c y								
			ogółem	rze- mieś- nicy w go- spodar- stwach rolnych	rolni zamieszkałi		bez podania rodzaju pracy ^a		razem	bezro- botni	posi- dający ziemię
					w mie- szka- niach służbo- wych	wraz z praco- dawcą	razem	bezro- botni			
Czynni i bierni	7 451	97	7 354	303	3 671	881	2 203	663	296	89	
Czynni	3 939	47	3 892	99	1 577	848	1 202	373	166	60	
w tym mężczyźni	2 408	42	2 366	99	1 006	506	671	205	84	36	

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

Uwagi do wszystkich tabel. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska i oszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewłaśc. domy
Zespoły rolnicze ogółem	4 430	653	1 088	1 342	751	482	24	90
Ludność w zespołach	21 333 ^b	2 231	4 800	6 560	3 971	2 534	81	1 156 ^a
Przeciętna liczba osób w zespole		3,4	4,4	4,9	5,3	5,3	3,4	16
Zespoły zatrudniające siły najemne	656	6	20	130	206	254	24	74
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	3 774	647	1 068	1 212	545	228	—	—
w tym: liczące z mężczyzn w wieku 18-60 lat		33	144	272	170	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		8	33	75	63	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 796 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głównych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono o 262 dożywotników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety							Samodzielnie jednoczesnie zatrudnieni jako rob. rol.	
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat						mężczyźni	kobiety
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej			
Ogółem	8 709	2 894	681	779	1 359	656	2 333	9 955	2 630	1 660	1 761	1 221	2 679	129	75	
Głowy zesp.	3 123	—	3	10	341	563	2 201	651	—	8	53	106	482	85	18	
Inni członk.	5 586	2 894	678	769	1 018	93	132	9 304	2 630	1 652	1 708	1 115	2 197	44	57	

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chłupnicy	razem	samodzielni zatrudniający siły najemne	przy nich pomagający członkowie rodziny	samodzielni nie zatrudniający sił najemnych	przy nich pomagający członkowie rodziny	pracownicy umysłowi	robotnicy i chłupnicy z pomagającymi członkami rodziny
		zatrudniający siły najemne	nie zatrudniający sił najemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 014	18	67	62	867	375	5	2	17	15	20	316
00 Leśnictwo	809	—	—	53	756	269	—	—	—	—	19	250
1-2 Górnicтво i przemysł	6 515	890	2 425	151	3 049	2 935	225	106	827	192	63	1 522
w tym: duże przedsiębiorstwa (I-V kat.)	1 050	37	—	58	955	382	9	5	—	—	19	349
średn. przedś. (VI-VII kat.)	598	87	—	56	455	248	19	6	—	—	28	193
123 Kowalstwo	333	101	144	—	88	167	25	9	37	12	—	84
166 Cegielnie	447	16	1	6	424	169	2	5	—	1	2	158
172 Eksploatacja lasów	273	—	—	—	273	98	—	—	—	—	—	98
174 Tartaki	220	19	9	19	173	68	4	2	2	—	6	54
175 Stolarstwo	331	74	146	—	111	168	20	6	43	14	—	83
232 Krawiectwo	446	64	327	—	55	272	19	—	170	28	—	58
235 Szewstwo	435	61	374	—	90	239	14	5	135	22	—	63
242 Młyny	321	35	136	7	143	115	11	—	40	9	4	51
243 Piekarnie	422	181	141	—	100	233	42	33	39	35	—	86
254 Rzeźnictwo	436	102	150	14	170	230	26	30	39	35	4	98
273 Budownictwo ziemne	346	—	8	14	324	108	—	—	2	—	3	103
274 Budownictwo domów	653	38	333	2	260	247	9	3	103	3	1	128
3 Handel i ubezpieczenia	2 044	227	1 347	142	328	993	65	39	448	179	76	186
31 Handel towarowy	1 420	167	925	53	275	679	47	31	279	135	31	156
325 Zakłady gastronomiczne	211	34	154	1	22	108	12	4	41	34	1	116
4 Komunikacja i transport	1 695	16	17	278	1 384	417	3	3	5	—	80	326
40 Poczta, telegraf, telefon	302	—	—	52	250	82	—	—	—	—	25	57
42 Koleje	1 136	—	—	219	917	255	—	—	—	—	52	203
5 i nast. Pozostałe działy	5 282 ^c	54	172	920	1 479	2 610 ^c	20	2	72	7	471	810
51 Administracja publiczna	455	—	—	266	189	167	—	—	—	—	110	57
53 Służba bezpieczeństwa	538	—	—	16	522	127	—	—	—	—	6	121
702 Szkolnictwo powszechne	303	—	—	281	22	149	—	—	—	—	134	151
8 Lecznictwo i higiena ^d	328	48	108	65	107	189	17	2	51	6	41	72
9 Służba domowa	544	—	—	—	544	503	—	—	—	—	—	503
X0 Emeryci i inwalidzi	1 839	—	—	—	—	877	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 44 (i biernych 39), robotników 668 (i biernych 607); w tym w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 6 (i biernych 8), robotników 508 (i biernych 451).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia km² 608,0. Ludności ogółem 43 698, mężczyzn 21 100, kobiet 22 598, ludności na km² 71,9. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 5, gromad wiejskich 69, miejscowości 226 (na 100 km² miejscowości 37,2).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko- katolickie	ewange- lickie	inne	połski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umia- ło czytać ani pisać
Miasta	10 641	10 375	177	87	10 391	200	50	7 887	34	193
%	100,0	97,5	1,7	0,8	97,6	1,9	0,5	97,2	0,4	2,4
w tym mężczyźni	5 065	4 957	70	38	4 965	79	21	3 681	3	63
Wieś	33 057	30 995	2 011	26	30 728	2 306	22	24 095	337	1 152
%	100,0	93,7	6,1	0,1	92,9	7,0	0,1	94,2	1,3	4,5
w tym mężczyźni	16 035	15 026	986	12	14 883	1 134	18	11 567	92	556

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931- 1922 (0-9)	1921- 1915 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)		
Miasta	1 318	313	285	385	927	1 181	342	312	1 207	297	256	362	1 135	1 420	420	474		
%	26,0	6,2	5,6	7,6	18,3	23,3	6,8	6,2	21,6	5,3	4,6	6,5	20,4	21,5	7,5	8,5		
Wieś	3 816	1 077	1 116	1 326	3 364	2 736	1 194	1 396	3 647	997	1 005	1 307	3 513	3 616	1 362	1 556		
%	23,8	6,7	6,9	8,3	21,0	17,1	7,4	8,7	21,4	5,9	5,9	7,7	20,6	21,3	8,0	9,1		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania					Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	2 424	X	1 673	601	114	28	10 444	X	6 141	3 328	672	213
%	X	100,0	69,0	24,8	4,7	1,2	X	100,0	58,8	31,9	6,4	2,0
1 izba	543	22,4	228	189	98	28	1 739	16,7	344	661	521	213
2 izby	804	33,2	471	317	16	X	3 442	32,9	1 404	1 887	151	X
3 izby	539	22,2	459	76	X	X	2 447	23,4	1 795	597	X	X
4 izby i więcej	534	22,0	514	19	X	X	2 794	26,8	2 597	183	X	X
Wieś ogółem	5 945	X	2 893	2 326	516	139	32 854	X	12 155	14 864	3 817	1 080
%	X	100,0	48,7	39,1	8,7	2,3	X	100,0	37,0	45,2	11,6	3,3
1 izba	1 125	18,9	343	365	273	139	4 441	13,5	545	1 261	1 486	1 080
2 izby	2 556	43,0	920	1 378	243	X	14 039	42,7	2 869	8 636	2 331	X
3 izby i więcej	2 257	38,0	1 627	583	X	X	14 339	43,7	8 737	4 967	X	X

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 6 425; na wsi 15 213; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,7; na wsi 2,6; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,6; na wsi 2,2.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna				Ludność najemna						
	w miastach		na wsi		czynni		bierni		pracownicy umysłowi		robotnicy				
	liczby bez- względ- ne	%	liczby bez- względ- ne	%	czynni	bierni	czynni	bierni	czynni	bierni	czynni	bierni			
Rolnictwo*	24 807	56,7	290	2,7	24 517	74,2	10 900 ^a	.	201	106	92	13 706	6 393	4 241	
Górnictwo i przemysł	8 311	19,0	4 712	44,3	3 599	10,9	3 247	1 203	970	205	81	65	4 859	2 000	1 805
Handel i ubezpieczenia	1 924	4,4	1 394	13,1	530	1,6	1 343	519	312	176	100	71	405	215	137
Komunikacja ^b	2 432	5,7	997	9,4	1 435	4,3	54	21	20	337	98	77	2 041	461	459
Inne	6 224	14,2	3 248	30,5	2 976	9,0	253	125	77	1 084	496	367	2 378	1 310	533

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Tą liczbą objęte są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, dzielnicy i „najemnych” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, wzięciach, osoby bierno o nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych 2 509, czynnych i ogółem (w tym mężczyźni 417).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w roln- nictwie ogółem	Pra- cownicy umy- ślowi	R o b o t n i c y									
			ogółem	rze- miest- nicy w go- spodar- stwach rolnych	rolni zamieszkałi		bez podania rodzaju pracy ^a					
					w mie- szka- niach z pracu- dawcą	w mie- szka- niach własnych	razem	bezro- botni	posi- adający ziemię	razem	bezro- botni	posi- adający ziemię
Czynni i bierni	13 716	170	13 546	571	8 401	907	1 825	397	1 842	1 057	.	
Czynni	6 417	96	6 321	177	3 737	898	768	156	741	436	79	
w tym mężczyźni	4 270	83	4 187	177	2 409	545	524	119	27	532	337	62

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowanej wsi.

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skazowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						nie- wła- dana
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	
Zespoły rolnicze ogółem	1 827	132	148	332	458	620	81	56
Ludność w zespołach	10 091 ^b	512	735	1 846	2 718	3 510	339	4314
Przeciętna liczba osób w zespole		3,9	5,0	5,6	5,9	5,7	4,2	
Zespoły zatrudniające siły najemne	645	2	8	40	133	363	81	18
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	1 182	130	140	292	325	257	—	38
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		8	20	72	114	—	—	
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		4	5	19	43	—	—	

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 172 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 710 dożywników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni człon- kowie	Mężczyźni						Kobiety						Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	w wieku lat						w wieku lat								
	ogółem	13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej	ogółem	13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej	męż- czyźni	kobie- ty
Ogółem	3 435	1 100	367	396	503	230	837	3 653	1 069	769	618	351	846	18	8
Głowy zesp.	1 032	3	1	2	79	165	781	150	—	1	10	18	121	12	2
Inni członk.	2 403	1 097	366	394	424	65	56	3 503	1 069	768	608	333	725	6	6

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pracow- nicy umysłowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	samo- dzielni za- trud- niający siły na- jemne	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	samo- dzielni nie za- trudnia- jący siły na- jemnych	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	pracow- nicy umysłowi	robot- nicy i cha- łupnicy z poma- gają- cymi członk. rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nie za- trudnia- jący siły na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	534	21	43	35	435	236	5	5	10	6	18	192
00 Leśnictwo	333	—	—	34	299	136	—	—	—	—	17	119
1-2 Górnictwo i przemysł	8 311	717	2 530	205	4 859	3 284	188	68	842	105	81	2 000
w tym: duże przedsięb. (I-V kat.)	2 396	25	—	126	2 245	750	6	2	—	—	44	698
średn. przedś. (VI-VII kat.)	422	96	—	40	286	175	20	8	—	—	20	127
123 Kowalstwo	385	75	195	—	115	189	21	6	57	14	—	91
16 Przemysł mineralny	202	8	18	9	167	63	2	—	6	3	2	50
175 Stolarstwo	298	56	144	—	98	148	12	3	42	12	—	79
178 Kołodziejstwo	229	17	135	2	75	90	3	1	37	8	2	39
232 Krawiectwo	403	37	292	—	74	268	10	2	187	6	—	63
235 Szewstwo	581	47	451	1	82	206	14	4	122	11	1	54
242 Młyny	243	36	74	17	116	100	12	2	24	9	6	47
243 Piekarnie	253	110	69	—	74	128	26	13	22	8	—	59
245 Cukrownie	1 435	—	—	41	1 394	303	—	—	—	—	14	379
254 Rzeźnictwo	421	118	167	10	126	205	32	21	47	13	4	88
274 Budownictwo domów	856	24	475	3	354	277	5	—	121	9	2	140
3 Handel i ubezpieczenia	1 924	226	1 117	176	405	834	68	18	358	75	100	215
31 Handel towarowy	1 300	166	665	102	367	577	52	14	212	56	61	182
325 Zakłady gastronomiczne	202	49	134	—	19	81	12	4	32	14	—	19
4 Komunikacja i transport	2 432	24	30	337	2 041	580	4	6	10	1	98	461
40 Poczta, telegraf, telefon	390	—	—	95	295	99	—	—	—	—	37	62
42 Koleje	1 760	—	—	234	1 526	384	—	—	—	—	55	329
5 i nast. Pozostałe działy	5 690 ^c	57	132	1 049	1 943	2 786	20	2	73	4	478	1 118
51 Administracja publiczna	636	—	—	324	312	211	—	—	—	—	124	87
702 Szkolnictwo powszechne	295	—	—	281	14	137	—	—	—	—	132	5
8 Lecznictwo i higiena ^d	342	45	111	54	132	201	15	2	58	4	33	89
9 Służba domowa	735	—	—	—	735	694	—	—	—	—	—	694
X0 Emeryci i inwalidzi	1 792	—	—	—	—	820	—	—	—	—	—	—
X22 Utrzym. się z zas. op. społ.	297	—	—	—	—	173	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę ^d do tabl. „Ludność według źródła utrzymania“. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobocie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 72 (i biernych 52), robotników 1 101 (i biernych 1 735); w tym w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 10 (i biernych 12), robotników 927 (i biernych 1 538).

Notes. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia km² 1163,4. Ludności ogółem 66 873, mężczyzn 32 428, kobiet 34 445, ludności na km² 57,5. Gmin miejskich 6, gmin wiejskich 7, gromad wiejskich 100, miejscowości 303 (na 100 km² miejscowości 26,0).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	19 241	16 811	2 264	148	16 755	2 457	27	14 286	108	328
%	100,0	87,4	11,7	0,8	87,1	12,8	0,1	97,0	0,8	2,2
w tym mężczyźni	9 261	8 140	1 045	71	8 130	1 113	16	6 809	22	137
Wieś	47 632	36 603	10 805	188	36 302	11 279	33	34 571	426	1 272
%	100,0	76,8	22,7	0,4	76,2	23,7	0,1	95,3	1,2	3,5
w tym mężczyźni	23 167	18 032	5 017	100	17 894	5 239	27	16 653	107	616

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871—1861 (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871—1861 (60 i więcej)
Miasta	2 290	586	507	623	1 658	2 176	669	750	2 226	523	469	566	1 862	2 650	773	908
%	24,8	6,3	5,5	6,7	17,9	23,5	7,2	8,1	22,3	5,2	4,7	5,7	13,7	26,6	7,7	9,1
Wieś	5 782	1 482	1 405	1 732	4 509	4 251	1 804	2 194	5 562	1 505	1 366	1 751	4 864	5 388	1 913	2 101
%	24,9	6,4	6,1	7,5	19,5	18,3	7,8	9,5	22,7	6,2	5,6	7,1	19,9	22,0	7,8	8,6

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	powyżej 6
Miasta ogółem	4 388	x	3 234	898	173	69	19 056	x	12 049	5 221	1 081	529
%	x	100,0	73,7	20,5	3,9	1,6	x	100,0	63,2	27,4	5,7	2,8
1 izba	756	17,2	305	244	137	69	2 601	13,6	459	860	739	529
2 izby	1 270	29,0	797	436	36	x	5 202	27,3	2 278	2 568	342	x
3 izby	1 168	26,6	990	176	x	x	5 213	27,4	3 804	1 381	x	x
4 izby i więcej	1 189	27,1	1 139	42	x	x	6 026	31,6	5 503	412	x	x
Wieś ogółem	8 750	x	5 043	2 679	654	284	47 327	x	21 943	17 122	4 778	2 277
%	x	100,0	57,6	30,6	7,5	3,3	x	100,0	46,4	36,2	10,1	4,8
1 izba	1 484	17,0	371	467	359	284	6 490	13,7	596	1 622	1 955	2 277
2 izby	2 908	33,2	1 181	1 419	295	x	15 391	32,5	3 562	8 830	2 823	x
3 izby i więcej	4 355	49,8	3 490	793	x	x	25 430	53,8	17 784	6 670	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 12 615; na wsi 24 379; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,0; na wsi 2,8; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,5; na wsi 1,9.

W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna							
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni			pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%	czynni i bierni	razem	w tym mężczyźni	czynni i bierni	razem	w tym mężczyźni	czynni i bierni	razem	w tym mężczyźni
Rolnictwo*	40 358	60,4	2 858	14,8	37 500	78,7	19 843			248	146	133	20 267	8 954	6 174
Górnictwo i przemysł	12 236	18,3	8 363	43,5	3 873	8,1	4 535	1 753	1 360	365	144	120	7 336	2 970	2 730
Handel i ubezpieczenia	2 884	4,3	2 096	10,9	788	1,7	1 944	826	503	231	144	99	709	359	246
Komunikacja ^b	3 423	5,1	1 791	9,3	1 632	3,4	96	33	33	613	196	172	2 714	646	635
Inne	7 972	11,9	4 133	21,5	3 839	8,1	625	243	163	1 634	801	570	2 860	1 567	619

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. b Wraz z transportem. c Ta liczba objęta są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby bierno nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych 2 853, czynnych i biernych 374 (w tym mężczyźni 576).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wies)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	R o b o t n i c y											
			ogółem	rze-mieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy ^a						
					w mieszkaniach służbowych	wraz z pracodawcą	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię		
Czynni i bierni	19 072	217	18 855	732	11 790	1 272	3 960	1 200			1 101	563		
Czynni	8 531	130	8 401	247	5 003	1 238	1 496	409	103	417	187	42		
w tym mężczyźni	5 880	117	5 763	247	3 402	752	1 075	322	89	287	150	34		

* Ob. wyżej. a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nie uprzemysłowionej wsi.

Uwagi do wszystkich tabel. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. I.VIII 1934 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Powierzchnia użytków rolnych							
	Ogółem	mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewi- doma
Zespoły rolnicze ogółem	3 365	212	395	662	759	1 097	160	80
Ludność w zespołach	17 601 ^b	784	1 666	3 407	4 268	6 156	742	578
Przeciętna liczba osób w zespole		3,7	4,2	5,1	5,6	5,6	4,6	7,3
Zespoły zatrudniające siły najemne	983	4	16	58	179	539	160	27
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	2 382	208	379	604	580	558	—	53
liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		14	59	128	184	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		4	17	46	67	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 215 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 827 dożywników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni człon- kowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni (jako rob. rolni)		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	6 352	2 030	555	559	997	519	1 691	6 792	1 884	1 285	1 199	710	1 710	33	7
Głowy zesp.	2 121	3	2	3	199	401	1 512	261	1	5	24	27	203	23	1
Inni członk.	4 231	2 027	553	556	798	118	1 79	6 531	1 883	1 280	1 175	683	1 507	10	6

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Dział, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni				C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i chalu- pnicy	razem	samo- dzielni za- trud- niający siły na- jemne	przy nich poma- gający członko- wie rodzi- ny	samo- dzielni nie za- trudnia- jący siły na- jemnych	przy nich poma- gający człon- kowie rodziny	prac- cow- nicy umysłowi	robot- nicy i chalu- pnicy z poma- gają- cymi członk. rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nie zatrud- niający sił na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	933	16	116	87	714	332	6	2	39	6	26	253
00 Leśnictwo	606	—	—	84	522	184	—	—	—	—	23	161
1-2 Górnictwo i przemysł	12 236	1 347	3 188	365	7 336	4 867	342	121	1 115	175	144	2 970
w tym: duże przedsieb. (I-V kat.)	3 746	28	—	199	3 519	1 163	8	2	—	—	83	1 070
średn. przeds. (VI-VII kat.)	1 179	153	—	101	925	480	37	20	—	—	35	388
123 Kowalstwo	554	154	277	—	123	235	37	8	71	24	—	95
16 Przemysł mineralny	420	13	20	36	351	110	4	1	6	2	9	88
174 Tartaki	358	23	—	10	325	108	5	3	—	—	8	92
175 Stolarstwo	622	134	166	5	317	331	30	9	64	7	2	219
178 Kołodziejstwo	312	59	188	—	65	135	15	3	60	8	—	49
232 Krawiectwo	834	112	601	—	121	487	32	8	315	25	—	107
235 Szewstwo	830	155	495	—	180	373	45	6	169	19	—	134
242 Młyny	475	55	40	33	347	187	16	10	18	5	13	125
243 Piekarnie	354	147	75	—	132	207	37	24	23	16	—	107
245 Cukrownie	2 373	3	—	64	2 306	686	—	—	—	—	25	661
254 Rzeźnictwo	797	209	167	26	395	367	48	32	50	15	14	208
274 Budownictwo domów	1 082	56	462	2	562	340	12	1	122	15	1	189
3 Handel i ubezpieczenia	2 884	348	1 596	231	709	1 329	114	50	538	124	144	359
31 Handel towarowy	1 973	241	1 018	123	591	899	81	33	320	95	81	289
4 Komunikacja i transport	3 423	9	87	613	2 714	875	2	—	29	2	196	646
40 Poczta, telegraf, telefon	623	—	—	156	467	184	—	—	—	—	71	113
42 Koleje	2 374	—	—	427	1 947	556	—	—	—	—	111	445
5 i nast. Pozostałe działy	7 039	141	352	1 547	2 146	3 653 ^c	45	9	130	6	775	1 314
51 Administracja publiczna	915	—	—	465	450	304	—	—	—	—	180	124
53 Służba bezpieczeństwa	451	—	—	27	424	118	—	—	—	—	7	111
702 Szkolnictwo powszechne	474	—	—	433	41	209	—	—	—	—	192	17
8 Lecznictwo i higiena ^d	576	120	192	128	136	327	39	7	83	6	96	96
9 Służba domowa	955	—	—	—	955	908	—	—	—	—	—	908
X0 Emeryci i inwalidzi	1 969	—	—	—	—	922	—	—	—	—	—	—
X22 Utrzym. się z zas. op. społ.	360	—	—	—	—	221	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę ^e do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 112 (i biernych 64), robotników 1 595 (i biernych 2 825); w tym w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 23 (i biernych 23), robotników 1 363 (i biernych 2 489).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia km^2 739,0. Ludności ogółem 41 521, mężczyzn 20 141, kobiet 21,380, ludności na km^2 56,2. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 7, gromad wiejskich 89, miejscowości 237 (na 100 km^2 miejscowości 32,1).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko- katolickie	ewange- lickie	inne	połski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umia- ło czytać ani pisać
Miasta	8 000	7 396	512	81	7 422	536	41	6 102	52	144
%	100,0	92,5	6,4	1,0	92,8	6,7	0,5	96,8	0,8	2,3
w tym mężczyźni	3 843	3 547	253	37	3 564	259	20	2 893	8	53
Wieś	33 521	29 177	4 212	61	29 297	4 202	10	24 308	299	1 091
%	100,0	87,0	12,6	0,2	87,4	12,6	0,0	94,5	1,2	4,2
w tym mężczyźni	16 298	14 207	2 023	33	14 268	2 017	7	11 740	85	490

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)							Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcześ- niej (60 i więcej)	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcześ- niej (60 i więcej)
Miasta	886	220	233	356	783	796	288	280	811	230	216	315	836	1 056	341	348
%	23,0	5,7	6,1	9,3	20,4	20,7	7,5	7,3	19,5	5,5	5,2	7,6	20,1	25,4	8,2	8,4
Wieś	3 968	1 037	1 000	1 218	3 340	2 948	1 252	1 521	3 822	1 024	988	1 219	3 468	3 843	1 324	1 519
%	24,3	6,4	6,1	7,5	20,5	18,1	7,7	9,3	3,2	6,0	5,7	7,1	20,1	22,3	7,7	3,8

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	1 666	x	1 100	433	91	28	7 799	x	4 257	2 545	601	208
%	x	100,0	66,0	26,0	5,5	1,7	x	100,0	54,6	32,6	7,7	2,7
1 izba	346	20,8	137	117	64	28	1 172	15,0	210	409	345	208
2 izby	526	31,6	279	219	27	x	2 395	30,7	806	1 319	256	x
3 izby	370	22,2	289	79	x	x	1 826	23,4	1 157	642	x	x
4 izby i więcej	424	25,4	395	18	x	x	2 406	30,9	2 084	175	x	x
Wieś ogółem	6 044	x	3 097	2 167	504	167	33 309	x	13 478	13 635	3 525	1 305
%	x	100,0	51,2	35,9	8,3	2,8	x	100,0	40,5	40,9	10,6	3,9
1 izba	1 250	20,7	325	438	314	167	5 136	15,4	520	1 536	1 698	1 305
2 izby	2 192	36,3	849	1 136	190	x	11 710	35,2	2 629	7 037	1 827	x
3 izby i więcej	2 595	42,9	1 921	593	x	x	16 430	49,3	10 326	5 062	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 4 619; na wsi 15 982; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,8; na wsi 2,6; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,7; na wsi 2,1.
W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna							
	liczby bez- względ- ne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tym męż- czyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bez- względ- ne	%	liczby bez- względ- ne	%				czynni i bierni	razem	czynni	razem	czynni	w tym męż- czyźni
Rolnictwo*	25 610	61,7	684	8,5	24 926	74,4	13 503 ^a	.	.	102	66	60	12 005	5 768	3 826
Górnictwo i przemysł	7 928	19,1	3 554	44,4	4 374	13,1	2 722	1 065	795	115	53	44	5 091	1 925	1 771
Handel i ubezpieczenia	1 635	3,9	1 189	74,9	446	1,3	894	398	232	189	97	69	552	260	204
Komunikacja ^b	1 357	3,3	615	7,7	742	2,2	44	16	14	239	67	58	1 074	237	232
Inne	4 991	12,0	1 958	24,5	3 033	9,0	366	156	112	852	414	294	1 875	1 043	381

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Tą liczbą objęte są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierne o nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych 1 898, czynnych 848 (w tym mężczyźni 375).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rol- nictwie ogółem	Pra- cownicy umy- ślowi	R o b o t n i c y								
			ogółem	rze- mieś- nicy w go- spodar- stwach rolnych	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy ^c			
					w mie- szka- niach służba- wych	wraz z pracu- dawcą	razem	bezro- botni	posia- dający ziemię	razem	bezro- botni
Czynni i bierni	11 938	98	11 840	451	5 988	1 231	3 402	888	.	768	542
Czynni	5 740	63	5 677	125	2 680	1 188	1 400	363	52	284	177
w tym mężczyźni	3 819	58	3 761	125	1 744	722	955	276	44	215	150

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.
Uwagi do wszystkich tabel. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII.1934 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska starszowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha ^a	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewi- dome
Zespoły rolnicze ogółem	2 260	111	217	345	520	865	152	50
Ludność w zespołach	12 339 ^b	455	1 045	1 880	2 913	4 909	701	436 ^b
Przeciętna liczba osób w zespole		4,1	4,8	5,4	5,6	5,7	4,6	
Zespoły zatrudniające siły najemne	842	3	6	33	149	488	152	11
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	1 418	108	211	312	371	377	—	39
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		8	31	72	92	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		2	10	25	59	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 155 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 649 dożywotników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespółów Inni człon- kowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni męż- czyźni kobie- ty		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat						
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41			42 i więcej
Ogółem	4 018	1 291	350	394	639	311	1 030	4 312	1 239	860	738	427	1 047	12	
Głowy zesp.	1 269	1	—	2	93	223	948	149	2	2	15	12	118	9	
Inni członk.	2 749	1 290	350	392	546	88	82	4 163	1 237	858	723	415	929	3	

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	samo- dzielni zatrud- niający siły na- jemne	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	samo- dzielni nie zatrud- niający sił na- jemnych	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy z poma- gającymi członk. rodzi.
		zatrud- niający siły najemne	nie zatrud- niający sił na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	834	58	116	28	632	280	9	6	28	17	9	21
00 Leśnictwo	510	—	—	22	488	141	—	—	—	—	5	12
1-2 Górnictwo i przemysł	7 928	739	1 983	115	5 091	3 043	171	80	695	119	53	1 92
w tym: duże przedsięb. (I-V kat.)	2 846	22	—	87	2 737	823	5	3	—	—	37	77
średn. przedś. (VI-VII kat.)	409	57	—	11	341	167	16	5	—	—	6	14
105 Kopalnie i warzelnie soli	220	—	—	—	220	51	—	—	—	—	—	—
123 Kowalstwo	413	126	181	—	106	200	25	11	59	17	—	—
16 Przemysł mineralny	243	13	27	—	203	66	3	—	7	1	—	—
175 Stolarstwo	221	49	83	—	89	116	12	3	34	1	—	—
232 Krawiectwo	483	53	359	—	71	301	13	2	207	17	—	—
235 Szewstwo	442	77	293	—	72	177	19	5	85	12	—	—
242 Młyny	326	35	102	16	173	136	10	3	30	11	8	—
245 Cukrownie	2 167	—	—	45	2 122	605	—	—	—	—	17	58
254 Rzeźnictwo	343	121	97	8	117	176	26	21	29	12	3	—
274 Budownictwo domów	678	7	360	2	309	208	2	3	88	16	1	98
3 Handel i ubezpieczenia	1 635	200	694	189	552	755	62	23	238	75	97	260
31 Handel towarowy	1 216	148	472	88	508	550	45	18	150	59	50	228
4 Komunikacja i transport	1 357	13	31	239	1 074	320	4	—	11	1	67	237
40 Poczta, telegraf, telefon	314	—	—	77	237	81	—	—	—	—	29	52
42 Koleje	911	—	—	152	759	192	—	—	—	—	36	156
5 i nast. Pozostałe działy	4 157 ^c	81	111	824	1 243	2 181	24	9	58	5	405	832
51 Administracja publiczna	545	—	—	246	299	187	—	—	—	—	107	80
702 Szkolnictwo powszechne	279	—	—	244	35	129	—	—	—	—	112	17
8 Lecznictwo i higiena ^d	304	65	74	77	88	187	19	9	43	5	39	72
9 Służba domowa	643	—	—	—	643	601	—	—	—	—	—	601
X0 Emeryci i inwalidzi	1 191	—	—	—	—	501	—	—	—	—	—	—
X22 Utrzym. się z zas. op. społ.	283	—	—	—	—	176	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania“. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 47 (i biernych 19), robotników 1 111 (i biernych 1 936); w tym w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 6 (i biernych 3), robotników 951 (i biernych 1 741).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Dodatek do Wiad. Stat., r. 1937, zes. 4.

E R R A T A

POWSZECHNY SPIS LUDNOŚCI Z DN. 9.XII 1931 R.
WOJ. POMORSKIE cz. I i II

Dołączki do Wiadomości Statystycznych r. 1937, zeszyt 7 (część I), zeszyt 31 (część II)

Strona	Strona	Tablica	Rubryka	Wiersz	Jest	Powinno być
I	2	2	2	1 od dołu	78 073	78 073 <i>f</i>
"	2	Bezrobocie	—	2 " "	25 698	27 841
II	2	1	6	5 od góry	11 385	11 355
"	2	1	6	31 " "	850	1 550
"	2	1	4	40 " "	22 279	20 279

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE — Département de Pomorze

Część I* — Partie I*

owierzchnia km² 16 407,3. Ludności ogółem 1 080 138, mężczyzn 533 111, kobiet 547 027, ludności na km² 65,8. Gmin miejskich 35, gmin wiejskich 155, gromad wiejskich 1 142, miejscowości 5 243 (na 100 km² miejscowości 32,0).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania.

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko- katolickie	ewange- lickie	inne	polski	niemiecki	Inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta i wieś	1 080 138	969 020	100 812	9 121	969 386	105 400	3 386	767 985	11 180	34 890
%	100,0	89,7	9,3	0,9	89,7	9,8	0,3	94,1	1,1	4,3
Mężczyźni	533 111	480 587	47 091	4 886	481 742	48 492	1 939	378 495	3 327	16 003
Kobiety	547 027	488 433	53 721	4 235	487 644	56 908	1 447	389 490	7 853	18 887
Miasta o ludności powyżej 20 000	163 766	152 416	8 099	3 162	153 536	8 508	1 583	123 271	850	2 697
%	100,0	93,1	4,9	1,9	93,7	5,2	1,0	97,0	0,7	2,1
Mężczyźni	82 217	76 872	3 460	1 833	77 714	3 471	956	61 943	209	1 078
Kobiety	81 549	75 544	4 639	1 329	75 822	5 037	627	61 328	641	1 619
Miasta mniejsze	184 593	169 578	12 497	2 398	168 294	14 940	1 105	135 486	1 415	4 783
%	100,0	91,8	6,8	1,3	91,2	8,1	0,6	95,5	1,0	3,4
Mężczyźni	89 206	82 401	5 533	1 215	82 084	6 429	578	65 445	330	1 934
Kobiety	95 387	87 177	6 964	1 183	86 210	8 511	527	70 041	1 085	2 849
Wieś	731 779	647 026	80 216	3 561	647 556	81 952	698	509 228	8 915	27 410
%	100,0	88,1	11,0	0,5	88,5	11,2	0,1	93,1	1,6	5,0
Mężczyźni	361 688	321 314	38 098	1 838	321 944	38 592	405	251 107	2 788	12 991
Kobiety	370 091	325 712	42 118	1 723	325 612	43 360	293	258 121	6 127	14 419

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931— 1922 (0-9)	1921— 1919 (10-12)	1918— 1915 (13-16)	1914— 1912 (17-19)	1911— 1902 (20-29)	1901— 1882 (30-49)	1881— 1872 (50-59)	1871— i wcze- śniej (60 i więcej)	1931— 1922 (0-9)	1921— 1919 (10-12)	1918— 1915 (13-16)	1914— 1912 (17-19)	1911— 1902 (20-29)	1901— 1882 (30-49)	1881— 1872 (50-59)	1871— i wcze- śniej (60 i więcej)
Miasta i wieś	134 414	35 331	31 745	37 798	106 410	106 012	36 073	42 877	129 653	33 670	29 882	36 546	10 789	123 755	38 606	46 611
%	25,2	6,6	5,9	7,1	20,0	20,3	6,8	8,0	23,7	6,2	5,5	6,7	10,7	22,6	7,0	8,5
Miasta o ludności powyżej 20 000	18 878	4 710	4 017	4 831	18 674	22 741	4 517	3 750	17 830	4 380	3 614	4 810	18 749	22 173	4 632	5 307
%	23,0	5,7	4,9	5,9	22,7	27,6	5,5	4,6	21,8	5,1	4,4	5,0	23,0	27,2	5,7	6,5
Miasta mniejsze	21 412	5 696	5 113	7 185	17 194	19 960	5 845	6 743	21 296	5 373	4 862	5 936	18 662	23 417	6 866	8 915
%	24,0	6,4	5,7	8,0	19,3	22,4	6,6	7,5	22,3	5,6	5,1	6,2	19,6	24,0	7,2	9,3
Wieś	94 124	24 925	22 615	25 782	70 542	65 311	25 711	32 384	90 527	23 917	21 406	25 800	70 488	78 165	27 108	32 389
%	26,0	6,9	6,3	7,1	19,5	18,0	7,1	9,0	24,5	6,5	5,8	7,0	19,0	21,1	7,3	8,7

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania					Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6 powyżej 6	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6 powyżej 6		
Miasta o ludności powyżej 20 000	35 419	×	25 590	7 578	1 343	475	153 503	×	95 633	45 241	8 598	3 757
%	×	100,0	72,3	21,4	3,8	1,3	×	100,0	60,3	28,6	5,4	2,4
1 izba	5 762	16,3	2 270	1 982	1 017	475	19 831	12,5	3 509	6 821	5 499	3 757
2 izby	9 470	26,7	5 733	3 361	326	×	40 362	25,5	16 582	20 003	3 099	×
3 izby	10 738	30,3	8 750	1 921	×	×	49 963	31,5	33 730	15 319	×	×
4 izby i więcej	9 325	26,3	8 784	314	×	×	47 915	30,2	41 733	3 098	×	×
Miasta mniejsze	39 926	×	28 241	8 930	1 769	649	177 376	×	104 109	52 747	11 180	5 097
%	×	100,0	70,7	22,4	4,4	1,6	×	100,0	58,7	29,7	6,3	2,9
1 izba	7 510	18,8	2 980	2 495	1 366	649	25 886	14,6	4 533	8 641	7 349	5 097
2 izby	11 209	28,1	6 769	4 007	403	×	46 977	26,5	18 748	23 997	3 831	×
3 izby	10 479	26,2	8 426	2 006	×	×	48 574	27,4	31 919	16 030	×	×
4 izby i więcej	10 678	26,8	10 049	422	×	×	55 729	31,4	48 886	4 079	×	×
Wieś	135 994	×	77 146	43 439	9 233	3 863	727 327	×	321 138	282 047	64 329	30 746
%	×	100,0	56,7	32,0	6,8	2,8	×	100,0	44,2	38,8	8,8	4,2
1 izba	25 567	18,8	7 260	8 545	5 808	3 863	105 079	14,4	11 778	29 837	31 519	30 746
2 izby	43 191	31,8	19 958	19 441	3 425	×	217 250	29,9	58 975	120 603	32 810	×
3 izby i więcej	66 945	49,2	49 838	15 453	×	×	403 735	55,5	250 251	131 607	×	×

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach liczących powyżej 20 000 ludności 102 136; w miastach mniejszych 113 533; na wsi 365 592; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach liczących powyżej 20 000 ludności 2,9; w miastach mniejszych 2,8; na wsi 2,7; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach liczących powyżej 20 000 ludności 1,6; w miastach mniejszych 1,6; na wsi 2,0.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

U w a g i d o w s z y t k i c h t a b l i c. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. I.VIII 1931 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska koszarowanego.

Dalsze tablice dotyczące województwa pomorskiego ukażą się później.

Les tableaux ultérieurs concernant le dép. de Pomorze paraîtront plus tard.

Województwo POMORSKIE (dok.)

Mieszkania i ludność w miastach o ludności powyżej 20 000 według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez						Ludność w mieszkaniach zajętych przez						
	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			
	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	obojednorodzinne	jedno z nich wieloosob.	oba wieloosobowe	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	obojednorodzinne	jedno z nich wieloosob.	oba wieloosobowe	
Ogółem	2 159	25 353	816	582	2 697	1 440	2 372	2 159	109 432	5 400	1 164	13 571	10 146
1 izba	1 031	3 470	75	277	345	147	417	1 031	12 976	469	554	1 561	994
2 izby	547	7 377	195	98	569	289	395	547	30 863	1 247	196	2 763	2 021
3 izby	361	8 298	307	101	747	472	452	361	36 996	2 011	202	3 841	3 336
4 izby i więcej	193	6 145	238	96	1 031	530	1 092	193	28 341	1 667	192	5 386	3 778

W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielną			Ludność najemną					
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tym mężczyźni	pracownicy umysłowi			robotnicy		
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	w tym mężczyźni	czynni i bierni	razem	
Ogółem	1080 138	100,0	348 359	100,0	731 779	100,0	458 074				65 803	29 970	22 020	49 681	21 492
Rolnictwo	555 967	51,5	21 526	6,2	534 441	73,1	340 441				2 339	1 386	1 244	21 387	96 078
Ogrodnictwo ^b	22 427	2,1	3 222	0,9	19 205	2,6	6 105	2 088	1 816		2 107	721	697	14 215	4 929
Górnictwo i przemysł	208 628	19,3	131 049	37,6	76 979	10,5	67 331	26 515	20 555		7 112	3 331	2 526	133 585	57 786
Handel i ubezpieczenia	56 287	5,2	42 718	12,3	13 569	1,9	35 968	15 217	8 915		6 004	3 440	2 261	14 315	8 640
Komunikacja i transport	83 746	7,8	49 033	14,1	34 713	4,8	2 215	819	762		13 655	4 337	3 822	67 876	17 859
Służba publiczna ^c	35 240	3,3	27 069	7,8	8 171	1,1	750	270			16 679	7 458		17 811	5 627
Szkolnictwo, oświata ^d	12 390	1,1	6 279	1,8	6 111	0,8	892	486			9 798	4 916		1 700	791
Lecznictwo i higiena ^e	11 263	1,0	8 949	2,6	2 314	0,3	4 283	2 011			2 322	1 416		4 658	2 814
Służba domowa	16 717	1,5	9 904	2,8	6 813	0,9	x	x	x		x	x	x	16 717	15 829
Pozostałe działy	78 073	7,2	48 610	13,9	29 463	4,0	89	39			5 787	2 965		12 752	4 629

^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie i leśnictwie i rybactwie. ^b Oraz kościoł. organizacje i instytucje społeczne. ^c Oraz kultura. ^d Oraz utrzymywanie czystości i zakłady opieki społecznej. ^e Ta liczbą objęte są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierne o nie ustalonej przynależności osób czynnych itp.), czynnych i biernych 59 445, czynnych 27 633 (w tym mężczyźni 13 691).

Ludność najemna w rolnictwie^a (Wies)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy								
			ogółem	rolni zamieszkałi		bez podania rodzaju pracy ^b		ogółem	bez podania rodzaju pracy ^b		
				w mieszkaniach służbowych	wraz z pracodawcą	razem	bezrobotni		posiadający ziemię	razem	bezrobotni
Czynni i bierni	206 822	1 960	204 862	5 894	89 795	15 875	50 209	13 550		43 089	21 506
Czynni	93 453	1 210	92 243	1 914	38 338	15 484	19 488	5 446	1 598	17 019	8 659
w tym mężczyźni	66 094	1 079	65 015	1 914	26 538	9 746	14 062	4 125	1 436	12 755	7 033

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowanej wsi.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych							nie dom.
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej		
Zespoły rolnicze ogółem	57 723	5 909	10 352	14 670	10 974	12 087	2 031	1 700	
Ludność w zespołach	309 589 ^b	21 776	48 238	80 716	65 243	70 997	9 113	13 500	
Przeciętna liczba osób w zespole		3,7	4,7	5,5	5,9	5,9	4,5		
Zespoły zatrudniające siły najemne	11 534	118	329	1 056	2 043	5 672	2 031	286	
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	46 189	5 791	10 023	13 614	8 931	6 415	—	1 414	
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat		430	1 372	2 896	2 618	—	—	—	
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		89	379	1 002	1 122	—	—	—	

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 5 354 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 18 030 dożywników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni						Kobiety						Samodzielnie i jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni	
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat						
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31	32-41		42 i więcej
Ogółem	123 525	43 864	10 989	11 111	18 042	9 409	30 054	132 953	42 507	24 557	21 070	13 649	31 089	1 107
Głowy zesp.	40 034	31	25	94	4 363	7 746	27 747	6 155	19	99	476	819	4 730	737
Inni członk.	83 491	43 833	10 964	11 017	13 679	1 663	2 307	126 798	42 488	24 458	20 594	12 830	26 359	370

Bezrobotnie. W liczbie ludności poza rolnictwem jest bezrobotnych: prac. umysł. 2 555 (i biernych 1 760), robotników 25 698 (i biernych 38 754); w tym w górnictwie i przemyśle prac. umysł. 444 (i biernych 422), robotników (i biernych 32 829).

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE — Département de Pomorze

Część II* — Partie II*

Ludność w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym) według wieku oraz płci i umiejętności czytania i pisania

Wiek	Mężczyźni i kobiety					Mężczyźni					Kobiety				
	ogółem	umieją- czytać i pisać	umieją- tylko czytać	nie- umieją- czytać ani pisać	o nie- wiadomej u- miejęt- ności czytania i pisania	razem	umieją- czytać i pisać	umieją- tylko czytać	nie- umieją- czytać ani pisać	o nie- wiadomej u- miejęt- ności czytania i pisania	razem	umieją- ce czy- tać i pisać	umieją- ce tylko czytać	nie- umieją- ce czytać ani pisać	o nie- wiadomej u- miejęt- ności czytania i pisania
Miasta i wieś	816 071	767 985	11 180	34 890	2 016	398 697	378 495	3 327	16 003	872	417 374	389 490	7 853	18 887	1 144
10—14 lat	96 494	95 512	41	691	250	49 350	48 840	23	358	129	47 144	46 672	18	333	121
15—19 "	108 478	106 708	236	1 397	137	55 524	54 458	143	858	65	52 954	52 250	93	539	72
20—24 "	111 475	108 700	400	2 156	219	53 861	52 333	185	1 235	108	57 614	56 367	215	921	111
25—29 "	102 834	99 940	569	2 115	210	52 549	51 171	202	1 081	95	50 285	48 769	367	1 034	115
30—39 "	136 544	130 968	1 246	4 047	283	63 473	61 162	330	1 857	124	73 071	69 806	916	2 190	159
40—49 "	95 223	89 299	1 531	4 171	222	44 539	42 139	391	1 926	83	50 684	47 160	1 140	2 245	139
50—59 "	74 679	68 083	1 820	4 616	160	36 073	33 599	471	1 944	59	38 606	34 484	1 349	2 672	101
60 i więcej "	89 488	68 194	5 317	15 556	421	42 877	34 482	1 573	6 678	144	46 611	33 712	3 744	8 878	277
Niewiadomy	856	581	20	141	114	451	311	9	66	65	405	270	11	75	49

Ludność według źródła utrzymania oraz wyznania

Źródło utrzymania	Ogółem		Wyznanie					
			rzymskokatolickie		ewangelickie		inne i nie podane	
	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%
Miasta i wieś	1 080 138	100,0	969 020	100,0	100 812	100,0	10 306	100,0
Rolnictwo ^a	555 967	51,5	483 275	49,9	69 361	68,8	3 331	32,3
Działy zawodu poza rolnictwem razem	524 171	48,5	485 745	50,1	31 451	31,2	6 975	67,7
Górnictwo i przemysł	208 025	19,2	191 977	19,8	14 002	13,9	2 046	19,9
Handel i ubezpieczenia	56 287	5,2	49 418	5,1	4 761	4,7	2 108	20,4
Komunikacja i transport	83 748	7,8	82 457	8,5	1 038	1,0	253	2,5
Inne	176 111	16,3	161 893	16,7	11 650	11,6	2 568	24,9

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni		Czynni		Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni		Czynni	
	pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy	pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy		pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy	pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy
Miasta i wieś	4 318	66 657	2 553	27 870					
08—00 Ogrodn., leśnictwo ^b	89	1 265	35	545	27 Przemysł budowlany	141	10 716	73	3 773
1—2 Górnictwo i przemysł	865	55 096	443	22 234	w tym: 273 Budown. ziemne	23	3 408	11	1 101
11—13 Przem. hutn., met. ^c	111	4 769	62	2 339	274 Budown. domów	63	5 901	36	2 042
123 Kowalstwo	—	945	—	573	29 Górnictwo i przemysł ^d	87	1 058	45	357
w tym: 124 Stusarstwo	2	1 032	2	657	2x Rob. bliżej nie określ. ^e	—	21 746	—	8 694
128 Prod. maszyn roln.	67	1 552	35	551	3 Handel i ubezpieczenia	883	2 847	505	1 715
14—15 Przemysł chemiczny	125	1 330	70	542	31 Handel towarowy	662	2 249	387	1 361
w tym: 148 Prod. wyrobów gumowych	91	1 114	53	465	w tym: 311 Handel towarowy nie wydzielony	588	2 116	347	1 298
16 Przemysł mineralny	16	3 386	9	1 115	4 Komunikacja i transport	181	4 097	101	1 712
w tym: 166 Cegielnie	9	1 958	4	660	42 Koleje	62	1 114	25	424
17—18 Przemysł drzewny	103	4 811	48	2 013	44 Inne rodz. kom. i transp. ^e	22	1 796	13	797
174 Tartaki	50	1 870	24	583	5 i nast. Pozostałe działy	2 300	3 352	1 469	1 664
w tym: 175 Stolarstwo	26	1 497	9	818	5 Służba publ., kościół	540	1 782	301	574
23 Przemysł odzieżowy	6	984	4	659	51 Administracja publiczna	324	1 719	172	547
24—25 Przemysł spożywczy	193	5 176	95	2 200	w tym: 513 Admin. samorządu terytorialnego	—	1 540	62	485
w tym: 245 Cukrownie	28	2 517	15	788	9 Służba domowa	—	707	—	608
					n. Osoby o zaw. nie określ. ^f	1 204	373	785	171

^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym województwie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Oraz maszynowy. ^d Bez określenia gałęzi; przeważnie przemysł niewiadomy. ^e Przeważnie komunikacja i transport konny i samochodowy. ^f Lub niewiadomy.
Uwagi. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Pełny tekst klasyfikacji zawodu, przyjętej do opracowania drugiego powszechnego spisu ludności z dn. 9.XII 1931 r., opublikowano w dodatku do *Wiadomości Statystycznych* 1935 r., zesz. 22. Pozytywy odnoszące się do działu N winny brzmieć:

ⁿ Dział N. Osoby o zawodzie nie określonym lub niewiadomym;
ⁿ¹ I. Osoby o zawodzie nie określonym i osoby wykojelejone;
ⁿ² II. Osoby o zawodzie niewiadomym.
Poza tym rodzaj 202 winien nazywać się „Przemysł niewiadomy” zamiast, jak wydrukowano, „Przemysł niewiadomy bliżej nie określony”.
W publikowanych obecnie tablicach zawodowych niektóre liczby różnią się, zresztą nieznacznie, od opublikowanych w *Wiadomościach Statystycznych* 1937 r., zesz. 7, stanowiących sumę liczb powiatowych opublikowanych poprzednio.
^{*} Część I tablic województwa pomorskiego ogłoszono w dodatku do *Wiadomości Statystycznych*, r. 1937, zesz. 7.
^{*} La partie I des tableaux du département de Pomorze a été publiée dans le supplément aux Informations Statistiques, 1937, fasc. 7.

Ludność poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					Czynni						robotnicy i chłopi z pow. gospod. członk. rodziny
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chłopi	razem	samo- dzielni za- trud- niający sily na- jemne	przy nich pomaga- jący członkowie rodziny	samo- dzielni nie za- trudnia- jący sily na- jemnych	przy nich pomaga- jący członkowie rodziny	pracownicy umysłowi	
		zatrud- niający sily najemne	nie zatrud- niający sily na- jemnych									
Miasta i wieś	524 1716	27 139	90 354	63 484	283 736	222 575 b	7 380	2 636	32 541	4 843	28 596	118
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo	22 428	692	5 408	2 107	14 221	7 739	176	80	1 402	428	721	4
08 Rybactwo	3 689	445	926	77	2 241	1 817	123	66	257	122	38	1 21
09 Leśnictwo	5 348	235	4 482	6	625	1 771	51	12	1 145	306	2	
09 Rybactwo	13 391	12	—	2 024	11 355	4 151	2	2	—	—	681	3 49
00 Leśnictwo	208 025	17 614	49 622	7 112	133 677	87 632	4 533	1 643	18 154	2 149	3 331	57
1-2 Górnictwo i przemysł duże przedsiębior. (I-V kat.)	58 687	855	—	4 555	53 277	21 583	265	71	—	—	2 101	19
w tym: średn. przedz. (VI-VII kat.)	13 376	2 520	—	994	10 662	6 188	590	233	—	—	437	4
11-13 Przem. hutniczy, metalowy d.	23 318	2 844	6 847	758	12 869	10 852	719	206	2 443	374	394	6
115 Odlewnie	3 492	51	14	188	3 285	1 120	1	—	6	—	90	1
w tym: 123 Kowalstwo	7 920	1 693	4 002	—	2 225	3 630	406	91	1 222	288	—	1 61
124 Ślusarstwo	4 479	615	1 622	30	2 212	2 593	156	50	766	30	17	1
w tym: 128 Prod. maszyn rolniczych	2 789	84	9	289	2 407	1 151	24	2	2	2	144	2 971
14-15 Przemysł chemiczny	5 744	65	56	500	5 133	2 528	20	2	—	4	277	2 31
w tym: 148 Prod. wyrobów gumowych	4 087	—	18	298	3 771	1 908	—	6	13	1	169	1 73
16 Przemysł mineralny	8 017	247	405	192	7 173	2 652	78	136	19	77	2 31	
w tym: 166 Cegielnie	4 183	107	19	113	3 944	1 366	33	6	10	2	41	1 271
17-18 Przemysł drzewny	29 252	2 960	7 629	584	18 079	11 781	718	197	2 523	315	288	7 740
172 Eksploatacja lasów	2 924	4	—	17	2 903	1 005	1	—	—	—	8	99
w tym: 174 Tartaki	5 548	217	38	293	5 000	1 769	63	10	—	2	126	1 53
175 Stolarstwo	12 405	1 957	3 846	135	6 467	5 661	455	143	1 335	141	65	3 52
178 Kotłodzierstwo	3 907	551	2 462	6	888	1 623	134	27	776	98	3	
23 Przemysł odzieżowy	25 872	3 360	16 845	99	5 568	13 309	940	178	7 598	553	61	3
w tym: 232 Krawiectwo	12 463	1 586	8 721	5	2 334	7 395	466	76	4 563	315	5	1
233 Szewstwo	11 473	1 626	6 981	78	2 788	4 675	419	85	2 203	202	40	1 72
24-25 Przemysł spożywczy	36 407	6 072	5 350	2 649	22 336	16 220	1 491	919	1 720	508	1 141	10-
w tym: 242 Miłny	5 950	854	883	428	3 785	2 332	224	86	275	66	207	1
245 Piekarnie	5 762	1 999	1 280	45	2 438	3 228	461	329	429	126	22	1 86
w tym: 254 Cukrownie	5 666	—	—	240	5 426	1 749	—	—	—	—	98	1
254 Rzeźnictwo	9 767	2 593	2 740	311	4 123	4 931	627	434	856	274	124	2
26 Przemysł poligraficzny	2 461	220	362	329	850	1 399	61	24	143	25	151	—
27 Przemysł budowlany	38 284	1 321	10 473	922	25 568	13 746	369	67	3 007	284	472	9 540
w tym: 273 Budownictwo ziemne	10 459	66	544	295	9 254	3 279	17	6	159	18	196	2 94
274 Budownictwo domów	20 734	443	7 644	333	12 314	7 161	138	26	2 060	198	187	4 59
277 Malarstwo i tpeciarnictwo	2 752	363	1 192	19	1 718	1 271	89	19	425	34	310	1 38
28 Elektr., gazownie, wodociągi	5 142	8	—	759	4 375	1 710	4	—	—	—	3	119
29 Górnictwo i przemysł c.	2 765	142	159	240	2 224	992	38	—	59	—	76	70
w tym: 292 Przemysł niewiadomy	2 763	142	159	240	2 222	990	38	—	59	—	119	70
2x Robotnicy bliżej nie określeni	27 372	—	—	—	27 372	11 031	—	—	—	—	—	11 031
3 Handel i ubezpieczenia	56 287	6 692	22 279	6 002	14 314	27 297	1 984	795	10 347	2 093	3 439	8 62
31 Handel towarowy	33 344	4 388	15 669	2 924	10 363	16 349	1 303	545	5 070	1 569	1 784	6 078
w tym: 311 Handel towarowy nie wydz.	28 616	4 160	13 535	2 053	8 868	14 428	1 234	527	4 402	1 483	1 320	5 402
32 Wynajem pomieszczeń f.	18 395	2 190	12 207	521	3 477	8 822	647	239	4 755	506	330	2 36
w tym: 323 Domy czyszczowe g.	8 814	149	109	109	449	3 742	54	—	3 299	146	52	—
323 Hotele	2 702	603	1 031	100	968	1 472	192	60	312	110	77	72
325 Zakłady gastronomiczne	5 898	1 434	2 137	308	2 019	3 015	399	179	585	234	197	1
4 Komunikacja i transport	83 748	375	1 833	13 656	67 884	23 017	110	32	613	65	4 339	17
40 Poczta, telegraf, telefon	9 923	—	—	2 528	7 395	2 921	—	—	—	—	1 142	1 77
41 Żegluga morska, śródlądowa h	2 417	15	113	574	1 715	1 323	5	—	36	14	328	—
42 Koleje	56 409	—	—	9 545	46 864	13 347	—	—	—	—	2 451	10 89
44 Inne rodz. kom. i transportu i	10 354	360	1 720	415	7 859	4 128	105	29	577	51	228	3
w tym: 441 Nie wydz. rodz. komunik. i	6 360	113	75	391	5 799	2 470	34	—	34	6	215	2
45 Dozór drogowy i wodny	3 873	—	—	529	3 344	1 076	—	—	—	—	161	91
5 i nast. Pozostałe działy razem	153 683b	1 766	4 212	34 607	53 640	76 890b	577	86	2 025	108	16 766	29 68
5 Służba publiczna, kościół	35 238	357	391	16 685	17 805	13 353	129	5	124	11	7 461	5 62
51 Administracja publiczna	18 812	—	—	9 695	9 117	6 581	—	—	—	—	3 745	2 839
w tym: 512 Administracja państwowa	7 177	—	—	5 222	1 955	2 668	—	—	—	—	1 964	604
513 Admin. samorządu teryt.	10 143	—	—	3 333	6 913	3 389	—	—	—	—	1 248	2 110
52 Sądownictwo, adwokatura	4 093	356	391	2 899	457	1 875	128	5	124	11	1 459	188
w tym: 522 Sądownictwo	2 460	—	—	2 059	401	979	—	—	—	—	871	2 331
53 Służba bezpieczeństwa	8 195	1	—	664	7 530	2 562	1	—	—	—	230	1 03
w tym: 532 Policja państwowa	3 937	—	—	301	3 636	1 138	—	—	—	—	105	1 03
535 Straż graniczna	3 024	—	—	224	2 800	1 049	—	—	—	—	71	97
54 Kościół i związki wyznaniowe	3 615	—	—	2 997	618	2 077	—	—	—	—	1 815	268
7 Szkolnictwo, oświata, kultura	12 391	92	791	9 812	1 696	6 193	22	13	425	21	4 925	78
70 Szkolnictwo	9 984	8	12	8 812	1 152	4 840	1	—	10	—	4 172	—
w tym: 702 Szkolnictwo powszechne	7 539	—	—	7 133	406	3 464	—	—	—	—	3 325	—
8 Lecznictwo i higiena h	11 262	1 316	2 949	2 321	4 676	6 242	425	68	1 442	75	1 415	2 81
80 Lecznictwo	5 322	367	1 210	2 120	1 625	2 965	127	11	593	22	1 287	92
w tym: 802 Zakłady lecznicze i	3 043	7	—	1 569	1 467	1 898	—	—	—	—	1 010	80
81 Higiena	5 369	949	1 739	38	2 643	2 903	298	57	849	53	24	1 622
w tym: 813 Fryzjerstwo i kosmetyka	2 849	872	793	5	1 179	1 764	272	46	353	31	5	1 051
9 Służba domowa	16 718	—	—	—	16 718	15 830	—	—	—	—	—	15 830
w tym: 904 Służba dom. zam. u pracod.	13 801	—	—	—	13 801	13 571	—	—	—	—	—	13 571
912 Sl. dom. zam. w mieszk. wł.	2 907	—	—	—	2 907	2 259	—	—	—	—	—	2 259
x Utrzym. się bez pracy zarobk.	58 859	—	—	—	—	27 306	—	—	—	—	—	—
x0 Emeryci i inwalidzi	34 181	—	—	—	—	14 179	—	—	—	—	—	—
x2 Utrzym. się z dobroczyn. publ. m	6 649	—	—	—	—	4 473	—	—	—	—	—	—
x3 Osoby przebyw. w więzieniach n	7 916	—	—	—	—	7 916	—	—	—	—	—	—
x5 Osoby biernie zawodowo o	8 733	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
n Osoby o zawodzie nie określ. p	19 215r	1	81	5 789	12 745	7 966r	1	—	34	1	2 965	4 621

a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym województwie. b W tej liczbie osób nie uwzględnionych w dalszym podziale według stanowiska społecznego; czynnych i biernych 59 458, czynnych 27 647. c Wraz z rybactwem. d Oraz maszynowy. e Bez określenia gałęzi. f Oraz zakłady gastronomiczne. g Właściciele i dozór. h Oraz powietrzna. i Przeważnie komunikacja i transport. konny i samochodowy. j Oraz transportu; przeważnie personel ekspedycyjny i transportowy (bez przewozowego). k Wraz z personelem zakładów opieki społecznej. l Oraz służba sanitarna wszelkich instytucji. m Nie przebywający w zakładach opieki społecznej. n Wraz w szpitalach i zakładach opieki społecznej. o O nie ustalonej przynależności do osób czynnych. p Lub niewiadomym. r W tej liczbie osób o nie określonym stanowisku społecznym, nie uwzględnionych w dalszym podziale; czynnych i biernych 599, czynnych 341.

WOJ. POMORSKIE

POWIAT BRODNICA

XII 1

Powierzchnia km² 912,1. Ludności ogółem 56 287, mężczyzn 27 654, kobiet 28 633; ludności na km² 61,7. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 12, gromad wiejskich 87, miejscowości 287 (na 100 km² miejscowości 31,5).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	nieremiecki	inny	umiała czytać i pisać	umiała tylko czytać	nie umiała czytać ani pisać
Miasta	11 218	10 602	482	128	10 667	447	93	8 156	107	411
%	100,0	94,5	4,3	1,2	95,1	4,0	0,8	73,9	1,2	4,7
w tem mężczyźni	5 483	5 197	218	66	5 234	193	52	4 046	20	160
Wieś	45 069	40 040	4 799	202	40 323	4 653	29	30 401	681	2 565
%	100,0	88,9	10,6	0,4	89,5	10,3	0,1	90,0	2,0	7,6
w tem mężczyźni	22 171	19 769	2 289	101	19 932	2 189	20	14 994	184	1 258

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1831—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)
Miasta	1 250	361	340	484	1 085	1 259	321	367	1 280	315	313	374	1 178	1 352	392	517
%	22,8	6,6	6,2	8,8	19,8	23,0	5,8	6,7	22,3	5,5	5,5	6,5	20,6	23,6	6,8	9,0
Wieś	5 683	1 534	1 451	1 605	4 195	4 131	1 592	1 961	5 610	1 507	1 431	1 562	4 360	4 827	1 634	1 947
%	25,6	6,9	6,6	7,2	18,9	18,6	7,2	8,9	24,5	6,6	6,2	6,8	19,1	21,1	7,1	8,5

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	powyżej 6
Miasta ogółem	2 345	x	1 575	569	121	53	10 886	x	6 010	3 376	762	406
%	x	100,0	67,2	24,3	5,1	2,3	x	100,0	55,2	31,0	7,0	3,7
1 izba	524	22,3	195	179	95	53	1 881	17,3	323	611	515	406
2 izby	586	25,0	344	212	26	x	2 566	23,6	997	1 270	247	x
3 izby	617	26,3	467	146	x	x	3 051	28,0	1 809	1 191	x	x
4 izby i więcej	614	26,2	567	32	x	x	3 378	31,0	2 879	304	x	x
Wieś ogółem	8 498	x	4 758	2 723	627	277	44 968	x	19 510	17 484	4 282	2 207
%	x	100,0	56,0	32,0	7,4	3,3	x	100,0	43,4	38,9	9,5	4,9
1 izba	1 871	22,0	563	606	417	277	7 625	17,0	917	2 117	2 278	2 207
2 izby	2 579	30,3	1 189	1 163	210	x	13 111	29,1	3 565	7 316	2 004	x
3 izby i więcej	4 042	47,6	3 003	954	x	x	24 206	53,8	15 025	8 051	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 6 698; na wsi 22 111; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,6; na wsi 2,6; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,6; na wsi 2,0.
W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna				Ludność najemna					
	w miastach		na wsi		czynni		w tem męzczyźni		pracownicy umysłowi		robotnicy			
	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%	czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem	czynni i bierni			
Rolnictwo*	35 730	63,5	1 628	14,5	34 102	75,7	22 972	130	77	64	12 628	5 430	3 813	
Górnictwo i przemysł	7 767	13,8	3 550	31,7	4 217	9,3	4 024	1 467	1 220	143	61	47	3 600	1 763
Handel i ubezpieczenia	2 453	4,4	1 576	14,0	877	1,9	1 629	644	410	188	103	66	636	358
Komunikacja ^b	2 959	5,2	858	7,6	2 101	4,7	70	24	22	499	139	121	2 390	524
Inne	7 378	13,1	3 606	32,2	3 772	8,4	537	200	132	1 433	623	449	2 819	1 499

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. b Wraz z transportem. c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osobami biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych a 589, czynnych i biernych 1 083 (w tem mężczyzn 606).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy								
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi		bez podania rodzaju pracy ^a				
					w mieszkaniach służbowych	wraz z pracodawcą	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni
Czynni i bierni	12 075	111	11 964	305	5 654	1 021	2 452	539	2 532	898	
Czynni	5 237	69	5 168	105	2 296	975	874	180	45	918	334
w tem mężczyźni	3 668	56	3 612	105	1 578	609	673	151	42	647	269

* Ob. wyżej. a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzedmiotowionej wsi.
Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla restry przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wieś)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						niewie- doma
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	
Zespoły rolnicze ogółem	3 927	433	800	997	685	775	123	114
Ludność w zespołach	20 571 ^b	1 644	3 710	5 397	3 901	4 473	606	840 ^c
Przeciętna liczba osób w zespole		3,8	4,6	5,4	5,7	5,8	4,9	
Zespoły zatrudniające siły najemne	754	11	23	58	128	397	123	14
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	3 173	422	777	939	557	378	—	100
w tem: liczące z mężczyzn w wieku 18-60 lat		45	110	188	172	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		5	23	59	66	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w cha-
rakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie
gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 254 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów
rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

^c W tabeli nie uwzględniono 1 456 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wieś)

Głowy zespółów Inni człon- kowie ^a	Mężczyźni						Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni			
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty	
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31	32-41			42 i więcej
Ogółem	8 177	2 840	749	735	1 195	657	1 997	8 842	2 904	1 609	1 435	909	1 979	62	11
Głowy zesp.	2 791	2	2	11	335	575	1 863	382	1	4	39	60	277	44	2
Inni członk.	5 386	2 838	747	724	860	82	134	8 460	2 903	1 605	1 396	849	1 702	18	9

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu ^a (tylko wybrane ^b)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pracow- nicy umysłowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	samo- dzielni za- trud- nia- jący siły najemne	przy nich poma- gający człon- kowie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący sił najemnych	przy nich poma- gający człon- kowie rodziny	pra- cow- nicy umy- słowi	robot- nicy i cha- lupicy z poma- gają- cym człon- kowi- rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nie- zatrud- niają- cy sił najemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 050	52	141	103	754	352	12	2	36	10	36	256
00 Leśnictwo	705	—	—	103	602	210	—	—	—	—	36	174
1-2 Górnictwo i przemysł	7 767	1 137	2 887	143	3 600	3 291	268	84	996	119	61	1 763
w tem: duże przedsiębior. (I-V kat.)	711	14	—	54	643	278	5	2	—	—	28	243
średn. przedś. (VI-VII kat.)	413	105	—	31	277	231	30	5	—	—	14	132
123 Kowalstwo	524	130	283	—	111	230	30	10	85	19	—	86
16 Przemysł mineralny	237	7	34	1	195	78	2	1	12	2	1	60
172 Eksploatacja lasów	321	—	—	1	320	131	—	—	—	—	1	130
175 Stolarstwo	538	126	245	—	167	255	27	7	90	3	—	128
178 Kołodziejstwo	233	59	131	—	43	83	10	6	34	6	—	27
232 Krawiectwo	659	95	451	—	113	355	28	3	212	22	—	90
235 Szewstwo	761	133	478	—	150	299	26	10	150	10	—	103
242 Młyny	303	35	76	20	172	109	12	2	19	3	6	67
243 Piekarnie	277	115	61	—	101	142	22	12	24	3	—	81
254 Rzeźnictwo	440	167	131	5	137	235	41	17	46	14	1	116
274 Budownictwo domów	825	16	480	—	329	275	6	3	128	8	—	130
3 Handel i ubezpieczenia	2 453	351	1 278	188	636	1 105	97	33	428	86	103	358
31 Handel towarowy	1 531	244	699	74	514	690	68	26	215	66	48	267
325 Zakłady gastronomiczne	256	74	107	7	68	121	18	6	27	13	4	53
4 Komunikacja i transport	2 959	6	64	499	2 390	687	3	—	21	—	139	524
40 Poczta, telegraf, telefon	457	—	—	—	125	332	—	—	—	—	—	81
42 Koleje	2 245	—	—	358	1 887	468	—	—	—	—	—	385
5 i nast. Pozostałe działy	6 328 ^c	96	248	1 330	2 065	3 153 ^d	26	8	100	6	587	1 243
51 Administracja publiczna	708	—	—	312	396	229	—	—	—	—	—	118
52 Sądownictwo, adwokatura	224	17	28	150	29	88	4	1	8	—	—	9
53 Służba bezpieczeństwa	217	—	—	23	194	69	—	—	—	—	—	59
702 Szkolnictwo powszechne	441	—	—	427	14	182	—	—	—	—	—	3
8 Lecznictwo i higiena ^d	426	73	169	55	129	218	21	4	70	6	29	88
9 Służba domowa	848	—	—	—	848	792	—	—	—	—	—	792
X0 Emeryci i Inwalidzi	1 506	—	—	—	—	584	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	487	—	—	—	—	335	—	—	—	—	—	—

^a Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^b Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych
w danym powiecie. ^c Wraz z rybactwem. ^d Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^e Wraz z personelem zakładów
opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 77 (i biernych 48),
robotników 807 (i biernych 958); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 8 (i biernych 13), robotni-
ków 578 (i biernych 703).

*Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification
des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.*

powierzchnia 427 km² 738. Ludności ogółem 52 765, mężczyźni 25 521, kobiet 27 244, ludności na km² 71,5. Gmin miejskich 1, gmin wiejskich 10, gromad wiejskich 93, miejscowości 221 (na 100 km² miejscowości 29,9).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wzrost ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangeliczne	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	12 455	11 743	620	90	11 768	655	28	9 252	118	321
%	100,0	94,3	5,0	0,7	94,5	5,3	0,2	95,4	1,2	3,3
w tem mężczyźni	5 781	5 441	292	47	5 454	310	15	4 236	27	118
Wieś	40 310	32 201	7 734	330	32 932	7 275	17	27 623	632	2 091
%	100,0	79,9	19,2	0,8	81,7	18,1	0,0	90,8	2,1	6,9
w tem męz. żyjni	19 740	15 901	3 643	170	16 300	3 382	11	13 497	201	977

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931—1922 (0—9)	1922—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871—i wcześniej (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871—i wcześniej (60 i więcej)
Miasta	1 397	364	349	465	1 032	1 314	377	482	1 362	341	365	377	1 256	1 691	526	753
%	24,2	6,3	6,0	8,1	17,9	22,7	6,5	8,3	20,4	5,1	5,5	5,7	18,8	25,3	7,9	11,3
Wieś	5 031	1 268	1 145	1 434	4 133	3 429	1 460	1 814	4 866	1 236	1 193	1 456	4 243	4 229	1 511	1 822
%	25,5	6,4	5,8	7,3	20,9	17,4	7,4	9,2	23,6	6,0	5,8	7,1	20,6	20,6	7,3	8,9

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	powyżej 6
Miasta ogółem	2 851	x	2 123	541	122	40	11 710	x	7 261	3 015	777	320
%	x	100,0	74,4	19,0	4,3	1,4	x	100,0	62,0	25,8	6,6	2,7
1 izba	622	21,8	314	171	94	40	1 923	16,4	461	589	509	320
2 izby	834	29,2	523	278	28	x	3 438	29,4	1 428	1 670	268	x
3 izby	581	20,4	513	67	x	x	2 388	20,4	1 855	519	x	x
4 izby i więcej	809	28,4	771	25	x	x	3 939	33,6	3 513	237	x	x
Wieś ogółem	7 566	x	4 119	2 486	578	251	40 038	x	16 775	15 791	3 938	2 025
%	x	100,0	54,5	32,9	7,6	3,3	x	100,0	41,9	39,4	9,8	5,1
1 izba	1 585	20,9	440	507	381	251	6 638	16,6	715	1 767	2 054	2 025
2 izby	2 491	32,9	1 048	1 224	197	x	12 915	32,3	3 130	7 617	1 684	x
3 izby i więcej	3 439	45,5	2 605	755	x	x	20 314	50,7	12 890	6 407	x	x

Uwaga. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 7 993; na wsi 19 687; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,8; na wsi 2,6; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,5; na wsi 2,0.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem męzczyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	w tem męzczyźni	czynni i bierni	razem	w tem męzczyźni
Rolnictwo*	31 337	59,4	372	3,0	30 965	76,8	15 643	.	.	238	141	134	15 456	7 337	5 027
Górnictwo i przemysł	9 207	17,4	5 046	40,5	4 161	10,3	2 784	1 125	833	296	121	99	6 127	2 475	2 246
Handel i ubezpieczenia	2 192	4,2	1 599	12,8	593	1,5	1 436	627	368	205	104	77	551	307	206
Komunikacja ^b	2 447	4,6	854	6,9	1 593	4,0	77	34	31	552	146	128	1 818	438	432
Inne	7 582	14,4	4 584	36,8	2 998	7,4	434	192	124	1 444	738	435	2 777	1 502	651

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się z względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. b Wraz z transportem. c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierne o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 2 997, czynnych i biernych 1 688 (w tem męzczyźni 597).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy									
			ogółem	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy a					
				w mieszkaniach w gospodarstwach rolnych	wraz z pracodawcą	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	
Czynni i bierni	15 512	202	15 310	740	9 023	1 125	3 272	923	.	1 150	669	.
Czynni	7 390	126	7 264	241	4 073	1 094	1 364	377	74	492	286	27
w tem męzczyźni	5 097	119	4 978	241	2 797	646	930	276	61	364	231	21

* Ob. wyżej. a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi. Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niemo- żności
Zespoły rolnicze ogółem	3 053	411	639	745	513	465	136	144
Ludność w zespołach	15 120 ^b	1 445	2 838	3 949	2 969	2 490	544	885 ^d
Przeciętna liczba osób w zespole		3,5	4,4	5,3	5,8	5,4	4,0	
Zespoły zatrudniające siły najemne	840	6	28	124	164	340	136	42
Zespoły niezatrudniające siły najemnych	2 213	405	611	621	349	125	—	102
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat		18	86	137	110	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		7	15	42	54	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba gospodarstw rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 203 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania. W tabeli nie uwzględniono 333 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni						Kobiety					Samodzielnie jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni			
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat *					męż- czyźni	kobie- ty	
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31	32-41			42 i więcej
Ogółem	5 360	1 799	452	459	762	378	1 510	6 024	1 775	1 041	966	623	1 617	54	19
Głowy zesp.	1 857	3	—	3	155	310	1 386	356	2	4	19	38	293	42	4
Inni członk.	3 503	1 796	452	456	607	68	124	5 668	1 773	1 037	947	585	1 324	12	15

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni				C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	samo- dzielni zatrud- niający siły najemne	przy nich pomaga- jący członko- wie rodziny	samo- dzielni niezatrud- niający siły najemnych	przy nich pomaga- jący członko- wie rodziny	prac- cow- nicy umysłowi	robot- nicy i chałup- nicy z pomaga- jącymi członk. rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nie- zatrud- niający siły najem- nych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	620	35	156	39	390	250	13	7	47	12	15	156
08 Ogrodnictwo	279	28	57	1	193	133	10	7	20	9	1	86
1-2 Górnictwo i przemysł ^c	9 207	703	2 081	296	6 127	3 721	175	57	791	102	121	2 475
duże przedsiębior. (I-V kat.)	2 921	16	—	194	2 711	919	6	1	—	—	77	835
w tem: średn. przedś. (VI-VII kat.)	617	122	—	48	447	260	26	6	—	—	18	210
115 Odlewnie	240	—	—	—	240	70	—	—	—	—	—	70
123 Kowalstwo	387	74	193	—	120	182	18	4	63	17	—	80
128 Prod. maszyn rolniczych	332	6	—	30	296	119	1	—	—	—	15	103
175 Stolarstwo	326	60	88	—	178	156	14	5	35	2	—	100
179 Koszyk., wikliniarstwo	406	7	88	1	310	119	4	1	21	13	1	79
232 Krawiectwo	447	42	354	—	51	274	14	1	197	19	—	43
235 Szewstwo	475	50	334	—	91	175	15	1	106	8	—	45
242 Młyny	230	40	62	13	115	88	8	2	18	7	6	44
243 Piekarnie	222	78	42	—	102	131	17	13	16	2	—	83
245 Cukrownie	688	—	—	38	650	207	—	—	—	—	13	194
254 Rzeźnictwo	411	117	124	7	163	216	27	15	42	9	2	121
273 Budownictwo ziemne	787	—	10	—	777	248	—	—	4	—	—	244
274 Budownictwo domów	835	13	247	14	561	273	4	—	65	4	6	194
3 Handel i ubezpieczenia	2 192	241	1 195	205	551	1 038	67	41	428	91	104	307
31 Handel towarowy	1 370	151	715	76	428	618	43	29	219	65	44	218
4 Komunikacja i transport	2 447	4	73	552	1 818	618	2	1	26	5	146	438
40 Poczta, telegraf, telefon	415	—	—	109	306	116	—	—	—	—	—	73
42 Koleje	1 385	—	—	391	994	295	—	—	—	—	—	210
45 Dozór drogowy i wodny	413	—	—	50	363	108	—	—	—	—	—	92
5 i nast. Pozostałe działy	6 962 ^c	66	177	1 405	2 387	3 870 ^c	23	2	83	5	723	1 346
51 Administracja publiczna	653	—	—	284	369	231	—	—	—	—	113	118
54 Kościół i związki wyzn.	272	—	—	221	51	181	—	—	—	—	167	14
702 Szkolnictwo powszechne	367	—	—	357	10	159	—	—	—	—	156	3
703 Szkoln. średnie og.-kształt.	265	—	—	67	198	103	—	—	—	—	32	71
8 Lecznictwo i higiena ^d	433	61	131	64	177	256	20	2	57	5	44	128
9 Służba domowa	790	—	—	—	790	741	—	—	—	—	—	741
X0 Emeryci i inwalidzi	1 567	—	—	—	—	778	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	430	—	—	—	—	299	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę ^e do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobocie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 102 (i biernych 66), obotników 1 444 (i biernych 2 230); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 14 (i biernych 22), obotników 1 189 (i biernych 1 941).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia km² 1 854,2. Ludności ogółem 76 935, mężczyźni 37 723, kobiety 39 212, ludności na km² 41,5. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 9, gromad wiejskich 102, miejscowości 534 (na 100 km² miejscowości 28,8).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiała czytać i pisać	umiała tylko czytać	nie umiała czytać ani pisać
Miasta	21 859	20 607	1 141	103	19 755	2 035	22	15 831	67	371
%	100,0	94,3	5,2	0,5	90,4	9,3	0,1	97,3	0,4	2,3
w tem mężczyźni	10 637	10 084	501	48	9 796	809	12	7 642	14	164
Wieś	55 076	53 353	1 539	85	49 244	5 596	48	39 534	411	1 332
%	100,0	96,9	2,8	0,1	89,4	10,2	0,1	95,7	1,0	3,2
w tem mężczyźni	27 086	26 262	752	36	24 372	2 601	30	19 228	109	603

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)		
Miasta	2 816	778	599	852	1 841	2 473	624	649	2 769	702	546	682	2 144	2 813	716	843		
%	26,5	7,3	5,6	8,0	17,3	23,3	5,9	6,1	24,7	6,2	4,9	6,1	19,1	25,0	6,4	7,5		
Wieś	7 125	1 993	1 733	2 044	5 168	4 606	1 900	2 505	6 627	1 913	1 653	1 939	5 283	5 777	2 199	2 581		
%	26,3	7,4	6,4	7,5	19,1	17,0	7,0	9,3	23,7	6,8	5,9	6,9	18,9	20,6	7,9	9,2		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób a liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	powyżej 6
Miasta ogółem	4 484	x	3 219	1 031	158	45	21 058	x	12 825	6 384	1 068	352
%	x	100,0	71,8	23,0	3,5	1,0	x	100,0	60,9	30,3	5,1	1,7
1 izba	600	13,4	208	242	105	45	2 070	9,8	307	848	563	352
2 izby	1 175	26,2	668	453	53	x	5 115	24,3	1 868	2 727	505	x
3 izby	1 297	28,9	1 020	272	x	x	6 333	30,1	4 077	2 182	x	x
4 izby i więcej	1 408	31,4	1 322	64	x	x	7 514	35,7	6 572	627	x	x
Wieś ogółem	9 951	x	5 582	3 346	586	249	54 934	x	23 360	22 913	4 207	2 005
%	x	100,0	56,1	33,6	5,9	2,5	x	100,0	42,5	41,7	7,7	3,6
1 izba	1 538	15,5	496	451	336	249	6 283	11,4	782	1 601	1 813	2 005
2 izby	3 296	33,1	1 516	1 505	250	x	16 518	30,1	4 400	9 383	2 394	x
3 izby i więcej	5 096	51,2	3 564	1 390	x	x	32 030	58,3	18 171	11 929	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 13 632; na wsi 27 111; przeciętna liczba izb na mieszkaniach: w miastach 3,0; na wsi 2,7; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,5; na wsi 2,0.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna							
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni bierni	razem	w tem męzczyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem
Rolnictwo*	41 281	53,7	1 735	7,9	39 546	71,8	27 271 ^a	.	.	96	60	57	13 914	6 528	4 417
Górnictwo i przemysł	13 319	17,3	7 153	32,7	6 166	11,2	4 912	1 792	1 377	407	195	132	8 000	3 280	2 947
Handel i ubezpieczenia	3 158	4,1	2 155	9,9	1 003	1,8	2 101	801	497	275	141	98	782	481	298
Komunikacja ^b	6 342	8,2	4 395	20,1	1 947	3,5	134	45	43	948	261	235	5 260	1 146	1 134
Inne	12 835	16,7	6 421	29,4	6 414	11,7	517	203	111	2 198	985	719	5 406	2 297	1 296

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierno o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 4 714. czynnych i 667 (w tem mężczyźni 1 107).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkał			bez podania rodzaju pracy ^a				
					w mieszkaniach z pracodawcą	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	
Czynni i bierni	13 301	71	13 230	166	3 636	1 112	4 514	1 415	.	3 802	2 274	.
Czynni	6 244	47	6 197	59	1 658	1 092	1 791	602	231	1 597	988	220
w tem mężczyźni	4 236	45	4 191	59	1 055	706	1 220	425	202	1 151	766	188

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi. Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niwie- doma
Zespoły rolnicze ogółem	4 236	311	597	1 042	922	1 051	193	120
Ludność w zespołach	24 679 ^b	1 145	2 911	6 073	5 690	6 531	1 012	1 317 ^c
Przeciętna liczba osób w zespole	5,8	3,7	4,9	5,8	6,2	6,2	5,2	8
Zespoły zatrudniające siły najemne	754	5	19	52	114	363	193	8
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	3 482	306	578	990	808	688	—	112
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat	—	26	83	222	207	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat	—	5	26	100	117	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 671 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 1 566 dożywników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespółów	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					mę- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	10 107	3 742	903	986	1 418	728	2 323	10 757	3 402	2 032	1 677	1 113	2 526	93	31
Głowy zesp.	2 972	2	5	4	290	581	2 088	510	—	7	50	65	385	68	2
Inni członk.	7 135	3 740	898	982	1 128	147	235	10 247	3 402	2 025	1 627	1 048	2 141	25	29

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	samo- dzielni za- trudnia- jący siły na- jemne	przy nich poma- gający człon- kowie rodzi- ny	samo- dzielni nieza- trudniają- cy sił na- jemnych	przy nich poma- gający człon- kowie rodzi- ny	pra- cow- nicy umy- słowi	robotni- cy i cha- łupnicy z poma- gającymi człon- kami rodzi- ny
		zatrud- niający siły najemne	nieza- trudnia- jący sił na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	2 295	51	91	268	1 885	669	12	7	22	9	93	526
00 Leśnictwo	2 041	1	—	268	1 772	569	1	—	—	—	93	475
1-2 Górnictwo i przemysł	13 319	1 295	3 617	407	8 000	5 267	328	119	1 168	177	195	3 280
w tem: duże przedsiębior. (I-V kat.)	3 069	76	—	241	2 752	1 004	21	2	—	—	117	864
średn. przedś. (VI-VII kat.)	1 443	170	—	96	1 177	567	40	11	—	—	42	474
123 Kowalstwo	522	98	327	—	97	215	29	4	86	17	—	79
166 Cegielnie	399	18	2	17	362	101	4	1	—	—	5	90
171 Przem. drzewny niewydz.	1 194	19	16	79	1 080	421	6	—	6	—	51	358
174 Tartaki	820	24	—	47	749	253	7	—	—	—	18	228
175 Stolarstwo	1 067	142	378	22	525	456	32	9	117	21	9	268
232 Krawiectwo	997	151	702	—	144	507	38	5	319	18	—	127
235 Szewstwo	745	112	436	—	197	318	33	11	129	14	—	131
242 Młyny	403	85	49	42	227	140	18	4	14	3	16	85
254 Rzeźnictwo	686	185	191	28	282	341	40	33	52	32	10	174
273 Budownictwo ziemne	500	—	29	3	468	140	—	—	8	—	2	130
274 Budownictwo domów	1 273	7	610	10	646	400	3	—	141	21	6	229
3 Handel i ubezpieczenia	3 158	445	1 656	275	782	1 423	112	48	547	94	141	481
31 Handel towarowy	1 968	298	928	152	590	900	77	37	277	72	77	360
4 Komunikacja i transport	6 342	11	123	948	5 260	1 452	4	2	35	4	261	1 146
40 Poczta, telegraf, telefon	833	—	—	144	689	226	—	—	—	—	72	154
42 Koleje	5 011	—	—	785	4 226	1 070	—	—	—	—	181	889
5 i nast. Pozostałe działy	10 540 ^c	115	260	1 930	3 521	4 783 ^c	35	5	109	4	892	1 771
51 Administracja publiczna	1 375	—	—	515	860	406	—	—	—	—	185	221
52 Sądownictwo, adwokatura	386	37	32	276	41	158	12	—	7	—	128	11
53 Służba bezpieczeństwa	895	—	—	37	858	269	—	—	—	—	16	253
702 Szkolnictwo powszechne	594	—	—	566	28	261	—	—	—	—	250	11
8 Lecznictwo i higiena ^d	899	78	191	156	474	432	23	5	82	2	106	214
9 Służba domowa	975	—	—	—	975	953	—	—	—	—	—	953
X0 Emeryci i inwalidzi	2 894	—	—	—	—	1 104	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	387	—	—	—	—	248	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę ^e do tabl. „Ludność według źródła utrzymania“. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobocie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 106 (i biernych 83), robotników 1 589 (i biernych 2 680); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 24 (i biernych 33), robotni-
ków 1 205 (i biernych 2 106).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

WOJ. POMORSKIE

POWIAT DZIAŁDOWO

XII 4

Powierzchnia km² 842,2. Ludności ogółem 42 716, mężczyzn 21 004, kobiet 21 712, ludności na km² 50,7. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 8, gromad wiejskich 73, miejscowości 229 (na 100 km² miejscowości 27,2).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	9 140	7 956	1 023	146	8 424	609	89	6 194	125	421
%	100,0	87,0	11,2	1,6	92,1	6,7	1,0	91,9	1,9	6,2
w tem mężczyźni	4 419	3 903	460	70	4 142	255	43	3 030	37	181
Wieś	33 576	27 492	5 956	107	31 221	2 253	55	21 629	585	2 048
%	100,0	81,9	17,7	0,3	93,0	6,7	0,2	89,0	2,4	8,4
w tem mężczyźni	16 555	13 641	2 850	56	15 412	1 096	27	10 633	157	980

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i więcej (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i więcej (60 i więcej)		
Miasta	1 199	268	267	407	718	1 032	248	307	1 199	277	258	275	839	1 171	284	384		
%	27,0	6,0	6,0	9,1	16,1	23,2	5,6	6,9	25,5	5,9	5,5	5,9	17,9	25,0	6,0	8,2		
Wieś	4 764	1 133	1 191	1 137	2 867	3 093	1 010	1 351	4 506	1 093	1 039	1 120	3 148	3 574	1 091	1 432		
%	28,8	6,8	7,2	6,9	17,3	18,7	6,1	8,2	26,5	6,4	6,1	6,6	18,5	21,0	6,4	8,4		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania					Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób a liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	1 mniej	2—4	4—6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	1 mniej	2—4	4—6	powyżej 6
Miasta ogółem	1 974	x	1 274	506	133	46	8 984	x	4 682	2 925	818	363
%	x	100,0	64,6	25,6	6,7	2,3	x	100,0	52,1	32,6	9,1	4,0
1 izba	477	24,2	150	172	108	46	1 810	20,1	243	612	579	363
2 izby	520	26,3	287	205	25	x	2 327	25,9	812	1 235	239	x
3 izby	542	27,4	436	106	x	x	2 540	28,3	1 679	861	x	x
4 izby i więcej	434	22,0	401	23	x	x	2 300	25,6	1 948	217	x	x
Wieś ogółem	6 216	x	3 015	2 213	618	291	33 501	x	12 361	13 754	4 074	2 316
%	x	100,0	48,5	35,6	9,9	4,7	x	100,0	36,9	41,0	12,2	6,0
1 izba	1 727	27,8	407	577	444	291	7 527	22,5	696	2 001	2 410	2 316
2 izby	1 937	31,1	796	956	174	x	10 200	30,4	2 442	5 952	1 664	x
3 izby i więcej	2 542	40,9	1 806	680	x	x	15 740	47,0	9 214	5 801	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 5 239; na wsi 15 005; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,7; na wsi 2,4; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,7; na wsi 2,2.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna							
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn
Rolnictwo*	26 572	62,2	1 031	11,3	25 541	76,1	16 629			97	57	52	9 846	3 873	2 810
Górnictwo i przemysł	5 764	13,5	3 287	35,9	2 477	7,4	2 888	1 002	802	139	52	45	2 737	1 212	1 110
Handel i ubezpieczenia	1 713	4,0	1 298	14,2	415	1,2	1 235	464	296	97	59	34	381	203	133
Komunikacja ^b	3 660	8,6	1 215	13,3	2 445	7,3	36	11	11	489	122	107	3 135	653	645
Inne	5 007	11,7	2 309	25,3	2 698	8,0	311	110	64	918	423	314	2 197	1 033	507

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudność metodyczną jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczbą objęte są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 1 581; czynnych 594 (w tem mężczyźni 300).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	R o b o t n i c y									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy				
					w mieszkaniach własnych	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	
Czynni i bierni	9 419	88	9 331	306	4 001	474	2 519	603		2 031	1 020	
Czynni	3 712	54	3 658	91	1 513	465	851	227	45	738	384	46
w tem mężczyźni	2 692	49	2 643	91	1 081	308	642	164	40	521	285	40

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi. ^b Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewła- dome
Zespoły rolnicze ogółem	2 734	176	438	756	492	662	120	90
Ludność w zespołach	14 723 ^b	689	2 074	4 120	2 819	3 940	534	547 ^b
Przeciętna liczba osób w zespole		3,7	4,7	5,4	5,7	6,0	4,5	
Zespoły zatrudniające siły najemne	382	—	7	16	32	190	120	17
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	2 352	176	431	740	460	472	—	73
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		17	58	135	128	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		4	16	40	29	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnich (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 151 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 1 399 dożywników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. roli		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	6 363	2 438	558	550	957	547	1 311	6 548	2 264	1 185	1 107	679	1 309	70	27
Głowy zesp.	2 067	—	—	4	327	491	1 244	285	1	1	25	40	217	38	8
Inni członk.	4 296	2 438	558	546	630	56	67	6 263	2 263	1 184	1 082	639	1 092	32	19

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		pra- cow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chalu- pnicy	razem	samo- dzielni za- trud- nia- jący siły najemne	przy- nich poma- gający członko- wie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący sił najemnych	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	pra- cow- nicy umy- słowi	robot- nicy i cha- lupnicy z poma- gają- cymi członk. rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nie- zatrud- niający sił najemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	770	13	85	92	580	241	3	—	19	5	28	186
08 Ogrodnictwo	203	13	85	1	104	70	3	—	19	5	1	42
00 Leśnictwo	567	—	—	91	476	171	—	—	—	—	27	144
1-2 Górnictwo i przemysł	5 764	674	2 214	139	2 737	2 266	168	60	689	85	52	1 212
w tem: duże przedsiębior. (I-V kat.)	460	16	—	40	404	129	5	3	—	—	11	110
średn. przedś. (VI-VII kat.)	475	108	—	55	312	213	25	11	—	—	21	156
123 Kowalstwo	374	78	212	—	84	162	17	4	60	15	—	66
175 Stolarstwo	397	91	175	—	131	171	19	5	47	9	—	91
22 Przemysł skórzany	227	26	57	—	144	72	8	—	18	—	—	46
232 Krawiectwo	428	47	328	—	53	237	14	5	154	12	—	52
235 Szewstwo	577	53	469	—	55	175	16	1	107	11	—	40
242 Młyny	218	37	42	18	121	81	8	4	13	2	4	50
254 Rzeźnictwo	405	124	156	9	116	195	29	15	52	15	3	81
274 Budownictwo domów	635	12	369	3	251	180	6	1	90	11	2	70
3 Handel i ubezpieczenia	1 713	230	1 005	97	381	726	64	30	305	65	59	203
31 Handel towarowy	1 064	137	571	45	311	458	42	21	165	53	26	151
4 Komunikacja i transport	3 660	—	36	489	3 135	786	—	—	11	—	122	653
40 Poczta, telegraf, telefon	337	—	—	88	249	82	—	—	—	—	32	50
42 Koleje	3 109	—	—	400	2 709	642	—	—	—	—	89	553
5 i nast. Pozostałe działy	4 237 ^c	54	159	826	1 617	1 919 ^c	17	2	62	2	395	847
51 Administracja publiczna	417	—	—	194	223	127	—	—	—	—	74	53
53 Służba bezpieczeństwa	527	—	—	20	507	158	—	—	—	—	6	152
702 Szkolnictwo powszechne	335	—	—	299	36	158	—	—	—	—	149	9
8 Lecznictwo i higiena ^d	295	43	114	32	106	147	12	2	47	2	21	63
9 Służba domowa	553	—	—	—	553	500	—	—	—	—	—	500
X0 Emeryci i inwalidzi	969	—	—	—	—	374	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zesz. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę ^d do tabl. „Ludność według źródła utrzymania“. ^d Wraz z personelem zakładów, opieki społecznej.

Bezrobotce. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 36 (i biernych 29), robotników 559 (i biernych 849; w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 6 (i biernych 7), robotników 454 (i biernych 716).

Not e. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadom.)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Ogółem	33 217	32 205	515	465	32 554	329	276	25 257	201	603
%	100,0	97,0	1,5	1,4	98,0	1,0	0,8	96,7	0,8	2,3
Mężczyźni	19 163	18 572	281	289	18 811	152	164	15 140	52	275
Kobiety	14 054	13 633	234	176	13 743	177	112	10 117	149	328

Ludność według płci i wieku

Wyszczególnienie	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniejsze (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniejsze (60 i więcej)
Ogółem	3 656	687	521	979	6 784	5 401	728	352	3 448	608	528	807	4 135	3 532	527	455
%	19,1	3,6	2,7	5,1	35,4	28,2	3,8	1,9	24,5	4,3	3,8	5,8	29,4	25,1	3,8	3,2

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania							Ludność zamieszkała						
	ogółem		o liczbie osób na izbę					ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę				
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	powyżej 6	nieokreślonej	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	powyżej 6	nieokreślonej
Ogółem	6 947	X	4 137	2 009	488	201	112	31 602	X	13 940	11 471	3 189	1 661	1 341
%	X	100,0	59,6	28,9	7,0	2,9	1,6	X	100,0	44,1	36,3	10,1	5,3	4,2
1 izba	2 168	31,2	908	703	356	201	—	7 437	23,5	1 430	2 412	1 934	1 661	—
2 izby	2 312	33,3	1 275	876	132	—	29	10 683	33,8	3 723	5 317	1 255	—	388
3 izby	1 383	19,9	1 014	340	—	—	29	7 045	22,3	3 868	2 788	—	—	389
4 izby i więcej	1 039	15,0	914	90	—	—	35	6 302	20,0	4 879	954	—	—	469

* W tablicach nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach 16 045; przeciętna liczba izb na mieszkanie 2,3; przeciętna liczba osób na izbę 2,0. Z ogólnej liczby mieszkań posiadało ustęp w mieszkaniu 1 326.

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez							Ludność w mieszkaniach zajętych przez						
	I gospodarstwo			II gospodarstwa				I gospodarstwo			II gospodarstwa			
	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosobowe	oba wieloosobowe	3 gospodarstwa i więcej	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosobowe	oba wieloosobowe	3 gospodarstwa i więcej
Ogółem	581	3 977	111	244	782	208	1 044	581	16 806	753	488	3 991	1 518	7 465
1 izba	386	1 031	16	178	215	38	304	386	3 717	114	356	965	246	1 653
2 izby	99	1 462	39	43	294	66	309	99	6 119	249	86	1 448	470	2 212
3 izby	59	865	28	14	165	58	194	59	3 889	189	28	920	431	1 529
4 izb. i więcej	25	601	28	2	106	46	231	25	3 012	201	4	650	371	2 039

* Ob. wyżej.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna				Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	czynni i bierni	czynni		czynni i bierni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
				razem	w tem mężczyzn		czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn			
Rolnictwo ^a	921	2,8	561 ^b	—	—	19	12	10	341	164	127	
Górnictwo i przemysł	14 112	42,5	2 758	1 330	1 038	851	443	384	10 503	5 399	5 073	
Handel i ubezpieczenia	4 156	12,5	2 389	1 132	685	578	373	266	1 189	843	505	
Komunikacja i transport	6 409	19,3	310	133	124	1 355	713	625	4 744	2 416	2 366	
Inne	7 619 ^c	22,9	749	347	215	2 235	1 199	936	3 817	2 358	1 224	

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybaństwem. ^b Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^c Tą liczbą objęte są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez względu na pracę zarobkową, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 818, czynnych 264 (w tem mężczyzn 144), biernych 554 (w tem o nieustalanej przynależności do osób czynnych 285).

U w a g a do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII.1934 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Miasto Gdynia (dok.)
Ludność poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane a)	Czynni i bierni					Czynni						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy	ogółem	samo- dzielni zatrud- niający obce sity	przy- nich poma- gający członk. rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący obcych sił	przy- nich poma- gający członk. rodziny	prac- ow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy
		zatrud- niający obce sity	nie- zatrud- niający obcych sił									
08—00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	425	—	345	8	72	157	—	—	84	34	8	31
1—2 Górnictwo i przemysł	14 112	813	1 945	851	10 503	7 172	268	76	922	64	443	5 399
duże przedsiębior. (I—V kat.)	5 376	56	—	570	4 750	2 478	21	1	—	—	277	2 179
średn. przedś. (VI—VII kat.)	732	128	—	58	546	437	43	10	—	—	39	345
121 Przem. metal. niewydz. c.	599	—	—	96	503	303	—	—	—	—	46	257
124 Ślusarstwo	396	28	140	10	218	249	8	2	84	1	3	151
16 Przemysł mineralny	174	29	12	3	130	81	10	1	5	—	3	62
175 Stolarstwo	466	65	182	5	214	227	17	7	70	6	4	123
232 Krawiectwo	594	107	318	1	168	416	40	9	208	14	1	144
235 Szewstwo	363	84	201	—	78	185	31	2	80	9	—	63
241 Przem. spoż. niewydz. d	540	2	6	69	463	242	1	—	2	—	34	205
243 Piekarnie	302	92	51	7	152	186	21	10	21	2	5	127
254 Rzeźnictwo	327	90	93	1	143	217	27	25	37	9	1	118
272 Bud. ziemne i domów	853	1	—	57	795	399	1	—	—	—	33	365
273 Budownictwo ziemne	1 109	3	14	157	935	443	2	—	7	1	64	369
274 Budownictwo domów	2 913	121	406	167	2 219	1 344	42	2	141	4	92	1 063
275 Instalacje budowlane	288	18	56	27	187	173	11	1	27	—	16	118
277 Malarstwo i tapetiarstwo	287	35	79	7	166	162	10	2	37	2	4	107
282 Elektrownie	172	—	—	50	122	98	—	—	—	—	27	71
284 Wodociągi i kanalizacja	498	—	—	36	452	215	—	—	—	—	19	196
3 Handel i ubezpieczenia	4 156	550	1 839	578	1 189	2 348	193	63	710	166	373	843
31 Handel towarowy	2 062	295	956	273	538	1 238	109	38	389	114	183	405
323 Hotele	228	33	23	33	137	154	9	1	9	—	24	111
325 Zakłady gastronomiczne	605	155	87	49	315	406	53	19	34	12	46	242
33 Obrót pieniężny	216	—	2	173	41	107	—	—	2	—	84	21
4 Komunikacja i transport	6 409	101	209	1 355	4 744	3 262	33	8	86	6	713	2 416
40 Poczta, telegraf, telefon	384	—	—	188	196	187	—	—	—	—	114	73
412 Żegluga morska	1 353	—	11	421	921	938	—	—	4	—	269	665
42 Koleje	1 225	—	—	402	823	445	—	—	—	—	146	299
441 Nlew. rodz. kom. i transp. f	2 691	28	13	267	2 383	1 332	11	2	9	1	145	1 644
444 Kom. i transp. samochod.	212	8	53	1	150	119	2	2	27	—	1	87
445 Komunik. i transp. konny	187	50	73	—	64	74	14	2	20	3	—	35
45 Dozór drogowy i wodny	177	—	—	47	130	69	—	—	—	—	22	47
5 i nast. Pozostałe działy	7 194	142	262	2 227	3 745	4 011	61	11	153	4	1 191	2 327
512 Administr. państwowa	1 322	—	—	790	532	569	—	—	—	—	358	211
513 Admin. samorz. teryt.	295	—	—	45	250	129	—	—	—	—	19	110
52 Sądownictwo, adwokatura	177	31	13	124	9	101	14	—	5	—	73	9
53 Służba bezpieczeństwa	342	2	—	41	299	199	1	—	—	—	16	182
70 Szkolnictwo	254	—	4	186	64	147	—	—	3	—	117	27
80 Lecznictwo	216	21	61	72	62	162	11	1	35	—	58	57
81 Higijena	422	76	136	7	203	264	31	9	81	3	4	136
w tem 813 Fryzjerstwo i kosm.	171	48	47	1	75	118	21	4	22	1	1	69
9 Służba domowa	1 048	—	—	—	1 048	1 003	—	—	—	—	—	1 038
X0 Emeryci i inwalidzi	348	—	—	—	—	139	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. r. b., zes. 22. a Na podstawie liczebność osób do nich zaliczonych w danym mieście. b Wraz z rybactwem. c Połączony z produkcją maszyn; przeważnie obejmuje budowę okrętów. d Obejmuje przeważnie suszarnie owoców i łuszczarnię ryżu. e Przeważnie personel ekspedycyjny i transportowy (bez przewozowego). f Ob. uwagę c do tabl. „Źródła utrzymania ludności”.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu*	Czynni i bierni		Czynni				Czynni i bierni		Czynni				
	prac- ow- nicy umy- słowi	ro- bot- ni- cy	pracow- nicy umy- słowi		robot- nicy		prac- ow- nicy umy- słowi	ro- bot- ni- cy	pracow- nicy umy- słowi		robot- nicy		
			ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej			ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	
Ogółem	420	4 693	253	217	2 381	1 959	3	40	178	26	21	129	98
w tem:													
1—2 Górnictwo i prze- mysł	84	3 760	46	42	1 808	1 503	5	50	535	27	26	303	251
* Ob. wyżej.													
3 Handel i ubezpie- czenia													
4 Komunikacja i trans- port													
5 i nast. Pozostałe działy													
	243	197	151	125	130	98							

Nieruchomości i budynki

Nieruchomości mieszkalnych 1 648, w tem: 1-budynkowych 1 440, 2-bud. 168, 3-bud. i większych 40; 1-mieszkańowych 717, 2-miesz. 282, 3—5-miesz. 356, 6—10-miesz. 187, 11—20-miesz. 67, 21-miesz. i większych 20. Budynków mieszkalnych 1 909, w tem: parterowych 1 228, 1-piętrowych 399, 2-piętrowych 110, 3-piętrowych 14, 4-piętrowych i wyższych 64; murowanych 1 176 (61,6%), drewnianych 659 (34,5%), o pokryciu ogniotrwałym 1 824 (95,5%), w tem papa 1 343 (70,4%); posiadających elektryczność 848, wodociąg 386, kanalizację 220, gaz —, posiadających wodociąg, kanalizację i elektryczność 209; budynków niemieszkalnych lecz zamieszkałych 442. Budynków mieszkalnych na nieruchomości 1,2; mieszkań na nieruchomości 3,3; osób na nieruchomości 15,8; osób na budynek 13,7.

Note. Pour le texte français de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques 1935, fasc. 22.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	mojżeszowe	inne	połski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Ogółem	54 014	48 554	3 805	677	955	49 636	3 608	748	40 838	257	851
%	100,0	89,9	7,0	1,3	1,8	91,9	6,7	1,4	97,3	0,6	2,0
Mężczyźni	26 382	23 809	1 559	342	658	24 442	1 410	519	19 719	62	365
Kobiety	27 632	24 745	2 246	335	297	25 194	2 198	229	21 119	195	486

Ludność według płci i wieku

Ogółem	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)
Ogółem	6 218	1 637	1 494	1 719	5 171	7 317	1 540	1 267	5 805	1 549	1 284	1 664	6 222	7 638	1 611	1 842
%	23,6	6,2	5,7	6,5	19,6	27,7	5,8	4,8	21,0	5,6	4,6	6,0	22,5	27,7	5,8	6,7

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Ogółem	11 546	x	8 578	2 389	334	108	52 029	x	32 895	14 604	2 096	849
%	x	100,0	74,3	20,7	2,9	0,9	x	100,0	63,2	28,1	4,0	1,6
1 izba	1 454	12,6	544	537	261	108	4 975	9,6	838	1 831	1 404	849
2 izby	3 060	26,5	1 919	1 060	73	x	12 774	24,5	5 716	6 259	692	x
3 izby	3 815	33,1	3 107	691	x	x	17 936	34,5	12 195	5 513	x	x
4 izby i więcej	3 180	27,5	3 000	101	x	x	16 192	31,1	14 134	1 001	x	x

* W tablicach nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach 34 527; przeciętna liczba izb na mieszkanie 3,0; przeciętna liczba osób na izbę 1,5. Z ogólnej liczby mieszkań posiadało ustęp w mieszkaniu 2 942.

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez						Ludność w mieszkaniach zajętych przez							
	1 gospodarstwo			2 gospodarstwo			3 gospodarstwo		1 gospodarstwo		2 gospodarstwa		3 gospodarstwa	
	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosob.	oba wieloosobowe	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosob.	oba wieloosobowe	jednoosobowe	jednorodzinne
Ogółem	588	8 413	295	144	808	645	653	588	36 199	1 910	288	3 990	4 462	4 592
1 izba	250	968	24	52	38	66	56	250	3 611	142	104	158	444	266
2 izby	159	2 496	66	23	145	126	45	159	10 327	420	46	697	837	288
3 izby	107	2 861	139	36	275	242	155	107	12 740	898	72	1 389	1 700	1 030
4 izby i więcej	68	2 057	65	33	349	211	397	68	9 382	444	66	1 743	1 481	3 008

* Ob. wyżej.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	czynni i bierni	czynni		pracownicy umysłowi			robotnicy		
				razem	w tym męzczyźni	czynni i bierni	razem	w tym męzczyźni	czynni i bierni	razem	w tym męzczyźni
Rolnictwo ^a	636	1,2	285 ^b			49	22	20	302	124	102
Górnictwo i przemysł	23 182	42,9	3 738	1 583	1 138	1 264	627	433	18 180	7 668	5 888
Handel i ubezpieczenia	7 063	13,1	3 795	1 667	902	1 275	721	441	1 993	1 229	625
Komunikacja i transport	5 568	10,3	212	71	68	947	297	244	4 409	1 124	1 110
Inne	17 565 ^c	32,5	742	366	203	4 587	2 160	1 490	7 185	3 605	1 886

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudność metodycznej jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^c Tą liczbą objęte są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 505, czynnych 2 336 (w tym mężczyźni 1 636), biernych 2 515 (w tym o nieustalonej przynależności do osób czynnych 1 089).

U w a g i d o w s z y s t k i c h t a b l i c. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. I.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Ludność poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni				Czynni							
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pracow- nicy umysłowi	robot- nicy i chalu- pnicy	razem	samo- dzielni za- trud- nia- jący sily na- jemne	przy nich poma- gający człon- kowie rodzi- ny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący sily na- jemnych	przy nich poma- gający człon- kowie rodzi- ny	pracow- nicy umysłowi	robot- nicy i chalu- pnicy z po- mo- gającymi człon- kami rodzi- ny
		zatrud- niający sily najemne	nie- zatrud- niający sily na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	307	46	40	22	199	158	14	9	15	2	10	108
1-2 Górnictwo i przemysł . . .	23 182	1 202	2 536	1 264	18 180	9 878	320	118	1 082	63	627	7 668
w tem: duże przedsięb. (I-V kat.)	12 108	90	—	1 051	10 967	4 718	29	4	—	—	504	4 181
średn. przedś. (VI-VII kat.)	963	191	—	47	725	459	49	15	—	—	33	362
115 Odlewnie	1 915	—	4	154	1 757	646	—	—	1	—	76	569
123 Kowalstwo	342	27	127	—	188	121	5	3	44	—	—	69
124 Ślusarstwo	482	41	162	4	275	267	12	3	74	2	3	173
128 Prod. maszyn rolniczych	1 504	3	—	146	1 355	524	1	1	—	—	74	448
148 Prod. wyrobów gumowych	3 732	—	9	281	3 442	1 783	—	—	2	—	157	1 624
166 Cegielnie	288	4	7	1	276	90	1	—	1	—	1	87
167 Przemysł ceramiczny . . .	420	—	8	22	390	134	—	—	3	—	8	128
175 Stolarstwo	877	99	213	19	546	395	26	10	65	6	11	277
232 Krawiectwo	1 083	159	635	1	288	627	45	9	350	15	1	207
235 Szwetwo	767	108	323	5	331	338	26	9	113	5	5	180
242 Młyny	277	8	19	36	214	93	2	—	6	—	21	64
243 Piekarnie	523	181	40	8	294	283	39	32	16	2	3	191
247 Browary	331	6	—	54	271	120	2	1	—	—	20	97
254 Rzeźnictwo	825	202	133	53	437	401	54	35	45	14	17	236
262 Drukarnie i litografie . . .	366	16	4	60	286	196	4	—	2	—	30	160
273 Budownictwo ziemne . . .	1 485	8	14	26	1 437	485	2	—	9	—	1	8
274 Budownictwo domów . . .	828	36	135	25	632	268	10	—	44	2	15	197
277 Malarstwo i tapetiarstwo	300	27	119	5	149	140	7	1	44	—	2	86
28 Elektr., gazownie, wodoc.	579	—	—	129	450	190	—	—	—	—	45	145
3 Handel i ubezpieczenia . . .	7 063	608	3 187	1 275	1 993	3 617	203	81	1 197	186	721	1 229
31 Handel towarowy	3 809	433	1 487	550	1 339	2 026	144	58	491	164	340	829
325 Zakłady gastronomiczne . .	599	107	157	54	281	339	31	20	44	9	36	199
4 Komunikacja i transport . . .	5 568	34	178	947	4 409	1 492	6	4	51	10	297	1 124
40 Poczta, telegraf, telefon . .	545	—	—	201	344	180	—	—	—	—	94	86
42 Koleje	3 971	—	—	681	3 290	960	—	—	—	—	178	782
44 Inne rodz. kom. i transp. ^c	583	34	153	29	367	224	6	4	45	6	14	149
5 i nast. Pozostałe działy . . .	17 258 ^d	249	407	4 565	6 986	8 509 ^d	79	16	226	5	2 150	3 497
512 Administracja państwowa . .	1 026	—	—	875	151	374	—	—	—	—	336	38
513 Admin. samorządu teryt. . .	1 419	—	—	563	856	487	—	—	—	—	196	291
52 Sądownictwo, adwokatura . .	505	54	27	372	52	248	17	1	13	1	193	23
53 Służba bezpieczeństwa . . .	765	—	—	131	634	215	—	—	—	—	47	168
70 Szkolnictwo	761	—	4	636	121	379	—	—	2	—	324	53
80 Lecznictwo	382	54	111	161	56	238	18	1	55	—	116	48
81 Higijena	773	118	174	14	467	434	39	11	96	3	5	280
w tem 813 Fryzjerstwo i kosmetyka	380	110	72	1	197	291	37	10	40	1	1	192
9 Służba domowa	1 475	—	—	—	1 475	1 416	—	—	—	—	—	1 416
X0 Emeryci i inwalidzi	2 248	—	—	—	—	961	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danem mieście. b Wraz z rybactwem. c Przeważnie komunikacja i transport konny i samochodowy. d Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu *	Czynni i bierni		Czynni		Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu *	Czynni i bierni		Czynni	
	pracow- nicy umysłowi	robotni- cy	pracow- nicy umysłowi	robotni- cy		pracow- nicy umysłowi	robotni- cy	pracow- nicy umysłowi	robotni- cy
Ogółem	909	9 171	535	3 838	3 Handel i ubezpieczenia . .	190	373	116	230
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^a	4	80	2	37	4 Komunikacja i transport . .	23	274	13	108
1-2 Górnictwo i przemysł	221	8 035	121	3 240	5 i nast. Pozostałe działy . .	471	439	283	229

* Ob. wyżej. a Wraz z rybactwem.

№ 16. Pour le texte français de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia km² 758,1. Ludności ogółem 42 801, mężczyzn 21 049, kobiet 21 752, ludności na km² 56,5. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 7, gromad wiejskich 94, miejscowości 244 (na 100 km² miejscowości 32,2).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznania				Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne chrześcijańskie	inne	połski	niemiecki	inne	umiała czytać i pisać	umiała tylko czytać	nie umiała czytać ani pisać
Miasta	4 455	3 833	551	59	61	3 839	596	1	3 237	44	174
%	100,0	86,1	12,4	1,3	0,1	86,2	13,4	0,0	93,5	1,3	5,0
w tem mężczyźni	2 119	1 825	261	28	2	1 828	283	—	1 546	15	63
Wieś	38 346	30 204	7 402	649	20	31 063	7 164	29	26 271	629	2 202
%	100,0	78,8	19,3	1,7	0,0	81,0	18,7	0,1	89,8	2,1	7,5
w tem mężczyźni	18 930	15 012	3 546	334	9	15 479	3 390	20	13 031	212	1 026

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wczesniej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wczesniej (60 i więcej)
Miasta	493	115	107	180	400	432	164	225	500	104	102	162	468	548	183	269
%	23,3	5,4	5,1	8,5	18,9	20,4	7,7	10,6	21,4	4,5	4,4	6,9	20,0	23,5	7,8	11,5
Wieś	4 592	1 178	1 227	1 428	3 944	3 456	1 417	1 660	4 490	1 246	1 141	1 393	3 953	4 149	1 456	1 561
%	24,3	6,2	6,5	7,5	20,8	18,3	7,5	8,8	23,1	6,4	5,9	7,2	20,4	21,4	7,5	8,0

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania					Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	1 013	x	711	209	57	27	4 395	x	2 508	1 227	336	215
%	x	100,0	70,2	20,6	5,6	2,7	x	100,0	57,1	27,9	7,6	4,9
1 izba	255	25,2	110	67	50	27	902	20,5	175	232	267	215
2 izby	247	24,4	162	78	7	x	971	22,1	433	469	69	x
3 izby	282	27,8	232	49	x	x	1 246	28,3	856	376	x	x
4 izby i więcej	228	22,5	207	15	x	x	1 273	29,0	1 044	150	x	x
Wieś ogółem	7 258	x	3 974	2 201	670	302	37 936	x	16 140	13 416	4 537	2 411
%	x	100,0	54,8	30,3	9,2	4,2	x	100,0	42,5	35,4	11,9	6,4
1 izba	1 755	24,2	390	594	459	302	7 770	20,5	625	2 091	2 509	2 411
2 izby	2 285	31,5	1 041	1 007	211	x	11 763	31,0	3 132	6 251	2 028	x
3 izby i więcej	3 208	44,2	2 541	600	x	x	18 362	48,4	12 380	5 074	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach; w miastach 2 686; na wsi 18 514; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,7; na wsi 2,6; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,6; na wsi 2,0.
W tabelicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna				Ludność najemna						
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	w tem męzczyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy				
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%			czynni i bierni	czynni	czynni i bierni	czynni			
Rolnictwo *	30 492	71,3	1 326	29,8	29 166	76,0	14 404 ^a	—	201	133	118	15 887	7 560	5 218	
Górnictwo i przemysł	5 821	13,6	1 499	33,7	4 322	11,3	2 184	894	711	112	48	36	3 525	1 411	1 298
Handel i ubezpieczenia	1 035	2,4	514	11,5	521	1,4	725	312	180	77	39	29	233	132	85
Komunikacja ^b	1 389	3,2	247	5,5	1 142	3,0	48	16	15	205	60	53	1 136	281	276
Inne	4 064	9,5	869	19,5	3 195	8,3	290	106	85	700	329	217	1 458	887	330

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczbą objęte są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 1 016, czynnych 779 (w tem mężczyźni 357).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wies)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	R o b o t n i c y									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi		bez podania rodzaju pracy ^a		ogółem	bezrobotni	posiadający ziemię	
					w mieszkaniach własnych	wraz z pracodawcą	razem	bezrobotni				
Czynni i bierni	15 526	197	15 329	551	8 913	1 281	2 567	653	—	2 017	1 029	—
Czynni	7 397	129	7 268	180	4 129	1 226	972	229	49	761	374	48
w tem mężczyźni	5 139	115	5 024	180	2 780	767	733	177	44	564	301	45

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.
Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska stozarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach ^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						50 ha i więcej	niewła- dona
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha			
Zespoły rolnicze ogółem	2 806	414	502	495	474	659	157	105	
Ludność w zespołach	13 300 ^b	1 508	2 132	2 480	2 592	3 399	619	570 ^b	
Przeciętna liczba osób w zespole		3,6	4,2	5,0	5,5	5,2	3,9	.	
Zespoły zatrudniające siły najemne	872	10	21	60	141	459	157	24	
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	1 934	404	481	435	333	200	—	81	
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		27	55	89	112	—	—	.	
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		5	16	30	40	—	—	.	

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 135 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 340 dożywców i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	inni człon- kowie	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		ogółem	13 imniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	ogółem	13 imniej	14-21	22-31		
Ogółem	4 518	1 432	428	370	628	330	1 327	5 076	1 443	935	783	497	1 416	40	10
Głowy zesp.	1 654	—	2	4	142	276	1 229	280	—	5	21	36	218	34	5
Inni członk.	2 864	1 432	426	366	486	51	98	4 796	1 443	930	762	461	1 198	6	5

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wies)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane a)	Czynni i bierni				C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomaga- jącymi		pracow- nicy umysłowi	robot- nicy i chłopi- nicy	razem	samo- dzielni za- trud- niają- cy siły na- jemne	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący siły na- jemnych	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	pra- cow- nicy umysłowi	robot- nicy i chłopi- nicy z poma- gają- cymi członk. rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nieza- trudnia- jący siły na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	572	30	137	54	351	217	5	2	33	11	22	144
08 Ogrodnictwo	215	6	85	16	108	100	1	—	20	7	5	67
1-2 Górnictwo i przemysł	5 821	458	1 726	112	3 525	2 353	116	43	658	77	48	1 411
w tem: duże przedsięb. (I—V kat.)	2 136	18	—	57	2 061	656	3	2	—	—	26	625
średn. przedś. (VI—VII kat.)	148	28	—	15	105	74	6	2	—	—	6	60
115 Odlewnie	1 132	—	—	24	1 108	333	—	—	—	—	10	323
123 Kowalstwo	380	56	217	—	107	189	15	2	74	18	—	80
175 Stolarstwo	277	44	120	—	113	127	9	2	47	4	—	65
232 Krawiectwo	276	24	220	—	32	180	8	—	137	8	—	27
235 Szewstwo	365	37	283	—	45	146	10	1	91	7	—	37
242 Młyny	219	45	52	13	109	90	11	7	14	5	7	46
245 Cukrownie	510	—	—	16	494	157	—	—	—	—	7	150
254 Rzeźnictwo	282	68	108	—	106	152	19	14	43	10	—	66
274 Budownictwo domów	418	—	262	—	156	137	—	—	76	5	—	56
3 Handel i ubezpieczenia	1 035	70	655	77	233	483	25	12	221	54	39	132
31 Handel towarowy	686	49	380	43	214	313	17	5	115	35	25	116
4 Komunikacja i transport	1 389	6	42	205	1 136	357	1	—	14	1	60	281
40 Poczta, telegraf, telefon	292	—	—	40	252	88	—	—	—	—	23	65
42 Koleje	913	—	—	155	758	204	—	—	—	—	34	170
5 i nast. Pozostałe działy	3 492 ^c	37	86	646	1 107	1 884 ^c	10	—	45	—	307	743
53 Służba bezpieczeństwa	315	—	—	24	291	94	—	—	—	—	3	91
702 Szkolnictwo powszechne	310	—	—	296	14	147	—	—	—	—	142	5
8 Lecznictwo i higiena ^d	220	29	63	57	71	126	8	—	32	—	36	50
9 Służba domowa	578	—	—	—	578	550	—	—	—	—	—	550
X0 Emeryci i inwalidzi	949	—	—	—	—	421	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	428	—	—	—	—	284	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę z do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 46 (i biernych 33), robotników 455 (i biernych 512); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 5 (i biernych 3), robotników 362 (i biernych 449).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

WOJ. POMORSKIE

POWIAT KARTUZY

XII 8

Powierzchnia km² 1 302,2. Ludności ogółem 68 674, mężczyzn 34 364, kobiet 34 310, ludności na km² 52,7. Gmin miejskich 1, gmin wiejskich 12, gromad wiejskich 120, miejscowości 613 (na 100 km² miejscowości 47,1).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	4 917	4 648	214	55	4 641	256	19	3 615	38	82
%	100,0	94,5	4,4	1,1	94,4	5,2	0,4	96,7	1,0	2,2
w tem mężczyźni	2 391	2 272	95	24	2 280	102	8	1 756	5	28
Wieś	63 757	59 544	4 144	31	59 462	4 189	18	42 948	992	1 925
%	100,0	93,4	6,5	0,9	93,3	6,6	0,0	93,6	2,1	4,2
w tem mężczyźni	31 973	29 940	1 995	21	29 913	1 999	11	21 613	345	920

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)
Miasta	601	154	118	177	470	557	153	160	578	150	148	160	532	575	181	202
%	25,1	6,5	4,9	7,4	19,7	23,3	6,4	6,7	22,9	5,9	5,8	6,3	21,1	22,8	7,2	8,0
Wieś	9 082	2 315	2 046	2 288	6 040	5 484	2 023	2 676	8 782	2 135	1 899	2 278	5 538	6 489	2 129	2 517
%	28,4	7,2	6,4	7,2	18,9	17,1	6,3	8,4	27,6	6,7	6,0	7,2	17,4	20,4	6,7	7,9

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania					Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	1 013	x	794	182	16	2	4 675	x	3 049	1 279	128	18
%	x	100,0	78,4	17,9	1,6	0,2	x	100,0	65,2	27,4	2,7	0,4
1 izba	48	4,7	27	13	6	2	135	2,9	39	45	33	18
2 izby	267	26,4	182	75	10	x	1 050	22,5	510	445	95	x
3 izby	371	36,6	291	77	x	x	1 763	37,7	1 103	619	x	x
4 izby i więcej	320	31,6	294	17	x	x	1 689	36,1	1 397	170	x	x
Wieś ogółem	10 447	x	5 296	3 924	637	222	63 684	x	24 051	28 011	4 966	1 780
%	x	100,0	50,7	37,6	6,1	2,1	x	100,0	37,8	44,0	7,8	2,8
1 izba	1 282	12,3	361	422	275	222	5 353	8,4	577	1 470	1 499	1 780
2 izby	3 434	32,9	1 354	1 665	362	x	18 849	29,6	4 082	10 588	3 467	x
3 izby i więcej	5 720	54,7	3 578	1 837	x	x	39 427	61,9	19 387	15 953	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 3 278; na wsi 29 600; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 3,2; na wsi 2,8; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,4; na wsi 2,2.
W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem mężczyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem
Rolnictwo*	51 031	74,3	146	3,0	50 885	79,8	39 529 ^a	.	.	43	28	25	11 459	4 916	3 608
Górnictwo i przemysł	7 194	10,5	1 481	20,7	5 713	9,0	2 585	962	770	115	43	35	4 494	1 897	1 781
Handel i ubezpieczenia	1 845	2,7	788	16,0	1 057	1,7	1 354	553	323	105	66	36	386	235	148
Komunikacja ^b	3 113	4,5	1 061	21,6	2 052	3,2	81	30	28	372	104	92	2 660	716	706
Inne	5 491 ^c	8,0	1 441	29,3	4 050	6,3	229	110	61	1 184	506	399	1 925	967	471

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierne o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 2133, czynnych 936 (w tem mężczyzn 465).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy ^a				
					w mieszkaniach własnych	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	
Czynni i bierni	11 481	43	11 438	188	2 949	1 025	3 618	698	.	3 658	1 586	.
Czynni	4 928	28	4 900	53	1 132	995	1 238	321	242	1 482	692	272
w tem mężczyźni	3 620	23	3 595	53	820	651	876	252	217	1 195	618	244

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.
Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	inaczej doma
Zespoły rolnicze ogółem	6 092	484	1 028	1 927	1 371	1 023	103	156
Ludność w zespołach	36 813 ^b	1 991	5 322	11 811	8 874	6 787	540	1 488
Przeciętna liczba osób w zespole		4,1	5,2	6,1	6,5	6,6	5,2	9,5
Zespoły zatrudniające siły najemne	835	13	38	118	208	330	103	25
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	5 257	471	990	1 809	1 163	693	—	131
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat		29	144	388	312	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		12	60	189	172	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 602 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 2591 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni						Kobiety						Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob.		
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat					mężczyźni	kobiety	
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31	32-41			42 i więcej
Ogółem	16 008	6 279	1 452	1 527	2 211	1 229	3 299	16 598	6 148	3 093	2 453	1 714	3 184	114	47
Głowy zesp.	4 701	8	1	16	577	1 047	3 048	556	9	14	44	89	398	65	—
Inni członk.	11 307	6 271	1 451	1 511	1 634	182	251	16 042	6 139	3 079	2 409	1 625	2 786	49	—

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni				C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chłupnicy	razem	samodzielni zatrudniający siły najemne	przy nich pomagający członkowie rodziny	samodzielni niezatrudniający sił najemnych	przy nich pomagający członkowie rodziny	pracownicy umysłowi	robotnicy i chłupnicy z pomagającymi członkami rodzin
		zatrudniający siły najemne	niezatrudniający sił najemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	933	15	53	154	711	286	5	—	16	8	41	216
00 Leśnictwo	792	—	—	154	638	224	—	—	—	—	41	18
1-2 Górnictwo i przemysł	7 194	657	1 928	115	4 494	2 902	167	64	650	81	43	1 899
w tem: duże przedsięb. (I-V kat.)	1 467	31	—	51	1 385	488	9	4	—	—	19	45
średn. przedsięb. (VI-VII kat.)	877	99	—	24	754	336	19	9	—	—	11	297
123 Kowalstwo	442	72	263	—	107	199	20	6	78	15	—	80
162 Kamieniołomy	598	—	—	3	595	210	—	—	—	—	3	207
166 Cegielnie	629	7	—	14	608	207	3	1	—	—	3	200
174 Tartaki	348	13	10	6	319	119	4	1	3	2	6	103
175 Stolarstwo	499	143	203	2	151	241	29	11	66	9	1	127
232 Krawiectwo	447	73	298	—	76	233	20	3	143	12	—	55
235 Szewstwo	358	41	264	—	53	138	11	5	75	6	—	41
254 Rzeźnictwo	473	106	168	13	186	224	23	18	50	17	3	111
273 Budownictwo ziemne	488	—	26	12	450	160	—	—	8	—	4	141
274 Budownictwo domów	783	5	267	4	507	258	1	1	66	7	2	181
3 Handel i ubezpieczenia	1 845	270	1 084	105	386	854	77	31	334	111	66	239
31 Handel towarowy	1 256	167	720	50	319	580	47	17	210	90	31	185
4 Komunikacja i transport	3 113	15	66	372	2 660	850	4	—	19	7	104	716
40 Poczta, telegraf, telefon	492	—	—	78	414	125	—	—	—	—	32	93
42 Koleje	1 923	—	—	262	1 661	493	—	—	—	—	66	427
441 Niew. rodz. kom. i transp. ^c	265	11	7	—	247	93	2	—	1	1	—	81
45 Dozór drogowy i wodny	288	—	—	32	256	74	—	—	—	—	6	68
5 i nast. Pozostałe działy	4 558 ^d	40	121	1 030	1 214	2 233 ^d	13	3	62	3	465	751
51 Administracja publiczna	356	—	—	231	125	126	—	—	—	—	86	150
53 Służba bezpieczeństwa	490	—	—	24	466	158	—	—	—	—	8	150
702 Szkolnictwo powszechne	420	—	—	407	13	208	—	—	—	—	202	6
8 Lecznictwo i higiena ^e	253	25	88	78	62	126	8	1	47	3	24	43
9 Służba domowa	507	—	—	—	507	489	—	—	—	—	—	489
X0 Emeryci i inwalidzi	1 440	—	—	—	—	503	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	342	—	—	—	—	247	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Przeważnie personel ekspedycyjny i transportowy (bez przewozowego). ^d Ob. uwagę c do tab. „Ludność według źródła utrzymania”. ^e Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobocie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 39 (i biernych 43) robotników 946 (i biernych 1 367); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 3 (i biernych 3), robotników 730 (i biernych 1 116).

Nota. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

WOJ. POMORSKIE

POWIAT KOŚCIERZYŃA

XII 9

Powierzchnia km² 1 162,2. Ludności ogółem 51 716, mężczyzn 25 338, kobiet 26 378, ludności na km² 44,5. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 8, gromad wiejskich 95, miejscowości 450 (na 100 km² miejscowości 38,7).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	połski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	10 710	9 857	776	76	9 860	828	11	8 023	49	175
%	100,0	92,0	7,3	0,7	92,1	7,7	0,1	97,2	0,6	2,1
w tem mężczyźni	5 155	4 765	348	42	4 767	377	7	3 857	11	61
Wieś	41 006	35 505	5 426	30	35 798	5 150	10	29 421	316	848
%	100,0	86,6	13,2	0,1	87,3	12,6	0,0	96,1	1,0	2,8
w tem mężczyźni	20 183	17 555	2 592	18	17 712	2 445	8	14 453	86	385

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931—1922 (0-9)	1921—1919 (10-12)	1918—1915 (13-16)	1914—1912 (17-19)	1911—1902 (20-29)	1901—1882 (30-49)	1881—1872 (50-59)	1871 i wcześniejsze (60 i więcej)	1931—1922 (0-9)	1921—1919 (10-12)	1918—1915 (13-16)	1914—1912 (17-19)	1911—1902 (20-29)	1901—1882 (30-49)	1881—1872 (50-59)	1871 i wcześniejsze (60 i więcej)		
Miasta	1 224	295	326	476	1 032	1 049	344	409	1 234	336	324	389	1 067	1 293	386	525		
%	23,8	5,7	6,3	9,2	20,0	20,4	6,7	7,9	22,2	6,0	5,8	7,0	19,2	23,3	7,0	9,5		
Wieś	5 242	1 381	1 261	1 428	3 899	3 510	1 531	1 919	5 141	1 420	1 228	1 490	3 820	4 323	1 554	1 839		
%	26,0	6,8	6,2	7,1	19,3	17,4	7,6	9,5	24,7	6,8	5,9	7,2	18,3	20,8	7,5	8,8		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	2 248	x	1 534	568	93	38	10 288	x	5 851	3 380	582	296
%	x	100,0	68,2	25,3	4,1	1,7	x	100,0	56,9	32,8	5,7	2,9
1 izba	426	19,0	156	157	74	38	1 506	14,6	253	544	400	296
2 izby	648	28,8	373	254	19	x	2 756	26,8	1 020	1 529	182	x
3 izby	546	24,3	408	134	x	x	2 712	26,4	1 574	1 088	x	x
4 izby i więcej	626	27,8	596	23	x	x	3 307	32,1	3 002	219	x	x
Wieś ogółem	7 428	x	4 113	2 443	534	225	40 977	x	17 775	16 178	3 785	1 794
%	x	100,0	55,4	32,9	7,2	3,0	x	100,0	43,4	39,5	9,2	4,4
1 izba	1 324	17,8	347	430	319	225	5 619	13,7	568	1 503	1 715	1 794
2 izby	2 305	31,1	1 006	1 071	215	x	11 745	28,7	2 898	6 605	2 070	x
3 izby i więcej	3 783	50,9	2 751	942	x	x	23 558	57,5	14 295	8 070	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 6 414; na wsi 20 271; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,9; na wsi 2,7; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,6; na wsi 2,0.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn
Rolnictwo*	33 733	65,2	1 376	12,8	32 357	78,9	22 520	.	.	83	45	42	11 130	4 966	3 527
Górnictwo i przemysł	7 266	14,1	3 998	37,3	3 268	8,0	3 022	1 177	888	173	83	67	4 071	1 748	1 609
Handel i ubezpieczenia	2 089	4,0	1 303	12,2	786	1,9	1 509	604	357	157	82	63	423	274	165
Komunikacja ^b	2 476	4,8	1 264	11,8	1 212	3,0	56	26	24	410	117	103	2 010	478	477
Inne	6 152	11,9	2 769	25,9	3 383	8,2	343	147	95	1 274	547	398	1 987	997	431

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybaństwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 2 548, czynnych 908 (w tem mężczyźni 441).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi		bez podania rodzaju pracy					
					w mieszkaniach służbowych	wraz z pracodawcą	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię
Czynni i bierni	10 703	58	10 645	199	3 904	755	3 284	654	.	2 503	1 271	.
Czynni	4 764	36	4 728	55	1 596	741	1 308	309	103	1 028	512	73
w tem mężczyźni	3 378	33	3 345	55	1 120	475	935	219	93	760	424	65

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewi- doma
Zespoły rolnicze ogółem	3 558	198	431	867	823	1 041	118	80
Ludność w zespołach	20 276 ^b	721	2 014	4 764	4 988	6 418	653	718 ^c
Przeciętna liczba osób w zespole		3,6	4,7	5,5	6,1	6,2	5,5	
Zespoły zatrudniające siły najemne	624	3	11	45	89	353	118	5
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	2 934	195	420	822	734	688	—	75
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		13	56	184	210	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		5	18	72	74	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodziny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 330 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 1 378 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespół inni człon- kowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	8 298	2 861	748	773	1 295	628	1 988	8 946	2 909	1 712	1 418	900	2 003	70	15
Głowy zesp.	2 599	1	3	5	276	489	1 824	335	—	5	25	44	261	37	3
Inni członk.	5 699	2 860	745	768	1 019	139	1 64	8 611	2 909	1 707	1 393	856	1 742	33	12

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	sama- dzielni za- trud- nia- jący siły na- jemne	przy nich poma- gający członko- wie rodzi- ny	sama- dzielni nieza- trudnia- jący siły na- jemnych	przy nich poma- gający człon- kowie rodziny	prac- owni- cy umysłowi	robot- nicy i chał- upnicy z poma- gającymi członk. rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nie- zatrud- niający sił na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	941	38	94	121	688	294	10	3	26	9	39	207
00 Leśnictwo	694	—	—	113	581	190	—	—	—	—	36	154
1-2 Górnictwo i przemysł	7 266	750	2 272	173	4 071	3 008	181	80	795	121	83	1 748
w tem: duże przedsięb. (I—V kat.)	884	27	—	72	785	318	9	4	—	—	35	270
średn. przedś. (VI—VII kat.)	684	115	—	47	522	277	24	20	—	—	15	218
123 Kowalstwo	412	73	241	—	98	187	17	3	63	21	—	83
162 Kamieniolarstwo	348	6	—	7	335	117	2	—	—	—	3	112
174 Tartaki	245	16	1	3	225	82	4	2	1	—	3	72
175 Stolarstwo	454	70	196	2	186	203	18	3	63	10	2	107
232 Krawiectwo	576	47	451	—	78	324	14	2	221	20	—	67
235 Szewstwo	462	88	294	—	80	184	20	4	91	9	—	60
242 Młyny	293	62	33	19	179	128	16	8	10	6	13	75
243 Piekarnie	222	81	58	—	83	143	19	20	22	7	—	75
254 Rzeźnictwo	477	98	86	15	278	222	24	14	26	8	8	142
273 Budownictwo ziemne	308	5	43	19	241	82	2	1	10	1	12	56
274 Budownictwo domów	784	11	382	5	386	243	3	2	94	14	3	127
3 Handel i ubezpieczenia	2 089	318	1 191	157	423	960	82	44	385	93	82	274
31 Handel towarowy	1 302	204	707	71	320	613	56	30	212	73	40	202
4 Komunikacja i transport	2 476	11	45	410	2 010	621	3	1	21	1	117	478
40 Poczta, telegraf, telefon	513	—	—	96	417	128	—	—	—	—	36	92
42 Koleje	1 577	—	—	293	1 284	374	—	—	—	—	77	297
45 Dozór drogowy i wodny	253	—	—	21	232	57	—	—	—	—	4	53
5 i nast. Pozostałe działy	5 211 ^c	56	155	1 153	1 299	2 305 ^c	19	4	69	7	508	790
51 Administracja publiczna	440	—	—	265	175	141	—	—	—	—	95	46
53 Służba bezpieczeństwa	365	—	—	27	338	117	—	—	—	—	8	109
702 Szkolnictwo powszechne	427	—	—	400	27	162	—	—	—	—	156	6
8 Lecznictwo i higiena ^d	282	49	91	60	82	169	16	4	46	6	39	58
9 Służba domowa	552	—	—	—	552	528	—	—	—	—	—	528
X0 Emeryci i inwalidzi	1 678	—	—	—	—	653	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	275	—	—	—	—	174	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wrzecz rybactwem. ^c Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wrzecz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobocie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 52 (i biernych 34), robotników 883 (i biernych 1 320); w tem w górnictwie i przemyśle (1—2) prac. umysł. 9 (i biernych 10), robotników 713 (i biernych 1 115).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia km^2 832,8. Ludności ogółem 53 621, mężczyzn 26 373, kobiet 27 248, ludności na km^2 64,1. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 11, gromad wiejskich 81, miejscowości 261 (na 100 km^2 miejscowości 31,3).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko- katolickie	ewange- lickie	inne	polaki	nie- miecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	9 887	9 501	290	96	9 572	237	76	7 209	106	267
%	100,0	96,1	2,9	1,0	96,8	2,4	0,8	95,0	1,4	3,5
w tem mężczyźni	4 761	4 593	114	52	4 633	87	41	3 457	29	112
Wieś	43 734	42 126	1 350	209	42 240	1 375	19	30 785	483	1 581
%	100,0	96,3	3,1	0,5	96,6	3,2	0,0	93,5	1,5	4,8
w tem mężczyźni	21 612	20 855	637	100	20 921	643	9	15 064	162	771

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)
Miasta	1 160	325	338	448	858	995	279	358	1 137	293	286	332	1 019	1 245	343	469
%	24,4	6,8	7,1	9,4	18,0	20,9	5,9	7,5	22,2	5,7	5,6	6,5	19,9	24,3	6,7	9,7
Wieś	5 586	1 513	1 416	1 579	3 993	4 006	1 540	1 968	5 242	1 430	1 326	1 643	4 186	4 618	1 590	2 078
%	25,8	7,0	6,6	7,3	18,5	18,5	7,1	9,1	23,7	6,5	6,0	7,4	18,6	20,9	7,2	9,4

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	2 100	x	1 411	496	120	57	9 537	x	5 354	2 773	749	445
%	x	100,0	67,2	23,6	5,7	2,7	x	100,0	56,1	29,1	7,8	4,7
1 izba	497	23,7	155	190	94	57	1 857	19,5	239	654	505	445
2 izby	513	24,4	298	188	26	x	2 230	23,4	822	1 150	244	x
3 izby	513	24,4	415	98	x	x	2 314	24,2	1 542	772	x	x
4 izby i więcej	576	27,4	543	20	x	x	3 127	32,8	2 751	197	x	x
Wieś ogółem	8 397	x	4 512	2 837	650	280	43 592	x	18 199	17 390	4 352	2 206
%	x	100,0	53,7	33,8	7,8	3,3	x	100,0	41,7	39,9	10,0	5,1
1 izba	2 114	25,2	625	753	452	280	8 362	19,3	1 045	2 621	2 437	2 206
2 izby	2 724	32,4	1 248	1 260	198	x	13 586	31,1	3 684	7 750	1 915	x
3 izby i więcej	3 542	42,2	2 636	824	x	x	21 566	49,5	13 466	7 019	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 5 952; na wsi 20 850; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,8; na wsi 2,5; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,6; na wsi 2,1.

W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna							
	liczby bez- względ- ne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	w tem męż- czyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy				
			liczby bez- względ- ne	%	liczby bez- względ- ne	%			czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem	czynni i bierni		
Rolnictwo*	35 838	66,8	1 250	12,6	34 588	79,1	23 579 ^a	.	.	97	66	57	12 162	5 373	3 808
Górnictwo i przemysł	7 492	14,0	3 747	37,9	3 745	8,6	4 004	1 499	1 172	142	56	48	3 346	1 476	1 333
Handel i ubezpieczenia	2 149	4,0	1 633	16,5	516	1,2	1 447	571	347	147	82	57	555	292	209
Komunikacja ^b	1 766	3,3	570	5,8	1 196	2,7	52	17	13	390	96	87	1 324	307	306
Inne	6 376	11,9	2 687	27,2	3 689	8,4	330	142	88	1 212	549	333	2 291	1 222	524

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych“ i „najemnych“ osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych ²⁵⁴³. czynnych i ogółem (w tem mężczyzn 478).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rol- nictwie ogółem	Pra- cowni- cy umy- ślowi	R o b o t n i c y									
			ogółem	rze- mieś- nicy w go- spodar- stwach rolnych	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy ^a				
					w mie- szka- niach służbo- wych	wraz z pracu- dawcą	razem	bezro- botni	posi- adający ziemię	razem	bezro- botni	posi- adający ziemię
Czynni i bierni	11 877	97	11 780	254	3 789	946	3 541	666	64	3 250	1 081	.
Czynni	5 259	66	5 193	70	1 559	934	1 337	252	55	1 293	458	125
w tem mężczyźni	3 732	57	3 675	70	1 105	557	997	205	55	946	374	107

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem“ — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojaka skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						miejsc. domów
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	
Zespoły rolnicze ogółem	3 894	319	684	994	695	975	137	90
Ludność w zespołach	21 024 ^b	1 211	3 202	5 466	4 081	5 678	647	739
Przeciętna liczba osób w zespole		3,8	4,7	5,5	5,9	5,8	4,7	14
Zespoły zatrudniające siły najemne	733	8	10	39	90	435	137	14
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	3 161	311	674	955	605	540	—	76
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat		17	102	190	187	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		5	19	65	64	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 312 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 1 687 dożywników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni						Kobiety						Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni męż- czyźni kobie- ty		
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat							
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31	32-41			42 i więcej
Ogółem	8 563	3 078	776	733	1 301	729	1 942	9 050	3 007	1 710	1 488	943	1 898	79	32
Głowy zesp.	2 857	2	2	8	386	621	1 834	304	1	6	15	39	242	55	28
Inni członk.	5 706	3 076	774	725	915	108	108	8 746	3 006	1 704	1 473	904	1 656	24	4

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i chalu- pnicy	razem	samo- dzielni za- trud- nia- jący siły najem- ne	przy nich poma- gający członko- wie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący siły najem- nych	przy nich poma- gający członko- wie rodziny	prac- owni- cy umysłowi	robot- nicy i chalu- pnicy z poma- gającymi członk. rodziny
		zatrud- niający siły najem- ne	nie- zatrud- niający siły najem- nych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	709	30	93	60	526	265	6	4	26	8	19	202
00 Leśnictwo	476	—	—	59	417	162	—	—	—	—	18	144
1-2 Górnictwo i przemysł	7 492	802	3 202	142	3 346	3 031	189	61	1 070	179	56	1 476
w tem: duże przedsięb. (I-V kat.)	839	17	—	53	769	277	5	3	—	—	19	250
średn. przedś. (VI-VII kat.)	370	86	—	48	236	156	18	3	—	—	17	118
123 Kowalstwo	507	132	264	—	111	231	28	6	81	24	—	92
16 Przemysł mineralny	418	4	29	1	384	215	1	1	7	2	1	103
174 Tartaki	242	1	8	10	223	102	1	—	2	1	7	91
175 Stolarstwo	527	110	213	3	201	240	21	7	83	6	1	122
232 Krawiectwo	731	59	590	—	82	381	13	1	277	25	—	65
235 Szewstwo	618	60	466	—	92	226	14	1	138	19	—	54
242 Młyny	314	46	98	20	150	112	4	4	28	2	7	59
254 Rzeźnictwo	416	117	148	15	136	209	29	21	42	18	4	93
273 Budownictwo ziemne	251	—	42	—	209	64	—	—	10	2	—	52
274 Budownictwo domów	925	3	645	—	277	271	1	—	161	23	—	86
3 Handel i ubezpieczenia	2 149	272	1 175	147	555	945	79	23	369	100	82	292
31 Handel towarowy	1 317	197	593	77	450	603	60	19	178	73	43	230
325 Zakłady gastronomiczne	213	37	124	3	49	84	10	1	34	10	1	28
4 Komunikacja i transport	1 766	10	42	390	1 324	420	2	1	13	1	96	307
40 Poczta, telegraf, telefon	409	—	—	95	314	111	—	—	—	—	34	77
42 Koleje	1 084	—	—	268	816	227	—	—	—	—	56	171
5 i nast. Pozostałe działy	5 667 ^c	47	160	1 152	1 765	2 746 ^c	17	1	75	5	530	1 020
51 Administracja publiczna	679	—	—	291	388	203	—	—	—	—	102	101
53 Służba bezpieczeństwa	508	—	—	16	492	154	—	—	—	—	5	149
702 Szkolnictwo powszechne	416	—	—	397	19	185	—	—	—	—	177	8
8 Lecznictwo i higiena ^d	323	39	103	63	118	201	13	1	56	3	44	84
9 Służba domowa	664	—	—	—	664	641	—	—	—	—	—	641
X0 Emeryci i inwalidzi	1 609	—	—	—	—	636	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	302	—	—	—	—	225	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę ^d do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 68 (i biernych 45), robotników 631 (i biernych 911); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 8 (i biernych 13), robotników 483 (i biernych 756).

Notes. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

WOJ. POMORSKIE

POWIAT MORSKI

XII 11

Powierzchnia km² 1316. Ludności ogółem 85 295, mężczyzn 43 033, kobiet 42 262, ludności na km² 64,8. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 13, gromad wiejskich 122, miejscowości 572 (na 100 km² miejscowości 43,5).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	możeszowe	inne	polski	niemiecki	inne	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	16 354	15 317	748	218	61	14 815	1 419	114	12 259	67	182
%	100,0	93,6	4,6	1,3	0,4	90,6	8,7	0,7	97,8	0,5	1,5
w tem mężczyźni	8 080	7 593	327	112	40	7 419	586	71	6 083	21	72
Wieś	68 941	64 774	3 876	11	75	64 843	3 794	23	48 114	552	1 300
%	100,0	94,0	5,6	0,0	0,1	94,1	5,5	0,0	96,0	1,1	2,6
w tem mężczyźni	34 953	32 947	1 849	4	43	32 982	1 797	18	24 424	194	615

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześ-niej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześ-niej (60 i więcej)
Miasta	1 892	448	443	597	1 782	1 859	556	501	1 934	427	393	495	1 724	1 972	577	749
%	23,4	5,5	5,5	7,4	22,1	23,0	6,9	6,2	23,4	5,2	4,7	6,0	20,8	23,8	7,0	9,1
Wieś	9 638	2 373	2 059	2 361	7 138	6 428	2 298	2 630	9 170	2 242	1 972	2 251	6 310	7 111	2 306	2 604
%	27,6	6,8	5,9	6,7	20,1	18,4	6,6	7,5	27,0	6,6	5,8	6,6	18,5	20,9	6,8	7,7

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania					Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tem łączące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bez-względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bez-względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	3 430	x	2 553	712	102	24	15 424	x	9 518	4 538	718	191
%	x	100,0	74,4	20,8	3,0	0,7	x	100,0	61,7	29,4	4,7	1,2
1 izba	412	12,0	199	129	60	24	1 252	8,1	291	447	323	191
2 izby	931	27,1	574	312	42	x	3 905	25,3	1 604	1 867	396	x
3 izby	1 158	33,8	915	237	x	x	5 456	35,4	3 476	1 903	x	x
4 izby i więcej	922	26,9	863	34	x	x	4 789	31,1	4 145	321	x	x
Wieś ogółem	12 392	x	7 367	3 857	626	252	68 674	x	31 502	26 825	4 659	2 047
%	x	100,0	59,5	31,1	5,1	2,0	x	100,0	45,9	39,0	6,8	3,0
1 izba	1 482	11,9	464	441	320	252	6 081	8,8	717	1 526	1 725	2 047
2 izby	3 850	31,1	1 845	1 663	306	x	19 142	27,9	5 412	10 326	2 934	x
3 izby i więcej	7 038	56,8	5 057	1 753	x	x	43 326	63,1	25 372	14 973	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach; w miastach 10 293; na wsi 36 248; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 3,0; na wsi 2,9; przeciętna liczba osób na izbę; w miastach 1,5; na wsi 1,9.
W tabelicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna				Ludność najemna						
	liczby bez-względ- ne		%		liczby bez-względ- ne		%		czynni i bierni		pracownicy umysłowi		robotnicy		
	liczby bez-względ- ne	%	liczby bez-względ- ne	%	czynni i bierni	razem	w tem mę- czyźni	czynni i bierni	razem	w tem mę- czyźni	czynni i bierni	razem	w tem mę- czyźni		
Rolnictwo *	40 719	47,7	419	2,6	40 300	58,5	26 759 ^a		150	85	74	13 810	5 714	4 337	
Górnictwo i przemysł	16 622	19,5	5 667	34,6	10 955	15,9	4 789	1 877	1 472	411	199	159	11 422	4 507	4 153
Handel i ubezpieczenia	3 913	4,6	2 227	13,6	1 686	2,4	2 815	1 128	649	264	165	106	834	456	265
Komunikacja ^b	8 881	10,4	2 519	15,4	6 362	9,2	251	79	77	1 023	350	314	7 607	2 222	2 205
Inne	15 160	17,8	5 522	33,8	9 638	14,0	3 428	1 142	989	2 306	1 047	758	5 361	2 578	1 400

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Tą liczbą objęte są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierno o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 4 065, czynnych 1 826 (w tem mężczyźni 1 015).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pra-cownicy umy-słowi	R o b o t n i c y											
			ogółem	rze-mieś- nicy w go-spodar- stwach rolnych	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy ^a						
					w mie-szka- niach słu- żbow- nych	wraz z pra-co-dawcą	w mieszkaniach własnych	razem	bez-ro- botni	posia-dający ziemię	razem	bez-ro- botni	posia-dający ziemię	
Czynni i bierni	13 692	150	13 542	316	6 314	964	2 972	380	2 976	1 560				
Czynni	5 683	85	5 598	103	2 425	935	1 088	140	1 047	567	137			
w tem mężczyźni	4 320	74	4 246	103	1 779	621	839	122	904	527	128			

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.
Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach ^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						50 ha i więcej	nie- wła- dane
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej		
Zespoły rolnicze ogółem	4 259	246	712	1 215	920	880	128	158	
Ludność w zespołach	25 231 ^b	1 014	3 719	7 174	5 987	5 439	594	1 304 ^c	
Przeciętna liczba osób w zespole	4,7	5,2	5,9	6,5	6,2	4,6	31	127	
Zespoły zatrudniające siły najemne	758	5	26	92	142	334	128	31	
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	3 501	241	686	1 123	778	546	—	—	
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat	—	38	112	266	227	—	—	—	
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat	—	4	43	95	122	—	—	—	

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 558 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

^c W tabeli nie uwzględniono 1 377 dożywników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni człon- kowie	Mężczyźni						Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni			
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobi- ły	
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31				32-41
Ogółem	10 617	3 906	1 020	1 024	1 492	777	2 393	11 036	3 765	2 094	1 581	1 165	2 422	70	21
Głowy zesp.	3 090	4	1	8	283	602	2 189	411	2	6	20	58	323	37	5
Inni członk.	7 527	3 902	1 019	1 016	1 209	175	204	10 625	3 763	2 088	1 561	1 107	2 099	33	16

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomaga- jącymi		pracow- nicy umysł- owi	robot- nicy i chłopi- nicy	razem	sama- dzielni za- trud- niają- cy siły na- jemne	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	sama- dzielni nieza- trudnia- jący siły na- jemnych	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	prac- ow- nicy umysł- owi	robot- nicy i chłopi- nicy z poma- gają- cymi człon- kami rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nietra- dudnia- jący siły na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^d	4 767	26	3 116	196	1 429	1 527	8	3	783	207	58	468
09 Rybactwo	3 139	10	3 080	—	49	995	2	—	771	198	—	24
00 Leśnictwo	1 418	—	—	193	1 225	425	—	—	—	—	57	368
1-2 Górnictwo i przemysł	16 622	1 194	3 595	411	11 422	6 583	304	124	1 295	154	199	4 507
w tem: duże przedsiębior. (I-V kat.)	5 324	62	—	290	4 972	1 806	16	1	—	—	136	1 653
średn. przedś. (VI-VII kat.)	913	173	—	42	728	437	46	22	—	—	16	353
123 Kowalstwo	650	193	309	—	148	262	39	12	91	19	—	101
166 Cegielnie	505	23	11	21	450	152	5	1	3	2	6	135
174 Tartaki	628	20	—	14	594	203	5	—	—	—	9	189
175 Stolarstwo	1 967	95	306	53	1 513	781	28	7	114	7	24	601
232 Krawiectwo	818	94	546	1	177	473	27	4	297	18	1	126
235 Szewstwo	747	124	398	1	224	324	34	8	138	9	1	134
243 Piekarnie	509	176	100	—	233	267	40	29	26	8	—	164
254 Rzeźnictwo	650	148	221	16	265	323	36	25	64	17	7	174
273 Budownictwo ziemne	1 216	—	25	24	1 167	358	—	—	5	1	13	339
274 Budownictwo domów	2 362	49	639	21	1 653	803	11	6	171	21	18	576
3 Handel i ubezpieczenia	3 913	513	2 302	264	834	1 749	148	68	753	159	165	456
31 Handel towarowy	2 123	301	1 085	137	600	978	85	37	338	100	90	328
325 Zakłady gastronomiczne	429	130	179	7	113	208	36	23	48	30	2	69
4 Komunikacja i transport	8 881	31	220	1 023	7 607	2 651	9	5	61	4	350	2 222
40 Poczta, telegraf, telefon	742	—	—	152	590	217	—	—	—	—	70	147
42 Koleje	4 346	—	—	695	3 651	1 236	—	—	—	—	203	1 033
441 Niew. rodz. kom. i transp. ^e	2 588	10	6	67	2 505	786	2	3	2	—	35	744
5 i nast. Pozostałe działy	10 393 ^d	103	183	2 110	3 932	5 066 ^d	33	4	99	5	989	2 110
51 Administracja publiczna	1 536	—	—	652	884	530	—	—	—	—	249	281
53 Służba bezpieczeństwa	767	—	—	48	719	278	—	—	—	—	16	262
702 Szkolnictwo powszechne	579	—	—	558	21	281	—	—	—	—	271	10
8 Lecznictwo i higiena ^e	753	69	143	156	385	407	23	4	79	4	89	208
9 Służba domowa	1 087	—	—	—	1 087	1 035	—	—	—	—	—	1 035
X0 Emeryci i inwalidzi	2 466	—	—	—	—	940	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Przeważnie personel ekspedycyjny i transportowy (bez przewozowego). ^d Ob. uwagę c do tabeli „Ludność według źródła utrzymania”. ^e Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 112 (i biernych 72), robotników 1 932 (i biernych 3 221); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 16 (i biernych 16) robotników 1 406 (i biernych 2 516).

Notes. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

WOJ. POMORSKIE

POWIAT SĘPOLNO

XII 12

Powierzchnia km^2 619,3. Ludności ogółem 29 563, mężczyzn 14 174, kobiet 15 389, ludności na km^2 47,7. Gmin miejskich 3, gmin wiejskich 6, gromad wiejskich 51, miejscowości 117 (na 100 km^2 miejscowości 18,9).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	możliwe	inne	polaki	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	9 174	6 375	2 575	137	87	5 836	3 284	51	7 092	51	181
%	100,0	69,5	28,1	1,5	0,9	63,6	35,8	0,6	96,7	0,7	2,5
w tem mężczyźni	4 258	3 029	1 122	58	49	2 793	1 432	32	3 232	14	89
Wieś	20 389	13 286	7 010	3	80	11 702	8 658	9	15 294	184	510
%	100,0	65,2	34,4	0,0	4,7	57,4	42,5	0,0	95,6	1,1	3,2
w tem mężczyźni	9 916	6 575	3 289	2	47	5 858	4 044	8	7 388	65	253

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1915 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)
Miasta	919	253	220	355	849	918	316	425	920	260	223	386	983	1 226	401	513
%	27,6	5,9	5,2	8,3	19,9	21,6	7,4	10,0	18,7	5,3	4,5	7,9	20,0	24,9	8,2	10,4
Wieś	2 203	634	574	730	2 129	1 727	790	1 125	2 181	591	506	745	2 149	2 371	881	1 044
%	22,2	6,4	5,8	7,4	21,5	17,4	8,0	11,3	20,8	5,7	4,8	7,1	20,5	22,6	8,4	10,0

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	1 970	x	1 541	340	51	13	8 671	x	5 835	2 087	328	100
%	x	100,0	78,2	17,2	2,6	0,7	x	100,0	67,3	24,1	3,8	1,1
1 izba	232	11,8	104	76	38	13	731	8,4	154	264	200	100
2 izby	522	26,5	350	156	13	x	2 039	23,5	937	935	128	x
3 izby	579	29,4	490	86	x	x	2 510	28,9	1 797	674	x	x
4 izby i więcej	632	32,1	593	22	x	x	3 377	39,0	2 943	214	x	x
Wieś ogółem	3 713	x	2 406	963	194	93	20 362	x	11 095	6 406	1 369	755
%	x	100,0	64,8	26,0	5,2	2,5	x	100,0	54,5	31,5	6,7	3,7
1 izba	468	12,6	115	139	121	93	2 105	10,3	180	502	668	755
2 izby	968	26,1	426	458	73	x	4 921	24,2	1 287	2 786	701	x
3 izby i więcej	2 272	61,2	1 864	366	x	x	13 303	65,3	9 626	3 118	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 6 064; na wsi 11 309; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 3,1; na wsi 3,0; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,4; na wsi 1,8.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna						
	liczby bezwzględne	%	w miastach		czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	pracownicy umysłowi		robotnicy				
			liczby bezwzględne	%				czynni	bierni	czynni	bierni	czynni	bierni	
Rolnictwo *	19 131	64,7	2 209	24,1	16 922	83,0	12 388 ^a	73	36	32	6 670	3 206	2 187	
Górnictwo i przemysł	4 459	15,1	3 157	34,4	1 302	6,4	2 221	843	696	48	24	2 190	1 074	965
Handel i ubezpieczenia	1 325	4,5	1 088	11,8	237	1,2	934	390	249	102	59	42	289	153
Komunikacja ^b	771	2,6	446	4,9	325	1,6	28	10	10	180	56	44	563	141
Inne	3 877	13,1	2 274	24,8	1 603	7,8	270	117	75	871	527	248	1 303	719

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby bierno o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 1 433, czynnych 647 (w tem mężczyzn 254).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	R o b o t n i c y									
			ogółem	rze-mieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy ^a				
					w mieszkaniach służbowych	wraz z pracodawcą	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię
Czynni i bierni	6 143	70	6 073	161	3 617	764	908	143	66	623	305	44
Czynni	2 932	34	2 898	47	1 497	754	354	69	66	246	107	44
w tem mężczyźni	2 003	30	1 973	47	1 030	465	263	55	58	168	89	35

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach ^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niemo- dłone
Zespoły rolnicze ogółem	1 981	154	241	521	326	589	119	31
Ludność w zespołach	10 083 ^b	549	1 073	2 530	1 770	3 332	583	246 ^c
Przeciętna liczba osób w zespole		3,6	4,5	4,9	5,4	5,7	4,9	
Zespoły zatrudniające siły najemne	524	1	5	24	42	328	119	
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	1 457	153	236	497	284	261	—	26
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat		13	39	126	78	—	—	
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		2	13	21	34	—	—	

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu licznemu gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 92 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tablicy ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

^c W tablicy nie uwzględniono 696 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielnie jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	3 599	1 037	284	330	669	278	1 000	3 931	1 022	669	764	452	1 022	29	
Głowy zesp.	1 298	—	1	2	145	218	931	159	—	5	8	13	133	22	
Inni członk.	2 301	1 037	283	328	524	60	69	3 772	1 022	664	756	439	889	7	

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						robot- nicy i che- łupiacz z pomo- cą człon- ków rodziny
	ogółem	samodzielni wraz z pomaga- jącymi		pracow- nicy umysłowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	samo- dzielni zatrud- niający siły na- jemne	przy nich pomaga- jący człon- kowie rodziny	samo- dzielni niezatrud- niający sił na- jemnych	przy nich pomaga- jący człon- kowie rodziny	pra- cow- nicy umysłowi	
		zatrud- niający siły najemne	nieza- trudnia- jący sił na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	375	28	42	26	279	139	8	—	10	4	9	10
00 Leśnictwo	247	—	—	26	221	85	—	—	—	—	9	76
1-2 Górnictwo i przemysł	4 459	637	1 584	48	2 190	1 941	161	46	546	90	24	1 071
w tem: duże przedsiębior. (I-V kat.)	394	19	—	19	356	138	7	1	—	—	12	134
średn. przedś. (VI-VII kat.)	369	102	—	11	236	182	28	10	—	—	5	139
123 Kowalstwo	281	67	145	—	69	131	18	2	45	11	—	56
175 Stolarstwo	403	73	134	1	195	187	17	6	42	8	1	113
232 Krawiectwo	434	84	263	—	87	253	26	2	126	18	—	81
235 Szewstwo	307	61	194	—	52	132	12	3	65	10	—	42
24-25 Przemysł spożywczy	592	186	100	31	275	285	47	23	35	7	11	163
274 Budownictwo domów	594	14	331	—	249	197	5	1	77	18	—	96
3 Handel i ubezpieczenia	1 325	200	734	102	289	602	55	21	269	45	59	153
31 Handel towarowy	852	168	416	29	239	381	47	18	133	34	25	124
4 Komunikacja i transport	771	8	20	180	563	207	1	—	—	—	—	140
40 Poczta, telegraf, telefon	289	—	—	50	239	85	—	—	—	—	—	56
42 Koleje	408	—	—	130	278	96	—	—	—	—	—	27
5 i nast. Pozostałe działy	3 502 ^c	80	120	845	1 024	1 871 ^c	24	3	62	6	518	611
51 Administracja publiczna	403	—	—	182	221	123	—	—	—	—	—	57
53 Służba bezpieczeństwa	268	—	—	6	262	76	—	—	—	—	3	73
54 Kościół i związki wyzn.	319	—	—	299	20	273	—	—	—	—	—	9
7 Szkoła, oświata, kultura	285	9	44	225	7	143	1	2	20	2	113	5
8 Lecznictwo i higiena ^d	216	47	67	39	63	130	17	1	39	4	25	44
9 Służba domowa	436	—	—	—	436	418	—	—	—	—	—	418
X0 Emeryci i inwalidzi	808	—	—	—	—	328	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	221	—	—	—	—	115	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tablicy jest bezrobotnych: prac. umysł. 23 (i biernych 8), robotników 369 (i biernych 499); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 3 (i biernych 1); robotników 308 (i biernych 427).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia km² 1126,7. Ludności ogółem 71 829, mężczyzn 35 072, kobiet 36 757, ludności na km² 63,7. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 9, gromad wiejskich 89, miejscowości 306 (na 100 km² miejscowości 27,2).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	Inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	16 536	15 506	821	196	15 413	1 005	76	12 153	111	281
%	100,0	93,8	4,9	1,2	93,2	6,1	0,4	96,7	0,9	2,2
w tem mężczyźni	7 942	7 481	361	97	7 416	435	43	5 820	29	111
Wieś	55 293	52 416	2 440	338	52 524	2 428	231	39 355	539	1 359
%	100,0	94,8	4,4	0,6	95,0	4,4	0,4	94,4	1,3	3,2
w tem mężczyźni	27 130	25 798	1 120	171	25 857	1 117	105	19 233	182	665

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i więcej (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i więcej (60 i więcej)		
Miasta	1 974	549	389	528	1 553	1 840	516	589	1 994	493	404	490	1 710	2 168	600	729		
%	24,8	6,9	4,9	6,6	19,6	23,2	6,5	7,4	23,2	5,7	4,7	5,7	19,9	25,2	7,0	8,5		
Wieś	6 887	1 939	1 692	1 822	5 164	5 109	1 970	2 511	6 708	1 846	1 493	1 937	5 232	6 146	2 124	2 629		
%	25,4	7,2	6,2	6,7	19,0	18,8	7,3	9,3	23,8	6,6	5,3	6,9	18,6	21,8	7,5	9,3		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	powyżej 6
Miasta ogółem	3 644	x	2 439	921	193	74	16 173	x	8 770	5 381	1 219	588
%	x	100,0	66,9	25,3	5,3	2,0	x	100,0	54,2	33,3	7,6	3,6
1 izba	762	20,9	295	243	148	74	2 686	16,6	442	839	791	588
2 izby	1 166	32,0	657	462	45	x	5 099	31,5	1 869	2 776	428	x
3 izby	876	24,0	697	176	x	x	4 037	25,0	2 610	1 388	x	x
4 izby i więcej	838	23,0	789	40	x	x	4 343	26,9	3 847	378	x	x
Wieś ogółem	10 513	x	6 319	3 234	591	223	53 705	x	25 405	20 758	4 044	1 755
%	x	100,0	60,1	30,8	5,6	2,1	x	100,0	47,3	38,7	7,5	3,3
1 izba	1 869	17,8	601	651	389	223	7 181	13,4	981	2 259	2 122	1 755
2 izby	3 377	32,1	1 732	1 426	202	x	15 868	29,5	5 028	8 703	1 922	x
3 izby i więcej	5 244	49,9	3 979	1 157	x	x	30 544	56,9	19 384	9 796	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 9 801; na wsi 28 254; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,7; na wsi 2,7; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,7; na wsi 1,9.
W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna						
	liczby bezwzględne	%	w miastach		liczby bierni	razem	w tem mężczyzn	pracownicy umysłowi		robotnicy				
			liczby bezwzględne	%				czynni	bierni	razem	czynni	bierni	razem	w %
Rolnictwo*	37 574	52,3	1 370	8,3	36 204	65,5	21 728	168	96	88	15 678	6 845		
Górnictwo i przemysł	14 991	20,9	7 917	47,9	7 074	12,8	4 389	1 681	1 314	668	295	215	9 934	4 125
Handel i ubezpieczenia	3 055	4,2	1 673	10,1	1 382	2,5	2 077	845	518	292	149	112	686	404
Komunikacja ^b	3 425	4,8	1 022	6,2	2 403	4,3	114	46	41	570	162	140	2 741	631
Inne	12 784	17,8	4 554	27,5	8 230	14,9	516	201	143	2 028	934	641	4 153	2 041

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudność metodyczną jego przeprowadzenia w rolnictwie. b Wraz z transportem. c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „same dzielać” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 6 087; czynnych 3 350 (w tem mężczyźni 1 672).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy a				
					w mieszkaniach własnych	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	
Czynni i bierni	15 373	141	15 232	341	4 755	674	4 390	1 753		5 072	2 800	275
Czynni	6 711	79	6 632	128	1 997	658	1 733	746	163	2 116	1 204	275
w tem mężczyźni	4 947	73	4 874	128	1 445	435	1 291	552	151	1 575	947	249

* Ob. wyżej. a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.
Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. I.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha więcej	niewia- doma
Zespoły rolnicze ogółem	3 719	472	824	1 028	649	542	80	124
Ludność w zespołach	19 400 ^b	1 698	3 754	5 539	3 791	3 279	331	1 008 ^c
Przeciętna liczba osób w zespole		3,6	4,6	5,4	5,8	6,0	4,1	
Zespoły zatrudniające siły najemne	459	2	9	38	86	234	80	10
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	3 260	470	815	990	563	308	—	114
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		25	91	202	160	—	—	
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		8	27	64	71	—	—	

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 469 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

^c W tabeli nie uwzględniono 1 431 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielnie jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	8 246	2 880	727	711	1 220	630	2 075	8 990	2 807	1 609	1 440	882	2 244	127	50
Głowy zesp.	2 742	1	1	4	289	511	1 934	518	2	13	46	74	382	77	2
Inni członk.	5 504	2 879	726	707	931	119	141	8 472	2 805	1 596	1 394	808	1 862	50	48

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	samo- dzielni za- trud- niający siły na- jemne	przy nich poma- gający człon- kowie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący sił na- jemnych	przy nich poma- gający człon- kowie rodziny	pra- cow- nicy umy- słowi	robot- nicy i cha- łup- nicy z poma- gającymi człon- kami rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nie- zatrud- niający sił najemnych									
08—00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 865	43	155	189	1 478	628	10	4	41	21	60	492
00 Leśnictwo	1 441	—	—	179	1 262	447	—	—	—	—	57	390
1—2 Górnictwo i przemysł	14 991	1 036	3 353	668	9 934	6 101	260	98	1 190	133	295	4 125
w tem: duże przedsięb. (I—V kat.)	4 573	66	—	445	4 062	1 657	24	7	—	—	199	1 427
średn. przedś. (VI—VII kat.)	791	142	—	101	548	368	38	11	—	—	38	281
123 Kowalstwo	489	75	247	—	167	240	19	3	77	20	—	121
172 Eksploatacja lasów	436	—	—	9	427	122	—	—	—	—	2	120
174 Tartaki	800	20	—	44	736	226	9	—	—	—	15	202
175 Stolarstwo	778	161	264	5	348	348	34	9	81	9	3	212
178 Kołodziejstwo	378	31	177	1	169	159	9	1	56	7	1	85
232 Krawiectwo	812	73	577	1	161	462	18	6	293	18	1	126
235 Szewstwo	1 129	132	465	58	474	488	32	5	145	9	30	267
242 Młyny	648	29	63	43	513	225	10	2	22	1	23	167
243 Piekarnie	420	128	131	3	158	224	29	23	39	16	2	115
248 Produkcja wódek i wina	681	7	—	142	532	240	3	2	—	—	65	170
254 Rzeźnictwo	631	204	232	3	192	316	45	31	74	23	2	141
255 Przemysł tytoniowy	972	—	—	81	891	369	—	—	—	—	29	340
273 Budownictwo ziemne	645	—	69	2	574	189	—	—	18	1	1	169
274 Budownictwo domów	1 126	23	457	7	639	344	5	1	117	7	4	210
3 Handel i ubezpieczenia	3 055	256	1 821	292	686	1 398	76	22	620	127	149	404
31 Handel towarowy	1 980	181	1 081	143	575	899	50	12	327	92	85	333
4 Komunikacja i transport	3 425	8	106	570	2 741	839	3	2	37	4	162	631
40 Poczta, telegraf, telefon	644	—	—	143	501	174	—	—	—	—	64	110
42 Koleje	2 221	—	—	383	1 838	482	—	—	—	—	86	396
5 i nast. Pozostałe działy	10 919 ^c	77	241	1 839	2 675	5 898 ^c	25	1	94	5	874	1 549
51 Administracja publiczna	957	—	—	349	608	312	—	—	—	—	132	180
702 Szkolnictwo powszechne	556	—	—	521	35	239	—	—	—	—	227	12
80 Lecznictwo	914	9	70	330	505	442	4	—	32	—	170	236
9 Służba domowa	888	—	—	—	888	851	—	—	—	—	—	851
X0 Emeryci i inwalidzi	3 165	—	—	—	—	1 318	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	489	—	—	—	—	355	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zesz. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 128 (i biernych 88); robotników 1 857 (i biernych 2 382); w tem w górnictwie i przemyśle (1—2) prac. umysł. 25 (i biernych 29), robotników 1 515 (i biernych 2 044).

Notes. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia 4m² 1 533,3. Ludności ogółem 87 998, mężczyzn 43 218, kobiet 44 780, ludności na 4m² 57,4. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 14, gromad wiejskich 137, miejscowości 438 (na 100 4m² miejscowości 28,6).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	możeszowe	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	13 267	11 698	1 199	279	67	11 728	1 353	1 631	10 032	84	501
%	100,0	88,2	9,0	2,1	0,5	88,4	10,2	1,2	94,0	0,8	4,7
w tem mężczyźni	6 397	5 666	534	140	47	5 711	601	76	4 885	16	205
Wieś	74 731	62 111	11 957	59	526	62 443	12 069	45	53 354	734	2 710
%	100,0	83,1	16,0	0,1	0,7	83,6	16,1	0,1	93,6	1,3	4,8
w tem mężczyźni	36 821	30 825	5 680	30	248	31 020	5 697	24	26 088	240	1 274

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)							Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejszy (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejszy (60 i więcej)
Miasta	1 264	380	360	559	1 319	1 512	455	540	1 335	321	360	419	1 371	1 794	539	722
%	19,8	6,0	5,6	8,7	20,6	23,6	7,1	8,5	19,4	4,7	5,2	6,1	20,0	26,7	7,9	10,5
Wieś	9 135	2 556	2 245	2 568	7 034	6 801	2 795	3 651	8 615	2 365	2 169	2 612	7 346	8 256	2 872	3 633
%	24,8	6,9	6,1	7,0	19,1	18,5	7,6	9,9	22,7	6,2	5,7	6,9	19,4	21,8	7,6	9,6

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	2 825	x	2 098	576	99	29	11 848	x	7 506	3 229	607	216
%	x	100,0	74,3	20,4	3,5	1,0	x	100,0	63,4	27,3	5,1	1,8
1 izba	559	19,8	264	185	81	29	1 658	14,0	378	631	433	216
2 izby	808	28,6	524	265	18	x	3 192	26,9	1 444	1 560	174	x
3 izby	670	23,7	554	110	x	x	2 996	25,3	2 032	881	x	x
4 izby i więcej	785	27,8	756	16	x	x	3 987	33,7	3 652	157	x	x
Wieś ogółem	14 771	x	9 444	4 172	735	241	74 190	x	38 245	26 795	5 185	1 908
%	x	100,0	63,9	28,3	5,0	1,6	x	100,0	51,5	36,1	7,0	2,6
1 izba	2 102	14,2	707	700	449	241	8 014	10,8	1 145	2 452	2 442	1 908
2 izby	5 003	33,9	2 623	2 063	286	x	23 339	31,4	7 610	12 571	2 743	x
3 izby i więcej	7 622	51,6	6 109	1 409	x	x	42 642	57,5	29 483	11 772	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 8 135; na wsi 40 738; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,9; na wsi 2,8; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,5; na wsi 1,8.
W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem		
Rolnictwo *	53 330	60,6	1 025	7,7	52 305	70,0	32 246 ^a	-	-	211	114	101	20 873	9 869	6 809
Górnictwo i przemysł	14 728	16,7	5 199	39,2	9 529	12,7	5 870	2 307	1 851	376	171	141	8 482	3 742	3 501
Handel i ubezpieczenia	3 488	4,0	1 648	12,4	1 840	2,5	2 541	1 092	652	219	142	30	728	449	285
Komunikacja ^b	4 622	5,3	544	4,1	4 078	5,5	103	36	34	675	193	176	3 844	863	851
Inne	11 830	13,4	4 851	36,6	6 979	9,3	691	296	203	2 239	1 038	725	3 944	2 076	928

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, dzielnicy) i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 4 956, czynnych 2 754 (w tem mężczyźni 2 84).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	R o b o t n i c y									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	w mieszkaniach służbowych		wraz z pracodawcą	rolni zamieszkała			bez podania rodzaju pracy ¹⁾	
					razem	bezrobotni		posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	
Czynni i bierni	20 612	198	20 414	515	6 959	1 891	6 599	2 294	-	4 450	2 690	192
Czynni	9 777	110	9 667	165	3 199	1 852	2 722	859	198	1 729	1 006	192
w tem mężczyźni	6 761	97	6 664	165	2 132	1 086	1 934	685	183	1 347	853	172

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.
U w a g i do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach ^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych							słowie- domy
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej		
Zespoły rolnicze ogółem	6 223	906	1 341	1 459	1 129	1 077	146	165	
Ludność w zespołach	30 324 ^b	3 071	5 844	7 317	6 336	5 782	552	1 422 ^c	
Przeciętna liczba osób w zespole		3,4	4,4	5,0	5,6	5,4	3,8		
Zespoły zatrudniające siły najemne	1 268	24	64	134	272	600	146	28	
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	4 955	882	1 277	1 325	857	477	—	137	
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat		57	164	242	268	—	—	—	
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		9	28	72	105	—	—	—	

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 673 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

^c W tabeli nie uwzględniono 1 369 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	11 842	3 969	997	956	1 740	855	3 318	13 266	3 629	2 447	2 190	1 325	3 658	99	29
Głowy zesp.	4 181	2	4	6	394	689	3 082	774	—	10	52	98	613	84	9
Inni członk.	7 661	3 967	993	950	1 346	166	236	12 492	3 629	2 437	2 138	1 227	3 045	15	20

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane a)	Czynni i bierni				C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomaga- jącymi		pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	samo- dzielni za- trudnia- jący siły na- jemne	przy- nich pomaga- jący człon- kowie ro- dziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący człon- kowie rodziny	przy- nich pomaga- jący człon- kowie rodziny	prac- ownicy umy- słowi	robot- nicy i cha- łupnicy z pomaga- jącymi członk. rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nieza- trudnia- jący siły na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 832	68	210	170	1 384	659	14	8	72	21	67	477
00 Leśnictwo	1 396	9	—	169	1 218	447	1	2	—	—	66	378
1-2 Górnictwo i przemysł	14 728	1 548	4 322	376	8 482	6 220	400	150	1 550	207	171	3 742
w tem: duże przedsięb. (I-V kat.)	3 350	89	—	180	3 081	1 163	26	5	—	—	87	1 045
średn. przedś. (VI-VII kat.)	1 204	269	—	85	850	518	66	26	—	—	37	389
123 Kowalstwo	701	178	333	—	190	357	46	9	115	33	—	154
172 Eksploatacja lasów	390	—	—	—	390	125	—	—	—	—	—	125
174 Tartaki	459	24	2	22	411	134	6	—	1	—	11	116
175 Stolarstwo	1 648	307	302	10	1 029	808	77	27	119	16	4	565
179 Koszyk., wikliniarstwo	375	24	111	2	238	137	5	6	32	8	2	84
232 Krawiectwo	835	88	653	—	94	473	27	3	340	22	—	81
235 Szwewstwo	885	109	611	7	158	357	29	7	204	12	1	104
242 Młyny	484	92	75	33	284	225	26	8	23	9	14	145
243 Piekarnie	467	142	194	1	130	219	30	13	58	12	1	105
245 Cukrownie	585	—	—	37	548	190	—	—	—	—	15	175
254 Rzeźnictwo	782	249	246	22	265	388	58	45	71	23	7	184
273 Budownictwo ziemne	375	9	52	—	314	131	2	—	15	6	—	108
274 Budownictwo domów	1 815	35	705	19	1 056	601	10	4	189	18	8	372
282 Elektrownie	402	—	—	21	381	134	—	—	—	—	11	123
3 Handel i ubezpieczenia	3 488	416	2 125	219	728	1 683	118	42	759	173	142	449
31 Handel towarowy	2 184	298	1 250	109	527	1 058	81	32	420	115	81	329
325 Zakłady gastronomiczne	437	71	217	16	133	210	21	7	58	28	10	86
4 Komunikacja i transport	4 622	22	81	675	3 844	1 092	5	1	26	4	193	863
40 Poczta, telegraf, telefon	781	—	—	171	610	222	—	—	—	—	76	146
42 Koleje	3 191	—	—	445	2 746	674	—	—	—	—	104	570
5 i nast. Pozostałe działy	9 998 ^c	102	311	2 069	2 560	5 505 ^c	32	2	134	13	971	1 599
51 Administracja publiczna	755	—	—	418	337	253	—	—	—	—	153	100
54 Kościoł i związki wyzn.	375	—	—	297	78	240	—	—	—	—	195	45
702 Szkolnictwo powszechne	618	—	—	591	27	258	—	—	—	—	249	9
80 Lecznictwo	804	24	76	395	309	327	9	—	37	1	162	118
9 Służba domowa	1 086	—	—	—	1 086	1 038	—	—	—	—	—	1 038
X0 Emeryci i inwalidzi	2 163	—	—	—	—	982	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	555	—	—	—	—	381	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 108 (i biernych 67), robotników 1 562 (i biernych 2 089); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 19 (i biernych 23), robotników 1 302 (i biernych 1 843).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1931, fasc. 22.

WOJ. POMORSKIE

POWIAT TCZEW bez miasta Tczewa

XII 15a

Powierzchnia km² 691,9. Ludności ogółem 44 857, mężczyzn 22 370, kobiet 22 487, ludności na km² 64,9. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 9, gromad wiejskich 71, miejscowości 210 (na 100 km² miejscowości 30,4).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	połski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	7 750	7 447	286	16	7 413	328	7	5 814	102	190
%	100,0	96,1	3,7	0,2	95,7	4,2	0,1	95,1	1,7	3,1
w tem mężczyźni	3 920	3 773	140	6	3 766	150	3	2 967	29	88
Wieś	37 107	35 192	1 750	116	35 079	1 910	18	26 262	368	1 090
%	100,0	94,9	4,7	0,3	94,5	5,2	0,0	94,7	1,3	3,9
w tem mężczyźni	18 450	17 528	835	68	17 491	903	15	13 014	115	520

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)		
Miasta	835	251	223	304	882	768	281	375	804	208	184	228	693	922	305	484		
%	21,3	6,4	5,7	7,7	22,5	19,6	7,2	9,6	21,0	5,4	4,8	5,9	18,1	24,1	8,0	12,6		
Wieś	4 783	1 329	1 063	1 339	3 643	3 239	1 338	1 695	4 572	1 182	951	1 259	3 426	4 023	1 439	1 798		
%	25,9	7,2	5,8	7,3	19,7	17,5	7,3	9,2	24,5	6,3	5,1	6,8	18,4	21,6	7,7	9,6		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	powyżej 6
Miasta ogółem	1 730	x	1 195	368	97	56	7 282	x	4 113	1 977	563	440
%	x	100,0	69,1	21,3	5,6	3,2	x	100,0	56,5	27,2	7,7	6,0
1 izba	476	27,5	184	147	86	56	1 722	23,7	278	504	460	440
2 izby	449	25,9	278	160	11	x	1 815	24,9	743	969	103	x
3 izby	385	22,3	336	47	x	x	1 615	22,2	1 216	372	x	x
4 izby i więcej	419	24,2	396	14	x	x	2 129	29,2	1 875	132	x	x
Wieś ogółem	7 401	x	3 776	2 365	771	387	36 914	x	14 594	13 140	4 928	3 055
%	x	100,0	51,0	32,0	10,4	5,2	x	100,0	39,5	35,6	13,4	8,3
1 izba	2 586	34,9	651	944	594	387	10 791	29,2	1 075	3 294	3 240	3 055
2 izby	2 128	28,8	971	954	177	x	10 879	29,5	2 943	5 917	1 688	x
3 izby i więcej	2 668	36,0	2 148	467	x	x	15 167	41,1	10 565	3 929	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 4 622; na wsi 17 879; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,7; na wsi 2,4; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,6; na wsi 2,1.

W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna							
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem męz. czynni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	w tem męz. czynni	czynni i bierni	razem	w tem męz. czynni
Rolnictwo*	25 484	56,8	548	7,1	24 936	67,2	8 883 ^a	.	.	202	130	111	16 399	6 776	5 144
Górnictwo i przemysł	7 746	17,3	3 520	45,4	4 226	11,4	2 756	1 061	802	212	86	68	4 778	2 009	1 879
Handel i ubezpieczenia	1 503	3,3	839	10,8	664	1,8	1 034	435	245	99	64	44	370	215	155
Komunikacja ^b	3 306	7,4	532	6,9	2 774	7,5	49	20	19	430	111	105	2 827	668	663
Inne	6 818 ^c	15,2	2 311	29,8	4 507	12,1	315	131	96	1 152	624	470	2 215	1 356	522

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybnictwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 3 136, czynnych 1 393 (w tem mężczyzn 595).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi		bez podania rodzaju pracy					
					w mieszkaniach własnych	wraz z pracodawcą	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię
Czynni i bierni	16 304	192	16 112	652	9 453	671	3 280	1 128	.	2 056	1 078	.
Czynni	6 783	126	6 657	218	3 776	656	1 255	421	66	752	408	77
w tem mężczyźni	5 158	107	5 051	218	2 837	440	948	332	59	608	353	74

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						50 ha i więcej	nie- doma
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha			
Zespoły rolnicze ogółem	1 712	238	234	247	306	406	206	75	
Ludność w zespołach	8 339 ^b	738	960	1 302	1 775	2 220	816	528 ^b	
Przeciętna liczba osób w zespole		3,1	4,1	5,3	5,8	5,5	4,0		
Zespoły zatrudniające siły najemne	553	3	11	19	80	215	206	18	
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	1 159	235	223	228	226	191	—	56 ^c	
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		8	28	43	53	—	—		
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		—	5	13	34	—	—		

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na — w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 159 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabelicy ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabelicy nie uwzględniono 293 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni człon- kowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rol.	
	w wieku lat							w wieku lat						
	ogółem	13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej	ogółem	13 i mniej	14-21	22-31	32-41		42 i więcej
Ogółem	2 839	947	255	235	408	199	795	3 099	897	565	452	303	881	18
Głowy zesp.	991	—	1	1	163	163	729	168	—	1	10	21	136	17
Inni członk.	1 848	947	254	234	311	36	66	2 931	897	564	442	282	745	1

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownic- y umy- ślowi	robot- nicy i cha- łup- nicy	razem	samo- dzielni za- trud- nia- jący siły na- jemne	przy- nich poma- gający członko- wie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący siły na- jemnych	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	prac- ownic- y umy- ślowi	robot- nicy i cha- łup- nicy z poma- gającymi człon- kami rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nie- zatrud- niający sił na- jemnych									
08—00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	666	30	161	68	407	255	9	5	41	13	19	168
00 Leśnictwo	306	—	—	60	246	87	—	—	—	—	17	71
1—2 Górnictwo i przemysł	7 746	657	2 099	212	4 778	3 156	172	54	743	92	86	2 009
w tem: duże przedsiębior. (I—V kat.)	1 975	16	—	143	1 816	666	7	—	—	—	57	602
średn. przedś. (VI—VII kat.)	489	62	—	44	383	226	18	5	—	—	17	181
123 Kowalstwo	384	81	174	—	129	170	20	2	44	10	—	61
166 Cegielnie	272	3	—	—	269	98	2	—	—	—	—	96
175 Stolarstwo	247	39	94	1	113	136	10	3	35	2	1	85
232 Krawiectwo	458	52	324	—	82	278	15	1	191	13	—	—
235 Szewstwo	388	49	247	1	91	171	15	1	86	8	1	60
242 Młyny	308	34	35	18	221	106	8	2	9	4	9	—
243 Piekarnie	244	87	54	—	103	140	24	14	19	2	—	81
245 Cukrownie	1 021	—	—	51	970	304	—	—	—	—	20	284
254 Rzeźnictwo	436	131	115	19	171	222	30	19	29	12	9	123
273 Budownictwo ziemne	310	15	31	5	259	86	2	—	10	1	2	71
274 Budownictwo domów	833	3	366	6	458	283	1	1	96	5	2	178
28 Elektr., gazownie, wodoc.	224	—	—	36	188	65	—	—	—	—	12	—
3 Handel i ubezpieczenia	1 503	219	815	99	370	714	62	24	299	50	64	215
31 Handel towarowy	857	127	396	49	285	428	34	13	139	42	36	164
4 Komunikacja i transport	3 306	8	41	430	2 827	799	3	—	15	2	111	668
40 Poczta, telegraf, telefon	326	—	—	68	258	93	—	—	—	—	31	—
42 Koleje	2 486	—	—	339	2 147	543	—	—	—	—	72	471
45 Dozór drogowy i wodny	318	—	—	21	297	96	—	—	—	—	6	90
5 i nast. Pozostałe działy	6 152 ^c	35	89	1 084	1 808	3 249 ^c	13	2	46	2	605	1 188
51 Administracja publiczna	494	—	—	220	274	160	—	—	—	—	81	79
53 Służba bezpieczeństwa	372	—	—	18	354	134	—	—	—	—	8	126
54 Kościół i związki wyzn.	363	—	—	302	61	273	—	—	—	—	235	38
702 Szkolnictwo powszechne	348	—	—	338	10	144	—	—	—	—	138	6
8 Lecznictwo i higiena ^d	241	29	65	56	91	160	10	2	32	2	42	72
9 Służba domowa	817	—	—	—	817	774	—	—	—	—	—	774
X0 Emeryci i inwalidzi	2 087	—	—	—	—	942	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	499	—	—	—	—	356	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zesz. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z per sonalem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabelicy jest bezrobotnych: prac. umysł. 31 (i biernych 19), robotników 884 (i biernych 1 110); w tem w górnictwie i przemyśle (1—2) prac. umysł. 7 (i biernych 1), robotników 723 (i biernych 986).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Ogółem	22 542	21 204	1 162	173	20 340	2 121	78	16 218	81	285
%	100,0	94,1	5,1	0,8	90,2	9,4	0,4	97,7	0,5	1,7
Mężczyźni	11 078	10 471	515	90	10 128	906	42	7 936	26	107
Kobiety	11 464	10 733	647	83	10 212	1 215	36	8 282	55	178

Ludność według płci i wieku

Ogółem	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)
Ogółem	3 003	769	592	601	1 059	3 006	655	588	2 937	736	524	643	2 181	3 055	645	739
%	27,1	7,0	5,4	5,4	16,8	27,1	5,9	5,3	25,6	6,4	4,6	5,6	19,0	26,7	5,6	6,5

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę *

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Ogółem	4 816	x	3 497	1 034	184	67	22 196	x	13 753	6 323	1 146	512
%	x	100,0	72,6	21,5	3,8	1,4	x	100,0	61,9	28,5	5,2	2,3
1 izba	608	12,6	149	240	150	67	2 425	10,9	234	834	817	512
2 izby	1 160	24,1	692	432	34	x	4 974	22,4	2 057	2 559	329	x
3 izby	1 804	37,5	1 472	325	x	x	8 488	38,3	5 815	2 572	x	x
4 izby i więcej	1 242	25,8	1 184	37	x	x	6 303	28,4	5 647	358	x	x

* W tablicach nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych. U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach 14 065; przeciętna liczba izb na mieszkanie 2,9; przeciętna liczba osób na izbę 1,6. Z ogólnej liczby mieszkań posiadało ustęp w mieszkaniu 943.

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych *

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez							Ludność w mieszkaniach zajętych przez						
	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa		3 gospodarstwa i więcej	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa		3 gospodarstwa i więcej		
	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	oba wieloosobowe	oba jednoosobowe i więcej	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosobowe	oba wieloosobowe i więcej		
Ogółem	194	3 887	92	27	334	153	129	194	17 746	609	54	1 704	1 046	843
1 izba	64	459	17	5	33	20	10	64	1 907	94	10	157	121	72
2 izby	51	1 016	17	4	40	21	11	51	4 434	112	8	182	133	54
3 izby	55	1 537	28	10	100	54	20	55	7 229	183	20	494	387	120
4 izby i więcej	24	873	30	8	161	58	88	24	4 170	220	16	871	405	597

* Ob. wyżej.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	czynni i bierni	czynni		pracownicy umysłowi		robotnicy		czynni	
				razem	w tem mężczyzn	czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn
Rolnictwo ^a	668	3,0	197 ^b	.	.	18	9	9	453	214	160
Górnictwo i przemysł	5 306	23,5	1 451	656	467	242	119	86	3 613	1 692	1 472
Handel i ubezpieczenia	1 991	8,8	1 005	478	246	344	209	121	642	473	223
Komunikacja i transport	9 748	43,3	83	28	27	1 746	540	513	7 919	1 971	1 950
Inne	4 829	21,4	272	123	64	1 046	485	313	1 774	994	413

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^c Tą liczbą objęte są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby biernie o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 1 737, czynnych 742 (w tem mężczyzn 410), biernych 995 (w tem o nieustalonej przynależności do osób czynnych 138).

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1924 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez woj-ska skoszarowanego.

Ludność poza rolnictwem według zawoau

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chalu- pnicy	razem	samo- dzielni za- trud- nia- jący sily na- jemne	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący sily na- jemnych	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chalu- pnicy z poma- gają- cymi człon- kami rodziny
		zatrud- niający sily na- jemne	nie- zatrud- niają- cy sily na- jemnych									
08—00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	77	3	28	—	46	33	1	—	7	2	—	—
1—2 Górnictwo i przemysł . . .	5 306	408	1 043	242	3 613	2 467	119	51	453	33	119	17
I duże przedsiębior. (I—V kat.)	285	28	—	136	1 121	473	9	2	—	—	59	40
w tem: średn. przedś. (VI—VII kat.)	493	54	—	49	390	244	15	8	—	—	25	15
11—13 Przem. hutn., metalowy ^c	740	52	211	41	436	379	14	4	99	3	22	—
w tem 124 Ślusarstwo	220	12	105	—	103	130	4	—	56	—	—	—
17—18 Przemysł drzewny	475	42	145	10	278	209	13	4	52	2	5	12
w tem 175 Stolarstwo	213	35	70	1	107	121	11	4	28	—	1	—
192 Papiernie	277	—	—	34	243	96	—	—	—	—	14	—
232 Krawiectwo	339	42	213	—	84	236	16	4	134	6	—	—
235 Szewstwo	156	9	92	—	55	73	4	—	31	4	—	—
243 Piekarnie	215	84	18	—	113	138	20	16	7	4	—	—
254 Rzeźnictwo	358	75	77	31	175	181	19	15	22	7	13	9
274 Budownictwo domów	557	28	79	14	436	182	9	—	30	1	3	10
28 Elektr., gazownie, wodoc.	233	—	—	36	197	72	—	—	—	—	12	—
3 Handel i ubezpieczenia	1 991	226	779	344	642	1 160	65	28	331	54	209	—
31 Handel towarowy	1 147	158	362	166	461	667	43	18	129	43	101	—
325 Zakłady gastronomiczne	177	43	45	6	83	111	13	8	16	4	5	—
4 Komunikacja i transport	9 748	12	71	1 746	7 919	2 539	5	1	21	1	540	197
40 Poczta, telegraf, telefon	338	—	—	136	202	112	—	—	—	—	57	—
42 Koleje	8 937	—	—	1 541	7 396	2 256	—	—	—	—	453	1
44 Inne rodz. kom. i transp. ^d	211	12	71	12	116	80	5	1	21	1	6	—
45 Dozór drogowy i wodny	200	—	—	33	167	69	—	—	—	—	14	—
5 i nast. Pozostałe działy	4 752 ^e	73	168	1 046	1 728	2 311 ^e	25	4	79	5	485	97
512 Administracja państwowa	366	—	—	299	67	111	—	—	—	—	91	—
513 Admin. samorządu teryt.	537	—	—	148	389	168	—	—	—	—	50	11
53 Służba bezpieczeństwa	331	—	—	57	274	106	—	—	—	—	24	—
70 Szkolnictwo	234	—	—	191	43	123	—	—	—	—	111	—
80 Lecznictwo	164	19	42	61	42	111	5	1	21	1	45	—
81 Higiena	225	30	99	3	93	138	12	2	43	4	3	—
9 Służba domowa	548	—	—	—	548	498	—	—	—	—	—	498
X0 Emeryci i inwalidzi	1 330	—	—	—	—	530	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczone w danym miesiącu. ^b Wraz z rybactwem. ^c Oraz maszynowy. ^d Przeważnie komunikacja i transport konny i samochodowy. ^e Ob. uwagi do tabl. „Ludność według źródła utrzymania“.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu*	Czynni i bierni		Czynni		Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu*	Czynni i bierni		Czynni	
	pracow- nicy umy- słowi	robotni- cy	pracow- nicy umy- słowi	robotni- cy		pracow- nicy umy- słowi	robotni- cy	pracow- nicy umy- słowi	robotni- cy
Ogółem	160	2 061	100	948	3 Handel i ubezpieczenia .	69	119	37	—
08—00 Ogrodn., leśnictwo ^a	—	6	—	4	4 Komunikacja i transport	2	142	1	—
1—2 Górnictwo i przemysł	25	1 664	17	743	5 i nast. Pozostałe działy .	64	130	45	6

* Ob. wyżej. ^a Wraz z rybactwem.

NOTE. Pour le texte français de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Dodatek do Wiad. Stat., r. 1936, zes. 21.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Ogółem	53 993	50 453	2 617	892	51 006	2 450	481	40 958	311	958
%	100,0	93,4	4,8	1,7	94,5	4,5	0,9	96,7	0,7	2,3
Mężczyźni	25 594	24 020	1 105	454	24 333	1 003	231	19 148	69	331
Kobiety	28 399	26 433	1 512	438	26 673	1 447	250	21 810	242	627

Ludność według płci i wieku

Ogółem	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejszy (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejszy (60 i więcej)
Ogółem	6 001	1 617	1 410	1 532	4 860	7 017	1 594	1 533	5 640	1 487	1 278	1 696	6 211	7 948	1 849	2 271
%	23,5	6,3	5,5	6,0	19,0	27,4	6,2	6,0	19,8	5,2	4,5	6,0	21,9	28,0	6,5	8,0

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania							Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				powyżej 6	ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				powyżej 6
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	liczby bezwzględne		%	2 i mniej	2-4	4-6			
Ogółem	12 110	x	9 402	2 164	337	107	52 676	x	35 365	13 083	2 167	843		
%	x	100,0	77,6	17,9	2,8	0,9	x	100,0	67,2	24,8	4,1	1,6		
1 izba	1 532	12,7	669	502	250	107	4 994	9,5	1 007	1 744	1 344	843		
2 izby	2 938	24,3	1 847	993	87	x	11 931	22,6	5 086	5 868	823	x		
3 izby	3 736	30,8	3 157	565	x	x	16 494	31,3	11 852	4 446	x	x		
4 izby i więcej	3 864	31,9	3 710	104	x	x	19 118	36,3	17 393	1 025	x	x		

* W tablicach nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach 37 499; przeciętna liczba izb na mieszkanie 3,1; przeciętna liczba osób na izbę 1,4. Z ogólnej liczby mieszkań posiadało ustęp w mieszkaniu 2 922.

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez							Ludność w mieszkaniach zajętych przez						
	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa		3 gospodarstwa i więcej	3 gospodarstwa i więcej	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa		3 gospodarstwa i więcej	
	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosobowe			jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosobowe		
Ogółem	796	9 076	318	167	773	434	546	796	38 681	2 128	334	3 886	3 120	3 731
1 izba	331	1 012	18	42	59	23	47	331	3 741	119	84	281	183	255
2 izby	238	2 403	73	28	90	76	30	238	9 983	466	56	436	581	171
3 izby	140	3 035	112	41	207	118	83	140	13 138	741	82	1 038	818	537
4 izby i więcej	76	2 614	115	53	415	215	376	76	11 777	802	106	2 122	1 521	2 714

* Ob. wyżej.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna				Ludność najemna							
	liczby bezwzględne	%	czynni i bierni	czynni		czynni i bierni	pracownicy umysłowi		robotnicy		czynni i bierni	w tym męzczyźni		
				razem	w tym męzczyźni		czynni i bierni	razem	w tym męzczyźni	czynni i bierni			razem	w tym męzczyźni
Rolnictwo ^a	528	1,0	261 ^b	-	-	76	31	28	191	88	58			
Górnictwo i przemysł	17 840	33,0	4 208	1 808	1 265	993	482	326	12 639	5 758	4 624			
Handel i ubezpieczenia	6 939	12,9	3 520	1 640	868	1 177	645	421	2 242	1 332	736			
Komunikacja i transport	6 929	12,8	345	123	109	1 300	453	351	5 284	1 352	1 341			
Inne	21 757 ^c	40,3	988	474	284	6 466	3 164	2 179	9 760	4 629	2 335			

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^c Tą liczbą objęte są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby bierne o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 4 543, czynnych 1 910 (w tym mężczyzn 1 001), biernych 2 633 (w tym o nieustalonej przynależności do osób czynnych 992).

U w a g i d o w s z y s t k i c h t a b l i c. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Ludność poza rolnictwem według zawodu

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane a)	Czynni i bierni					Czynni						
	ogółem	samodzielnii wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chłopi	razem	samodzielnii za- trudniający sily na- jemne	przy nich pomaga- jący człon- kowie rodziny	samodzielnii nieza- trudnia- jący sily na- jemnych	przy nich pomaga- jący człon- kowie rodziny	pracownicy umysłowi	robotnicy i chłopi z po- maga- jącymi człon- kami rodziny
		zatrudniający sily najemne	nie- zatrud- niający sily na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	765	97	89	241	338	327	22	14	27	8	96	168
08 Ogrodnictwo	399	87	73	19	220	194	20	12	22	8	10	122
00 Leśnictwo	319	—	—	222	97	115	—	—	—	—	86	29
1-2 Górnictwo i przemysł . . .	17 840	1 266	2 942	993	12 639	8 048	355	126	1 239	88	482	5 758
w tem: duże przedsięb. (I—V kat.)	5 949	105	—	706	5 138	2 436	34	9	—	—	326	2 067
średn. przedś. (VI—VII kat.)	983	236	—	88	659	532	61	26	—	—	47	398
11-13 Przem. hutn., metalowy ^c	1 514	190	331	85	908	781	54	14	123	13	44	538
w tem: 124 Ślusarstwo	396	60	109	2	225	218	17	1	50	1	2	147
14-15 Przemysł chemiczny . . .	539	9	4	55	471	202	3	1	3	1	35	159
175 Stolarstwo	625	79	187	10	349	266	18	5	63	7	3	170
232 Krawiectwo	1 275	157	770	1	347	758	49	9	418	20	1	261
235 Szewstwo	810	139	432	6	233	313	35	7	141	16	2	112
242 Młynny	301	11	21	49	220	126	5	1	7	—	30	83
243 Piekarnie	621	192	66	20	343	341	44	31	26	5	8	227
244 Prod. przetwor. cukrown.	559	23	20	70	446	332	7	3	10	—	39	273
254 Rzeźnictwo	927	131	126	53	617	448	38	32	39	5	28	306
262 Drukarnie i litografje . . .	600	14	5	99	482	315	4	3	4	—	40	264
273 Budownictwo ziemne . . .	1 332	9	6	31	1 286	496	2	2	6	—	17	469
274 Budownictwo domów . . .	976	24	270	36	646	374	9	1	93	5	24	242
277 Malarstwo i tapetiarstwo .	388	26	143	1	218	186	10	2	53	4	1	116
28 Elektr., gazownie, wodoc.	1 233	—	—	219	1 014	381	—	—	—	—	84	297
3 Handel i ubezpieczenia . . .	6 939	651	2 869	1 177	2 242	3 617	224	85	1 177	154	645	1 332
31 Handel towarowy	3 814	418	1 230	670	1 496	2 018	141	65	451	120	371	870
325 Zakłady gastronomiczne . .	961	162	208	112	479	538	54	13	66	21	63	321
33 Obrót pieniężny	310	5	2	250	53	155	1	—	1	—	134	19
4 Komunikacja i transport . . .	6 929	65	280	1 300	5 284	1 928	17	6	92	8	453	1 352
40 Poczta, telegraf, telefon . .	751	—	—	360	391	272	—	—	—	—	168	104
41 Żegluga morska, śródląd. ^d	272	10	37	41	184	103	3	3	15	3	14	65
42 Koleje	4 616	—	—	777	3 839	1 132	—	—	—	—	221	911
44 Inne rodz. kom. i transp. ^e	784	55	243	14	472	266	14	3	77	5	10	157
5 i nast. Pozostałe działy . . .	20 992	208	594	6 225	9 422	9 850	75	13	311	4	3 068	4 469
512 Administracja państwowa . .	1 079	—	—	940	139	423	—	—	—	—	376	47
513 Admin. samorządu teryt.	1 630	—	—	697	933	621	—	—	—	—	291	330
514 Admin. in. zw. publ.-prawn.	513	—	—	442	71	213	—	—	—	—	184	29
522 Sądownictwo	511	—	—	436	75	205	—	—	—	—	184	21
53 Służba bezpieczeństwa . . .	964	—	—	137	827	236	—	—	—	—	44	192
70 Szkolnictwo	743	—	3	613	127	432	—	—	3	—	371	58
w tem: 702 Szkoln. powszechn.	328	—	—	293	35	189	—	—	—	—	180	9
80 Lecznictwo	593	50	162	254	127	388	19	1	67	1	198	102
813 Fryzjerstwo i kosmetyka . .	444	99	150	—	195	251	30	6	70	2	—	143
9 Służba domowa	1 922	—	—	—	1 922	1 816	—	—	—	—	—	1 816
X0 Emeryci i inwalidzi	2 685	—	—	—	—	1 178	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zesz. 22. a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym mieście. b Wraz z rybactwem. c Oraz maszynowy. d Oraz powietrzna. e Przeważnie komunikacja i transport konny i samochodowy. f Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znak klasyfikacyjny Działy zawodu *	Czynni i bierni		Czynni		Znak klasyfikacyjny Działy zawodu *	Czynni i bierni		Czynni	
	pracownicy umysłowi	robotnicy	pracownicy umysłowi	robotnicy		pracownicy umysłowi	robotnicy	pracownicy umysłowi	robotnicy
Ogółem	850	6 397	487	2 874	3 Handel i ubezpieczenia . .	163	421	79	246
08-00 Ogrodn., leśnictwo ^a	18	83	8	35	4 Komunikacja i transport . .	35	254	18	95
1-2 Górnictwo i przemysł . . .	153	5 192	76	2 243	5 i nast. Pozostałe działy . .	481	447	306	255

* Ob. wyżej. a Wraz z rybactwem.

Note. Pour le texte français de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

WOJ. POMORSKIE

POWIAT TORUŃ

XII 17

Powierzchnia km² 887,2. Ludności ogółem 60 214, mężczyzn 29 461, kobiet 30 753, ludności na km² 67,9. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 10, gromad wiejskich 87, miejscowości 267 (na 100 km² miejscowości 30,1).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	16 183	15 568	495	113	15 623	491	58	11 456	159	520
%	100,0	96,2	3,1	0,7	96,5	3,0	0,4	94,3	1,3	4,3
w tem mężczyźni	7 808	7 631	204	59	7 648	214	30	5 610	28	206
Wieś	44 031	36 923	6 831	252	37 286	6 633	82	29 028	813	2 818
%	100,0	83,8	15,5	0,6	84,7	15,0	0,2	88,8	2,5	8,6
w tem mężczyźni	21 563	18 175	3 227	148	18 369	3 120	57	14 264	238	1 282

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)											
	1931-1922 (0-9)	1922-1919 (10-12)	1919-1915 (13-16)	1915-1912 (17-19)	1912-1909 (20-22)	1909-1905 (23-25)	1905-1901 (26-28)	1901-1897 (29-31)	1897-1893 (32-34)	1893-1889 (35-37)	1931-1922 (0-9)	1922-1919 (10-12)	1919-1915 (13-16)	1915-1912 (17-19)	1912-1909 (20-22)	1909-1905 (23-25)	1905-1901 (26-28)	1901-1897 (29-31)	1897-1893 (32-34)	1893-1889 (35-37)
Miasta	2 052	549	429	530	1 472	1 803	494	566	1 989	526	383	501	1 491	2 095	570	730				
%	26,0	7,0	5,4	6,7	18,6	22,8	6,3	7,2	24,0	6,4	4,6	6,0	18,0	25,3	6,9	8,8				
Wieś	5 761	1 374	1 297	1 513	4 337	3 965	1 536	1 766	5 575	1 390	1 268	1 509	4 568	4 719	1 623	1 806				
%	26,7	6,4	6,0	7,0	20,1	18,4	7,1	8,2	24,8	6,2	5,7	6,7	20,3	21,0	7,2	8,0				

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	3 656	x	2 479	870	207	78	16 086	x	8 833	5 097	1 277	613
%	x	100,0	67,8	23,8	5,7	2,1	x	100,0	54,9	31,7	7,9	3,8
1 izba	758	20,7	269	239	170	78	2 820	17,5	411	846	924	613
2 izby	1 137	31,1	682	416	37	x	4 768	29,7	1 910	2 479	353	x
3 izby	923	25,3	740	181	x	x	4 301	26,7	2 834	1 441	x	x
4 izby i więcej	833	22,8	786	34	x	x	4 175	26,0	3 674	331	x	x
Wieś ogółem	8 491	x	4 677	2 753	693	244	43 712	x	18 531	16 905	4 815	1 905
%	x	100,0	55,1	32,4	8,1	2,9	x	100,0	42,4	38,7	11,0	4,3
1 izba	1 950	23,0	568	697	435	244	7 672	17,5	908	2 430	2 350	1 905
2 izby	2 864	33,7	1 264	1 310	258	x	14 856	34,0	3 775	8 189	2 465	x
3 izby i więcej	3 659	43,1	2 839	746	x	x	21 110	48,3	13 841	6 286	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 9 710; na wsi 21 549; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,7; na wsi 2,5; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,7; na wsi 2,0.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna				Ludność najemna						
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	w tem mężczyzn	pracownicy umysłowi		robotnicy				
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%			czynni i bierni	w tem mężczyzn	czynni i bierni	w tem mężczyzn			
Rolnictwo *	32 271	53,6	1 099	6,8	31 172	70,8	15 965 ^a		203	143	131	16 103	7 730	5 154	
Górnictwo i przemysł	11 369	18,9	6 933	42,8	4 436	10,1	2 878	1 178	901	261	104	82	8 230	3 157	2 935
Handel i ubezpieczenia	2 123	3,5	1 409	8,7	714	1,6	1 490	651	386	137	85	62	496	313	192
Komunikacja ^b	6 033	10,0	3 199	19,8	2 834	6,4	83	33	29	941	242	220	5 009	1 169	1 145
Inne	8 418	14,0	3 543	21,9	4 875	11,1	478	205	137	1 378	657	445	3 717	1 796	1 017

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 2 845; czynnych 1 414 (w tem mężczyźni 593).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy											
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałych		w mieszkaniach własnych		bez podania rodzaju pracy ^a					
					w mieszkaniach służbowych	wraz z pracodawcą	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię		
Czynni i bierni	15 701	179	15 522	697	8 611	1 240	2 318	700		2 656	1 322			
Czynni	7 600	131	7 469	238	3 918	1 212	1 017	283	30	1 084	528			73
w tem mężczyźni	5 094	119	4 975	238	2 574	756	650	199	26	757	402			60

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

U w a g i do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. I.VIII 1931 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska koszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach ^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						niemodre
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	
Zespoły rolnicze ogółem	3 015	412	546	785	487	607	93	85
Ludność w zespołach	15 065 ^b	1 519	2 405	4 147	2 729	3 261	352	652 ^c
Przeciętna liczba osób w zespole	799	3,7	4,4	5,3	5,6	5,4	3,8	18
Zespoły zatrudniające siły najemne	2 216	402	521	691	312	223	—	67
liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		28	69	132	97	—	—	—
w tem: liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		5	18	47	37	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie są osoby w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

^c W tabeli nie uwzględniono 406 dożywników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielnie jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat					mężczyźni	kobiety	
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31	32-41			42 i więcej
Ogółem	5 436	1 878	460	463	770	409	1 455	6 151	1 912	1 097	975	605	1 558	52	18
Głowy zesp.	1 887	1	1	4	178	356	1 346	329	1	3	25	41	259	40	5
Inni członk.	3 549	1 877	459	459	592	53	109	5 822	1 911	1 094	950	564	1 299	12	13

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni				C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chłopi	razem	samodzielni zatrudniający siły najemne	przy nich pomagający członkowie rodziny	samodzielni niezatrudniający sił najemnych	przy nich pomagający członkowie rodziny	pracownicy umysłowi	robotnicy i chłopi z pomocnymi członkami rodziny
		zatrudniający siły najemne	niezatrudniający sił najemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 419	38	210	49	1 122	520	11	6	51	33	15	404
08 Ogrodnictwo	422	35	99	2	286	188	9	5	22	22	1	129
00 Leśnictwo	813	—	—	47	766	264	—	—	—	—	14	250
1-2 Górnictwo i przemysł	11 369	710	2 168	261	8 230	4 439	182	71	830	95	104	3 157
w tem: duże przedsięb. (I-V kat.)	4 714	40	—	166	4 508	1 546	14	6	—	—	71	1 451
średn. przedś. (VI-VII kat.)	431	89	—	49	293	201	21	7	—	—	12	165
123 Kowalstwo	442	79	232	—	131	206	26	6	68	21	—	85
166 Cegielnie	833	12	3	25	793	291	5	—	1	—	9	276
17-18 Przemysł drzewny	794	87	315	9	383	340	25	2	105	10	3	193
232 Krawiectwo	493	27	384	—	82	297	8	—	209	10	—	70
235 Szewstwo	473	81	293	—	99	195	17	4	99	11	—	64
242 Młyny	475	49	37	22	367	178	12	9	13	7	9	128
245 Cukrownie	2 712	—	—	70	2 642	842	—	—	—	—	30	812
254 Rzeźnictwo	425	103	122	8	192	220	23	20	37	14	5	121
273 Budownictwo ziemne	428	5	29	11	383	126	2	—	8	2	2	112
274 Budownictwo domów	846	15	287	—	544	276	4	1	92	2	—	177
3 Handel i ubezpieczenia	2 123	322	1 168	137	496	1 049	81	44	425	101	85	313
31 Handel towarowy	1 340	219	635	86	400	682	57	34	220	76	51	244
4 Komunikacja i transport	6 033	5	78	941	5 009	1 444	2	—	26	5	242	1 169
40 Poczta, telegraf, telefon	609	—	—	138	471	166	—	—	—	—	54	112
42 Koleje	5 020	—	—	769	4 251	1 132	—	—	—	—	179	953
5 i nast. Pozostałe działy	6 999 ^c	63	167	1 329	2 595	3 552 ^c	17	3	80	4	642	1 392
51 Administracja publiczna	593	—	—	260	333	210	—	—	—	—	105	105
702 Szkolnictwo powszechne	411	—	—	393	18	178	—	—	—	—	168	10
8 Lecznictwo i higiena ^d	348	55	131	55	107	199	14	3	59	4	38	81
9 Służba domowa	810	—	—	—	810	705	—	—	—	—	—	705
X0 Emeryci i inwalidzi	1 790	—	—	—	—	818	—	—	—	—	—	—
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	532	—	—	—	—	348	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob. uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotni. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 98 (i biernych 61), robotników 1 920 (i biernych 3 385); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 11 (i biernych 8), robotników 1 613 (i biernych 2 986).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

WOL. POMORSKIE

POWIAT TUCHOLA

XII 18

Powierzchnia km² 1 039,2. Ludności ogółem 41 249, mężczyzn 20 106, kobiet 21 143, ludności na km² 39,7. Gmin miejskich 1, gmin wiejskich 8, gromad wiejskich 79, miejscowości 241 (na 100 km² miejscowości 23,2).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inna	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	5 427	5 216	155	52	5 138	280	8	4 242	24	87
%	100,0	96,1	2,8	1,0	94,7	5,2	0,1	97,1	0,6	2,0
w tem mężczyźni	2 506	2 500	67	27	2 469	121	6	2 041	8	33
Wieś	35 822	33 613	2 082	59	32 852	2 871	20	25 721	293	938
%	100,0	93,8	5,8	0,2	91,7	8,0	0,1	95,2	1,1	3,5
w tem mężczyźni	17 510	16 500	954	26	16 135	1 327	11	12 523	106	442

Ludność według płci i wieku

Miasto Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1801-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześn. (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześn. (60 i więcej)
Miasta	510	160	175	259	512	565	184	228	550	174	149	183	546	688	237	301
%	19,6	6,2	6,7	10,0	19,7	21,8	7,1	8,8	19,4	6,1	5,3	6,5	19,3	24,3	8,4	10,6
Wieś	4 421	1 253	1 086	1 257	3 382	3 226	1 254	1 624	4 397	1 172	1 095	1 337	3 476	3 859	1 385	1 579
%	25,2	7,2	6,2	7,2	19,3	18,4	7,2	9,3	24,0	6,4	6,0	7,3	19,0	21,1	7,5	8,6

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta ogółem	1 188	x	902	237	32	8	5 247	x	3 380	1 466	219	68
%	x	100,0	75,9	19,9	2,7	0,7	x	100,0	64,4	27,9	4,2	1,3
1 izba	140	11,8	67	45	20	x	435	8,3	108	152	107	68
2 izby	336	28,3	210	113	12	x	1 330	25,3	545	660	112	x
3 izby	327	27,5	260	65	x	x	1 496	28,5	954	515	x	x
4 izby i więcej	384	32,3	365	14	x	x	1 981	37,8	1 773	139	x	x
Wieś ogółem	6 560	x	4 048	2 005	295	117	35 752	x	17 526	13 881	2 189	929
%	x	100,0	61,7	30,6	4,5	1,8	x	100,0	49,0	38,8	6,1	2,6
1 izba	717	10,9	224	217	153	117	2 942	8,2	352	759	823	929
2 izby	2 195	33,5	1 124	919	142	x	10 470	29,3	3 289	5 683	1 366	x
3 izby i więcej	3 641	55,5	2 696	869	x	x	22 320	62,4	13 879	7 439	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 3 674; na wsi 19 066; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 3,1; na wsi 2,9; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,4; na wsi 1,9.
W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem mężczyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	w tem mężczyźni	czynni i bierni	razem	w tem mężczyźni
Rolnictwo*	27 074	65,6	713	13,1	26 361	73,6	17 990	.	.	71	39	34	9 013	4 231	2 903
Górnictwo i przemysł	5 615	13,6	2 144	39,5	3 471	9,7	2 591	989	799	100	45	43	2 924	1 274	1 212
Handel i ubezpieczenia	1 721	4,2	781	14,4	940	2,6	1 243	507	304	100	51	36	378	198	159
Komunikacja ^b	1 647	4,0	364	6,7	1 283	3,6	25	13	13	250	68	65	1 372	351	346
Inne	5 192	12,6	1 425	26,3	3 767	10,5	243	101	67	901	402	295	2 005	1 009	539

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są niewzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, dzieci) i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 2 043 czynnych 721 (w tem mężczyźni 368).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy											
			ogółem	za- mieś- nicy w go- spo- dar- stwach rolnych	rolni zamieszkałi		w mieszkaniach własnych			bez podania rodzaju pracy				
					w mie- szko- niach służbo- wych	wraz z pracu- dawcą	razem	bezro- botni	posia- dający ziemię	razem	bezro- botni	posia- dający ziemię		
Czynni i bierni	8 934	69	8 865	145	2 989	792	1 618	397	.	3 321	1 360	.	.	.
Czynni	4 188	38	4 150	43	1 331	777	662	180	78	1 337	535	204	.	.
w tem mężczyźni	2 876	33	2 843	43	875	515	449	115	71	961	423	176	.	.

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.
Uwagi do wszystkich tabel. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						50 ha i więcej	niewie- doma
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej		
Zespoły rolnicze ogółem	2 967	300	587	762	490	649	92	87	
Ludność w zespołach	16 377 ^b	1 127	2 854	4 193	2 967	3 989	424	823 ^c	
Przeciętna liczba osób w zespole		3,8	4,9	5,5	6,1	6,1	4,6		
Zespoły zatrudniające siły najemne	533	5	10	38	73	305	92	10	
Zespoły niezatrudniające sił najemnych	2 434	295	577	724	417	344	—	77	
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat.		24	77	157	127	—	—		
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat.		5	25	46	44	—	—		

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 418 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabelicy ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabelicy nie uwzględniono 1050 dożywników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespółów Inni człon- kowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	6 526	2 370	565	616	920	485	1 570	7 237	2 269	1 387	1 179	774	1 628	82	65
Głowy zesp.	2 029	4	1	5	218	373	1 428	405	—	7	38	56	304	49	7
Inni członk.	4 497	2 366	564	611	702	112	142	6 832	2 269	1 380	1 141	718	1 324	33	58

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wies)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu ^a (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i chołup- nicy	razem	samo- dzielni zatr- udnia- jący siły na- jemne	przy nich poma- gający członko- wie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący sił na- jemnych	przy nich poma- gający człon- kowie rodziny	prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i cha- łupnicy z poma- gającymi człon- kami rodziny
		zatrud- niający siły najemne	nie- zatrud- niający sił na- jemnych									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 476	12	68	207	1 189	533	4	—	19	7	72	431
00 Leśnictwo	1 320	—	—	204	1 116	463	—	—	—	—	71	392
1-2 Górnictwo i przemysł	5 615	720	1 871	100	2 924	2 308	166	75	643	105	45	1 274
w tem: duże przedsięb. (I-V kat.)	405	26	—	32	347	128	6	6	—	—	13	103
średn. przedś. (VI-VII kat.)	455	92	—	28	335	187	21	13	—	—	13	140
123 Kowalstwo	383	127	134	—	122	170	24	5	37	11	—	93
172 Eksploatacja lasów	284	—	—	4	280	95	—	—	—	—	2	93
174 Tartaki	467	9	9	29	420	146	2	1	—	—	13	129
175 Stolarstwo	405	74	205	—	126	195	15	8	70	8	—	94
232 Krawiectwo	454	85	296	—	73	252	24	7	146	13	—	62
235 Szewstwo	445	62	286	—	97	181	13	2	90	13	—	63
254 Rzeźnictwo	269	87	101	—	81	138	22	10	27	12	—	67
274 Budownictwo domów	820	28	383	—	409	256	8	2	99	16	—	131
3 Handel i ubezpieczenia	1 721	166	1 077	100	378	756	48	20	344	95	51	198
31 Handel towarowy	1 076	80	646	29	321	484	27	11	192	71	23	160
325 Zakłady gastronomiczne	229	54	138	8	29	83	11	5	29	13	3	22
4 Komunikacja i transport	1 647	—	25	250	1 372	432	—	—	13	—	68	351
40 Poczta, telegraf, telefon	309	—	—	59	250	88	—	—	—	—	—	63
42 Koleje	1 214	—	—	191	1 023	297	—	—	—	—	25	63
5 i nast. Pozostałe działy	3 716	35	128	694	816	1 700	10	—	52	9	43	254
51 Administracja publiczna	278	—	—	146	132	82	—	—	—	—	52	30
702 Szkolnictwo powszechne	303	—	—	291	12	134	—	—	—	—	128	6
8 Lecznictwo i higiena ^a	214	34	62	39	79	119	9	—	32	—	30	48
9 Służba domowa	451	—	—	—	451	435	—	—	—	—	—	435
X0 Emeryci i inwalidzi	1 441	—	—	—	—	558	—	—	—	—	—	—

^a Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zesz. 22. ^b Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^c Wraz z rybactwem. ^d Ob. uwagę e do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^e Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotni. W liczbie ludności uwzględnionej w tabelicy jest bezrobotnych: prac. umysł. 50 (i biernych 40), robotników 774 (i biernych 1 202); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 12 (i biernych 10), robotników 600 (i biernych 974).

Notes. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

WOJ. POMORSKIE

POWIAT WĄBRZEŹNO

XII 19

Powierzchnia km² 672,3. Ludności ogółem 49 852, mężczyzn 24 434, kobiet 25 418, ludności na km² 74,2. Gmin miejskich 3, gmin wiejskich 9, gromad wiejskich 61, miejscowości 188 (na 100 km² miejscowości 28,0).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty				Wzród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	mojżeszowe	inne	połski	niemiecki	żydowski z hebrajskim	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	15 261	13 704	1 121	270	143	13 802	1 117	253	36	10 921	163	619
%	100,0	89,8	7,3	1,8	0,9	90,4	7,3	1,7	0,2	93,1	1,4	5,3
w tem mężczyźni	7 339	6 646	480	133	68	6 698	474	124	15	5 237	27	243
Wieś	34 591	28 246	5 920	9	370	28 544	5 934	6	39	23 488	703	2 093
%	100,0	81,7	17,1	0,0	1,1	82,5	17,2	0,0	0,1	89,1	2,7	7,9
w tem mężczyźni	17 095	14 031	2 840	6	200	14 191	2 842	3	28	11 660	192	1 020

Ludność według płci i wieku

Miasta Wzrost	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)
Miasta	1 826	446	430	564	1 389	1 584	533	562	1 711	446	424	483	1 641	1 864	626	725
%	24,9	6,1	5,8	7,7	18,9	21,6	7,3	7,6	21,6	5,6	5,4	6,1	20,7	23,5	7,9	9,2
Wieś	4 191	1 152	1 129	1 249	3 476	3 101	1 257	1 528	4 045	1 149	1 042	1 269	3 450	3 694	1 314	1 519
%	24,5	6,7	6,6	7,3	20,4	18,1	7,4	8,9	23,1	6,6	6,0	7,2	19,7	21,1	7,5	8,7

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania					Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tem liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			ogółem		w tem w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	powyżej 6
Miasta ogółem	3 455	x	2 393	804	168	59	15 112	x	8 614	4 613	1 029	466
%	x	100,0	69,2	23,3	4,9	1,7	x	100,0	57,0	30,5	6,8	3,1
1 izba	722	20,9	283	240	137	59	2 498	16,5	431	823	740	466
2 izby	1 070	31,0	657	380	31	x	4 376	29,0	1 806	2 256	289	x
3 izby	812	23,5	652	155	x	x	3 816	25,3	2 505	1 248	x	x
4 izby i więcej	850	24,6	800	29	x	x	4 421	29,2	3 871	286	x	x
Wieś ogółem	6 392	x	3 740	1 917	428	209	34 388	x	16 069	12 400	2 999	1 648
%	x	100,0	58,5	30,0	6,7	3,3	x	100,0	46,7	36,1	8,7	4,8
1 izba	1 197	18,7	301	416	264	209	5 116	14,9	495	1 444	1 434	1 648
2 izby	1 755	27,5	775	797	164	x	9 088	26,4	2 298	4 966	1 565	x
3 izby i więcej	3 429	53,6	2 662	704	x	x	20 120	58,5	13 273	5 990	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 9 482; na wsi 17 460; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,7; na wsi 2,7; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,6; na wsi 2,0.

W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna				Ludność najemna						
	liczby bezwzględne		%		liczby bezwzględne		%		czynni i bierni		pracownicy umysłowi		robotnicy		
	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%	czynni i bierni	w tem mężczyzn	czynni i bierni	w tem mężczyzn	czynni i bierni	w tem mężczyzn	czynni i bierni	w tem mężczyzn			
Rolnictwo*	31 617	63,4	2 526	16,6	29 091	84,1	20 631 ^a	.	114	62	57	10 872	5 134	3 565	
Górnictwo i przemysł	8 228	16,5	6 311	41,3	1 917	5,5	3 279	1 284	1 039	159	77	60	4 790	2 119	1 848
Handel i ubezpieczenia	2 376	4,8	2 038	13,4	338	1,0	1 689	676	433	166	101	70	521	293	210
Komunikacja ^b	2 255	4,5	1 289	8,4	966	2,8	58	24	24	373	107	99	1 824	408	402
Inne	5 376	10,8	3 097	20,3	2 279	6,6	436	181	115	1 121	539	353	1 759	1 054	379

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierne o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 2 060, czynnych 923 (w tem mężczyzn 368).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wież)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi		bez podania rodzaju pracy ^a		ogółem	bezrobotni	posiadający ziemię	
					w mieszkaniach z pracodawcą	w mieszkaniach własnych	razem	bezrobotni				
Czynni i bierni	10 169	94	10 075	358	5 228	1 140	2 357	604	.	992	563	
Czynni	4 848	52	4 796	118	2 239	1 118	922	251	28	399	216	16
w tem mężczyźni	3 373	47	3 326	118	1 530	709	682	196	24	287	171	13

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi. Uwagi do wszystkich tabel. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materję brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wieś)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewi- doma
Zespoły rolnicze ogółem	3 547	435	748	830	692	686	80	76
Ludność w zespołach	18 264 ^b	1 706	3 426	4 454	3 974	3 979	306	419 ^b
Przeciętna liczba osób w zespole	846	3,9	4,6	5,4	5,7	5,8	3,8	5,4
Zespoły zatrudniające siły najemne	2 701	423	726	725	485	281	—	61
Zespoły niezatrudniające sił najemnych		45	98	195	170	—	—	—
w tem: liczące 2 mężczyzn w wieku 18—60 lat		8	27	47	59	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18—60 lat		—	—	—	—	—	—	—

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 85 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 658 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych niezatrudniających sił najemnych według wieku (Wieś)

Głowy zespołów Inni człon- kowie	Mężczyźni							Kobiety							Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni	
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat							
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej	męż- czyźni	kobie- ty	
Ogółem	7 026	2 408	615	643	1 056	550	1 751	7 402	2 354	1 372	1 162	765	1 744	48	17	
Głowy zesp.	2 318	1	—	9	271	444	1 592	383	—	8	39	47	289	28	—	
Inni członk.	4 708	2 407	615	634	785	106	159	7 019	2 354	1 364	1 123	718	1 455	20	—	

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	samo- dzieleci za- trud- niający siły najem- ne	przy nich poma- gający członko- wie rodziny	samo- dzieleci nieza- trudnia- jący siły najem- nych	przy nich poma- gający członko- wie rodziny	prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i che- łupnicy z po- maga- jącymi członk. rodzin	
		zatrud- niający siły najemne	nie- zatrud- niający sił najem- nych										
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	563	37	99	40	387	228	9	6	26	7	14	16	
08 Ogrodnictwo	218	28	64	—	126	110	—	—	—	—	—	—	
00 Leśnictwo	276	—	—	—	40	236	—	—	—	—	—	—	
1-2 Górnictwo i przemysł	8 228	956	2 323	159	4 790	3 480	236	88	873	87	77	2 119	
w tem: duże przedsięb. (I—V kat.)	751	44	—	55	652	285	10	8	—	—	—	239	
średn. przedś. (VI—VII kat.)	696	149	—	28	519	283	36	13	—	—	—	223	
123 Kowalstwo	338	83	142	—	113	177	19	3	56	12	—	87	
124 Ślusarstwo	286	60	113	—	113	135	13	2	44	1	—	75	
14-15 Przemysł chemiczny	337	9	2	14	312	104	2	—	2	—	11	89	
175 Stolarstwo	416	98	145	—	173	208	21	6	52	6	—	128	
232 Krawiectwo	490	80	348	—	62	289	22	2	191	12	—	62	
235 Szwewstwo	643	95	415	—	133	258	26	4	124	12	—	92	
242 Młyny	447	52	72	31	292	165	17	6	27	4	18	93	
243 Piekarnie	258	112	46	1	99	160	26	24	21	6	1	82	
254 Rzeźnictwo	367	125	112	13	117	193	28	20	43	11	4	87	
3 Handel i ubezpieczenia	2 376	368	1 321	166	521	1 070	108	35	444	89	101	233	
31 Handel towarowy	1 606	263	810	97	436	715	75	25	249	71	65	230	
325 Zakłady gastronomiczne	211	72	93	1	45	90	20	7	27	8	1	27	
4 Komunikacja i transport	2 255	18	40	373	1 824	539	7	—	15	2	107	408	
40 Poczta, telegraf, telefon	457	—	—	88	369	117	—	—	—	—	39	78	
42 Koleje	1 527	—	—	280	1 247	321	—	—	—	—	66	255	
5 i nast. Pozostałe działy	4 813 ^c	91	209	1 081	1 372	2 469 ^c	25	2	92	14	525	888	
51 Administracja publiczna	531	—	—	251	280	170	—	—	—	—	97	73	
702 Szkolnictwo powszechne	394	—	—	363	31	185	—	—	—	—	176	9	
8 Lecznictwo i higiena ^d	382	71	157	52	102	208	18	2	67	10	38	73	
9 Służba domowa	682	—	—	—	682	646	—	—	—	—	—	646	
X0 Emeryci i inwalidzi	1 038	—	—	—	—	432	—	—	—	—	—	—	
X2 Utrzym. się z dobroczyn.	490	—	—	—	—	322	—	—	—	—	—	—	

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Ob.uwagę c do tabl. „Ludność według źródła utrzymania”. ^d Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobocie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych: prac. umysł. 104 (i biernych 59), robotników 1 188 (i biernych 1 758); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 14 (i biernych 6), robotników 996 (i biernych 1 564).

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1934, fasc. 24; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

E R R A T A

POWSZECHNY SPIS LUDNOŚCI Z DN. 9.XII 1931 R.

WOJ. ŚLĄSKIE (zestawienie wojewódzkie)

Dodatek do Wiadomości Statystycznych r. 1936, zesz. 36.

W tabelicy „Ludność według płci i wieku”, str. 1, rubryka 1, wiersz 3 i 4 od góry, wydrukowano: Miasta o ludności 20 000 i mniej, powinno być: Miasta o ludności powyżej 20 000.

Ponajdło w danych o „Bezrobociu”, str. 2, przy liczbach osób biernych podanych w nawiasach wydrukowano (4 razy): i biernych, powinno być: w tym biernych.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE*

XIII

Powierzchnia km² 4216,0. Ludności ogółem 1 295 027, mężczyzn 633 931, kobiet 661 096, ludności na km² 307,0. Gmin miejskich 18, gmin wiejskich a 386, miejscowości 1 990 (na 100 km² miejscowości 47,2). Gminy jedaostkowe nie dzielące się na gromady.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty				Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	możeszowe	inne	polaki	niemiecki	żydowski z hebrajskim	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta i wieś	1 295 027	1 195 036	77 269	18 938	3 201	1 195 635	90 545	6 467	1400	982 087	4 802	14 555
%	100,0	92,3	6,0	1,5	0,2	92,3	7,0	0,5	0,1	98,0	0,5	1,4
Mężczyźni	633 931	585 463	36 892	9 499	1 799	588 889	40 467	3 369	738	477 915	1 099	6 107
Kobiety	661 096	609 573	40 377	9 439	1 402	606 746	50 078	3 098	662	504 172	3 703	8 448
Miasta o ludności powyżej 20 000	333 815	299 308	19 219	13 922	1 258	282 437	45 241	5 235	786	264 830	1 004	3 545
%	100,0	89,7	5,7	4,2	0,4	84,6	13,6	1,6	0,2	98,2	0,4	1,3
Mężczyźni	161 995	145 206	8 993	7 034	702	138 881	19 923	2 733	399	127 502	257	1 372
Kobiety	171 820	154 102	10 226	6 888	556	143 556	25 318	2 502	387	137 328	747	2 173
Miasta mniejsze	84 577	73 793	8 107	2 405	241	75 183	8 539	665	148	65 066	479	1 153
%	100,0	87,3	9,6	2,8	0,3	88,9	10,1	0,8	0,2	97,4	0,7	1,7
Mężczyźni	40 524	35 540	3 652	1 188	135	36 624	3 468	342	68	30 989	96	444
Kobiety	44 053	38 253	4 455	1 217	106	38 559	5 071	323	80	34 077	383	709
Wieś	876 635	821 935	49 943	2 611	1 702	838 015	36 765	567	466	652 191	3 319	9 857
%	100,0	93,7	5,7	0,3	0,2	95,6	4,2	0,1	0,0	97,9	0,5	1,5
Mężczyźni	431 412	404 717	24 247	1 277	962	413 384	17 076	294	271	319 424	746	4 291
Kobiety	445 223	417 218	25 696	1 334	740	424 631	19 689	273	195	332 767	2 573	5 566

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1916 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1916 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniej (60 i więcej)
Miasta i wieś	148395	40607	37791	44926	128 285	148 888	44700	39 008	144231	39288	37275	44203	135 485	162145	48090	50 054
%	23,4	6,4	6,0	7,1	22,2	23,6	7,0	6,2	21,8	6,0	5,6	6,7	20,5	24,5	7,3	7,6
Miasta o ludności 20 000 i mniej	32 730	9 294	8 719	11049	33127	44547	13080	9 353	31 416	8 953	8 756	11495	37810	46 823	13657	12 838
%	20,2	5,7	5,4	6,8	20,4	27,5	8,1	5,8	18,3	5,2	5,1	6,7	22,0	27,3	7,9	7,5
Miasta mniejsze	8 954	2 455	2 683	3 169	7 941	9 991	2 570	2 736	8 825	2 381	2 241	2 821	9 019	11 397	3 308	4 027
%	22,1	6,1	6,6	7,8	19,6	24,6	6,3	6,8	20,0	5,4	5,1	6,4	20,5	25,9	7,5	9,1
Wieś	106711	28858	26389	30708	87217	95360	29050	26 919	103990	27954	26278	29887	88656	103925	31125	33 189
%	24,8	6,7	6,1	7,1	20,2	22,1	6,7	6,3	23,4	6,3	5,9	6,7	19,9	23,3	7,0	7,5

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała					
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta o ludności powyżej 20 000	74 905	x	50 789	20 922	2 298	402	326 672	x	177 485	123 663	16 705	3 131
%	x	100,0	67,8	27,9	3,1	0,5	x	100,0	54,3	37,9	5,1	1,0
1 izba	10 593	14,1	5 285	3 651	1 243	402	30 215	9,2	7 815	12 482	6 620	3 131
2 izby	35 192	47,0	20 648	13 413	1 055	x	152 394	46,7	62 017	79 262	10 085	x
3 izby	15 801	21,1	12 219	3 444	x	x	78 397	24,0	48 653	27 896	x	x
4 izby i więcej	13 154	17,6	12 587	4 114	x	x	65 021	19,9	58 922	4 023	x	x
Miasta mniejsze	19 173	x	13 403	4 732	730	174	79 851	x	45 652	26 771	4 808	1 342
%	x	100,0	69,9	24,7	3,8	0,9	x	100,0	57,2	33,5	6,0	1,7
1 izba	4 235	22,1	2 198	1 349	512	174	11 989	15,0	3 288	4 588	2 743	1 342
2 izby	6 989	36,4	4 289	2 469	218	x	29 191	36,6	12 370	14 586	2 065	x
3 izby	4 014	20,9	3 222	773	x	x	18 852	23,6	12 381	6 222	x	x
4 izby i więcej	3 845	20,1	3 658	141	x	x	19 522	24,4	17 550	1 375	x	x
Wieś	187515	x	105 039	69 235	9 685	2 123	871 440	x	357 033	411 753	68 965	16 420
%	x	100,0	56,0	36,9	5,2	1,1	x	100,0	41,0	47,2	7,9	1,9
1 izba	39 310	21,0	17 080	14 465	5 613	2 123	122 368	14,1	26 136	49 304	30 128	16 420
2 izby	93 896	50,1	49 321	40 211	4 072	x	435 199	49,9	151 462	241 090	38 837	x
3 izby i więcej	54 035	28,8	38 548	14 559	x	x	312 792	35,9	179 305	121 359	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach liczących powyżej 20 000 ludności 190 872; w miastach mniejszych 48 800; na wsi 414 897; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach liczących powyżej 20 000 ludności 1,7; w miastach mniejszych 1,6; na wsi 2,1.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

U w a g i d o w a s z t k i c h t a b l i c. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

* Dalsze tablice dotyczące województwa śląskiego ukażą się później.

Mieszkania i ludność w miastach o ludności powyżej 20 000 według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez						Ludność w mieszkaniach zajętych przez							
	1 gospodarstwo		2 gospodarstwa		3 gospodarstwa i więcej		1 gospodarstwo		2 gospodarstwa		3 gospodarstwa i więcej			
	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosob.	oba wieloosobowe	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosob.	oba wieloosobowe		
Ogółem	4 602	56 073	1 443	789	5 032	4 349	2 617	4 602	239 825	9 278	1 578	24 219	29 881	17 289
1 izba	2 755	6 614	88	302	470	172	192	2 755	22 232	510	604	1 982	1 055	1 077
2 izby	1 254	28 254	731	270	1 926	2 007	750	1 254	119 337	4 584	540	9 002	13 006	4 671
3 izby	355	11 520	377	117	1 277	1 490	665	355	53 228	2 523	234	6 441	10 948	4 668
4 izby i więcej	216	9 558	247	97	1 356	678	1 002	216	44 485	1 661	194	6 779	4 859	6 827

W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielna			Ludność najemna						
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tym mężczyźni	pracownicy umysłowi			robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	w tym mężczyźni	czynni i bierni	razem	w tym mężczyźni	
Ogółem	1295027	100,0	418392	100,0	876635	100,0	225850 ^a				111 302	50 425	38 280	794421	323009	260557
Rolnictwo	157489	12,2	8 967	2,2	148522	16,9	122143 ^a				750	391	361	34 596	20 898	11 625
Ogrodnictwo ^b	7 111	0,5	855	0,2	6 256	0,7	425	210	133	745	315	293	5 941	2 367	2 052	
Górnictwo i przemysł	707151	54,6	215986	51,6	491165	56,0	54 319	24352	18 968	41 936	17 119	14 915	610896	231146	210019	
Handel i ubezpieczenia	66 799	5,2	41 483	9,9	25 316	2,9	39 404	19250	9 963	9 265	5 405	3 727	18 130	12 867	6 660	
Komunikacja i transport	90 003	6,9	35 047	8,4	54 956	6,3	2 580	1 012	950	17 469	5 747	5 075	69 954	20 419	19 965	
Służba publiczna ^c	42 186	3,3	23 819	5,7	18 367	2,1	757	285	273	21 416	9 933	7 514	20 013	6 825	5 849	
Szkolnictwo, oświata ^d	16 085	1,2	8 541	2,0	7 544	0,9	1 145	693	426	12 232	7 089	3 932	2 708	1 412	604	
Lecznictwo i higiena ^e	15 042	1,2	9 195	2,2	5 847	0,7	5 022	2 539	1 236	4 149	2 344	999	5 871	3 885	1 985	
Służba domowa	22 962	1,8	13 933	3,3	9 029	1,0	x	x	x	x	x	x	22 962	21 861	535	
Pozostałe działy	170199 ^f	13,1	60 566	14,5	109633	12,5	55	30	20	3 340	2 082	1 464	3 350	1 329	1 263	

^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie, ^b Oraz leśnictwo i rybactwo. ^c Oraz kościoł, organizacje i instytucje społeczne. ^d Oraz kultura. ^e Oraz utrzymywanie czystości i zakłady opieki społecznej. ^f Ta liczba objęta są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby bierne o nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych 163 454, czynnych 70 886 (w tym mężczyźni 37 245).

Ludność najemna w rolnictwie^a (Wies)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	R o b o t n i c y										
			ogółem	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy ^b						
				w mieszkaniach służbowych	wraz z pracodawcą	w mieszkaniach własnych	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	
Czynni i bierni	32 520	599	31 921	1 038	12 118	8 569	5 415	938			4 781	2 522	
Czynni	19 586	321	19 265	336	5 237	8 373	3 071	557			352	2 248	1 281
w tym mężczyźni	10 968	299	10 669	336	3 198	3 889	1 465	299			254	1 781	1 133

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wies)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewiadoma
Zespoły rolnicze ogółem	21 046	4 724	7 626	5 294	1 308	802	89	1 203
Ludność w zespołach	107 261 ^b	15 278	34 023	28 528	7 538	4 295	306	17293 ^b
Przeciętna liczba osób w zespole		3,2	4,5	5,4	5,8	5,4	3,4	
Zespoły zatrudniające siły najemne	4 586	373	1 137	1 463	658	585	89	281
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	16 460	4 351	6 489	3 831	650	217	—	922
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat		258	804	846	196			
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		44	212	256	76			

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 12 003 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tabeli nie uwzględniono 8 741 dożywotników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wies)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety							Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni	
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat						mężczyźni	kobiety
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej			
Ogółem	35 566	12 309	3 976	3 514	3 714	2 342	9 693	52 618	11 996	10 269	8 527	7 118	14 683	211	119	
Głowy zesp.	12 021	—	10	43	850	1 953	9 156	4 439	—	60	327	645	3 401	150	23	
Inni członk.	23 545	12 309	3 966	3 471	2 864	389	537	48 179	11 996	10 209	8 200	6 473	11 282	61	96	

Bezrobotnie. W liczbie ludności poza rolnictwem jest bezrobotnych: prac. umysł. 8 777 (i biernych 3 552), robotników 148 859 (i biernych 76 851); w tym w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 3 814 (i biernych 1 772), robotników 137 729 (i biernych 72 633).

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE - Département de Śląsk

Część II* - Partie II*

Ludność w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym) według wieku oraz płci i umiejętności czytania i pisania

Wiek	Mężczyźni i kobiety					Mężczyźni					Kobiety				
	ogółem	umię- lący czytać i pisać	umię- lący tylko czytać	nie umię- lący czytać ani pisać	o nie- wiadom- ej u- miejęt- ności czytania i pisania	razem	umię- lący czytać i pisać	umię- lący tylko czytać	nie umię- lący czytać ani pisać	o nie- wiadom- ej u- miejęt- ności czytania i pisania	razem	umię- lący czytać i pisać	umię- lący tylko czytać	nie umię- lący czytać ani pisać	o nie- wiadom- ej u- miejęt- ności czytania i pisania
Miasta i wieś	1 602 401	982 087	4 802	14 555	957	485 536	477 915	1 099	6 107	415	516 865	504 172	3 703	8 448	542
- 14 lat	113816	113125	20	541	130	57 651	57 304	7	281	59	56 165	55 821	13	260	71
- 19 "	130274	129232	104	828	110	65 673	65 089	53	471	60	64 601	64 143	51	357	50
- 24 "	137059	135702	135	1 081	141	65 510	64 821	69	560	60	71 549	70 881	66	521	81
- 29 "	126711	125594	145	885	87	62 775	62 249	43	446	37	63 936	63 345	102	439	50
- 39 "	191217	188999	344	1 760	114	92 893	91 881	119	841	52	98 324	97 118	225	919	62
- 49 "	120826	118844	361	1 552	69	57 005	56 135	99	740	31	63 821	62 709	262	812	38
- 59 "	92 790	90 190	628	1 905	67	44 700	43 726	146	798	30	48 090	46 464	482	1 107	37
10 i więcej niewiadomy	89 062	79 926	3 056	5 905	175	39 008	36 478	562	1 921	47	50 054	43 448	2 494	3 984	128
	646	475	9	98	64	321	232	1	49	39	325	243	8	49	25

Ludność według źródła utrzymania oraz wyznania

Źródło utrzymania	Ogółem		Wyznanie					
			rzymskokatolickie		ewangelickie		inne i nie podane	
	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%
Miasta i wieś	1 295 027	100,0	1 195 036	100,0	77 269	100,0	22 722	100,0
Rolnictwo ^a	157 489	12,2	136 847	11,5	19 979	25,9	663	2,9
Działy zawodu poza rolnictwem razem	1 137 538	87,8	1 058 189	88,5	57 290	74,1	22 059	97,1
Górnictwo i przemysł	707 166	54,6	663 630	55,5	35 761	46,3	7 775	34,2
Handel i ubezpieczenia	66 797	5,1	51 966	4,3	4 735	6,1	10 096	44,4
Komunikacja i transport	89 999	6,9	87 217	7,3	2 421	3,1	361	1,6
Inne	273 576	21,2	255 376	21,4	14 373	18,6	3 827	16,9

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni		Czynni		Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni		Czynni	
	pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy	pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy		pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy	pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy
Miasta i wieś	8 770	148 948	5 220	72 078	17-18 Przemysł drzewny	126	3 932	58	2 190
08-00 Ogrodn., leśnictwo ^b	66	730	37	418	w tym 175 Stolarstwo	15	1 679	11	1 063
1-2 Górnictwo i przemysł	3 812	137 815	2 029	65 162	20-21 Przem. włókienniczy	140	1 826	97	1 013
10 Górnictwo	764	51 150	316	19 098	23 Przemysł odzieżowy	24	1 906	15	1 557
w tym: 102 Kop. węgla kam.	701	47 030	284	17 546	24-25 Przemysł spożywczy	195	2 763	115	1 800
104 Kop. rudy cynkowej i ołowianej	61	4 066	30	1 527	27 Przemysł budowlany	505	21 357	306	9 591
11-13 Przem. hutn., met. ^c	1 085	24 416	578	12 113	272 Bud. ziemn. i domów	60	1 689	29	721
112 Huty żelaza	127	4 925	61	1 973	w tym: 273 Budown. ziemne	53	3 571	27	1 623
113 Huty żelaza ^d	235	4 393	128	2 235	274 Budown. domów	290	13 555	183	5 758
w tym: 114 Huty cynku i ołow.	199	5 242	81	2 065	29 Przemysł niewiadomy	479	2 059	269	971
116 Produkcja kotłów ^e	132	2 164	76	1 006	2x Rob. bliżej nie określone	-	17 614	-	12 017
14-15 Przemysł chemiczny	297	2 532	156	1 047	3 Handel i ubezpieczenia	1 311	3 528	841	2 244
16 Przemysł mineralny	76	6 597	46	2 875	31 Handel towarowy	870	2 559	555	1 666
w tym: 164 Cementownie	12	2 100	6	617	w tym 311 Handel towarowy nie wydzielony	715	2 279	476	1 500
166 Cegielnie	29	2 327	15	1 280	4 Komunikacja i transport	383	3 618	212	2 024
					5 i nast. Pozostałe działy	3 198	3 257	2 101	2 230

^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym województwie. ^b Wrzecz rybactwem. ^c Oraz maszynowy. ^d Połączone działami dalszej obróbki. ^e Oraz armatury i konstrukcyj.

Uwagi. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Ludność podana bez wojska szarowanego.

Pełny tekst klasyfikacji zawodu, przyjętej do opracowania drugiego powszechnego spisu ludności z dn. 9.XII 1931 r., opublikowano w dodatku do *Wiadomości Statystycznych* 1935 r., zes. 22. Pozytywy odnoszące się do działu N winny brzmieć:

n Dział N. Osoby o zawodzie nie określonym lub niewiadomym;

ni I. Osoby o zawodzie nie określonym i osoby wykołone;

nz II. Osoby o zawodzie niewiadomym.

Poza tym rodzaj 292 winien nazywać się „Przemysł niewiadomy” zamiast, jak wydrukowano, „Przemysł niewiadomy bliżej nie określony”.

W publikowanych obecnie tablicach zawodowych niektóre liczby różnią się, zresztą nieznacznie, od opublikowanych w *Wiadomościach Statystycznych* 1936 r., zes. 26, stanowiących sumę liczb powiatowych publikowanych poprzednio.

* Część tablic województwa śląskiego ogłoszona w dodatku do *Wiadomości Statystycznych*, r. 1936, zes. 36.

* Une partie des tableaux du département de Śląsk a été publiée dans le supplément aux *Informations Statistiques*, 1936, fasc. 36.

Województwo ŚLĄSKIE (dok.)

Ludność poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					Czynni					pracy nie z pom ogół em rodzic	
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- owni- cy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy	razem	samo- dzielni zo- trud- nia- jący siły na- jemne	przy- nich poma- gają- cy członko- wie rodziny	samo- dzielni nie za- trudnia- jący siły na- jemnych	przy- nich poma- gają- cy człon- kowie rodziny		prac- owni- cy umy- słowi
		zatrud- niający siły najemne	nie zatrud- niający siły na- jemnych									
Miasta i wieś	1 137 538 ^b	29 528	74 117	110 566	759 867	471 321 ^b	8 906	3 591	30 871	4 972	50 038	302 1
08-00 Ogródnicтво, leśnictwo	7 098	170	253	745	5 930	2 891	45	25	90	50	316	2 3
09 Leśnictwo	5 185	8	—	666	4 511	1 843	1	—	—	—	274	1 5
1-2 Górnictwo i przemysł	707 166	18 378	35 891	41 938	610 959	272 620	5 309	2 148	15 113	1 754	17 119	231 1
w tym: duże przedsięb. (I—V) kat.)	534 743	2 163	—	38 123	494 457	183 562	670	156	—	—	14 958	167 7
średa, przedś. (VI—VII kat.)	16 970	3 023	7	982	12 065	9 570	852	292	—	—	552	2 8
10 Górnictwo	337 658	23	—	14 213	323 415	105 357	6	2	—	—	4 767	100 8
w tym: 102 Kóp. węgla kamiennego	324 259	19	—	13 590	310 650	101 194	3	2	—	—	4 547	96 8
104 Kóp. rudy cynku i ołow.	13 193	2	—	608	12 583	4 071	2	—	—	—	213	1 0
11-13 Przem. hutniczy, metalowy d	151 978	2 322	5 114	11 856	132 686	59 251	669	194	2 361	191	4 832	51 0
112 Huty żelaza	22 444	2	—	1 429	21 013	7 797	1	—	—	—	4 495	8 0
113 Huty żelaza e	62 203	4	—	5 521	56 678	21 021	2	—	—	—	2 104	19 8
114 Huty cynku i ołowiu	27 153	5	—	1 647	25 501	9 074	2	—	—	—	583	8 4
w tym: 115 Odlewnie	4 133	26	—	397	3 697	1 842	7	2	8	—	184	1 0
116 Prod. kotłów, armatury f	5 853	97	237	544	4 885	2 620	25	8	63	9	257	2 2
123 Kowalstwo	3 687	669	1 553	4	1 461	1 981	166	52	543	101	4	1 1
124 Usarstwo	5 843	468	1 674	60	3 641	3 972	137	41	1 039	16	37	2 7
127 Prod. maszyn przemysłow.	7 474	82	18	908	6 466	3 627	31	5	7	3	440	3 1
14-15 Przemysł chemiczny	22 353	161	52	2 880	19 260	8 330	56	5	27	5	1 313	6 0
w tym: 141 Przem. chem. nie wydz.	4 451	43	20	601	3 787	1 798	16	2	12	3	270	1 0
143 Koksownie	6 409	—	—	507	5 902	2 057	—	—	—	—	205	1 0
149 Wielki przem. nieorgan.	8 469	8	—	1 106	7 355	3 013	2	—	—	—	478	2 5
16 Przemysł mineralny	14 460	485	316	691	12 968	6 547	135	32	108	11	325	5 0
w tym: 169 Cegielnie	5 158	171	6	278	4 703	2 500	45	12	4	—	118	2 2
17-18 Przemysł drzewny	20 475	1 811	3 670	786	14 208	10 084	521	149	1 404	185	351	7 0
w tym: 174 Tartaki	5 090	144	61	408	4 477	1 931	44	14	18	9	164	1 0
175 Stolarstwo	8 744	1 208	2 253	127	5 156	5 125	343	97	898	97	71	3 0
19 Przemysł papierniczy	5 351	73	7	412	4 859	2 133	23	6	2	—	192	1 0
w tym: 192 Papiernie	4 710	10	—	293	4 407	1 709	4	—	—	—	134	1 0
20-21 Przemysł włókienniczy	8 633	542	148	1 213	6 730	4 784	194	33	75	8	668	3 0
23 Przemysł odzieżowy	22 167	3 274	11 305	153	7 435	13 548	1 073	169	5 744	352	93	6 1
w tym: 232 Krawiectwo	11 837	1 754	6 164	32	3 887	7 477	589	93	3 294	205	25	3 1
235 Szewstwo	7 418	7 230	3 948	24	2 216	3 828	364	48	1 546	104	12	1 2
24-25 Przemysł spożywczy	30 236	7 049	5 442	1 604	16 141	16 832	1 853	1 376	1 740	809	778	10 1
w tym: 243 Piekarnie	8 703	3 134	1 728	71	3 770	5 481	824	573	564	245	43	3 1
247 Browary	3 092	56	13	337	2 686	1 091	17	13	3	—	4	1 0
254 Rzeźnictwo	11 268	3 063	3 198	265	4 742	6 436	792	702	1 005	513	107	3 0
26 Przemysł poligraficzny	3 179	315	368	347	2 149	1 845	101	38	154	19	196	1 0
27 Przemysł budowlany	48 734	2 077	8 863	2 154	35 640	21 670	598	125	3 256	157	1 210	16 2
w tym: 273 Budownictwo ziemne	7 398	111	86	374	6 827	3 143	32	7	37	1	181	2 0
274 Budownictwo domów	28 369	708	6 143	1 020	20 498	11 791	219	33	2 130	93	567	8 7
275 Instalacje budowlane	3 649	344	584	453	2 268	2 243	105	38	305	4	287	1 0
277 Malarstwo i tapicjarstwo	4 485	526	1 600	31	2 328	2 288	136	30	631	34	19	1 0
28 Elektr., gazownie, wodociągi	6 576	4	—	915	5 657	2 312	1	—	—	—	392	1 0
w tym: 282 Elektroownie	4 918	4	—	607	4 307	1 691	1	—	—	—	250	1 0
29 Górnictwo i przemysł g	11 949	53	111	4 538	7 247	4 775	17	4	54	5	1 904	2 0
w tym: 292 Przemysł niewiadomy	6 082	53	111	1 863	4 055	2 498	17	4	54	5	789	1 0
293 Górnictwo i hutnictwo h	5 867	—	—	2 675	3 192	2 277	—	—	—	—	1 115	1 0
2x Robotnicy bliżej nie określeni	20 998	—	—	—	20 998	13 907	—	—	—	—	—	13 0
3 Handel i ubezpieczenia	66 797	8 379	31 026	9 262	18 130	37 521	2 667	1 250	12 397	2 937	5 402	12 0
31 Handel towarowy	41 232	5 732	18 060	5 159	12 281	23 883	1 844	821	6 969	2 145	3 162	8 0
w tym: 311 Handel towarowy nie wydz.	35 719	5 308	15 769	4 023	10 619	20 975	1 715	772	5 981	2 010	2 540	7 0
32 Wynajem pomieszczeń i	19 240	2 444	10 911	800	5 085	10 384	745	413	4 507	767	398	3 0
w tym: 322 Domy czynszowe f	6 849	169	5 628	184	868	3 206	66	8	2 511	117	73	2 0
325 Zakłady gastronomiczne	8 957	1 973	3 273	467	3 244	5 036	582	337	963	523	237	2 0
4 Komunikacja i transport	89 999	520	2 066	17 470	69 943	27 177	149	38	736	53	5 747	20 0
40 Poczta, telegraf, telefon	6 708	—	—	2 994	3 714	2 647	—	—	—	—	1 395	1 0
42 Koleje	73 511	—	—	13 676	59 835	20 304	—	—	—	—	3 977	16 0
44 Inne rodz. kom. i transportu k	5 612	2 060	352	2 689	2 730	148	38	734	92	206	16	1 0
5 i nast. Pozostałe działy razem	266 478 ^b	2 081	4 881	41 551	54 905	131 112 ^b	736	130	2 535	138	21 454	35 0
5 Służba publiczna, kościół	42 185	367	381	21 428	20 009	17 042	138	2	136	5	9 938	6 0
51 Administracja publiczna	21 703	—	—	14 106	7 597	8 485	—	—	—	—	5 737	2 0
w tym: 512 Administracja państwowa l	8 019	—	—	6 130	1 889	2 975	—	—	—	—	2 387	2 0
513 Admin. samorządu teryt.	11 323	—	—	5 935	5 388	4 501	—	—	—	—	2 479	2 0
52 Sądownictwo, adwokatura	3 773	345	381	2 606	441	1 812	132	2	136	5	1 369	1 0
53 Służba bezpieczeństwa	12 626	22	—	1 316	11 288	3 951	6	—	—	—	441	3 0
7 Szkolnictwo, oświata, kultura	16 065	134	1 010	12 232	2 709	9 194	49	12	602	29	7 089	14 0
70 Szkolnictwo	12 238	12	28	10 561	1 637	6 699	6	—	13	2	5 958	1 0
w tym: 702 Szkolnictwo powszechne	8 721	1	—	7 778	942	5 004	1	—	—	—	4 612	1 0
8 Lecznictwo i higiena m	15 043	1 578	3 437	4 150	5 878	8 768	548	116	1 769	104	2 344	3 0
80 Lecznictwo	8 468	474	1 369	3 953	2 672	4 772	180	15	731	24	2 226	1 0
w tym: 802 Zakłady lecznicze n	5 680	13	—	3 251	2 416	3 288	4	2	—	—	1 873	1 0
81 Higiena	5 973	1 104	2 068	79	2 462	3 598	368	101	1 038	80	41	1 0
w tym: 813 Fryzjerstwo i kosmetyka	3 532	994	958	10	1 570	2 333	331	92	424	50	6	1 0
9 Służba domowa	22 962	—	—	—	22 962	21 862	—	—	—	—	—	21 0
x Utrzym. się bez pracy zarobk.	162 655	—	—	—	—	70 303	—	—	—	—	—	—
x0 Emeryci i inwalidzi	144 864	—	—	—	—	61 092	—	—	—	—	—	—
x2 Utrzym. się z dobroczyn. publ.	4 971	—	—	—	—	3 434	—	—	—	—	—	—
x3 Osoby przebyw. w więzieniach p	5 537	—	—	—	—	5 537	—	—	—	—	—	—
x5 Osoby biernie zawodow.	6 842	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
n Osoby o zawadzie nie określ. i	7 548 ^t	2	53	3 341	3 347	3 943	1	—	28	—	2 083	1 0

^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym województwie. ^b W tej liczbie osób nie uwzględnionych w dalszym podziale według stanowiska społecznego: czynnych i biernych 163 460, czynnych 70 808. ^c Wraz z rybactwem. ^d Oraz maszynowy. ^e Polażony z działami dalszej obróbki. ^f Oraz konstrukcyj. ^g Bez określenia gałęzi. ^h Osoby bez podanej gałęzi zawodu. ⁱ Oraz zakłady gastronomiczne. ^j Właściciele i dozor. ^k Przeważnie komunikacja i transport konny i samochodowy. ^l Liczby obejmują w zasadzie także administrację opłacaną z budżetu Skarbu Śląskiego. ^m Wraz z personelem zakładów opieki społecznej. ⁿ Oraz służba sanitarna wszelkich instytucji. ^o Osoby przebywający w zakładach

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty				Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadom.)		
		rymsko-katolickie	ewangelickie	może-szowe	inne	polski	niemiecki	żydowski z hebrajskim	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Ogółem	22 332	12 645	5 108	4 430	147	9 683	10 220	2 275	152	18 844	147	488
%	100,0	56,6	22,9	19,8	0,7	43,3	45,8	10,2	0,7	96,7	0,8	2,5
Mężczyźni	9 837	5 402	2 204	2 161	68	4 217	4 406	1 135	78	8 208	17	151
Kobiety	12 495	7 243	2 904	2 269	79	5 466	5 814	1 140	74	10 636	130	337

Ludność według płci i wieku

Wy-cze-śnie-ble	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejszej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejszej (60 i więcej)
Ogółem	1 457	421	490	779	1 821	2 961	992	914	1 386	403	414	865	2 893	3 903	1 277	1 352
%	14,8	4,3	5,0	7,9	18,5	30,1	10,1	9,3	11,1	3,2	3,3	6,9	23,2	31,3	10,2	10,8

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę *

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania								Ludność zamieszkała							
	ogółem		o liczbie osób na izbę						ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę					
	liczby bez-względne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po-wyżej 6	nie-określonej	liczby bez-względne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po-wyżej 6	nie-określonej		
Ogółem	5 617	X	4 467	906	181	50	13	21 167	X	15 067	4 514	1 067	394	125		
%	X	100,0	79,5	16,1	3,2	0,9	0,3	X	100,0	71,2	21,3	5,0	1,9	0,6		
1 izba	1 169	20,8	552	411	156	50	—	3 484	16,5	858	1 404	828	394	—		
2 izby	1 643	29,3	1 238	378	25	—	—	5 825	27,5	3 427	2 133	239	—	26		
3 izby	1 340	23,8	1 242	94	—	—	—	5 161	24,4	4 375	733	—	—	53		
4 izby i więcej	1 455	25,9	1 432	23	—	—	—	6 647	31,4	6 403	244	—	—	—		

* W tablicach nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach 15 493; przeciętna liczba izb na mieszkanie 2,8; przeciętna liczba osób na izbę 1,4. Z ogólnej liczby mieszkań posiadało ustęp w mieszkaniu 1 779.

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych *

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez							Ludność w mieszkaniach zajętych przez						
	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa		3 gospodarstwa i więcej	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa		3 gospodarstwa i więcej		
	jedno-osobowe	jedno-rodzinne	wielorodzinne	oba jedno-osobowe	jedno z nich wieloosobowe	oba wieloosobowe	jedno-osobowe	jedno-rodzinne	wielorodzinne	oba jedno-osobowe	jedno z nich wieloosobowe	oba wieloosobowe		
Ogółem	457	4 124	107	113	473	102	241	457	15 759	614	226	2 102	627	1 382
1 izba	246	693	19	60	92	18	41	246	2 318	111	120	374	114	201
2 izby	123	1 268	35	24	110	24	59	123	4 539	202	48	462	146	305
3 izby	62	1 007	26	20	125	31	69	62	3 750	143	40	553	181	432
4 izby i więcej	24	1 149	27	9	146	29	71	24	5 112	158	18	713	186	436

* Ob. wyżej.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna				Ludność najemna					
	liczby bez-względne	%	czynni i bierni	czynni		w tem męzczyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy		w tem męzczyźni	
				razem	w tem męzczyźni		czynni i bierni	czynni				
								razem	w tem męzczyźni	razem		w tem męzczyźni
Rolnictwo ^a	133	0,6	78 ^b			1	1	1	54	41	20	
Górnictwo i przemysł	9 260	41,5	2 440	1 139	782	2 054	1 073	823	4 766	2 800	2 044	
Handel i ubezpieczenia	4 195	18,8	2 309	1 130	681	821	458	310	1 065	714	373	
Komunikacja i transport	970	4,3	104	44	38	321	157	120	545	194	193	
Inne	7 774 ^c	34,8	611	335	201	1 676	866	532	3 100	2 513	387	

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^c Tą liczbą objęte są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych“ i „najemnych“ osoby, utrzymujące się samodzielnie, bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby biernie o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 2 387, czynnych 1 072 (w tem mężczyzn 500), biernych 1 315 (w tem o nieustalanej przynależności do osób czynnych 771).

U w a g a do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem“ — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Miasto Bielsko (dokr.)
Ludność poza rolnictwem według zawodu

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane a)	Czynni i bierni					Czynni					robotnicy i chłopi pomocniczy członk. rodzin	
	ogółem	samodzielnii wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chłopi	ogółem	samodzielnii zatrudniający obecnie	przy nich pomagający członk. rodziny	samodzielnii niezatrudniający obecnych sił	przy nich pomagający członk. rodziny		pracownicy umysłowi
		zatrudniający obecnie	niezatrudniający obecnych sił									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	37	11	5	10	11	21	4	—	2	—	4	
1-2 Górnictwo i przemysł	9 260	1 561	879	2 054	4 766	5 012	553	101	455	30	1 073	
w tem: duże przedsięb. (I-V kat.)	5 408	555	—	1 761	3 092	2 758	197	28	—	—	898	
średn. przedś. (VI-VII kat.)	973	360	—	106	507	568	126	30	—	—	56	
122 Prod. drutu, gwoździ, śrub	348	25	—	111	212	178	9	1	—	—	63	
127 Prod. maszyn przemysł.	874	32	—	172	670	422	13	3	—	—	77	
14-15 Przemysł chemiczny	301	56	5	160	80	150	19	1	2	—	85	
17-18 Przemysł drzewny	416	98	54	58	206	209	33	8	20	2	26	
w tem 175 Stolarstwo	197	55	14	5	123	102	18	6	7	1	3	
201 Przem. włókien. niewydz.	385	16	13	154	202	214	6	—	5	—	91	
208 Tkalnie wełniane	831	250	19	223	339	425	88	14	8	1	121	
213 Przędzaln. w pol. z tkaln.	808	78	—	321	409	426	30	5	—	—	162	
232 Krawiectwo	700	159	259	7	275	506	67	10	171	7	5	
235 Szewstwo	256	83	103	2	68	126	30	—	40	1	2	
236 Kapelusznictwo ^d	210	55	26	20	109	134	18	7	17	1	11	
243 Piekarnie	224	50	13	4	157	164	15	14	6	—	2	
254 Rzeźnictwo	239	61	20	11	147	147	18	12	7	3	6	
26 Przemysł poligraficzny	167	33	10	11	113	95	9	2	8	—	6	
274 Budownictwo domów	349	52	41	109	147	141	18	—	14	—	50	
275 Instalacje budowlane	169	62	11	19	77	90	19	3	5	1	10	
277 Malarstwo i tapetiarstwo	160	39	48	—	73	67	14	—	19	—	—	
282 Elektryki	193	—	—	80	113	88	—	—	—	—	38	
3 Handel i ubezpieczenia	4 195	725	1 584	821	1 065	2 302	254	101	675	100	458	
31 Handel towarowy	2 411	585	933	390	503	1 232	193	80	335	77	227	
325 Zakłady gastronomiczne	441	90	88	42	221	306	39	16	36	14	26	
33 Obrót pieniężny	296	3	6	257	30	140	2	1	1	—	124	
35 Pośrednictwo	337	26	244	55	12	160	12	1	108	3	29	
4 Komunikacja i transport	970	35	69	321	545	395	15	6	22	1	157	
40 Poczta, telegraf, telefon	177	—	—	97	80	99	—	—	—	—	62	
42 Koleje	476	—	—	153	323	157	—	—	—	—	58	
44 Inne rodz. kom. i transp. ^e	239	35	69	51	84	108	15	6	22	1	26	
5 i nast. Pozostałe działy	7 737 ^f	206	389	1 666	3 089	4 765 ^f	83	9	227	10	862	
512 Administr. państwowa	197	—	—	161	36	67	—	—	—	—	59	
513 Admin. samorządu teryt.	295	—	—	115	180	121	—	—	—	—	42	
523 Adwokatura i notarij.	170	60	47	62	1	99	30	1	19	1	47	
53 Służba bezpieczeństwa	204	4	—	41	159	85	1	—	—	—	18	
54 Kościół i związki wyzn.	180	—	—	162	18	136	—	—	—	—	125	
70 Szkolnictwo	540	—	—	454	86	215	—	—	—	—	186	
w tem 703 Szkoln. średn. og.-ksz.	171	—	—	132	39	60	—	—	—	—	50	
71 Wych. i oświata pozasz.	174	—	104	31	39	138	—	—	78	—	26	
80 Lecznictwo	389	51	107	143	88	235	18	2	48	1	100	
813 Fryzjerstwo i kosmetyka	197	61	46	5	85	129	21	5	26	3	2	
9 Służba domowa	1 991	—	—	—	1 991	1 940	—	—	—	—	—	
X0 Emeryci i inwalidzi	1 052	—	—	—	—	583	—	—	—	—	—	

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. r. b., zes. 22. a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym mieście. b Wraz z rybactwem. c Wełniane. d Wraz z czapnictwem i modniarstwem. e Przeważnie komunikacja i transport konny i samochodowy. f Ob. uwagę c do tabl. „Zróżdła utrzymania ludności“.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znak klasyfikacyjny Działy zawodu*	Czynni i bierni		Czynni				Znak klasyfikacyjny Działy zawodu*	Czynni i bierni		Czynni				
	pracownicy umysłowi	robotnicy	pracownicy umysłowi		robotnicy			pracownicy umysłowi	robotnicy	Pracownicy umysłowi		robotnicy		
			ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej				ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	
Ogółem	542	1 704	344	300	1 033	873	5	Handel i ubezpieczenia	137	134	86	80	81	66
w tem:								4 Komunikacja i transport	17	37	10	9	18	17
1-2 Górnictwo i przemysł	277	1 439	180	158	858	722	5 i nast. Pozostałe działy	108	93	67	52	75	67	

* Ob. wyżej.

Nieruchomości i budynki

Nieruchomości mieszkalnych 1 067, w tem: 1-budynkowych 960, 2-bud. 94, 3-bud. i większych 13; 1-mieszkalniowych 191, 2-miesz. 150, 3-5-miesz. 344, 6-10-miesz. 292, 11-20-miesz. 77, 21-miesz. i większych 11. Budynków mieszkalnych 1 191, w tem: parterowych 418, 1-piętrowych 430, 2-piętrowych 227, 3-piętrowych 82, 4-piętrowych i wyższych 32; murowanych 1 166 (97,9%), drewnianych 22 (1,8%), o pokryciu ogniotrwałem 1 183 (99,3%), w tem papa 550 (46,2%); posiadających elektryczność 1 087, wodociąg i 089, kanalizację 1 016, gaz 664, posiadających wodociąg, kanalizację i elektryczność 956; budynków niemieszkalnych lecz zamieszkałych 112. Budynków mieszkalnych na nieruchomość 1,1; mieszkań na nieruchomość 5,0; osób na nieruchomość 19,8; osób na budynek 17,7.

Nota. Pour le texte français de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques 1935, fasc. 22.

Powierzchnia 343,9. Ludności ogółem 62 584, mężczyźni 30 752, kobiety 31 832, ludności na 1 km² 182,0. Gminy miejskich 1, gmin wiejskich 35, miejscowości 145 (na 100 km² miejscowości 42,2).

a Gminy jednostkowe, niedzielące się na gromady.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty				Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadom.)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	może-szowskie	inne	polski	niemiecki	żydowski z hebrajskim	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	1 991	1 851	62	77	1	1 955	23	11	2	1 474	21	36
%	100,0	93,0	3,1	3,9	0,0	98,2	1,2	0,5	0,1	96,3	1,4	2,3
w tem mężczyźni	929	856	33	39	1	914	10	5	—	684	3	13
Wies	60 593	46 144	12 855	1 176	370	50 940	9 036	369	134	44 971	362	1 370
%	100,0	76,2	21,2	1,9	0,6	84,1	14,9	0,6	0,2	96,1	0,8	2,9
w tem mężczyźni	29 823	22 800	6 223	578	194	25 163	4 326	196	82	22 080	63	638

Ludność według płci i wieku

Miasta Wies	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)						Kobiety urodzone w latach (wiek)									
	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1910 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniejszej (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1910 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześniejszej (60 i więcej)
Miasta	229	51	60	80	161	194	59	94	231	55	55	72	183	238	89	139
%	24,7	5,5	6,5	8,6	17,3	20,9	6,3	10,1	21,7	5,2	5,2	6,8	17,2	22,4	8,4	13,1
Wies	7 006	1 798	1 489	2 037	5 928	7 272	2 109	2 151	6 801	1 763	1 504	1 932	6 061	7 740	2 301	2 639
%	23,5	6,0	5,0	6,8	19,9	24,4	7,1	7,2	22,1	5,7	4,9	6,3	19,7	25,1	7,5	8,6

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania							Ludność zamieszkała						
	ogółem		o liczbie osób na izbę					ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę				
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	po- wyżej 6	nie- okre- ślonej	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	po- wyżej 6	nie- okre- ślonej
Miasta ogółem	429	x	237	145	36	9	2	1 832	x	723	792	221	70	26
%	x	100,0	55,2	33,8	8,4	2,1	0,5	x	100,0	39,5	43,2	12,1	3,8	1,4
1 izba	166	38,7	76	52	29	9	—	519	28,3	113	181	155	70	—
2 izby	142	33,1	68	67	7	—	—	657	35,9	196	395	66	—	—
3 izby	81	18,9	59	20	—	—	—	421	23,0	243	152	—	—	26
4 izby i więcej	40	9,3	34	6	—	—	—	235	12,8	171	64	—	—	—
Wies ogółem	13 632	x	7 022	5 164	1 106	280	60	59 668	x	22 310	27 703	6 881	2 177	597
%	x	100,0	51,5	37,9	8,1	2,1	0,4	x	100,0	37,4	46,4	11,5	3,7	1,0
1 izba	4 964	36,4	1 778	2 028	878	280	—	16 762	28,1	2 908	6 959	4 718	2 177	—
2 izby	5 608	41,1	2 984	2 389	228	—	—	25 813	43,3	9 157	14 402	2 163	—	91
3 izby i więcej	3 026	22,2	2 248	747	—	—	—	16 971	28,4	10 226	6 342	—	—	403

Uwaga. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 873; na wsi 26 726; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,0; na wsi 2,0; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 2,1; na wsi 2,2. W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielną			Ludność najemna							
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem męż- czyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni	bierni	czynni	bierni		
Rolnictwo*	17 865	28,5	424	21,3	17 441	28,8	12 651 ^a	—	—	43	21	21	5 171	3 696	1 995
Górnictwo i przemysł	28 294	45,2	823	41,4	27 471	45,3	3 805	1 619	1 280	1 477	687	502	23 012	10 994	8 853
Handel i ubezpieczenia	2 534	4,1	130	6,5	2 404	4,0	1 411	724	377	300	158	106	823	512	343
Komunikacja ^b	7 070	11,3	124	6,2	6 946	11,5	98	38	36	1 051	341	320	5 921	1 561	1 543
Inne	6 821 ^c	10,9	490	24,6	6 331	10,4	249	134	70	1 220	621	416	2 741	1 847	561

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Tą liczbą objęte są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych“ i „najemnych“ osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebiegające w przytułkach, więzieniach, osoby biernie o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 2 611, czynnych 1 153 (w tem mężczyźni 564).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wies)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pra- cownicy umy- ślowi	R o b o t n i c y											
			ogółem	rze- mieś- nicy w go- spodar- stwach rolnych	rolni zamieszka- li w mie- szka- niach z praco- dawcą	rolni zamieszka- li wraz z praco- dawcą	rolni zamieszka- li w mieszkaniach własnych		bez podania charakteru zatrudnienia zamieszka- li w mieszkaniach własnych ^a					
							razem	bezro- botni	posia- dający ziemię	razem	bezro- botni	posia- dający ziemię		
Czynni i bierni	5 151	43	5 108	71	1 119	2 376	764	131	—	778	499	—	—	—
Czynni	3 661	21	3 640	22	507	2 325	411	82	—	66	375	242	—	79
w tem mężczyźni	1 987	21	1 966	22	310	1 137	207	49	—	48	290	201	—	73

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. I.VIII 1934 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem“ — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Powiat Bielsko (dok.)

Gospodarstwa rolne według wielkości użytków rolnych oraz samodzielna ludność rolnicza*

Gospodarstwa Ludność	Ogółem	o powierzchni użytków rolnych						50 ha i więcej	niemal- domek
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej		
Gospodarstwa (rolnicze zespoły rodzinne) ogółem ^a	2 535	661	892	465	188	167	8	154	
Ludność samodzielna rolnicza poza dożywotnikami ^b	11 320	1 872	3 521	2 221	963	810	20	1 913	
Liczba osób ^c na gospodarstwo	2,8	3,9	4,8	5,1	4,9	—	—	—	
Gospodarstwa zatrudniające obce siły najemne	1 058	101	277	303	150	151	2,5	68	
Gospodarstwa niezatrudniające obcych sił najemnych	1 477	560	615	162	38	16	—	86	
w tem: liczące 2 mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat	—	21	68	44	12	—	—	—	
liczące 3 i więcej mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat	—	—	12	9	9	—	—	—	

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Przez rolniczy zespół rodzinny rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych. Liczba rolniczych zespołów rodzinnych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b Oraz poza osobami, będącymi na ich utrzymaniu; liczby nie obejmują 970 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu. ^c W tej liczbie 1 300 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania. ^d Bez dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Głowy gospodarstw i inni członkowie ^a w poszczególnych grupach wieku w gospodarstwach niezatrudniających obcych sił najemnych (Wieś)

Głowy gospodarstw inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	2 699	961	280	195	249	178	831	4 495	922	729	716	717	1 406	36	14
Głowy gosp.	978	—	—	5	57	147	768	499	—	7	41	80	368	26	6
Inni członk.	1 721	961	280	193	192	31	63	3 996	922	722	675	637	1 038	10	8

^a Poza dożywotnikami i osobami, będącymi na ich utrzymaniu.

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znakł klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		prac- ownic- y umy- słowi	robot- nicy i charup- nicy	ogółem	samo- dzielni za- trud- nia- jący obce siły	przy- nich poma- gający członk- rodzi- ny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący obcych sił	przy- nich poma- gający członk- rodzi- ny	pra- cow- nicy umy- słowi	robot- nicy i charup- nicy z poma- gają- cymi członk- rodzi- ny
		zatrud- niający obce siły	nie- zatrud- niający obcych sił									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	423	4	5	37	377	169	1	—	3	—	17	148
1-2 Górnictwo i przemysł	28 294	1 062	2 743	1 477	23 012	13 300	316	82	1 143	78	687	10 994
duże przedsiębiorstwa (I-V kat.)	17 443	99	—	1 312	16 032	7 811	32	6	—	—	593	7 180
w tem: średn. przedś. (VI-VII kat.)	1 458	188	—	51	1 219	712	49	15	—	—	29	619
102 Kop. węgla kamiennego	2 939	—	—	171	2 768	1 293	—	—	—	—	71	1 222
119 Prod. wyrobów z miedzi ^c	557	—	—	67	490	206	—	—	—	—	29	177
122 Prod. drutu, gwoździ, śrub	602	—	8	61	533	270	—	—	8	—	27	239
127 Prod. maszyn przemysł.	898	2	—	62	834	416	1	—	—	—	26	399
144 Rafinerie ropy naftowej	949	—	—	153	796	299	—	—	—	—	62	237
16 Przemysł mineralny	566	20	45	29	472	264	6	1	14	1	16	226
175 Stolarstwo	868	120	222	4	522	490	36	6	98	8	3	339
176 Produkcja mebli gętych	1 083	—	—	52	1 031	459	—	—	—	—	20	439
208 Tkalnie wełniane	1 352	24	7	71	1 250	705	9	2	2	—	33	659
213 Przędzaln. w poł. z tkaln.	1 446	28	—	114	1 304	724	8	2	—	—	60	654
232 Krawiectwo	943	140	465	1	337	618	49	2	264	14	1	288
233 Szewstwo	743	126	387	1	229	404	37	3	160	12	1	191
245 Cukrownie	737	—	—	42	695	301	—	—	—	—	18	283
273 Budownictwo ziemne	1 808	4	11	25	1 768	661	1	—	4	—	10	646
274 Budownictwo domów	3 114	25	621	55	2 413	1 090	7	4	180	4	23	872
3 Handel i ubezpieczenia	2 534	294	1 117	300	823	1 394	99	58	431	136	158	512
31 Handel towarowy	1 501	161	630	196	514	841	54	30	222	91	102	342
4 Komunikacja i transport	7 070	30	68	1 051	5 921	1 940	11	1	25	1	341	1 561
42 Koleje	6 200	—	—	917	5 283	1 580	—	—	—	—	271	1 309
5 i nast. Pozostałe działy	6 398	50	190	1 183	2 364	3 586	18	3	97	12	604	1 699
51 Administracja publiczna	497	—	—	304	193	190	—	—	—	—	121	69
70 Szkolnictwo	530	—	—	462	68	284	—	—	—	—	235	49
8 Lecznictwo i higiena	576	49	148	107	272	343	17	3	81	3	57	182
9 Służba domowa	1 323	—	—	—	1 323	1 218	—	—	—	—	—	1 218
X0 Emeryci i inwalidzi	1 876	—	—	—	—	792	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. r. b., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Oraz ze stopów miedzi. ^d Wełniane. ^e Ob. uwagę c do tabl. „Źródła utrzymania ludności”. ^f Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotni. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych w wieku 22 lat i więcej: prac. umysł. 162 (i biernych 144), robotników 3 138 (i biernych 4 205); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 86 (i biernych 81), robotników 2 912 (i biernych 3 952).

Nieruchomości i budynki

W miastach: nieruchomości mieszkalnych 228; budynków mieszkalnych 229, w tem: drewnianych 28 (12,2%) murowanych 201 (87,8%), o pokryciu ogniotrwałym 214 (93,4%); budynków niemieszkalnych lecz zamieszkałych 11; mieszkań na nieruchomości 1,9; osób na nieruchomości 8,1; osób na budynek 8,1. **Na wsi:** budynków mieszkalnych 6 719; mieszkań na 100 budynków 203.

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 24, 1934; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 22, 1935.

Ludność według pćci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty				Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadom.)		
		rymsko-katolickie	ewangelickie	może-znowe	inne	polski	niemiecki	żydowski z hebrajskim	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Ogółem	101 977	94 010	4 870	2 811	255	89 753	11 929	1 148	106	80 747	265	892
%	100,0	92,2	4,8	2,8	0,2	87,0	11,7	1,1	0,1	98,5	0,3	1,1
Mężczyźni	49 948	45 977	2 364	1 446	140	43 978	5 294	600	56	39 273	72	339
Kobiety	52 029	48 033	2 506	1 365	115	44 775	6 635	548	50	41 474	193	553

Ludność według pćci i wieku

Wy-zegół-nienie	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1892 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześnie-j (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześnie-j (60 i więcej)
Ogółem	10 231	2 878	2 673	3 466	10 270	13 087	4 279	3 040	9 774	2 732	2 689	3 531	11 057	13 691	4 453	4 082
%	20,5	5,8	5,3	6,9	20,6	26,2	8,6	6,1	18,8	5,2	5,2	6,8	21,3	26,3	8,6	7,8

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania							Ludność zamieszkała						
	ogółem		o liczbie osób na izbę					ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę				
	liczby bez-względ-ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po-wyżej 6	nie-okre-szonej	liczby bez-względ-ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po-wyżej 6	nie-okre-szonej
Ogółem	23 511	X	15 410	7 118	723	117	143	100 941	X	51 622	41 765	5 269	918	1 367
%	X	100,0	65,5	30,3	3,1	0,5	0,6	X	100,0	51,1	41,4	5,2	0,9	1,4
1 izba	3 246	13,8	1 618	1 129	382	117	—	9 152	9,1	2 332	3 879	2 023	918	—
2 izby	12 927	55,0	7 666	4 899	341	—	21	55 466	54,9	23 047	28 886	3 246	—	287
3 izby	4 400	18,7	3 412	964	—	—	24	21 691	21,5	13 610	7 754	—	—	327
4 izby i więcej	2 852	12,1	2 693	126	—	—	33	14 294	14,2	12 597	1 246	—	—	451

* W tablicach nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach 55 752; przeciętna liczba izb na mieszkanie 2,4; przeciętna liczba osób na izbę 1,8. Z ogólnej liczby mieszkań posiadało ustęp w mieszkaniu 2 002.

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez							Ludność w mieszkaniach zajętych przez						
	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			3 go-spo-dar-stwa i wię-ciej	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			3 go-spo-dar-stwa i wię-ciej
	jedno-osobo-we	jedno-rodzin-ne	wielo-rodzin-ne	oba jedno-osobo-we	jedno z nich jedno-osobo-we	oba z nich wielo-osobo-we	3 go-spo-dar-stwa i wię-ciej	jedno-osobo-we	jedno-rodzin-ne	wielo-rodzin-ne	oba jedno-osobo-we	jedno z nich wielo-osob.	oba wielo-osobo-we	3 go-spo-dar-stwa i wię-ciej
Ogółem	1 511	17 930	401	239	1 330	1 486	614	1 511	76 110	2 568	478	6 129	9 996	4 149
1 izba	904	2 016	25	76	131	50	44	904	6 869	147	152	557	294	229
2 izby	456	10 536	220	103	637	772	203	456	44 331	1 383	206	2 882	4 932	1 276
3 izby	88	3 243	106	36	305	467	155	88	14 986	678	72	1 465	3 307	1 095
4 izby i więcej	57	2 056	50	24	257	197	211	57	9 595	360	48	1 225	1 463	1 546

* Ob. wyżej.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna				Ludność najemna					
	liczby bez-względ-ne	%	czynni i bierni	czynni			pracownicy umysłowi			robotnicy		
				razem	w tem męz-czyźni	bierni	czynni i bierni	razem	w tem męz-czyźni	czynni i bierni	razem	w tem męz-czyźni
Rolnictwo ^a	580	0,6	321 ^b			16	8	8	243	141	93	
Górnictwo i przemysł	63 581	62,3	4 708	2 216	1 698	5 205	2 158	1 840	53 668	21 241	19 848	
Handel i ubezpieczenia	7 809	7,7	4 597	2 210	1 188	969	591	371	2 243	1 668	823	
Komunikacja i transport	3 929	3,8	355	144	135	879	316	261	2 695	949	914	
Inne	26 078 ^c	25,6	807	397	233	4 298	2 163	1 394	5 131	3 531	921	

a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. b Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 15 842, czynnych 7 480 (w tem mężczyzn 3 707), biernych 8 362 (w tem o nieustalonej przynależności do osób czynnych 374).

U w a g i do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Miasto Chorzów (dok.)
Ludność poza rolnictwem według zawodu

XIII B

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane a)	Czynni i bierni				C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chłupnicy	ogółem	samodzielni za- trudniający obecne sily	przy nich pomaga- jący członk. rodziny	samodzielni nieza- trudnia- jący obecnych sił	przy nich pomaga- jący członk. rodziny	pracownicy umysłowi	robotni- i cha- łupa, z po- maga- jącymi członk. rodziny
		zatrudniający obecne sily	nie zatrudniający obecnych sił									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	94	17	9	9	59	62	5	1	7	2	3	44
1-2 Górnictwo i przemysł	63 581	1 643	3 065	5 205	53 668	25 615	477	223	1 383	133	2 158	21 241
duże przedsięb. (I-V kat.)	49 584	206	—	4 824	44 554	17 736	61	17	—	—	1 920	15 738
średn. przedś. (VI-VII kat.)	1 544	245	—	83	1 216	931	67	23	—	—	—	54
102 Kop. węgla kamiennego	20 442	—	—	1 505	18 937	6 656	—	—	—	—	—	505
112 Huty żelaza	672	—	—	40	632	259	—	—	—	—	—	16
113 Huty żelaza ^c	19 447	2	—	1 698	17 747	6 799	1	—	—	—	—	652
124 Ślusarstwo	594	47	190	7	350	380	14	5	121	—	—	5
149 Wielki przem. nieorgan.	4 971	4	—	692	4 275	1 802	1	—	—	—	—	303
16 Przemysł mineralny	522	22	19	26	455	304	6	2	8	1	—	19
175 Stolarstwo	682	80	138	18	446	419	24	5	62	6	—	13
232 Krawiectwo	1 197	188	593	8	408	750	58	14	310	22	—	6
235 Szewstwo	666	80	355	4	227	324	26	—	134	10	—	1
243 Piekarnie	878	334	118	13	413	582	87	56	47	15	—	8
254 Rzeźnictwo	1 518	286	382	68	782	822	79	75	134	44	—	28
274 Budownictwo domów	1 703	68	223	96	1 316	899	22	7	99	—	—	62
277 Malarstwo i tapetiarstwo	604	66	189	1	348	334	16	6	92	—	—	1
282 Elektrownie	1 045	—	—	120	925	328	—	—	—	—	—	45
3 Handel i ubezpieczenia	7 809	949	3 648	969	2 243	4 469	312	121	1 501	276	591	1 668
31 Handel towarowy	5 206	668	2 451	515	1 572	2 999	222	79	958	217	332	1 191
325 Zakłady gastronomiczne	1 007	231	256	81	439	588	70	39	71	39	37	33
4 Komunikacja i transport	3 929	51	304	879	2 695	1 409	16	2	108	18	316	94
42 Koleje	2 085	—	—	557	1 528	620	—	—	—	—	—	165
43 Tramwaje i autobusy ^d	758	—	—	44	714	281	—	—	—	—	—	17
44 Inne rodz. kom. i transp. ^e	623	51	303	34	235	319	16	2	108	18	19	15
5 i nast. Pozostałe działy	25 984 ^f	222	559	4 289	5 072	13 509	82	11	278	11	2 160	3 487
512 Administr. państwowa	513	—	—	425	88	197	—	—	—	—	—	167
513 Admin. samorządu teryt.	1 340	—	—	736	604	548	—	—	—	—	—	290
514 Admin. in. zw. publ.-prawn.	537	—	—	485	52	216	—	—	—	—	—	192
53 Służba bezpieczeństwa	1 057	3	—	202	852	355	2	—	—	—	—	63
702 Szkolnictwo powszechne	676	—	—	580	96	405	—	—	—	—	—	367
80 Lecznictwo	738	58	135	357	188	482	23	1	76	2	244	13
81 Higjena	739	115	271	3	350	439	41	10	120	9	1	25
9 Służba domowa	2 234	—	—	—	2 234	2 140	—	—	—	—	—	—
X0 Emeryci i inwalidzi	14 560	—	—	—	—	6 759	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. r. b., zes. 22. a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym miesiącu. b Wraz z rybactwem. c Połączone z działami dalszej obróbki. d Na terenie miast. e Przeważnie komunikacja i transport konny i samochodowy. f Ob. uwagę c do tab. „Źródła utrzymania ludności”.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu*	Czynni i bierni		C z y n n i				Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu*	Czynni i bierni		C z y n n i			
	pracownicy umysłowi	robotnicy	pracownicy umysłowi		robotnicy			pracownicy umysłowi	robotnicy	pracownicy umysłowi		robotnicy	
			ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej				ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej
Ogółem	1 045	1 121	626	502	6 127	4 305	3 Handel i ubezpieczenia	151	494	103	78	334	22
w tem:							4 Komunikacja i transport	31	178	14	13	115	8
1-2 Górnictwo i przemysł	448	1 009	249	212	5 350	3 768	5 i nast. Pozostałe działy	406	414	257	197	307	21

* Ob. wyżej.

Nieruchomości i budynki

Nieruchomości mieszkalnych 2 205, w tem: 1-budynkowych 1 665, 2-bud. 412, 3-bud. i większych 128; 1-mieszkańcowych 109, 2-miesz. 133, 3-5-miesz. 389, 6-10-miesz. 601, 11-20-miesz. 763, 21-miesz. i większych 20. Budynków mieszkalnych 2 909, w tem: parterowych 349, 1-piętrowych 944, 2-piętrowych 711, 3-piętrowych 744, 4-piętrowych i wyższych 139; murowanych 2 860 (98,3%), drewnianych 32 (1,1%), o pokryciu ogniotrwałym 2 899 (99,7%), w tem papa 2 367 (81,4%); posiadających elektryczność 2 579, wodociąg 2 670, kanalizację 2 033, gaz 96 posiadających wodociąg, kanalizację i elektryczność 1 876; budynków niemieszkalnych lecz zamieszkałych 15. Budynków mieszkalnych na nieruchomości 1,3; mieszkań na nieruchomości 10,6; osób na nieruchomości 45, osób na budynek 34,5.

Note. Pour le texte français de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques 1935, fasc. 22.

Dodatek do Wiad. Stat., r. 1935, zes. 36.

Wzrost średnia km^2 662,0. Ludności ogółem 81 087, mężczyzn 39 166, kobiet 41 921, ludności na km^2 122,5. Gminy miejskich 2, gmin wiejskich 51, miejscowości 444 (na 100 km^2 miejscowości 67,1).

Ludność według pćci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Pćć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty				Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadom.)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	może-szowe	inne	polski	niemiecki	żydowski z hebrajskim	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	21 856	14 379	5 628	1 688	135	18 959	2 263	510	105	17 749	191	315
%	100,0	65,8	25,8	7,7	0,6	86,7	10,4	2,3	0,5	97,0	2,0	1,7
w tem mężczyźni	10 195	6 728	2 543	843	74	9 043	838	263	40	8 226	31	117
Wieś	59 231	37 625	20 868	252	442	58 758	268	19	69	41 983	542	1 357
%	100,0	63,5	35,2	0,4	0,8	99,2	0,5	0,0	0,1	95,5	1,2	1,7
w tem mężczyźni	28 971	18 499	10 128	111	214	28 726	130	10	43	20 497	123	665

Ludność według pćci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejszej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejszej (60 i więcej)
Miasta	1 802	575	677	910	2 035	2 594	745	843	1 753	564	601	766	2 364	3 180	1 070	1 343
%	17,7	5,6	6,6	8,9	20,0	25,5	7,3	8,3	15,0	4,8	5,1	6,6	20,3	27,3	9,2	11,5
Wieś	7 650	1 914	1 417	1 860	5 370	6 437	1 966	2 324	7 616	1 876	1 496	1 810	5 528	6 895	2 264	2 730
%	26,4	6,6	4,9	6,4	18,6	22,2	6,8	8,0	25,2	6,2	4,9	6,0	18,3	22,8	7,5	9,0

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała							
	ogółem		o liczbie osób na izbę				ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę					
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	po- wyżej 6	nie- okre- ślonej	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	po- wyżej 6	nie- okre- ślonej
Miasta ogółem	5 184	X	3 785	1 149	178	55	17	20 065	X	12 364	6 038	1 077	427	159
%	100,0		73,0	22,2	3,4	1,1	0,3	100,0		61,6	30,1	5,4	2,7	0,8
1 izba	1 274	24,6	615	453	151	55	—	3 764	18,8	984	1 542	811	427	—
2 izby	1 798	34,7	1 247	521	27	—	3	6 851	34,1	3 523	3 021	266	—	41
3 izby	1 107	21,3	962	142	—	—	3	4 657	23,2	3 484	1 133	—	—	40
4 izby i więcej	994	19,2	958	33	—	—	3	4 749	23,7	4 367	342	—	—	40
Wieś ogółem	12 354	X	5 665	4 911	1 224	441	113	58 909	X	19 463	27 098	7 685	3 424	1 239
%	100,0		45,9	39,7	9,9	3,6	0,9	100,0		33,0	46,0	13,1	5,8	2,1
1 izba	4 508	36,5	1 411	1 691	965	441	—	16 743	28,4	2 297	5 819	5 203	3 424	—
2 izby	4 963	40,2	2 218	2 459	259	—	27	24 670	41,9	6 992	14 832	2 482	—	364
3 izby i więcej	2 844	23,0	2 031	761	—	—	52	17 313	29,4	10 165	6 447	—	—	701

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 12 823; na wsi 24 736; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,5; na wsi 2,0; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,6; na wsi 2,4.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne		w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	pracownicy umysłowi		robotnicy			
	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%				czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn
Rolnictwo *	31 634	39,0	1 473	6,7	30 161	50,9	22 880*	—	—	80	45	38	8 674	5 824	3 234
Górnictwo i przemysł	26 034	32,1	8 025	30,7	18 009	30,4	5 744	2 403	1 860	833	405	343	19 457	8 468	7 368
Handel i ubezpieczenia	3 977	4,9	2 772	12,7	1 205	2,0	2 427	1 153	660	464	260	176	1 086	696	418
Komunikacja ^b	3 734	4,6	770	3,5	2 964	5,0	179	68	66	689	264	229	2 866	894	884
Inne	15 708	19,4	8 816	40,4	6 892	11,7	568	293	159	3 015	1 485	975	6 344	3 606	1 498

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. b Wraz z transportem. c Ta liczbą objęte są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 5 781; czynnych 2 640 (w tem mężczyzn 1 521).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy									
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkał w mieszkaniach z pracodawcą	rolni zamieszkał z pracodawcą	rolni zamieszkał w mieszkaniach własnych			bez podania charakteru zatrudnienia zamieszkał w mieszkaniach własnych a		
							razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię
Czynni i bierni	8 159	61	8 098	63	1 271	3 111	1 364	70	—	2 289	795	—
Czynni	5 384	37	5 347	19	584	3 029	760	39	98	955	344	249
w tem mężczyźni	3 042	31	3 011	19	373	1 525	328	18	73	766	322	230

* Ob. wyżej. a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi. Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Gospodarstwa rolne według wielkości użytków rolnych oraz samodzielna ludność rolnicza* (Wież)

Gospodarstwa Ludność	Ogółem	o powierzchni użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	nie- danej
Gospodarstwa (rolnicze zespoły rodzinne) ogółem ^a	4 434	1 124	1 549	906	286	243	10	316
Ludność samodzielna rolnicza poza dożywotnikami ^b	20 392	3 825	6 584	4 480	1 505	1 174	30	2 794
Liczba osób ^c na gospodarstwo		3,4	4,3	4,9	5,3	4,8	3,0	101
Gospodarstwa zatrudniające obce siły najemne	1 531	177	439	421	183	200	10	215
Gospodarstwa niezatrudniające obcych sił najemnych	2 903	947	1 110	485	103	43	—	—
w tem: liczące 2 mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat.		67	146	119	35	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat.		16	36	26	14	—	—	—

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Przez rolniczy zespół rodzinny rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych. Liczba rolniczych zespołów rodzinnych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b Oraz poza osobami, będącymi na ich utrzymaniu; liczby nie obejmują 1 610 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu. ^c W tej liczbie 1 470 osób w zespołach, których nie wymieniono w tablicy ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania. ^d Bez dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Głowy gospodarstw i inni członkowie^a w poszczególnych grupach wieku w gospodarstwach niezatrudniających obcych sił najemnych (Wież)

Głowy go- spodarstw inni człon- kowie	Mężczyźni						Kobiety					Samodzielnie jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni			
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobiety	
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31	32-41			42 i więcej
Ogółem	6 048	2 358	428	463	718	543	1 530	8 278	2 369	1 256	1 352	1 099	2 193	95	31
Głowy gosp.	2 131	—	3	11	233	462	1 417	772	—	12	75	127	557	69	9
Inni członk.	3 917	2 358	425	452	485	81	113	7 506	2 369	1 244	1 277	972	1 636	26	22

^a Poza dożywotnikami i osobami, będącymi na ich utrzymaniu.

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znakl klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		prac- ownicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy	ogółem	samo- dzielni za- trud- nia- jący obce siły	przy nich poma- gają- cy człon- kowie rodzi- ny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący obcych sił	przy nich poma- gają- cy członk. rodziny	pra- cow- nicy umy- słowi	robot- nicy i cha- łup- nicy z po- maga- jącymi członk. rodziny
		zatrud- niający obce siły	nie- zatrud- niający obcych sił									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 585	28	28	131	1 398	609	6	3	12	5	59	524
1-2 Górnicтво i przemysł	26 034	1 857	3 887	833	19 457	11 276	556	141	1 594	112	405	8 468
w tem: duża przedsięb. (I-V kat.)	11 188	164	—	606	10 418	4 384	55	9	—	—	280	4 040
średn. przedś. (VI-VII kat.)	1 424	271	—	41	1 112	727	82	25	—	—	28	594
102 Kop. węgla kamiennego	628	—	—	5	623	161	—	—	—	—	2	159
116 Prod. kotłów, armatury ^c	1 330	11	10	81	1 228	475	2	1	7	—	36	429
162 Kamieniołomy	720	14	—	6	700	277	4	—	—	—	3	270
164 Cementownie	2 631	3	—	102	2 526	777	1	—	—	—	34	742
174 Tartaki	921	34	5	63	819	363	14	6	2	—	29	312
175 Stolarstwo	1 178	216	305	7	650	621	61	16	109	7	5	423
20-21 Przemysł włókienniczy	860	16	21	38	785	517	5	2	10	1	22	477
22 Przemysł skórzaný	616	27	66	17	506	269	7	2	24	3	12	221
232 Krawiectwo	1 360	199	737	—	424	800	69	9	369	23	—	330
235 Szwerstwo	1 004	215	542	—	247	465	62	3	197	7	—	196
247 Browary	538	13	—	82	443	184	4	1	—	—	32	147
273 Budownictwo ziemne	1 130	9	13	23	1 085	433	3	—	5	—	12	413
274 Budownictwo domów	3 185	44	820	43	2 278	1 132	20	—	267	12	24	809
3 Handel i ubezpieczenia	3 977	560	1 867	464	1 086	2 109	181	84	721	167	260	696
31 Handel towarowy	2 304	324	1 089	256	635	1 191	103	56	387	113	149	383
325 Zakłady gastronomiczne	661	186	276	19	180	350	56	21	82	42	10	139
4 Komunikacja i transport	3 734	24	155	689	2 866	1 226	6	1	59	2	264	894
42 Koleje	2 785	—	—	497	2 288	815	—	—	—	—	162	653
5 i nast. Pozostałe działy	14 123 ^d	123	389	2 884	4 946	7 415 ^d	49	7	205	6	1 426	3 082
51 Administracja publiczna	1 205	—	—	655	550	445	—	—	—	—	259	186
53 Służba bezpieczeństwa	1 054	—	—	61	993	338	—	—	—	—	19	319
702 Szkolnictwo powszechne	669	—	—	615	54	312	—	—	—	—	294	18
80 Lecznictwo	608	35	110	247	216	336	14	1	55	1	160	105
9 Służba domowa	2 077	—	—	—	2 077	1 950	—	—	—	—	—	1 950
X0 Emeryci i inwalidzi	3 326	—	—	—	—	1 524	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. r. b., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Oraz konstrukcyj. ^d Ob. uwagę do tabl. „Źródła utrzymania ludności“.

Bezrobocie. W liczbie ludności uwzględnionej w tablicy jest bezrobotnych w wieku 22 lat i więcej: prac. umysł. 169 (i biernych 117), robotników 2 646 (i biernych 4 689); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 68 (i biernych 53), robotników 2 403 (i biernych 4 437).

Nieruchomości i budynki

W miastach: nieruchomości mieszkalnych 1 602; budynków mieszkalnych 1 732, w tem: drewnianych 46 (2,7%), murowanych 1 682 (97,1%), o pokryciu ogniotrwale 1 703 (98,3%); budynków niemieszkalnych lecz zamieszkałych 95; mieszkań na nieruchomości 3,1; osób na nieruchomości 13,0; osób na budynek 12,0. **Na wsi:** budynków mieszkalnych 8 380; mieszkań na 100 budynków 147.

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 24, 1934; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 22, 1935.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty				Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadom.)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	możeszowe	inne	polski	niemiecki	żydowski z hebrajskim	inne	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Ogółem	126 058	113 209	6 414	5 716	652	107 040	16 936	1 577	450	101 093	284	1 040
%	100,0	89,8	5,1	4,5	0,5	84,9	13,4	1,3	0,4	98,5	0,3	1,0
Mężczyźni	61 228	54 812	3 068	2 949	365	52 625	7 476	873	224	48 830	71	376
Kobiety	64 830	58 397	3 346	2 767	287	54 415	9 460	704	226	52 263	213	664

Ludność według płci i wieku

Wy- szcze- gólenie	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześ- niej (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1921—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i wcześ- niej (60 i więcej)
Ogółem	11 865	3 498	3 228	4 051	12 812	17 789	4 810	3 118	11 602	3 374	3 333	4 284	14 928	18 108	4 852	4 316
%	19,4	5,7	5,3	6,6	20,9	29,1	7,8	5,1	17,9	5,2	5,1	6,6	23,0	27,9	7,5	6,7

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała							
	ogółem		o liczbie osób na izbę				ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę					
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2—4	4—6	po- wyżej 6	nie- okre- ślonej	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2—4	4—6	po- wyżej 6	nie- okre- ślonej
Ogółem	27 388	x	18 803	7 469	810	139	167	123 577	x	68 872	45 320	6 161	1 145	2 079
%	x	100,0	68,7	27,3	2,9	0,5	0,6	x	100,0	55,7	36,7	5,0	0,9	1,7
1 izba	3 405	12,4	1 720	1 167	379	139	—	9 717	7,9	2 557	3 982	2 033	1 145	—
2 izby	11 671	42,6	6 507	4 697	431	—	—	36 52 274	42,3	19 790	27 855	4 128	—	501
3 izby	6 089	22,2	4 622	1 403	—	—	—	64 31 042	25,1	18 726	11 423	—	—	893
4 izby i więcej	6 177	22,6	5 937	202	—	—	—	38 30 363	24,6	27 774	2 060	—	—	529

* W tablicach nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych. U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach 74 367; przeciętna liczba izb na mieszkanie 2,7; przeciętna liczba osób na izbę 1,7. Z ogólnej liczby mieszkań posiadało ustęp w mieszkaniu 6 376.

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez						Ludność w mieszkaniach zajętych przez							
	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			3 go- gospodar- stwa (i więcej)	
	jedno- osobo- we	jedno- rodzin- ne	wielo- rodzin- ne	oba jedno- osobo- we	jedno- z nich wielo- osob.	oba wielo- osobo- we	jedno- osobo- we	jedno- rodzin- ne	wielo- rodzin- ne	oba jedno- osobo- we	jedno- z nich wielo- osob.	oba wielo- osobo- we		
Ogółem	1 475	19 646	594	286	2 332	1 666	1 389	1 475	85 317	3 904	572	11 545	11 638	9 126
1 izba	883	2 099	19	117	151	54	82	883	6 990	123	234	624	353	510
2 izby	362	9 036	298	84	783	721	387	362	38 905	1 903	168	3 782	4 741	2 413
3 izby	128	4 189	156	35	649	596	336	128	19 605	1 068	70	3 382	4 469	2 320
4 izby i więcej	93	4 294	121	48	747	294	580	93	19 695	810	96	3 745	2 069	3 855

* Ob. wyżej.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bez- względ- ne	%	czynni i bierni	czynni		pracownicy umysłowi			robotnicy		
				razem	w tem mę- czyźni	czynni i bierni	razem	w tem mę- czyźni	czynni i bierni	razem	w tem mę- czyźni
Rołnictwo ^a	713	0,6	307 ^b	—	—	30	18	16	376	217	151
Górnictwo i przemysł	62 407	49,5	6 577	3 098	2 339	6 817	3 120	2 588	49 013	21 070	18 762
Handel i ubezpieczenia	15 807	12,5	7 364	3 734	2 096	3 644	2 089	1 513	4 799	3 281	1 804
Komunikacja i transport	13 153	10,4	486	196	183	3 942	1 424	1 186	8 725	2 851	2 751
Inne	33 978	27,0	1 492	770	416	7 838	4 395	2 823	10 746	7 379	1 966

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^c Tą liczbą objęte są nie- uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych“ i „najemnych“ osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby bierne o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 13 902, czynnych 6 542 (w tem mężczyzn 3 384), biernych 7 360 (w tem o nieustalanej przynależności do osób czyn- nych 716).

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem“—dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Miasto Katowice (dok.)
Ludność poza rolnictwem według zawodu

XIII 5

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pracow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy	ogółem	samo- dzielni za- trud- niający obec- nie	przy- nich poma- gający członk. rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący obec- nie	przy- nich poma- gający członk. rodziny	pra- cow- nicy umy- słowi	robot- nicy i cha- łup- nicy
		zatrud- niający obec- nie	nie- zatrud- niają- cy obec- nie									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	167	31	24	19	93	92	6	3	8	1	12	62
1-2 Górnictwo i przemysł	62 407	2 733	3 844	6 817	49 013	27 288	823	298	1 815	162	3 120	21 070
w tem:												
duże przedsięb. (I-V kat.)	44 011	442	—	5 813	37 756	16 522	139	32	—	—	2 535	13 816
średn. przedsięb. (VI-VII kat.)	2 651	622	—	254	1 775	1 582	190	59	—	—	153	1 180
102 Kop. węgla kamiennego	23 079	6	—	1 453	21 620	7 540	2	—	—	—	540	6 990
112 Huty żelaza	1 599	—	—	101	1 498	563	—	—	—	—	48	515
113 Huty żelaza ^c	5 086	—	—	686	4 400	1 832	—	—	—	—	286	1 546
114 Huty cynku i ołowiu	1 931	3	—	135	1 793	705	1	—	—	—	63	641
115 Odlewnie	2 128	6	—	269	1 853	883	2	—	—	—	114	767
116 Prod. kotłów, armatury ^d	711	32	7	103	569	301	9	3	3	—	44	242
124 Ślusarstwo	926	84	301	14	527	567	22	8	185	—	8	344
127 Prod. maszyn przemysł.	823	18	2	113	690	448	7	—	1	—	1	67
14-15 Przemysł chemiczny	1 338	43	16	358	921	647	15	1	10	2	200	419
16 Przemysł mineralny	1 461	67	22	144	1 228	760	22	5	10	—	65	658
175 Stolarstwo	980	148	189	21	622	533	44	9	74	4	11	391
232 Krawiectwo	1 624	273	831	5	515	1 064	101	18	490	22	5	428
235 Szwewstwo	757	145	361	11	240	387	41	6	133	12	6	189
243 Piekarnie	947	366	127	11	443	619	95	78	44	11	7	384
254 Rzeźnictwo	1 527	345	261	64	857	892	92	74	85	56	34	551
262 Drukarnie i litografie	727	45	6	136	540	390	15	3	3	—	66	303
274 Budownictwo domów	2 930	157	420	278	2 075	1 401	53	3	162	4	160	1 019
275 Instalacje budowlane	1 116	118	142	227	629	621	38	11	66	1	142	363
277 Malarstwo i tapetiarstwo	855	110	263	10	472	420	27	9	102	9	5	268
293 Górnictwo i hutnictwo ^e	1 289	—	—	884	405	556	—	—	—	—	405	151
3 Handel i ubezpieczenia	15 807	1 771	5 593	3 644	4 799	9 104	603	236	2 559	336	2 089	3 281
31 Handel towarowy	9 445	1 254	3 237	2 022	2 932	5 513	442	158	1 373	276	1 218	2 046
325 Zakłady gastronomiczne	1 779	345	231	158	1 045	1 095	98	55	77	31	83	751
33 Obrót pieniężny	1 156	8	13	948	187	579	2	—	5	—	489	83
35 Pośrednictwo	927	69	720	104	34	494	25	4	365	6	66	28
4 Komunikacja i transport	13 153	140	346	3 942	8 725	4 471	42	6	137	11	1 424	2 851
40 Poczta, telegraf, telefon	1 039	—	—	698	341	499	—	—	—	—	351	148
42 Koleje	10 243	—	—	3 034	7 209	3 057	—	—	—	—	953	2 104
44 Inne rodz. kom. i transp. ^f	1 340	131	346	114	749	696	41	6	137	11	74	427
5 i nast. Pozostałe działy	33 811 ^g	442	995	7 819	10 653	18 994 ^g	164	28	530	30	4 383	7 317
512 Administr. państwowa	1 825	—	—	1 518	307	789	—	—	—	—	669	120
513 Admin. samorządu teryt.	2 484	—	—	992	1 492	929	—	—	—	—	412	517
52 Sądownictwo, adwokatura	936	132	66	636	102	458	49	—	30	1	330	48
53 Służba bezpieczeństwa	2 014	6	—	350	1 658	742	1	—	—	—	134	607
70 Szkolnictwo	1 393	5	9	1 190	189	821	3	—	5	1	737	75
w tem 702 Szkolnictwo powsz.	695	—	—	641	54	437	—	—	—	—	410	27
80 Lecznictwo	1 182	92	283	577	230	803	39	1	143	5	438	177
81 Higijena	1 264	171	416	24	653	718	59	23	211	20	13	392
9 Służba domowa	4 976	—	—	—	4 976	4 809	—	—	—	—	—	4 809
X0 Emeryci i inwalidzi	12 118	—	—	—	—	5 638	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. r. b., zes. 22. a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym mieście. b Wraz z rybactwem. c Połączone z działami dalszej obróbki. d Oraz konstrukcyj. e Osoby bez podanej gałęzi zawodu. f Przeważnie komunikacja i transport konny i samochodowy. g Ob. uwagę c do tabl. „Źródła utrzymania ludności“.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu *	Czynni i bierni		C z y n n i				Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu *	Czynni i bierni		C z y n n i			
	pra- cow- nicy umy- słowi	ro- bot- ni- cy	pracownicy umysłowi		robotnicy			pra- cow- nicy umy- słowi	ro- bot- ni- cy	pracownicy umysłowi		robotnicy	
			ogó- łem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogó- łem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej				ogó- łem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej		
Ogółem	1 982	13 202	1 293	998	7 536	5 327	3	382	899	253	198	560	444
w tem:													
1-2 Górnictwo i prze- mysł	628	11 216	376	302	6 264	4 374	5	107	495	58	41	302	223
* Ob. wyżej.													
3 Handel i ubezpiecze- nia								856	552	599	452	386	272
4 Komunikacja i trans- port													
5 i nast. Pozostałe działy													

Nieruchomości i budynki

Nieruchomości mieszkalnych 3 395, w tem: 1-budynkowych 2 946, 2-bud. 363, 3-bud. i większych 86; 1-mieszkańowych 474, 2-miesz. 321, 3-5-miesz. 646, 6-10-miesz. 931, 11-20-miesz. 895, 21-miesz. i większych 128. Budynków mieszkalnych 3 966, w tem: parterowych 705, 1-piętrowych 1 023, 2-piętrowych 931, 3-piętrowych 882, 4-piętrowych i wyższych 368; murowanych 3 828 (96,5%), drewnianych 109 (2,8%), o pokryciu ogniotrwałym 3 917 (98,8%), w tem papa 2 994 (75,5%); posiadających elektryczność 3 677, wodociąg 3 470, kanalizację 2 710, gaz 738, posiadających wodociąg, kanalizację i elektryczność 2 648; budynków niemieszkalnych lecz zamieszkałych 265. Budynków mieszkalnych na nieruchomość 1,2; mieszkań na nieruchomość 7,9; osób na nieruchomość 36,3; osób na budynek 31,1.

Note. Pour le texte français de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques 1935, fasc. 22.

POWSZECHNY SPIS LUDNOŚCI Z DN. 9.XII 1931 R.

WOJ. ŚLĄSKIE POWIAT KATOWICE bez miast Mysłowic i Siemianowic Śl. XIII 6a
Powierzchnia km² 129,9. Ludności ogółem 154 659, mężczyzn 76 611, kobiet 78 048, ludności na km² 1 190,6. Gmin
wiejskich ^a 19, miejscowości 70 (na 100 km² miejscowości 53,9).
^a Gminy jednostkowe, niedzielące się na gromady.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Ogółem	154 659	151 224	2 708	671	147 169	7 265	160	118 044	448	1 529
%	100,0	97,8	1,8	0,4	95,2	4,7	0,1	98,3	0,4	1,3
w tem mężczyźni	76 611	74 883	1 323	373	73 165	3 329	84	58 503	90	613

Ludność według płci i wieku

Wyszczególnienie	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931—1922 (0—9)	1922—1919 (10—12)	1919—1915 (13—16)	1915—1912 (17—19)	1912—1909 (20—22)	1909—1906 (23—25)	1906—1903 (26—28)	1903—1899 (29—35)	1899—1871 i więcej (36—60)	1931—1922 (0—9)	1922—1919 (10—12)	1919—1915 (13—16)	1915—1912 (17—19)	1912—1909 (20—22)	1909—1906 (23—25)	1906—1903 (26—28)
Ogółem	17 376	4 794	4 723	5 387	16 529	18 139	5 501	4 130	17 191	4 637	4 733	5 337	15 931	19 106	5 730	5 348
%	22,7	6,2	6,2	7,0	21,6	23,7	7,2	5,4	22,0	5,9	6,1	6,8	20,4	24,5	7,4	6,9

Warunki mieszkaniowe

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania							Ludność zamieszkała						
	ogółem		o liczbie osób na izbę					ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę				
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	po- wyżej 6	niekre- ślonej	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2—4	4—6	po- wyżej 6	niekre- ślonej
Ogółem	34 135	x	21 069	11 760	1 105	143	58	153 928	x	72 206	71 747	8 302	1 106	567
%	x	100,0	61,7	34,5	3,3	0,4	0,2	x	100,0	46,9	46,6	5,4	0,7	0,4
1 izba	4 975	14,6	2 505	1 792	535	143	—	13 719	8,9	3 707	6 059	2 847	1 106	—
2 izby	18 229	53,4	10 339	7 308	570	—	12	80 551	52,3	31 597	43 343	5 455	—	156
3 izby i więcej	10 894	31,9	8 210	2 660	—	—	24	59 537	38,7	36 880	22 345	—	—	312

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: 78 603; przeciętna liczba izb na mieszkanie 2,3; przeciętna liczba osób na izbę 2,0. W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna		Ludność najemna						
	liczby bezwzględne	%	czynni i bierni	razem	pracownicy umysłowi		robotnicy				
					czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem	czynni i bierni	razem	czynni i bierni
Rolnictwo*	1 512	1,0	1 135 ^a	—	29	18	18	348	243	143	
Górnictwo i przemysł	103 705	67,0	4 013	1 946	1 487	5 120	1 924	1 759	94 572	34 653	32 002
Handel i ubezpieczenia	5 779	3,7	3 451	1 661	787	640	420	292	1 688	1 253	607
Komunikacja ^b	8 150	5,3	344	133	125	1 593	529	479	6 213	2 016	1 973
Inne	35 513	23,0	678	315	185	3 255	1 880	1 160	4 507	2 758	935

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biorące o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 27 073, czynnych 11 301 (w tem mężczyzn 6 045).

Ludność najemna w rolnictwie*

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	R o b o t n i c y								
			ogółem	rze- mieś- nicy w go- spodar- stwach rolnych	rolni zamie- szkali w mie- szka- niach z pracu- dawcą	rolni zamie- szkali z pracu- dawcą	rolni zamieszkali w mieszkaniach własnych			bez podania charakteru zatrudnienia zamieszkali w mieszkaniach własnych ^a	
							razem	bezro- botni	posi- adający ziemię	razem	bezro- botni
Czynni i bierni	377	29	348	11	147	93	97	38	—	—	—
Czynni	261	18	243	2	73	93	75	28	—	—	—
w tem mężczyźni	161	18	143	2	46	65	30	7	2	—	—

* Ob. wyżej. ^a Cały teren powiatu katowickiego uważano za uprzemysłowiony, wobec czego w tablicy nie są wypełnione rubryki przeznaczone dla osób zaliczanych do ludności najemnej w rolnictwie tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Na terenie powiatu katowickiego są dwa miasta: Mysłowice i Siemianowice Śląskie, dla których dane są opublikowane oddzielnie (ob. dod. 6b i 6c); dane dla powiatu katowickiego dotyczą więc wyłącznie wsi.
Sur le territoire de l'arrondissement de Katowice il n'y a que deux villes: Mysłowice et Siemianowice Śląskie, pour lesquelles les données sont publiées à part (voir les suppléments 6 b et 6 c); les chiffres pour l'arrondissement de Katowice se réfèrent donc exclusivement aux communes rurales.

Powiat Katowice bez miast Mysłowic i Siemianowic Śl. (dok.) XIII 6a
Gospodarstwa rolne według wielkości użytków rolnych oraz samodzielna ludność rolnicza*

Gospodarstwa Ludność	Ogółem	o powierzchni użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewia- doma
Gospodarstwa (rolnicze zespoły rodzinne) ogółem ^a	203	56	76	40	7	6	1	17
Ludność samodzielna rolnicza poza dożywotnikami ^b	1 013 ^c	156	301	211	35	34	3	273 ^d
Liczba osób ^e na gospodarstwo		2,8	4,0	5,3	5,0	5,7	3,0	
Gospodarstwa zatrudniające obce siły najemne	49	4	19	13	1	3	1	8
Gospodarstwa niezatrudniające obcych sił najemnych	154	52	57	27	6	3	—	9
w tem: liczące 2 mężczyzn ^e w wieku 18-60 lat		4	12	5	3	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn ^e w wieku 18-60 lat		1	2	3	—	—	—	—

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Przez rolniczy zespół rodzinny rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych. Liczba rolniczych zespołów rodzinnych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b Oraz poza osobami, będącymi na ich utrzymaniu; liczyby nie obejmują 122 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu. ^c W tej liczbie 194 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania. ^d Bez dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

**Głowy gospodarstw i inni członkowie ^a w poszczególnych grupach wieku
w gospodarstwach niezatrudniających obcych sił najemnych**

Głowy gospodarstw Inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat ^a						ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	303	74	30	52	43	18	86	511	98	110	84	60	158	1	—
Głowy gosp.	104	—	—	—	11	13	80	50	—	1	5	6	38	—	—
Inni członk.	199	74	30	52	32	5	6	461	98	109	79	54	120	1	—

^a Poza dożywotnikami i osobami, będącymi na ich utrzymaniu.

Ludność poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu ^a (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					Czynni						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pra- cow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy	ogółem	samo- dzielni za- trud- niający obce siły	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący obcych sił	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	pra- cow- nicy umy- słowi	robotni- cy i cha- łupnicy z poma- gającymi członk. rodziny
		zatrud- niający obce siły	nie- zatrud- niający obcych sił									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	253	13	29	28	183	158	4	2	9	11	14	118
1-2 Górnictwo i przemysł	103 705	1 381	2 632	5 120	94 572	38 523	381	234	1 166	165	1 924	34 653
w tem: duże przedsięb. (I-V kat.)	86 789	46	—	4 793	81 950	29 246	18	3	—	—	1 743	27 482
średn. przedsięb. (VI-VII kat.)	1 306	142	—	91	1 073	809	38	12	—	—	45	714
102 Kop. węgla kamiennego ^c	63 880	—	—	2 395	61 485	20 497	—	—	—	—	784	19 713
112 Huty żelaza	933	—	—	39	894	319	—	—	—	—	11	308
113 Huty żelaza ^d	6 724	—	—	283	6 441	2 098	—	—	—	—	102	1 996
114 Huty cynku i ołowiu	11 791	1	—	742	11 048	3 939	1	—	—	—	262	3 676
127 Prod. maszyn przemysł.	776	8	—	36	732	457	3	—	—	—	24	430
149 Wielki przem. nieorgan.	847	—	—	66	781	297	—	—	—	—	27	270
166 Cegielnie	770	18	—	50	702	447	5	4	—	—	21	417
167 Przemysł ceramiczny	774	6	7	40	721	554	1	—	2	1	18	532
17-18 Przemysł drzewny	804	39	205	19	541	529	15	4	87	7	8	408
232 Krawiectwo	859	106	463	1	289	530	30	3	237	15	1	244
243 Piekarnie	1 151	407	323	3	418	737	107	83	103	55	3	386
254 Rzeźnictwo	1 163	406	330	14	413	709	106	101	109	57	5	331
274 Budownictwo domów	1 858	56	260	97	1 445	860	17	4	102	2	54	681
293 Górnictwo i hutnictwo ^e	2 100	—	—	844	1 256	780	—	—	—	—	316	464
3 Handel i ubezpieczenia	5 779	540	2 911	640	1 688	3 334	164	86	1 117	294	420	1 253
31 Handel towarowy	3 732	376	1 707	381	1 268	2 297	111	68	666	223	255	974
4 Komunikacja i transport	8 150	33	311	1 593	6 213	2 678	7	2	104	20	529	2 016
42 Koleje	6 117	—	—	1 229	4 888	1 847	—	—	—	—	370	1 477
5 i nast. Pozostałe działy	35 260 ^f	150	486	3 227	4 324	16 096 ^f	43	11	227	8	1 866	2 640
51 Administracja publiczna	1 767	—	—	1 172	595	757	—	—	—	—	533	224
53 Służba bezpieczeństwa	1 437	—	—	160	1 277	429	—	—	—	—	50	379
702 Szkolnictwo powszechne	984	—	—	849	135	585	—	—	—	—	538	47
8 Lecznictwo i higiena ^g	1 178	148	323	265	442	693	42	11	158	6	158	318
9 Służba domowa	1 590	—	—	—	1 590	1 499	—	—	—	—	—	1 499
X0 Emeryci i inwalidzi	25 496	—	—	—	—	10 525	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zesz. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c W tem zatrudnionych poza granicami Polski: czynnych i biernych 3 824 (prac. umysł. 28, robotników 3 796), czynnych i 302 (prac. umysł. 11, robotników 1 291); zaliczono ich do przedsiębiorstw o niewiadomej kategorii. ^d Połączone z działami dalszej obróbki. ^e Osoby bez podanej gałęzi zawodu. ^f Ob. uwagę e do tabl. „Źródła utrzymania ludności”. ^g Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych w wieku 22 lat i więcej: prac. umysł. 375 (i biernych 337), robotników 6 640 (i biernych 9 095); w tem w górnictwie i przemysle (1-2) prac. umysł. 168 (i biernych 190), robotników 6 093 (i biernych 8 730).

Budynki. Budynków mieszkalnych 7 310; mieszkań na 100 budynków 467.

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 24, 1934; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 22, 1935.

Dodatek do Wiad. Stat., r. 1936, zesz. 1.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				język ojczysty				Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzym-sko-katolickie	ewangelic-kie	mojaż-szowe	inne	polski	nie-miecki	żydow-ski z hebrajskim	inny	umiała czytać i pisać	umiała tylko czytać	nie umiała czytać ani pisać
Ogółem	22 696	21 447	703	463	82	20 372	2 126	152	36	17 069	138	470
%	100,0	94,5	3,1	2,0	0,4	89,8	9,4	0,7	0,1	96,5	0,8	2,6
Mężczyźni	11 228	10 599	345	230	53	10 171	957	78	17	8 416	48	202
Kobiety	11 468	10 848	358	233	29	10 201	1 169	74	19	8 653	90	268

Ludność według płci i wieku

Wy-szcze-gólnie-nie	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześ-niej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześ-niej (60 i więcej)
Ogółem	2 558	666	587	751	2 334	2 962	827	537	2 449	619	589	775	2 482	2 921	828	798
%	22,8	5,9	5,2	6,7	20,8	26,4	7,4	4,8	21,4	5,4	5,1	6,8	21,6	25,5	7,2	6,9

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała							
	ogółem		o liczbie osób na izbę				ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę					
	liczby bez-względ-ne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	po-wyższone	nie-określone	liczby bez-względ-ne	%	2 i mniej	2 - 4	4 - 6	po-wyższone	nie-określone
Ogółem	4 902	x	3 244	1 444	175	34	5	22 154	x	11 931	8 697	1 212	268	46
%	x	100,0	66,2	29,4	3,6	0,7	0,1	x	100,0	53,9	39,2	5,5	1,2	0,2
1 izba	829	16,9	374	307	114	34	—	2 496	11,3	571	1 046	611	268	—
2 izby	1 916	39,1	1 114	741	61	—	—	8 319	37,5	3 335	4 383	601	—	—
3 izby	1 331	27,2	961	367	—	—	3	7 037	31,8	4 018	2 980	—	—	39
4 izby i więcej	824	16,8	795	29	—	—	—	4 295	19,4	2 88	—	—	—	—

* W tablicach nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych. U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach 12 557; przeciętna liczba izb na mieszkanie 2,6; przeciętna liczba osób na izbę 1,8. Z ogólnej liczby mieszkań posiadało ustęp w mieszkaniu 533.

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkanie zajęte przez						Ludność w mieszkaniach zajętych przez							
	1 gospodarstwo		2 gospodarstwa		3 go-spo-dar-stwa i wię-ciej		1 gospodarstwo		2 gospodarstwa		3 go-spo-dar-stwa i wię-ciej			
	jedno-osobowe	jedno-rodzinne	wielo-rodzinne	oba jedno-osobowe	jedno z nich wielo-osobowe	oba wielo-osobowe	jedno-osobowe	jedno-rodzinne	wielo-rodzinne	oba jedno-osobowe	jedno z nich wielo-osobowe	oba wielo-osobowe		
Ogółem	266	3 736	110	36	289	336	129	266	16 270	729	72	1 478	2 417	922
1 izba	177	561	7	14	41	16	13	177	1 891	32	28	187	109	72
2 izby	68	1 561	51	14	90	104	28	68	6 582	325	28	450	687	179
3 izby	13	1 002	30	4	87	155	40	13	4 859	220	8	476	1 152	309
4 izby i więcej	8	610	20	4	71	61	48	8	2 931	152	8	365	469	362

* Ob. wyżej.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna				Ludność najemna							
	liczby bez-względne	%	czynni i bierni	czynni		czynni i bierni	pracownicy umysłowi		robotnicy		czynni	w tem męz-czyźni		
				razem	w tem męz-czyźni		czynni i bierni	czynni		czynni i bierni			razem	w tem męz-czyźni
								razem	w tem męz-czyźni					
Rolnictwo ^a	174	0,8	45 ^b			11	3	3	118	62	48			
Górnictwo i przemysł	11 492	50,6	1 084	503	381	723	297	253	9 685	3 789	3 464			
Handel i ubezpieczenia	1 770	7,8	928	452	239	289	148	104	553	342	193			
Komunikacja i transport	3 090	13,6	110	41	39	790	247	213	2 190	659	639			
Inne	6 170 ^c	27,2	201	84	49	1 336	626	425	1 390	881	252			

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, wędrownicy, osoby bierne o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 3 243, czynnych i biernych 1 507 (w tem mężczyźni 835), biernych 1 736 (w tem o nieustalanej przynależności do osób czynnych 193).

U w a g i do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez woj-ska skoszarowanego.

Ludność poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pracow- nicy umysłowi	robot- nicy chłopski	ogółem	samo- dzielni za- trud- nia- jący obce sily	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący obcych sil	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	prac- owni- cy umysłowi	robot- nicy i chło- pski z poma- gają- cymi człon- kami rodziny
		zatrud- niający obce sily	nie- zatrud- niają- cy obcych sil									
08—00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	24	3	—	4	17	14	1	—	—	—	2	11
1—2 Górnictwo i przemysł . . .	11 492	392	692	723	9 685	4 589	119	62	284	38	297	3 789
duże przedsiębiorstwa (I—V kat.)	8 448	45	—	624	7 779	2 903	14	6	—	—	232	2 657
średn. przedś. (VI—VII kat.)	317	45	—	14	258	172	11	3	—	—	8	150
102 Kop. węgla kamiennego	6 991	—	—	361	6 630	2 283	—	—	—	—	123	2 160
11—13 Przem. hutn., metalowy	990	44	98	94	754	450	14	1	39	6	38	352
w tem 114 Huty cynku i ołowiu	394	—	—	16	378	122	—	—	—	—	6	116
166 Cegielnie	146	—	—	14	132	66	—	—	—	—	3	63
175 Stolarstwo	215	9	22	14	170	115	3	2	10	—	9	91
232 Krawiectwo	191	21	106	—	64	119	7	2	62	3	—	45
235 Szwerstwo	123	35	57	—	31	53	8	1	22	—	—	22
243 Piekarnie	185	62	28	—	95	132	19	20	9	2	—	82
254 Rzeźnictwo	457	84	116	14	243	233	27	20	34	18	5	129
274 Budownictwo domów . . .	483	16	70	35	362	197	4	—	25	1	20	147
275 Instalacje budowlane . . .	139	4	24	28	83	85	1	—	16	—	19	49
277 Malarstwo i tapetiarstwo	169	14	70	—	85	79	3	1	23	3	—	49
3 Handel i ubezpieczenia . . .	1 770	233	695	289	553	942	73	29	278	72	148	342
31 Handel towarowy	1 029	171	423	142	293	585	53	19	159	60	74	220
325 Zakłady gastronomiczne	259	53	95	18	93	128	17	10	26	11	11	53
4 Komunikacja i transport . .	3 080	42	68	790	2 190	947	9	3	25	4	247	659
40 Poczta, telegraf, telefon	204	—	—	116	88	96	—	—	—	—	62	34
42 Koleje	2 630	—	—	658	1 972	742	—	—	—	—	178	564
44 Inne rodz. kom. i transp. ^d	191	42	68	6	75	86	9	3	25	4	4	47
5 i nast. Pozostałe działy . . .	6 146 ^e	97	101	1 332	1 373	3 084	30	5	47	1	624	870
512 Administr. państwowa . . .	346	—	—	299	47	132	—	—	—	—	114	18
513 Admin. samorządu teryt.	377	—	—	176	201	137	—	—	—	—	57	80
52 Sądownictwo, adwokatura	189	32	—	126	31	73	8	1	—	—	55	9
53 Służba bezpieczeństwa . . .	316	—	—	43	273	84	—	—	—	—	13	71
702 Szkolnictwo powszechne	190	—	—	171	19	115	—	—	—	—	108	7
80 Lecznictwo	207	15	41	75	76	116	6	—	15	—	47	48
81 Higiena	183	41	47	—	95	120	14	3	23	1	—	79
9 Służba domowa	508	—	—	—	508	492	—	—	—	—	—	492
X0 Emeryci i inwalidzi	2 680	—	—	—	—	1 170	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r. zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym miesiącu. ^b Wraz z rybactwem. ^c Oraz maszynowy. ^d Przeważnie komunikacja i transport konny i samochodowy. ^e Ob. uwagę: do tabl. „Źródła utrzymania ludności”.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu*	Czynni i bierni		C z y n n i				Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu *	Czynni i bierni		C z y n n i			
	prac- owni- cy umysłowi	ro- botni- cy	pracownicy umysłowi		robotnicy			prac- owni- cy umysłowi	ro- botni- cy	pracownicy umysłowi		robotnicy	
			ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej				ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej
Ogółem	311	2 486	166	130	1 252	897	3 Handel i ubezpieczenia	71	156	38	32	80	63
w tem:							4 Komunikacja i transport	20	112	9	7	63	44
1—2 Górnictwo i przemysł	85	2 089	45	38	1 025	730	5 i nast. Pozostałe działy	135	121	74	53	77	58

* Ob. wyżej.

Nieruchomości i budynki

Nieruchomości mieszkalnych 781 ^a, w tem: 1-budynkowych 678, 2-bud. 79, 3-bud. i większych 24; 1-mieszkańowych 93, 2-miesz. 138, 3—5-miesz. 189, 6—10-miesz. 198, 11—20-miesz. 154, 21-miesz. i większych 9. Budynków mieszkalnych 921, w tem: parterowych 235, 1-piętrowych 331, 2-piętrowych 235, 3-piętrowych 87, 4-piętrowych i wyższych 26; murowanych 871 (94,6%), drewnianych 46 (5,0%), o pokryciu ogniotrwałym 910 (98,8%), w tem papa 707 (76,8%); posiadających elektryczność 724, wodociąg 778, kanalizację 504, gaz 167, posiadających wodociąg, kanalizację i elektryczność 468; budynków niemieszkalnych lecz zamieszkałych 53. Budynków mieszkalnych na nieruchomość 1,2; mieszkań na nieruchomość 6,2; osób na nieruchomość 28,6; osób na budynek 24,2.

^a Ponadto do m. Mysłówice w dn. 1.X 1933 r. przyłączono 6 nieruchomości z pow. katowickiego, dla których brak szczegółowych danych. *Note. Pour le texte français de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques 1935, fasc. 22.*

Dodatek do Wiad. Stat., r. 1936, zes. 1.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rym-sko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	nie-miecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Ogółem	37 790	35 838	1 644	305	34 934	2 780	69	29 816	120	342
%	100,0	94,8	4,4	0,8	92,4	7,4	0,2	98,4	0,4	1,1
Mężczyźni	18 613	17 671	785	155	17 320	1 254	36	14 564	33	145
Kobiety	19 177	18 167	859	150	17 614	1 526	33	15 252	87	197

Ludność według płci i wieku

Wy-szcze-gólnienie	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1922-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześ-niej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześ-niej (60 i więcej)
Ogółem	3 867	1 120	1 070	1 252	3 661	4 949	1 489	1 201	3 626	1 129	1 031	1 256	3 802	5 247	1 514	1 566
%	20,8	6,0	5,7	6,7	19,7	26,6	8,0	6,5	18,9	5,9	5,4	6,5	19,8	27,4	7,9	8,2

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania								Ludność zamieszkała							
	ogółem		o liczbie osób na izbę						ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę					
	liczby bez-względ-ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po-wyżej 6	nie-określonej	liczby bez-względ-ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po-wyżej 6	nie-określonej		
Ogółem	8 696	X	5 549	2 826	273	44	4	37 569	X	18 271	16 900	2 046	336	16		
%	X	100,0	63,8	32,5	3,1	0,5	0,1	X	100,0	48,6	45,0	5,5	0,9	0,0		
1 izba	1 164	13,4	595	390	135	44	—	3 287	8,8	884	1 346	721	336	—		
2 izby	5 109	58,8	2 969	2 002	138	—	—	22 163	59,0	8 968	11 870	1 325	—	—		
3 izby	1 530	17,6	1 127	403	—	—	—	7 883	21,0	4 510	3 373	—	—	—		
4 izby i więcej	888	10,2	857	31	—	—	—	4 218	11,2	3 907	311	—	—	—		

* W tablicach nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.
U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach 20 130; przeciętna liczba izb na mieszkanie 2,3; przeciętna liczba osób na izbę 1,9. Z ogólnej liczby mieszkań posiadało ustęp w mieszkaniu 607.

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez							Ludność w mieszkaniach zajętych przez						
	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			3 gospodarstwa i więcej	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			3 gospodarstwa i więcej
	jedno-osobowe	jedno-rodzinne	wielo-rodzinne	oba jedno-osobowe	jedno z nich wielo-osobowe	oba wielo-osobowe	gospodarstwa i więcej	jedno-osobowe	jedno-rodzinne	wielo-rodzinne	oba jedno-osobowe	jedno z nich wielo-osobowe	oba wielo-osobowe	gospodarstwa i więcej
Ogółem	520	6 689	160	76	441	644	166	520	28 263	975	152	2 092	4 350	1 217
1 izba	306	743	9	22	45	28	11	306	2 473	49	44	198	155	62
2 izby	169	4 134	99	33	267	345	62	169	17 440	590	66	1 239	2 229	430
3 izby	29	1 127	39	13	70	197	55	29	5 274	263	26	355	1 484	452
4 izby i więcej	16	684	13	7	58	73	37	16	3 073	73	14	297	475	270

* Ob. wyżej.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna				Ludność najemna						
	liczby bez-względne	%	czynni i bierni		czynni		pracownicy umysłowi			robotnicy			
			czynni i bierni	razem	w tem męż-czyźni	czynni i bierni	razem	w tem męż-czyźni	czynni i bierni	razem	w tem męż-czyźni		
Rołnictwo ^a	145	0,4	16 ^b	—	—	—	5	5	2	124	64	—	45
Górnictwo i przemysł	25 155	66,6	1 210	558	419	1 857	784	679	22 088	8 614	7 987	—	188
Handel i ubezpieczenia	1 930	5,1	1 059	549	268	286	186	121	585	460	—	—	—
Komunikacja i transport	1 771	4,7	127	47	44	391	141	121	1 253	397	—	—	—
Inne	8 789 ^c	23,2	233	127	75	1 000	574	346	1 396	899	—	—	—

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o niustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 6 160, czynnych 2 894 (w tem mężczyzn 1 440), biernych 3 266 (w tem o niustalonej przynależności do osób czynnych 129).

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Ludność poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chłupnicy	ogółem	samo- dzielni za- trud- niający obce sily	przy- nich poma- gający członko- wie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący obcych sił	przy- nich poma- gający człon- kowie rodziny	prac- ownicy umysł- owi	robotni- cy i chłup- nicy x pomoc- y pomoc- y członk- ów rodziny
		zatrud- niający obce sily	nie- zatrud- niający obcych sił									
08—00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	49	9	6	1	33	36	2	2	2	1	1	28
1—2 Górnictwo i przemysł	25 155	508	702	1 857	22 088	9 956	137	63	329	29	784	8 614
w tem:												
duże przedsiębior. (I—V kat.)	21 037	21	—	1 709	19 307	7 656	6	1	—	—	701	6 948
średn. przedś. (VI—VII kat.)	620	104	—	39	477	374	30	8	—	—	25	311
102 Kop. węgla kamiennego	12 309	—	—	646	11 663	3 875	—	—	—	—	235	3 640
112 Huty żelaza	4 590	—	—	305	4 285	1 748	—	—	—	—	107	1 641
113 Huty żelaza ^c	363	—	—	41	322	142	—	—	—	—	17	125
114 Huty cynku i ołowiu	613	—	—	42	571	236	—	—	—	—	19	217
116 Prod. kotłów, armatury ^d	837	6	—	126	705	447	2	—	—	—	55	390
122 Prod. drutu, gwoździ, śrub	603	—	—	56	547	322	—	—	—	—	24	298
124 Ślusarstwo	276	32	75	4	165	174	8	3	41	—	4	118
149 Wielki przem. nieorgan.	378	—	—	28	350	127	—	—	—	—	12	115
17—18 Przemysł drzewny	235	30	56	3	146	133	9	2	18	3	3	98
232 Krawiectwo	258	37	135	—	86	164	11	4	79	1	—	69
243 Plekarnie	267	115	13	—	139	193	27	27	9	2	—	128
254 Rzeźnictwo	266	68	91	4	103	167	21	12	31	10	1	92
274 Budownictwo domów	572	19	45	29	479	260	6	—	15	2	19	218
293 Górnictwo i hutnictwo ^e	663	—	—	269	394	265	—	—	—	—	117	148
3 Handel i ubezpieczenia	1 930	219	840	286	585	1 195	71	31	371	76	186	460
31 Handel towary	1 276	160	476	179	461	828	54	25	198	58	116	377
4 Komunikacja i transport	1 771	31	96	391	1 253	585	7	2	36	2	141	397
42 Koleje	1 311	—	—	274	1 037	393	—	—	—	—	88	305
5 i nast. Pozostałe działy	8 740 ^f	56	162	999	1 363	4 458 ^g	19	4	92	5	573	871
51 Administracja publiczna	595	—	—	320	275	255	—	—	—	—	149	106
53 Służba bezpieczeństwa	294	—	—	17	277	79	—	—	—	—	8	71
702 Szkolnictwo powszechne	271	—	—	228	43	160	—	—	—	—	141	19
8 Lecznictwo i higiena ^h	472	48	112	130	182	286	15	2	60	3	73	133
9 Służba domowa	519	—	—	—	519	499	—	—	—	—	—	499
X0 Emeryci i inwalidzi	5 698	—	—	—	—	2 655	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym miesiącu. b Wraz z rybactwem. c Połączone z działami dalszej obróbki. d Oraz konstrukcyj. e Osoby bez podanej gałęzi zawodu. f Ob. uwagę c do tabl. „Źródła utrzymania ludności”. g Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu*	Czynni i bierni		C z y n n i				Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu*	Czynni i bierni		C z y n n i			
	pracownicy umysłowi	robotnicy	pracownicy umysłowi		robotnicy			pracownicy umysłowi	robotnicy	pracownicy umysłowi		robotnicy	
			ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej				ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej
Ogółem	412	5 469	252	195	2 739	1 987	3. Handel i ubezpieczenia	52	130	40	27	91	58
w tem:							4. Komunikacja i transport	24	80	15	13	43	35
1—2 Górnictwo i przemysł	197	5 120	106	92	2 505	1 827	5 i nast. Pozostałe działy	138	126	90	62	91	63

* Ob. wyżej.

Nieruchomości i budynki

Nieruchomości mieszkalnych 929, w tem: 1-budynkowych 766, 2-bud. 131, 3-bud. i większych 32; 1-mieszkańowych 55, 2-miesz. 60, 3—5-miesz. 158, 6—10-miesz. 267, 11—20-miesz. 316, 21-miesz. i większych 53. Budynków mieszkalnych 1 128, w tem: parterowych 181, 1-piętrowych 352, 2-piętrowych 398, 3-piętrowych 160, 4-piętrowych i wyższych 23; murowanych 1 100 (97,5%), drewnianych 16 (1,4%), o pokryciu ogniotrwałem 1 113 (98,7%), w tem papa 921 (81,6%); posiadających elektryczność 1 040, wodociąg 1 060, kanalizację 965, gaz 171. Budynków mieszkalnych na nieruchomość 1,2; mieszkań na nieruchomość 9,3; osób na nieruchomość 40,2; osób na budynek 33,1.

Note. Pour le texte français de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, 1935, fasc. 22.

Powierzchnia 62,8 km². Ludności ogółem 45 232, mężczyzn 22 249, kobiet 22 983, ludności na km² 63,3. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 41, miejscowości 241 (na 100 km² miejscowości 33,7).
 a Gminy jednostkowe, niedzielące się na gromady.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadom.)		
		rzymsko- kato- lickie	ewan- geliczne	inne	polski	nie- miecki	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	10 637	10 373	162	98	10 115	473	33	7 993	54	266
%	100,0	97,5	1,5	0,9	95,1	4,4	0,3	96,0	0,6	3,2
w tem mężczyźni	5 414	5 281	79	53	5 194	194	20	4 111	11	123
Wieś	34 595	34 236	243	87	34 081	447	12	24 784	202	783
%	100,0	99,0	0,7	0,2	98,5	1,3	0,0	96,0	0,8	3,0
w tem mężczyźni	16 835	16 656	115	49	16 596	202	10	11 995	42	329

Ludność według płci i wieku

Miasto Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcześ- niej (60 i więcej)	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcześ- niej (60 i więcej)
Miasta	1 163	312	416	474	1 077	1 410	271	290	1 146	257	263	327	1 137	1 439	316	337
%	21,5	5,8	7,7	8,8	19,9	26,0	5,0	5,3	21,9	4,9	5,0	6,3	27,8	27,6	6,0	6,5
Wieś	4 450	1 170	1 030	1 330	3 323	3 121	1 003	1 399	4 322	1 124	974	1 266	3 553	3 773	1 200	1 538
%	26,4	7,0	6,1	7,9	19,7	18,5	6,0	8,3	24,3	6,3	5,1	7,1	20,0	21,2	6,8	8,7

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała							
	ogółem		o liczbie osób na izbę				ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę					
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po- wyżej 6	nie- okre- ślonej	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po- wyżej 6	nie- okre- ślonej
Miasta ogółem	2 037	X	1 354	548	103	28	4	8 916	X	4 695	3 254	726	225	16
%	X	100,0	66,5	26,9	5,0	1,4	0,2	X	100,0	52,7	36,5	8,1	2,5	0,2
1 izba	484	23,8	255	139	63	27	—	1 394	15,7	369	473	340	212	—
2 izby	731	35,9	408	283	39	1	—	3 273	36,7	1 193	1 694	373	13	—
3 izby	432	21,2	332	99	1	—	—	2 160	24,2	1 336	811	13	—	—
4 izby i więcej	384	18,8	357	27	—	—	—	2 070	23,2	1 794	276	—	—	—
Wieś ogółem	6 742	X	3 000	2 872	641	187	42	34 515	X	10 264	17 440	4 789	1 500	522
%	X	100,0	44,5	42,6	9,5	2,8	0,6	X	100,0	29,7	50,5	13,9	4,4	1,5
1 izba	1 786	26,5	636	631	332	187	—	6 437	18,6	968	2 171	1 798	1 500	—
2 izby	3 199	47,4	1 227	1 650	309	—	—	13 172	49,9	3 798	10 270	2 991	—	169
3 izby i więcej	1 746	25,9	1 129	591	—	—	—	26 10 825	31,4	5 488	4 999	—	—	338

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 5 101; na wsi 14 430; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,5; na wsi 2,1; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,7; na wsi 2,4.
 W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna							
	liczby bez- względ- ne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	czynni		pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bez- względ- ne	%	liczby bez- względ- ne	%		razem	w tem męż- czyźni	czynni i bierni	razem	w tem męż- czyźni	czynni i bierni	razem	w tem męż- czyźni
Rolnictwo*	19 587	43,3	1 747	16,4	17 840	51,6	15 197 ^a	—	—	84	47	41	4 306	2 279	1 507
Górnictwo i przemysł	11 715	25,9	2 673	25,1	9 042	26,1	2 216	932	782	396	173	139	9 103	4 024	3 310
Handel i ubezpieczenia	1 274	2,8	686	6,5	588	1,7	896	446	233	82	50	36	296	178	109
Komunikacja ^b	3 780	8,4	1 132	10,6	2 648	7,7	31	9	9	569	154	141	3 180	836	825
Inne	8 876 ^c	19,6	4 399	41,4	4 477	12,9	152	79	41	1 522	660	509	3 663	1 708	977

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybnictwem. a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. b Wraz z transportem. c Ta liczbą objęte są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych” i „najemnych” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierno o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 3 539, czynnych 1 926 (w tem mężczyzn 1 084).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rol- nictwie ogółem	Pra- cownicy umy- ślowi	R o b o t n i c y										
			ogółem	rze- mieś- nicy w go- spodar- stwach rolnych	rolni zamie- szkali w mie- szka- niach służbo- wych	rolni zamie- szkali wraz z praco- dawcą	rolni zamieszkałi w mieszkaniach własnych			bez podania charakteru zatrudnienia zamie- szkali w mieszkaniach własnych ^a			
							razem	bezro- botni	posia- dający ziemię	razem	bezro- botni	posia- dający ziemię	
Czynni i bierni	3 943	75	3 868	150	1 996	347	385	85	—	—	990	694	—
Czynni	2 131	42	2 089	67	914	341	241	54	—	—	526	401	102
w tem mężczyźni	1 405	36	1 369	67	558	189	132	31	—	—	423	353	83

* Ob. wyżej. a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzedmiotowionej wsi.
 Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Gospodarstwa rolne według wielkości użytków rolnych oraz samodzielna ludność rolnicza* (Wies)

Gospodarstwa Ludność	Ogółem	o powierzchni użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewła- dome
Gospodarstwa (rolnicze zespoły rodzinne) ogółem ^a	2 401	278	777	921	184	73	16	152
Ludność samodzielna rolnicza poza dożywotnikami ^b	12 755 ^c	967	3 621	5 111	1 131	425	65	1 435 ^c
Liczba osób ^d na gospodarstwo		3,5	4,7	5,5	6,1	5,8	4,1	
Gospodarstwa zatrudniające obce siły najemne	249	7	57	89	41	26	16	13
Gospodarstwa niezatrudniające obcych sił najemnych	2 152	271	720	832	143	47	—	139
w tem: liczące 2 mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat		11	72	152	26			
liczące 3 i więcej mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat		3	21	38	17			

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Przez rolniczy zespół rodzinny rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych. Liczba rolniczych zespołów rodzinnych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b Oraz poza osobami, będącymi na ich utrzymaniu; liczby nie obejmują 1 142 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu. ^c W tej liczbie 722 osób w zespołach, których nie wymieniono w tablicy ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania. ^d Bez dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Głowy gospodarstw i inni członkowie ^a w poszczególnych grupach wieku w gospodarstwach niezatrudniających obcych sił najemnych (Wies)

Głowy go- spodarstw Inni człon- kowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat						
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej	męż- czyźni	kobie- ty
Ogółem	5 075	1 958	516	440	531	386	1 244	6 618	1 904	1 246	1 029	827	1 611	19	14
Głowy gosp.	1 684	—	2	7	158	334	1 183	468	—	7	42	71	348	10	—
Inni członk.	3 391	1 958	514	433	373	52	61	6 150	1 904	1 239	987	756	1 263	9	14

^a Poza dożywotnikami i osobami, będącymi na ich utrzymaniu.

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		pra- cow- nicy umy- słowi	robot- nicy i chałup- nicy	ogółem	samo- dzielni zatrud- niający obce siły	przy- nich pomaga- jący członk. rodzi- ny	samo- dzielni niezatrud- niający obcych sił	przy- nich pomaga- jący członk. rodzi- ny	pra- cow- nicy umy- słowi	robot- i cha- łup- nicy z poma- gającymi członk. rodzi- ny
		zatrud- niający obce siły	nie- zatrud- niający obcych sił									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 244	13	12	110	1 109	429	3	3	4	1	44	374
1-2 Górnicтво i przemysł	11 715	471	1 745	396	9 103	5 129	123	55	693	61	173	4 024
w tem: duże przedsieb. (I-V kat.)	6 159	47	—	312	5 800	2 496	13	3	—	—	129	2 351
średn. przeds. (VI-VII kat.)	518	67	—	24	427	287	15	10	—	—	12	250
102 Kop. węgla kamiennego	400	—	—	5	395	131	—	—	—	—	—	130
11-13 Przem. hutn., metalowy ^c	719	72	204	—	443	333	16	2	82	8	—	225
166 Cegielnie	289	11	1	18	259	118	2	—	1	—	8	107
172 Eksploatacja lasów	413	—	—	4	409	146	—	—	—	—	1	145
173 Eksp. las. w połącz. z tart.	394	—	—	7	387	188	—	—	—	—	5	183
174 Tartaki	658	1	—	67	590	200	1	—	—	—	18	181
175 Stolarstwo	299	37	162	—	100	167	8	3	63	8	—	85
192 Papiernie	2 416	1	—	118	2 297	765	1	—	—	—	48	716
205 Przędzalnie wełniane	1 115	—	—	52	1 063	691	—	—	—	—	27	664
232 Krawiectwo	287	49	171	—	67	190	15	4	106	4	—	61
254 Rzeźnictwo	406	89	204	2	111	212	24	19	56	22	1	90
273 Budownictwo ziemne	446	—	10	20	416	214	—	—	3	—	10	201
274 Budownictwo domów	1 606	33	523	21	1 029	689	6	2	196	2	15	468
3 Handel i ubezpieczenia	1 274	186	710	82	296	674	53	32	261	100	50	178
3f Handel towarowy	796	111	406	51	228	414	33	11	153	59	29	129
4 Komunikacja i transport	3 780	8	23	569	3 180	999	3	—	5	1	154	836
40 Poczta, telegraf, telefon	329	—	—	134	195	93	—	—	—	—	44	49
42 Koleje	3 231	—	—	414	2 817	819	—	—	—	—	101	718
5 i nast. Pozostałe działy	7 632 ^d	46	81	1 412	2 554	3 944 ^d	17	1	48	2	616	1 334
51 Administracja publiczna	650	—	—	436	214	219	—	—	—	—	156	63
53 Służba bezpieczeństwa	622	6	—	57	559	196	1	—	—	—	16	179
702 Szkolnictwo powszechne	343	—	—	311	32	168	—	—	—	—	153	15
802 Zakłady lecznicze	628	—	—	246	382	283	—	—	—	—	87	196
9 Służba domowa	600	—	—	—	600	563	—	—	—	—	—	563
X0 Emeryci i inwalidzi	1 766	—	—	—	—	772	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. r. b., zesz. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Oraz maszynowy. ^d Ob. uwagę ^c do tabl. „Źródła utrzymania ludności”. ^e Oraz służba sanitarna wszelkich instytucyj.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tablicy jest bezrobotnych w wieku 22 lat i więcej: prac. umysł. 41 (i biernych 43), robotników 1 020 (i biernych 1 482); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 10 (i biernych 14), robotników 851 (i biernych 1 236).

Nieruchomości i budynki

W miastach: nieruchomości mieszkalnych 717; budynków mieszkalnych 766, w tem: drewnianych 58 (7,6%), murowanych 707 (92,3%), o pokryciu ogniotrwałym 731 (95,4%); budynków niemieszkalnych lecz zamieszkałych 30; mieszkań na nieruchomości 2,7; osób na nieruchomość 12,9; osób na budynek 12,0. Na wsi: budynków mieszkalnych 4 306; mieszkań na 100 budynków 157.

Not. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 24, 1934; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 22, 1935.

Powierzchnia km² 1 069,2. Ludności ogółem 162 015, mężczyzn 78 754, kobiet 83 261, ludności na km² 151,5. Gmin miejskich 3, gmin wiejskich a 93, miejscowości 485 (na 100 km² miejscowości 45,4).
a Gminy jednostkowe, niedzielące się na gromady.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty				Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadom.)		
		rzym- sko- kato- lickie	ewan- ge- lickie	może- szowe	inne	polski	nie- miecki	żydow- ski z hebraj- skim	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	21 629	19 986	1 374	224	45	19 608	1 954	52	12	16 253	120	264
%	100,0	92,4	6,4	1,0	0,2	90,7	9,0	0,2	0,1	97,6	0,7	1,6
w tem mężczyźni	10 210	9 470	606	112	22	9 359	816	27	7	7 635	34	86
Wieś	140 386	132 972	7 145	124	104	137 142	3 083	22	45	102 418	581	1 328
%	100,0	94,7	5,1	0,1	0,1	97,7	2,2	0,0	0,0	93,1	0,6	1,3
w tem mężczyźni	68 544	64 991	3 422	54	62	67 032	1 440	8	24	49 529	136	564

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wze- śniej (60 i więcej)	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wze- śniej (60 i więcej)
Miasta	2 448	651	604	723	2 012	2 380	662	726	2 523	630	567	720	2 311	2 800	836	1 027
%	24,0	6,4	5,9	7,1	19,7	23,3	6,5	7,1	22,1	5,5	5,0	6,3	20,2	24,5	7,3	9,0
Wieś	18 293	4 803	4 158	4 797	13 576	13 822	4 187	4 880	17 710	4 652	4 268	4 787	14 293	15 803	4 658	5 645
%	26,7	7,0	6,1	7,0	19,8	20,2	6,1	7,1	24,6	6,5	5,9	6,7	19,9	22,0	6,5	7,9

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała							
	ogółem		o liczbie osób na izbę				ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę					
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po- wyżej 6	nieokre- ślonej	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po- wyżej 6	nieokre- ślonej
Miasta ogółem	4 977	x	3 261	1 400	234	59	23	21 292	x	11 037	7 976	1 578	462	239
%	x	100,0	65,5	28,1	4,7	1,2	0,5	x	100,0	51,8	37,5	7,4	2,2	1,1
1 izba	1 135	22,8	546	377	153	59	—	3 358	15,8	799	1 284	813	462	—
2 izby	1 991	40,0	1 128	777	81	—	5	8 750	41,1	3 299	4 619	765	—	67
3 izby	941	18,9	721	214	—	—	6	4 570	21,4	2 742	1 747	—	—	81
4 izby i więcej	901	18,1	865	32	—	—	4	4 577	21,5	4 196	326	—	—	55
Wieś ogółem	29 325	x	15 525	11 280	1 864	459	197	139 717	x	52 331	67 812	13 642	3 598	2 334
%	x	100,0	52,9	38,5	6,3	1,6	0,7	x	100,0	37,4	48,5	9,3	2,6	1,7
1 izba	6 866	23,4	2 936	2 460	1 011	459	—	21 971	15,7	4 474	8 433	5 466	3 598	—
2 izby	14 404	49,1	7 117	6 376	853	—	58	69 414	49,7	21 764	38 720	8 176	—	754
3 izby i więcej	8 013	27,3	5 458	2 444	—	—	111	48 176	34,5	26 074	20 659	—	—	1 443

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 12 469; na wsi 63 564; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,5; na wsi 2,2; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,7; na wsi 2,2.
W tabeli nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna							
	liczby bez- względ- ne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem męż- czyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
			liczby bez- względ- ne	%	liczby bez- względ- ne	%				czynni i bierni	razem	w tem męż- czyźni	czynni i bierni	razem	w tem męż- czyźni
Rolnictwo*	39 994	24,7	1 747	8,1	38 247	27,2	32 313 ^a	—	—	163	72	70	7 518	4 366	2 279
Górnictwo i przemysł	75 475	46,6	11 183	51,7	64 292	45,8	6 677	2 864	2 353	2 849	1 113	984	65 949	23 394	21 775
Handel i ubezpieczenia	5 032	3,1	1 840	8,5	3 192	2,3	3 424	1 607	797	448	225	165	1 160	778	459
Komunikacja ^b	13 994	8,6	1 407	6,5	12 587	9,0	124	48	45	2 209	674	633	11 661	3 264	3 187
Inne	27 520	17,0	5 452	25,2	22 068	15,7	550	295	154	3 791	1 940	1 271	5 477	3 095	1 082

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych“ i „najemnych“ osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby bierne o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 17 702, czynnych 7 077 (w tem mężczyźni 3 736).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rol- nictwie ogółem	Pra- cowni- cy umy- ślowi	R o b o t a n i c y									
			ogółem	rze- mieś- nicy w go- spodar- stwach rolnych	rolni zamie- szkali w mie- szka- niach służbo- wych	rolni zamie- szkali wraz z pracu- dawcą	rolni zamieszka- ni w mieszkaniach własnych			bez podania charakteru zatrudnienia za- mieszka- ni w mieszkaniach własnych ^a		
							razem	bezro- botni	posia- dający ziemię	razem	bezro- botni	posia- dający ziemię
Czynni i bierni	7 216	128	7 088	283	3 335	1 697	1 049	266	—	724	534	—
Czynni	4 206	62	4 144	85	1 401	1 659	607	136	—	392	294	69
w tem mężczyźni	2 223	61	2 162	85	862	608	305	90	—	302	257	63

* Ob. wyżej. ^a Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.
U w a g i d o w s z y s t k i c h t a b l i c. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem“ — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Powiat Przemyśl (dok.)

Gospodarstwa rolne według wielkości użytków rolnych oraz samodzielna ludność rolnicza* (W)

Gospodarstwa Ludność	Ogółem	o powierzchni użytków rolnych						50 ha i więcej	niemal- domki
		mniej ni? 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha			
Gospodarstwa (rolnicze zespoły rodzinne) ogółem ^a	5 297	1 054	1 767	1 509	455	247	23	242	
Ludność samodzielna rolnicza poza dożywotnikami ^b	28 741	3 368	8 233	8 582	2 735	1 470	70	4 283	
Liczba osób ^d na gospodarstwo		3,2	4,7	5,7	6,0	6,0	3,0	4,2	
Gospodarstwa zatrudniające obce siły najemne	1 019	40	170	358	220	164	23	44	
Gospodarstwa niezatrudniające obcych sił najemnych	4 278	1 014	1 597	1 151	235	83	—	198	
w tem: liczące 2 mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat		55	213	293	74	—	—	—	
w tem: liczące 3 i więcej mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat		11	51	78	27	—	—	—	

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Przez rolniczy zespół rodzinny rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę w charakterze rolników samodzielnych. Liczba rolniczych zespołów rodzinnych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b Oraz poza osobami, będącymi na ich utrzymaniu; liczby nie obejmują 2 290 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu. ^c W tej liczbie 3 126 osób w zespołach, których nie wymieniono w tabelicy ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania. ^d Bez dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Głowy gospodarstw i inni członkowie^a w poszczególnych grupach wieku w gospodarstwach niezatrudniających obcych sił najemnych (Wies)

Głowy go- spodarstw Inni człon- kowie	Mężczyźni						Kobiety						Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat					męż- czyźni	kobie- ty	
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31	32-41			42 i więcej
Ogółem	9 713	3 278	1 086	1 036	1 072	597	2 640	14 353	3 218	2 903	2 494	1 876	3 857	50	4
Głowy gosp.	3 167	—	1	10	195	462	2 498	1 111	—	8	70	150	883	37	6
Inni członk.	6 546	3 278	1 085	1 026	877	135	142	13 242	3 218	2 895	2 424	1 726	2 974	13	4

^a Poza dożywotnikami i osobami, będącymi na ich utrzymaniu.

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					Czynni						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i chałup- nicy	ogółem	samo- dzielni zatr- udnia- jący obce siły	przy nich poma- gający członk. rodziny	samo- dzielni niezatr- udnia- jący obcych sił	przy nich poma- gający członk. rodziny	prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i cha- łup- nicy z po- maga- jącymi członk. rodziny
		zatrud- niający obce siły	nie- zatrud- niający obcych sił									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	1 694	15	49	175	1 455	615	5	7	14	13	74	502
1-2 Górnicтво i przemysł	75 475	1 655	5 022	2 849	65 949	27 371	450	207	1 920	287	1 113	23 394
w tem: duże przedsiębior. (I-V kat.)	55 607	118	—	2 568	52 921	17 762	37	9	—	—	964	16 735
średn. przedś. (VI-VII kat.)	2 417	261	—	101	2 055	1 213	69	36	—	—	48	1 061
102 Kop. węgla kamiennego	37 546	1	—	1 121	36 424	10 966	1	—	—	—	345	10 621
11-13 Przem. hutn., metalowy ^c	7 369	244	623	302	6 200	3 313	65	24	286	30	145	2 762
w tem: 114 Huty cynku i ołowiu	1 501	—	—	19	1 482	414	—	—	—	—	6	408
116 Produkcja kotłów ^d	1 314	2	—	91	1 221	565	1	—	—	—	46	518
145 Prod. materiałów wybuch.	1 379	—	—	140	1 239	565	—	—	—	—	59	508
16 Przemysł mineralny	1 999	72	22	46	1 859	849	21	8	8	—	26	706
174 Tartaki	1 645	4	11	84	1 546	545	2	—	2	—	36	508
175 Stolarstwo	1 143	155	415	3	570	670	40	10	150	28	3	438
192 Papiernie	1 423	6	—	80	1 337	578	2	1	—	—	39	538
232 Krawiectwo	1 089	135	655	—	299	649	38	5	320	31	—	251
235 Szewstwo	795	121	448	5	221	410	30	13	183	10	1	173
247 Browary	1 897	—	—	137	1 760	585	—	—	—	—	50	538
254 Rzeźnictwo	1 127	316	420	25	366	626	74	81	116	84	6	261
274 Budownictwo domów	6 289	74	1 558	84	4 573	2 349	24	5	505	48	48	1 718
282 Elektrownie	2 110	4	—	205	1 901	710	1	—	—	—	82	621
3 Handel i ubezpieczenia	5 032	722	2 702	448	1 160	2 610	210	115	967	315	225	778
31 Handel towarowy	3 209	457	1 615	241	896	1 727	133	64	576	218	134	602
4 Komunikacja i transport	13 994	23	101	2 209	11 661	3 986	5	4	37	2	674	3 284
42 Koleje	12 248	—	—	1 835	10 413	3 347	—	—	—	—	516	2 831
5 i nast. Pozostałe działy	25 826 ^e	119	367	3 616	4 022	11 792 ^e	42	8	198	8	1 866	2 583
51 Administracja publiczna	1 672	—	—	1 203	469	630	—	—	—	—	466	164
702 Szkolnictwo powszechne	1 111	—	—	1 037	74	639	—	—	—	—	595	44
9 Służba domowa	1 885	—	—	—	1 885	1 773	—	—	—	—	—	1 773
X0 Emeryci i inwalidzi	16 160	—	—	—	—	6 299	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. r. b., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c Oraz maszynowy. ^d Oraz armatury i konstrukcyj. ^e Ob. uwagę c do tabl. „Źródła utrzymania ludności”.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabelicy jest bezrobotnych w wieku 22 lat i więcej: prac. umysł. 258 (i biernych 286), robotników 6 635 (i biernych 12 383); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 147 (i biernych 178), robotników 6 156 (i biernych 11 802).

Nieruchomości i budynki

W miastach: nieruchomości mieszkalnych 1 657; budynków mieszkalnych 1 800, w tem: drewnianych 63 (3,5%), murowanych 1 732 (96,2%), o pokryciu ogniotrwałym 1 747 (97,1%); budynków niemieszkalnych lecz zamieszkalnych 103; mieszkań na nieruchomości 2,9; osób na nieruchomości 12,5; osób na budynek 11,5 **Na wsi:** budynków mieszkalnych 14 272; mieszkań na 100 budynków 205.

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 24, 1934; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 22, 1935.

WOJ. ŚLĄSKIE

POWIAT RYBNIK bez miasta Rybnika

XIII 9a

Powierzchnia km² 853,5. Ludności ogółem 189 867, mężczyzn 93 585, kobiet 96 282, ludności na km² 222,5. Gmin miejskich 2, gmin wiejskich 112, miejscowości 437 (na 100 km² miejscowości 51,2).
a Gminy jednostkowe, niedzielące się na gromady.

Ludność według poci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewładowym)		
		rzymsko- kato- lickie	ewan- gelic- kie	inne	polski	nie- miecki	inny	umię- ła czytać i pisać	umię- ła tylko czytać	nie umię- ła czytać ani pisać
Miasta	10 547	10 105	390	51	9 635	897	14	7 981	36	96
%	100,0	95,8	3,7	0,5	91,4	8,5	0,1	98,3	0,4	1,2
w tem mężczyźni	5 005	4 798	184	22	4 618	380	6	3 703	7	47
Wieś	179 320	176 643	2 323	220	176 576	2 437	57	132 019	391	1 480
%	100,0	98,5	1,3	0,1	98,5	1,4	0,0	98,5	0,3	1,1
w tem mężczyźni	88 580	87 241	1 164	116	87 289	1 152	31	64 655	105	678

Ludność według poci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1909 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1909 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wcze- śniej (60 i więcej)		
Miasta	1 247	312	349	374	944	1 172	292	313	1 181	356	297	397	1 151	1 355	352	451		
%	24,9	6,2	7,0	7,5	13,9	23,4	5,3	6,3	21,3	6,4	5,4	7,2	20,8	24,5	6,3	8,1		
Wieś	23 079	6 483	6 253	6 647	17 206	18 310	5 436	5 127	22 222	6 326	6 015	6 328	17 822	20 150	5 540	6 292		
%	26,1	7,3	7,1	7,5	19,4	20,7	6,1	5,8	24,5	7,0	6,6	7,0	19,6	22,2	6,1	6,9		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała							
	ogółem		o liczbie osób na izbę				ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę					
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po- wyżel 6	nie- okre- ślonej	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po- wyżel 6	nie- okre- ślonej
Miasta ogółem	2 405	x	1 642	658	84	12	9	10 348	x	5 687	3 900	591	98	72
%	x	100,0	68,3	27,3	3,5	0,5	0,4	x	100,0	55,0	37,7	5,7	0,9	0,7
1 izba	524	21,8	307	155	51	11	—	1 322	12,8	442	519	276	85	—
2 izby	959	39,9	573	352	33	1	—	4 087	39,5	1 667	2 092	315	13	—
3 izby	482	20,0	362	117	—	—	3	2 465	23,8	1 483	935	—	—	41
4 izby i więcej	432	18,0	398	34	—	—	—	2 441	23,6	2 087	354	—	—	—
Wieś ogółem	37 192	x	20 173	14 564	1 873	342	240	178 746	x	70 843	88 496	13 832	2 661	2 914
%	x	100,0	54,3	39,2	5,0	0,9	0,6	x	100,0	39,7	49,5	7,7	1,5	1,6
1 izba	7 860	21,1	3 460	3 097	961	342	—	23 588	13,2	5 367	10 447	5 113	2 661	—
2 izby	17 613	47,4	8 862	7 772	912	—	—	67 83 775	46,9	27 498	46 675	8 719	—	883
3 izby i więcej	11 666	31,4	7 832	3 695	—	—	—	139 71 158	39,8	37 952	31 374	—	—	1 832

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 5 933; na wsi 83 319; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach 2,5; na wsi 2,2; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,7; na wsi 2,1.
W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielną			Ludność nalemna					
	liczby bez- względ- ne		w miastach		na wsi		czynni i bierni	razem	w tem męż- czyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy			
	liczby bez- względ- ne	%	liczby bez- względ- ne	%	liczby bez- względ- ne	%				czynni i bierni	razem	w tem męż- czyźni	czynni i bierni	razem	w tem męż- czyźni
Rolnictwo*	39 774	21,0	900	8,5	38 874	21,7	33 321	a	—	202	111	104	6 251	3 267	1 671
Górnictwo i przemysł	107 742	56,7	4 732	44,9	103 010	57,4	7 162	3 125	2 548	3 513	1 167	1 113	97 067	32 914	30 479
Handel i ubezpieczenia	5 033	2,7	1 238	11,7	3 795	2,1	3 869	1 809	891	244	155	109	920	704	372
Komunikacja ^b	9 008	4,7	1 381	13,1	7 627	4,3	122	50	48	1 352	385	369	7 534	2 015	1 968
Inne	28 310	14,9	2 296	21,8	26 014	14,5	518	266	155	3 480	1 791	1 190	4 867	2 754	1 035

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. b Wraz z transportem. c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 19 445, czynnych 7 378 (w tem mężczyźni 4 399).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wieś)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna ogółem	Pra- cownicy umy- ślowi	R o b o t n i c y												
			ogółem	rze- mieł- nicy w go- spodar- stwach rolnych	rolni zamie- szkali w mie- szka- niach służbo- wych	rolni zamie- szkali z pra- cowa- dawcą	rolni zamieszkałi w mieszkaniach własnych			bez podania charakteru zaopiekowania zamie- szkali w mieszkaniach własnych ^a					
							razem	bezro- botni	posia- dający ziemię	razem	bezro- botni	posia- dający ziemię			
Czynni i bierni	6 315	200	6 115	390	3 501	837	1 387	295	—	—	—	—	—	—	—
Czynni	3 285	109	3 176	118	1 445	821	792	182	77	—	—	—	—	—	—
w tem mężczyźni	1 729	102	1 627	118	853	301	355	82	48	—	—	—	—	—	—

* Ob. wyżej. a Cały teren powiatu rybnickiego uważano za uprzemysłowiony, wobec czego w tablicy nie są wypełnione rubryki przeznaczone dla osób zaliczanych do ludności najemnej w rolnictwie tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.
U w a g i d o w a s z y t k i c h t a b l i c. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.
Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Powiat Rybnik bez miasta Rybnika (dok.) XIII 9a
Gospodarstwa rolne według wielkości użytków rolnych oraz samodzielna ludność rolnicza^a (Wieś)

Gospodarstwa Ludność	Ogółem	o powierzchni użytków rolnych						nie- wie- dor
		mnie- j niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	
Gospodarstwa (rolnicze zespoły rodzinne) ogółem ^a	5 753	1 452	2 396	1 338	180	61	29	297
Ludność samodzielna rolnicza poza dożywotnikami ^b	30 254 ^c	4 729	11 035	7 279	1 119	353	113	5 626
Liczba osób ^d na gospodarstwo		3,2	4,6	5,4	6,2	5,7	3,9	29
Gospodarstwa zatrudniające obce siły najemne	615	36	156	253	59	41	—	—
Gospodarstwa niezatrudniające obcych sił najemnych	5 138	1 416	2 240	1 085	121	20	—	—
w tem: liczące 2 mężczyzn ^d w wieku 18—60 lat		84	265	209	45	—	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn ^d w wieku 18—60 lat		12	86	90	8	—	—	—

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Przez rolniczy zespół rodzinny rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych. Liczba rolniczych zespołów rodzinnych odpowiadających przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^c Oraz poza osobami, będącymi na ich utrzymaniu; liczby nie obejmują 2 305 dożywotników i 1 000 będących na ich utrzymaniu. ^d W tej liczbie 4 432 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tabeli ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania. ^e Bez dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Głowy gospodarstw i inni członkowie^a w poszczególnych grupach wieku w gospodarstwach niezatrudniających obcych sił najemnych (Wieś)

Głowy gospodarstw Inni członkowie	Mężczyźni						Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat						
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31		32-41	42 i więcej
Ogółem	10 878	3 503	1 508	1 191	959	567	3 146	16 819	3 300	3 699	2 594	2 299	4 923	10
Głowy gosp.	3 693	—	2	7	183	496	3 003	1 445	—	25	87	199	1 132	8
Inni członk.	7 185	3 503	1 506	1 184	776	71	143	15 374	3 300	3 674	2 507	2 100	3 791	2

^a Poza dożywotnikami i osobami, będącymi na ich utrzymaniu.

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu ^a (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni				C z y n n i							
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chłopi	ogółem	samo- dzielni zatrud- niający obce siły	przy nich pomaga- jącej członko- wie rodziny	samo- dzielni niezatrud- niający obcych sił	przy nich pomaga- jącej członko- wie rodziny	pracownicy umysłowi	robotnicy i chłopi z pomaga- jącymi członk. rodziny
		zatrud- niający obce siły	nie- zatrud- niający obcych sił									
08—00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	751	3	58	89	601	302	1	—	18	12	37	234
1—2 Górnictwo i przemysł	107 742	1 849	5 313	3 513	97 067	37 206	463	231	2 107	324	1 167	32 914
w tem: duże przedsięb. (I—V kat.)	85 647	159	—	3 304	82 184	25 976	34	15	—	—	1 068	24 859
średn. przedś. (VI—VII kat.)	1 262	182	—	38	1 042	747	42	12	—	—	17	676
102 Kop. węgla kamiennego ^c	77 663	—	—	2 596	75 067	22 639	—	—	—	—	790	21 849
112 Huty żelaza	2 577	—	—	37	2 540	819	—	—	—	—	9	810
123 Kowalstwo	682	75	383	1	223	368	21	6	120	27	1	193
143 Koksownie	2 952	—	—	186	2 766	842	—	—	—	—	72	770
145 Prod. materiałów wybuch.	997	—	—	106	891	419	—	—	—	—	36	383
166 Cegielnie	1 151	65	1	44	1 041	533	14	3	1	—	18	497
175 Stolarstwo	1 217	143	350	1	723	771	37	10	144	11	1	568
232 Krawiectwo	1 391	172	763	4	452	870	52	10	390	35	2	381
235 Szewstwo	990	122	525	—	343	568	36	6	216	17	—	293
243 Piekarnie	1 176	428	384	—	364	680	106	79	114	55	—	326
254 Rzeźnictwo	1 367	385	528	4	450	780	88	79	178	88	2	345
255 Przemysł tytoniowy	1 065	—	—	78	987	563	—	—	—	—	33	530
274 Budownictwo domów	3 361	64	1 053	31	2 213	1 427	15	1	388	15	14	994
3 Handel i ubezpieczenia	5 033	568	3 301	244	920	2 668	161	100	1 106	442	155	704
37 Handel towarowy	3 097	363	1 858	135	741	1 770	107	54	652	282	93	582
325 Zakłady gastronomiczne	893	148	634	4	107	432	39	37	162	106	2	86
4 Komunikacja i transport	9 008	14	108	1 352	7 534	2 450	4	—	38	8	385	2 015
42 Koleje	7 739	—	—	1 125	6 614	1 985	—	—	—	—	294	1 691
5 i nast. Pozostałe działy	27 559 ^d	102	355	3 391	4 266	11 887 ^d	41	11	169	14	1 754	2 520
51 Administracja publiczna	1 177	—	—	823	354	443	—	—	—	—	316	127
53 Służba bezpieczeństwa	1 456	—	—	41	1 415	431	—	—	—	—	15	416
702 Szkolnictwo powszechne	1 440	—	—	1 300	140	809	—	—	—	—	753	56
80 Lecznictwo	1 075	32	108	543	392	483	15	3	63	3	209	190
9 Służba domowa	1 551	—	—	—	1 551	1 478	—	—	—	—	—	1 478
XO Emeryci i inwalidzi	18 098	—	—	—	—	6 669	—	—	—	—	—	—

^a Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. r. 1935, zes. 22. ^b Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^c Wraz z rybactwem. ^d W tem zatrudnionych poza granicami Polski; czynnych i biernych 2 023 (prac. umysł. 3, robotników 2 020), czynnych 589 (prac. umysł. 2, robotników 587); zaliczono ich do przedsiębiorstw o niewiadomej kategorii. ^e Ob. uwagę ^d do tabl. „Źródła utrzymania ludności“.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tabeli jest bezrobotnych w wieku 22 lat i więcej: prac. umysł. 191 (i biernych 211), robotników 6 122 (i biernych 11 217); w tem w górnictwie i przemyśle (1—2) prac. umysł. 78 (i biernych 117), robotników 5 834 (i biernych 10 906).

Nieruchomości i budynki

W miastach: nieruchomości mieszkalnych 882; budynków mieszkalnych 966, w tem: drewnianych 8 (0,8%), murowanych 956 (99,0%), o pokryciu ogniotrwałym 958 (99,2%); budynków niemieszkalnych lecz zamieszkałych 51; mieszkań na nieruchomości 2,7; osób na nieruchomości 11,7; osób na budynek 10,7. **Na wsi:** budynków mieszkalnych 19 283; mieszkań na 100 budynków 193.

Note: Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 24, 1934; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 22, 1935.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty				Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzym-sko-katolickie	ewan-gelickie	mojze-zowa	inne	polski	nie-miecki	żydowski z hebraj-skim	inny	umiała czytać i pisać	umiała tylko czytać	nie umiała czytać ani pisać
Ogółem	22 962	22 159	480	262	57	21 655	1 250	30	26	17 261	50	313
%	100,0	96,5	2,1	1,2	0,2	94,3	5,5	0,1	0,1	97,9	0,3	1,8
Mężczyźni	11 141	10 745	227	135	34	10 570	536	19	16	8 211	16	159
Kobiety	11 821	11 414	253	127	23	11 085	714	11	10	9 050	34	154

Ludność według płci i wieku

Wy-szcze-gólnienie	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześ-niej (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześ-niej (60 i więcej)
Ogółem	2 752	711	671	750	2 229	2 799	683	543	2 579	696	700	784	2 648	2 953	733	724
%	24,7	6,4	6,0	6,8	20,0	25,1	6,1	4,9	21,8	5,9	5,9	6,7	22,4	25,0	6,2	6,1

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania							Ludność zamieszkała						
	ogółem		o liczbie osób na izbę					ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę				
	liczby bez-względ-ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po-wyżej 6	nie-okre-ślonej	liczby bez-względ-ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po-wyżej 6	nie-okre-ślonej
Ogółem	4 791	x	3 344	1 239	145	30	33	21 264	x	12 097	7 496	1 058	237	376
%	x	100,0	69,8	25,9	3,0	0,6	0,7	x	100,0	56,9	35,2	5,0	1,1	1,8
1 izba	780	16,3	426	247	77	30	—	2 079	9,8	613	825	404	237	—
2 izby	1 926	40,2	1 154	696	68	—	8	8 347	39,3	3 450	4 135	654	—	108
3 izby	1 111	23,2	855	242	—	—	14	5 583	26,2	3 414	1 981	—	—	188
4 izby i więcej	958	20,0	901	54	—	—	3	5 204	24,5	4 609	555	—	—	40

* W tablicach nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach 12 573; przeciętna liczba izb na mieszkanie 2,6; przeciętna liczba osób na izbę 1,7. Z ogólnej liczby mieszkań posiadało ustęp w mieszkaniu 555.

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych*

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez							Ludność w mieszkaniach zajętych przez						
	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			3 go-spo-dar-stwa i wię-ciej	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			3 go-spo-dar-stwa i wię-ciej
	jedno-osobo-we	jedno-rodzin-ne	wielo-rodzin-ne	oba jedno-osobo-we	jedno z nich wielo-osob.	oba wielo-osobo-we	jedno-osobo-we	jedno-rodzin-ne	wielo-rodzin-ne	oba jedno-osobo-we	jedno z nich wielo-osob.	oba wielo-osobo-we	jedno-osobo-we	jedno-rodzin-ne
Ogółem	373	3 948	71	39	167	115	78	373	18 106	488	78	873	853	493
1 izba	239	502	9	13	10	6	1	239	1 691	48	26	42	30	3
2 izby	76	1 719	28	12	39	41	11	76	7 540	181	24	187	271	68
3 izby	35	952	20	9	41	44	10	35	4 754	151	18	210	355	60
4 izby i więcej	18	765	14	5	77	24	55	18	4 079	108	10	434	197	358

* Ob. wyżej.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bez-względ-ne	%	czynni i bierni	czynni		pracownicy umysłowi			robotnicy		
				razem	w tem męz-czynni	czynni i bierni	raz-em	w tem męz-czynni	czynni i bierni	raz-em	w tem męz-czynni
Rolnictwo ^a	627	2,7	591 ^b	—	—	6	3	3	30	28	13
Górnictwo i przemysł	11 088	48,3	1 707	686	543	775	314	277	8 606	3 347	2 824
Handel i ubezpieczenia	1 823	7,9	1 193	531	256	196	104	81	434	306	156
Komunikacja i transport	2 986	13,0	60	24	24	532	164	150	2 394	626	619
Inne	6 438 ^c	28,1	208	101	58	1 804	887	515	1 618	968	343

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybnactwem. ^b Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierne o nieustalanej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 2 808, czynnych i 1 756 (w tem mężczyzn 951), biernych i 52 (w tem o nieustalanej przynależności do osób czynnych 265).

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.

Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Miasto Rybnik (dok.)
Ludność poza rolnictwem według zawodu

XIII 96

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu * (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					C z y n n i						
	ogółem	samodzielni wraz z pomo- gającymi		pracow- nicy umysłowi	robot- nicy i chłup- nicy	ogółem	samo- dzielni za- trud- nia- jący ubca- sily	przy nich pomo- gający człon- kowie rodziny	samo- dzielni nieza- trudnia- jący obcych sił	przy nich pomo- gający człon- kowie rodziny	pracow- nicy umysłowi	robot- nicy i chłup- nicy
		zafrud- niający obce sily	nie- zafrud- niający obcych sił									
08—00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	61	8	4	10	39	28	2	1	1	—	4	28
1—2 Górnictwo i przemysł	11 088	758	949	775	8 606	4 347	198	88	344	56	314	3 347
w tem: duże przedsiębior. (I—V kat.)	7 639	54	—	700	6 885	2 610	15	4	—	—	375	2 316
średn. przedś. (VI—VII kat.)	470	146	—	20	304	221	33	12	—	—	10	166
102 Kop. węgla kamiennego	1 944	—	—	51	1 893	530	—	—	—	—	19	511
112 Huty żelaza	4 324	—	—	396	3 928	1 502	—	—	—	—	142	1 360
118 Prod. naczyń blaszanych ^c	112	—	—	30	82	44	—	—	—	—	11	33
127 Prod. maszyn przemysł.	438	5	—	68	365	199	1	1	—	—	40	157
14—15 Przemysł chemiczny	124	3	—	15	106	33	—	—	—	—	4	28
175 Stolarstwo	410	73	112	26	199	205	21	8	35	10	9	122
222 Garbarnie	192	12	—	8	172	83	5	2	—	—	5	71
232 Krawiectwo	293	48	168	1	76	169	18	1	80	5	1	64
235 Szewstwo	231	68	123	—	40	105	17	3	40	7	—	38
243 Plekarnie	250	125	37	—	88	155	29	24	10	6	—	86
247 Browary	143	3	—	31	109	60	2	—	—	—	11	47
254 Rzeźnictwo	314	126	58	12	118	170	26	26	20	4	3	91
274 Budownictwo domów	484	22	100	31	331	180	6	1	30	—	12	131
277 Malarstwo i tapetiarstwo	112	9	57	—	46	44	3	—	18	3	—	20
3 Handel i ubezpieczenia	1 823	372	821	196	434	941	96	65	306	64	104	306
31 Handel towarowy	1 113	284	390	95	344	596	75	45	136	45	58	237
325 Zakłady gastronomiczne	226	71	100	10	45	113	17	12	28	12	4	40
4 Komunikacja i transport	2 986	6	54	532	2 394	814	4	—	19	1	164	626
40 Poczta, telegraf, telefon	215	—	—	111	104	71	—	—	—	—	38	20
42 Koleje	2 608	—	—	407	2 201	677	—	—	—	—	120	551
44 Inne rodz. kom. i transp. ^d	130	6	54	2	68	54	4	—	19	1	2	—
5 i nast. Pozostałe działy	6 377 ^e	101	95	1 794	1 579	3 684 ^e	37	10	45	5	883	—
512 Administr. państwowa	346	—	—	292	54	118	—	—	—	—	101	17
513 Admin. samorządu teryt.	367	—	—	155	212	137	—	—	—	—	64	73
522 Sądownictwo	139	—	—	117	22	47	—	—	—	—	41	—
53 Służba bezpieczeństwa	279	—	—	49	230	84	—	—	—	—	15	69
54 Kościół i związki wyzn.	183	—	—	165	18	160	—	—	—	—	148	12
702 Szkolnictwo powszechne	165	—	—	147	18	88	—	—	—	—	82	—
703 Szkoln. średnie og. kszt.	124	—	—	113	11	59	—	—	—	—	55	—
802 Zakłady lecznicze ^f	674	—	—	438	236	330	—	—	—	—	209	121
81 Higijena	157	49	37	3	68	97	16	7	18	5	1	50
9 Służba domowa	534	—	—	—	534	515	—	—	—	—	—	51
X0 Emeryci i inwalidzi	1 350	—	—	—	—	591	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zesz. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczone w danym miesiącu. ^b Wraz z rybactwem. ^c Oraz innych wyrobów z blachy. ^d Przeważnie komunikacja i transport konny i samochodowy. ^e Ob. uwagę ^f do tabl. „Źródła utrzymania ludności”. ^f Oraz służba sanitarna wszelkich instytucyj.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu*	Czynni i bierni		C z y n n i				Znaki klasyfikacyjne Działy zawodu *	Czynni i bierni		C z y n n i			
	pracow- nicy umysłowi	ro- botni- cy	pracownicy umysłowi		robotnicy			pracow- nicy umysłowi	ro- botni- cy	pracownicy umysłowi		robotnicy	
			ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej	ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej				ogółem	w tem w wieku 22 lat i wię- cej		
Ogółem	195	2 314	98	84	1 084	801	3	97	17	13	53	—	
w tem:													
1—2 Górnictwo i prze- mysł	101	2 023	47	43	942	691	13	74	4	4	36	—	
5 i nast. Pozostałe działy	49	102	30	24	48	—	49	102	30	24	48	—	

* Ob. wyżej.

Nieruchomości i budynki

Nieruchomości mieszkalnych 1 492, w tem: 1-budynkowych 1 416, 2-bud. 69, 3-bud. i większych 7; 1-mie szkaniowych 446, 2-miesz. 326, 3—5-miesz. 525, 6—10-miesz. 150, 11—20-miesz. 33, 21-miesz. i większych 6. Budynków mieszkalnych 1 575, w tem: parterowych 679, 1-piętrowych 635, 2-piętrowych 197, 3-piętrowych 47, 4-piętrowych i wyższych 5; murowanych 1 539 (97,7%), drewnianych 29 (1,9%), o pokryciu ogniotrwałym 153 (9,73%), w tem papa 1 074 (68,2%); posiadających elektryczność 1 364, wodociąg 818, kanalizację 549, gaz 270, po siadających wodociąg, kanalizację i elektryczność 500; budynków niemieszkalnych lecz zamieszkałych 92. Bu dynków mieszkalnych na nieruchomość 1,1; mieszkań na nieruchomość 3,1; osób na nieruchomość 14,2; osób na budynek 13,4.

Note. Pour le texte français de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques 1935, fasc. 22.

Dodatek do Wiad. Stat., r. 1936, zesz. 2.

Powierzchnia km² 80,3. Ludności ogółem 201 176, mężczyzn 99 442, kobiet 101 734, ludności na km² 2 505,3. Gmin wiejskich 13, miejscowości 53 (na 100 km² miejscowości 66,0).
a Gminy jednostkowe, niedzielące się na gromady.

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie			Język ojczysty			Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	ewangelickie	inne	polski	niemiecki	inny	umiała czytać i pisać	umiała tylko czytać	nie umiała czytać ani pisać
Ogółem	201 176	196 978	3 394	769	189 074	11 948	106	153 986	631	1 641
%	100,0	97,9	1,7	0,4	94,0	5,9	0,1	98,5	0,4	1,1
w tem mężczyźni	99 442	97 313	1 676	434	93 916	5 446	58	75 845	160	659

Ludność według płci i wieku

Wy-szcze-gólnienie	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)								Kobiety urodzone w latach (wiek)							
	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejsze (60 i więcej)	1931-1922 (0-9)	1921-1919 (10-12)	1918-1915 (13-16)	1914-1912 (17-19)	1911-1902 (20-29)	1901-1882 (30-49)	1881-1872 (50-59)	1871 i wcześniejsze (60 i więcej)
Ogółem	22 761	6 429	5 954	7 059	20 743	23 489	7 454	5 535	22 106	6 084	5 949	6 887	20 761	24 965	7 883	7 075
%	22,9	6,5	6,0	7,1	20,8	23,6	7,5	5,6	21,7	6,0	5,8	6,8	20,4	24,5	7,8	7,0

Warunki mieszkaniowe

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania							Ludność zamieszkała						
	ogółem		a liczbie osób na izbę					ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę				
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po-wyżej 6	nieokreślonej	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po-wyżej 6	nieokreślonej
Ogółem	43 691	x	26 534	15 359	1 396	199	203	199 414	x	90 513	94 162	10 577	1 558	2 604
%	x	100,0	60,7	35,2	3,2	0,4	0,5	x	100,0	45,4	47,2	5,3	0,8	1,3
1 izba	5 923	13,6	3 097	1 977	650	199	—	16 265	8,2	4 515	6 720	3 472	1 558	—
2 izby	24 652	56,4	13 801	10 060	746	—	45	109 683	55,0	42 356	59 610	7 105	—	612
3 izby i więcej	13 085	29,9	9 625	3 322	—	—	138	73 334	36,8	43 627	27 832	—	—	1 875

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: 100 924; przeciętna liczba izb na mieszkanie 2,3; przeciętna liczba osób na izbę 2,0. W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem		Ludność samodzielna			Ludność najemna						
	liczby bezwzględne	%	czynni i bierni	czynni		pracownicy umysłowi			robotnicy			
				razem	w tem mężczyzn	czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	czynni i bierni	razem	w tem mężczyzn	
Rolnictwo*	1 528	0,7	1 031 ^a	—	—	27	12	—	12	470	245	151
Górnictwo i przemysł	140 294	69,7	4 673	2 248	1 699	8 868	3 339	3 031	126 753	45 637	42 371	—
Handel i ubezpieczenia	7 157	3,6	4 716	2 391	1 095	638	421	243	1 803	1 478	570	—
Komunikacja ^b	8 400	4,2	373	144	133	1 571	512	442	6 456	1 905	1 858	—
Inne	43 797 ^c	21,8	816	413	227	4 791	2 570	1 639	5 959	3 641	1 152	—

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na "samodzielnych" i "najemnych" osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby bierne o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 9 231, czynnych 13 673 (w tem mężczyzn 6 835).

Ludność najemna w rolnictwie*

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy											
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolnicy zamieszkałi w mieszkaniach wraz z pracodawcą	rolnicy zamieszkałi z pracodawcą	rolnicy zamieszkałi w mieszkaniach własnych			bez podania charakteru zatrudnienia zamieszkałi w mieszkaniach własnych ^a				
							razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię		
Czynni i bierni	497	27	470	15	118	50	287	29	—	—	—	—	—	—
Czynni	257	12	245	4	59	49	133	20	3	—	—	—	—	—
w tem mężczyźni	163	12	151	4	34	32	81	11	2	—	—	—	—	—

* Ob. wyżej. ^a Cały teren powiatu świętochłowskiego uważano za uprzemysłowiony, wobec czego w tablicy nie są wypełnione rubryki przeznaczone dla osób zaliczanych do ludności najemnej w rolnictwie tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie "ogółem" — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska skoszarowanego.

Na terenie powiatu świętochłowskiego niema miast; wszystkie dane dotyczą wsi.

Gospodarstwa rolne według wielkości użytków rolnych oraz samodzielna ludność rolnicza*

Gospodarstwa Ludność	Ogółem	o powierzchni użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewie- doma
Gospodarstwa (rolnicze zespoły rodzinne) ogółem ^a	163	37	59	50	2	2	—	13
Ludność samodzielna rolnicza poza dożywotnikami ^b	950 ^c	140	263	286	14	12	—	235 ^d
Liczba osób ^d na gospodarstwo		3,8	4,5	5,7	7,0	6,0	—	
Gospodarstwa zatrudniające obce siły najemne	34	5	9	16	1	—	—	3
Gospodarstwa niezatrudniające obcych sił najemnych	129	32	50	34	1	2	—	10
w tem: liczące 2 mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat		9	13	11	—	—	—	
liczące 3 i więcej mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat		1	4	9	1	—	—	

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Przez rolniczy zespół rodzinny rozumie się zespół rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych. Liczba rolniczych zespołów rodzinnych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b Oraz poza osobami, będącymi na ich utrzymaniu; liczby nie obejmują 81 dożywotników i osób będących na ich utrzymaniu. ^c W tej liczbie 182 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tablicy ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania. ^d Bez dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Głowy gospodarstw i inni członkowie^a w poszczególnych grupach wieku w gospodarstwach niezatrudniających obcych sił najemnych

Głowy gospodarstw inni członkowie	Mężczyźni							Kobiety					Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob. rolni		
	ogółem	w wieku lat						ogółem	w wieku lat					mężczyźni	kobiety
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41	42 i więcej		13 i mniej	14-21	22-31	32-41	42 i więcej		
Ogółem	299	27	46	51	73	20	82	384	20	86	66	57	155	—	—
Głowy gosp.	104	—	2	—	5	16	81	25	—	—	3	3	19	—	—
Inni członk.	195	27	44	51	68	4	1	359	20	86	63	54	136	—	—

^a Poza dożywotnikami i osobami, będącymi na ich utrzymaniu.

Ludność poza rolnictwem według zawodu

Znaki klasyfikacyjne Działy, gałęzie i rodzaje zawodu ^a (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni					Czynni						
	ogółem	samodzielni wraz z pomagającymi		pracownicy umysłowi	robotnicy i chałupnicy	ogółem	samodzielni zatrudniający obce siły	przy nich pomagający członkowie rodzinny	samodzielni niezatrudniający obcych sił	przy nich pomagający członkowie rodzinny	pracownicy umysłowi	robotnicy i chałupnicy z pomagającymi członkami rodziny
		zatrudniający obce siły	niezatrudniający obcych sił									
03-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^b	134	12	6	21	95	80	4	2	3	3	9	59
1-2 Górnictwo i przemysł	140294	1 680	2 993	8 868	126 753	51 224	476	249	1 317	206	3 339	45 637
duże przedsiębiorstwa (I-V kat.)	119948	126	—	8 522	111 300	40 363	30	20	—	—	3 142	37 171
w tem: średn. przeds. (VI-VII kat.)	1 233	230	—	77	926	778	58	30	—	—	43	647
102 Kop. węgla kamiennego ^c	62 085	—	—	2 908	59 177	20 118	—	—	—	—	997	19 121
104 Kop. rudy cynk. i ołow.	11 127	2	—	567	10 558	3 432	2	—	—	—	194	3 236
112 Huty żelaza	7 173	2	—	504	6 667	2 399	1	—	—	—	158	2 240
113 Huty żelaza ^d	28 339	2	—	2 644	25 693	9 503	1	—	—	—	992	8 510
114 Huty cynku i ołowiu	7 649	—	—	407	7 242	2 695	—	—	—	—	141	2 554
127 Prod. maszyn przemysł.	2 176	2	4	237	1 933	912	1	—	1	—	106	804
143 Koksownie	2 559	—	—	283	2 276	924	—	—	—	—	111	813
149 Wielki przem. nieorgan.	689	—	—	77	612	206	—	—	—	—	30	176
16 Przemysł mineralny	743	27	25	59	632	408	7	3	8	2	31	357
232 Krawiectwo	1 206	162	601	3	440	787	52	8	312	18	3	394
243 Piekarnie	1 332	436	258	28	610	859	124	69	85	50	19	512
254 Rzeźnictwo	1 309	409	380	16	504	797	109	92	112	74	4	406
274 Budownictwo domów	1 412	48	221	68	1 075	697	14	3	83	—	43	554
3 Handel i ubezpieczenia	7 157	844	3 872	638	1 803	4 290	274	118	1 571	428	421	1 478
31 Handel towarowy	4 587	584	2 220	407	1 376	2 984	189	93	913	343	289	1 157
325 Zakłady gastronomiczne	931	209	371	44	307	507	64	22	108	51	21	241
4 Komunikacja i transport	8 400	71	302	1 571	6 456	2 561	18	9	100	17	512	1 905
42 Koleje	6 546	—	—	1 194	5 352	1 784	—	—	—	—	335	1 449
5 i nast. Pozostałe działy	43 663 ^e	261	537	4 770	5 864	20 217 ^e	82	18	275	26	2 561	3 582
51 Administracja publiczna	3 087	—	—	2 064	1 023	1 242	—	—	—	—	872	370
53 Służba bezpieczeństwa	1 792	3	—	158	1 631	557	1	—	—	—	45	511
702 Szkolnictwo powszechne	1 188	—	—	995	193	751	—	—	—	—	682	69
80 Lecznictwo	886	59	149	438	240	524	21	1	81	3	262	156
9 Służba domowa	2 121	—	—	—	2 121	2 018	—	—	—	—	—	2 018
X0 Emeryci i inwalidzi	30 701	—	—	—	—	12 938	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. 1935 r., zes. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c W tem zatrudnionych poza granicami Polski: czynnych i biernych 4 860 (prac. umysł. 29, robotników 4 831), czynnych i 556 (prac. umysł. 13, robotników i 543); zaliczonego ich do przedsiębiorstw o niewiadomej kategorii. ^d Połączone z działami dalszej obróbki. ^e Ob. uwagę c do tabl. „Źródła utrzymania ludności”.

Bezrobocie. W liczbie ludności uwzględnionej w tablicy jest bezrobotnych w wieku 22 lat i więcej; prac. umysł. 466 (i biernych 484), robotników 7 647 (i biernych 11 172); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 218 (i biernych 268), robotników 7 155 (i biernych 10 773).

Budynki. Budynków mieszkalnych 6 991; mieszkań na 100 budynków 625.

Note. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 24, 1934; pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 22, 1933.

Dodatek do Wiad. Stat., r. 1936, zes. 2.

WOJ. ŚLĄSKIE Powierzchnia km² 232,7. Ludności ogółem 64 592, mężczyzn 31 377, kobiet 33 215, ludności na km² 277,6. XIII 11
 Powiat Tarnowskie Góry miejskich 2, gmin wiejskich 22, miejscowości 72 (na 100 km² miejscowości 30,9). Gmin
 a Gminy jednostkowe, niedzielące się na gromady. Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie				Język ojczysty				Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadom.)		
		rym- sko- kato- lickie	ewan- ge- lickie	mojze- szowe	inne	pol- ski	nie- miecki	żydow- ski z hebraj- skim	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta	17 917	17 099	431	290	37	14 911	2 929	53	21	13 616	57	176
%	100,0	95,4	2,8	1,6	0,2	83,2	16,4	0,3	0,7	98,2	0,4	1,3
w tem mężczyźni	8 771	8 407	207	132	25	7 496	1 230	26	16	6 630	10	58
Wies	46 675	46 113	407	70	28	44 275	2 281	14	26	33 986	162	369
%	100,0	98,8	0,9	0,7	0,7	94,9	4,9	0,0	0,0	98,3	0,5	1,1
w tem mężczyźni	22 606	22 334	196	35	19	21 497	1 051	7	12	16 320	27	145

Ludność według płci i wieku

Miasta Wies	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)									Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wczes- niej (60 i więcej)	1931- 1922 (0-9)	1921- 1919 (10-12)	1918- 1915 (13-16)	1914- 1912 (17-19)	1911- 1902 (20-29)	1901- 1882 (30-49)	1881- 1872 (50-59)	1871 i wczes- niej (60 i więcej)		
Miasta	2 065	554	577	608	1 712	2 241	541	470	1 991	519	458	539	1 873	2 385	645	730		
%	23,5	6,3	6,6	6,9	19,5	25,6	6,2	5,4	21,8	5,7	5,0	5,9	20,5	26,1	7,0	8,0		
Wies	6 096	1 467	1 365	1 591	4 542	4 770	1 394	1 373	6 022	1 492	1 339	1 540	4 707	5 493	1 549	1 922		
%	27,0	6,5	6,0	7,0	20,1	21,1	6,2	6,1	25,0	6,2	5,6	6,4	19,6	22,8	6,4	8,0		

Warunki mieszkaniowe

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania						Ludność zamieszkała							
	ogółem		o liczbie osób na izbę				ogółem		w mieszkaniach o liczbie osób na izbę					
	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po- wyżej 6	nieokre- ślonej	liczby bez- względ- ne	%	2 i mniej	2-4	4-6	po- wyżej 6	nieokre- ślonej
Miasta ogółem	4 141	X	3 136	863	99	15	28	17 398	X	11 298	5 209	664	114	113
%	X	100,0	75,7	20,8	2,4	0,4	0,7	X	100,0	64,9	30,0	3,8	0,7	0,6
1 izba	652	15,7	399	173	65	15	—	1 632	9,4	581	589	348	114	—
2 izby	1 368	33,0	865	469	34	—	—	5 573	32,0	2 492	2 765	316	—	—
3 izby	971	23,5	786	185	—	—	—	4 579	26,3	3 087	1 492	—	—	—
4 izby i więcej	1 094	26,4	1 058	36	—	—	—	5 450	31,3	5 087	363	—	—	—
Wies ogółem	10 444	X	6 099	3 660	522	101	62	46 543	X	19 730	21 569	3 809	776	659
%	X	100,0	58,4	35,0	5,0	1,0	0,6	X	100,0	42,4	46,3	8,2	1,7	1,4
1 izba	2 428	23,2	1 257	789	281	101	—	6 883	14,8	1 900	2 696	1 511	776	—
2 izby	5 228	50,1	2 773	2 197	241	—	17	24 065	51,7	8 300	13 238	2 298	—	229
3 izby i więcej	2 761	26,4	2 063	674	—	—	24	15 478	33,3	9 520	5 635	—	—	323

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach 11 590; na wsi 22 595; przeciętna liczba izb na mieszkaniu: w miastach 2,8; na wsi 2,2; przeciętna liczba osób na izbę: w miastach 1,5; na wsi 2,1.
 W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Źródła utrzymania ludności

Źródło utrzymania	Ludność ogółem				Ludność samodzielna			Ludność najemna						
	liczby bez- względ- ne	%	w miastach		czyjni i bierni	razem	w tem męż- czyźni	pracownicy umysłowi		robotnicy				
			liczby bez- względ- ne	%				czyjni i bierni	razem	czyjni i bierni	razem	czyjni i bierni		
Rolnictwo*	3 223	5,0	304	1,7	2 919	6,2	2 257 ^a	53	27	24	913	425	275	
Górnictwo i przemysł	30 909	47,9	5 567	31,1	25 342	54,3	2 303	1 015	788	1 449	565	494	27 157	10 201
Handel i ubezpieczenia	2 679	4,1	1 483	8,3	1 196	2,6	1 760	853	386	244	140	100	675	497
Komunikacja ^b	9 968	15,4	4 334	24,2	5 634	12,1	67	26	25	1 580	439	411	8 321	2 252
Inne	17 813	27,6	6 229	34,7	11 584	24,8	321	148	74	2 856	1 305	997	3 906	2 099

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Wraz z transportem. ^c Ta liczba objęta są nieuwzględnione w dalszym podziale na „samodzielnych“ i „najemnych“ osoby, utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej, wraz z osobami, będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więzieniach, osoby biernie o nieustalonej przynależności do osób czynnych i t. p.), czynnych i biernych 10 730, czynnych 4 487 (w tem mężczyzn 2 244).

Ludność najemna w rolnictwie* (Wies)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rol- nictwie ogółem	Pra- cowni- cy umy- słowi	R o b o t n i c y						bez podania charakteru zatrudnienia za- mieszkał w mieszka- niach własnych ^a			
			ogółem	rze- mieś- nicy w go- spodar- stwach rolnych	rolni zamie- szkali w mie- szka- niach wraz z praco- dawcą	rolni zamie- szkali z praco- dawcą	rolni zamieszkałi w mieszkaniach własnych		razem		posi- adający ziemię	
							razem	bezro- botni	razem	bezro- botni	posi- adający ziemię	posi- adający ziemię
Czynni i bierni	862	36	826	55	631	58	82	24	—	—	—	—
Czynni	401	20	381	19	254	56	52	16	2	—	—	—
w tem mężczyźni	258	18	240	19	162	32	27	11	1	—	—	—

* Ob. wyżej. ^a Cały teren powiatu tarnogórskiego uważano za uprzemysłowiony, wobec czego w tablicy nie są wypełnione rubryki przeznaczony dla osób zaliczanych do ludności najemnej w rolnictwie tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

U w a g i d o w s z y s t k i c h t a b l i c. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r.
 Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem“ — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność nadar a bez wojska skoszarowanego.

Gospodarstwa rolne według wielkości użytków rolnych oraz samodzielna ludność rolnicza* (W)

Gospodarstwa Ludność	Ogółem	o powierzchni użytków rolnych					
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej
Gospodarstwa (rolnicze zespoły rodzinne) ogółem ^a	260	62	110	65	6	3	2
Ludność samodzielna rolnicza poza dożywotnikami ^b	1 836	221	465	358	36	17	5
Liczba osób ^d na gospodarstwo		3,6	4,2	5,5	6,0	5,7	2,5
Gospodarstwa zatrudniające obce siły najemne	31	3	10	10	3	—	—
Gospodarstwa niezatrudniające obcych sił najemnych	229	59	100	55	3	3	2
w tem: liczące 2 mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat		7	15	13	1	—	—
liczące 3 i więcej mężczyzn ^d w wieku 18-60 lat		—	—	3	—	—	—

* Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^a Przez rolniczy zespół rodzinny rozumie się rodzinny, podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych. Liczba rolniczych zespołów rodzinnych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolniczych. ^b Oraz poza osobami, będącymi na ich utrzymaniu; liczby nie obejmują 221 dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu. ^c W tej liczbie 677 osób w zespołach, których nie wymieniono w tablicy ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest nie głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania. ^d Bez dożywotników i osób, będących na ich utrzymaniu.

Głowy gospodarstw i inni członkowie^a w poszczególnych grupach wieku w gospodarstwach niezatrudniających obcych sił najemnych (Wies)

Głowy gospodarstw inni członkowie	Mężczyźni						Kobiety						Samodzielnie jednocześnie zatrudnieni jako rob.	
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat						
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31	32-41		42 i więcej
Ogółem	551	150	82	83	69	33	134	1 160	165	240	192	183	380	—
Głowy gosp.	160	—	—	3	8	23	126	69	—	—	4	9	56	—
inni członk.	391	150	82	80	61	10	8	1 091	165	240	188	174	324	—

^a Poza dożywotnikami i osobami, będącymi na ich utrzymaniu.

Ludność poza rolnictwem według zawodu (Miasta i wieś)

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu* (tylko wybrane*)	Czynni i bierni					Czynni						
	ogółem	samodzielni wraz z poma- gającymi		prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i chałup- nicy	ogółem	samo- dzielni zatrud- niający obce siły	przy nich poma- gający członk. rodziny	samo- dzielni niezatrud- niający obcych sił	przy nich poma- gający członk. rodziny	prac- ownicy umysłowi	robot- nicy i chałup- nicy
		zatrud- niający obce siły	nie- zatrud- niający obcych sił									
08-00 Ogrodnictwo, leśnictwo ^a	595	3	20	101	471	277	1	1	7	1	35	23
1-2 Górnictwo i przemysł	30 909	816	1 487	1 449	27 157	11 781	235	112	588	80	565	102
w tem: duże przedsięb. (I-V kat.)	15 829	69	—	1 282	14 478	5 339	19	3	—	—	481	48
średn. przedsięb. (VI-VII kat.)	790	162	—	44	584	456	43	17	—	—	24	—
102 Kop. węgla kamiennego	14 250	—	—	349	13 901	4 431	—	—	—	—	127	41
104 Kop. rudy cynku i ołow.	1 147	—	—	18	1 129	345	—	—	—	—	7	—
114 Huty cynku i ołowiu	3 001	—	—	270	2 731	868	—	—	—	—	77	—
14-15 Przemysł chemiczny	721	4	9	100	606	242	2	—	3	1	34	—
16 Przemysł mineralny	1 082	28	19	44	991	491	8	2	6	2	23	—
174 Tartaki	668	—	7	65	596	279	—	—	—	—	29	—
192 Papiernie	570	—	—	45	525	230	—	—	3	1	21	—
23 Przemysł odzieżowy	787	105	422	2	258	473	39	4	209	9	1	—
243 Piekarnie	505	230	81	—	194	314	62	34	22	14	—	—
254 Rzeźnictwo	592	175	173	12	232	349	44	51	51	23	6	—
274 Budownictwo domów	1 021	29	186	42	764	467	7	3	64	2	23	—
3 Handel i ubezpieczenia	2 679	399	1 361	244	675	1 490	117	76	529	131	140	—
31 Handel towarowy	1 527	237	621	152	517	907	76	41	237	83	89	—
4 Komunikacja i transport	9 969	12	55	1 580	8 321	2 717	2	2	17	5	439	2 280
42 Koleje	9 296	—	—	1 381	7 915	2 482	—	—	—	—	366	2 116
5 i nast. Pozostałe działy	17 218 ^d	108	190	2 755	3 435	7 762 ^d	32	3	102	1	1 270	1 867
51 Administracja publiczna	1 989	—	—	1 392	597	722	—	—	—	—	534	188
53 Służba bezpieczeństwa	893	—	—	39	854	253	—	—	—	—	14	23
70 Szkolnictwo	630	—	—	535	95	343	—	—	—	—	290	58
8 Lecznictwo i higiena	601	86	150	150	215	355	26	3	85	1	76	164
9 Służba domowa	1 053	—	—	—	1 053	967	—	—	—	—	—	967
X0 Emeryci i inwalidzi	9 966	—	—	—	—	4 165	—	—	—	—	—	—

* Pełny tekst klasyfikacji zawodu ob. dodatek do Wiad. Stat. r. b., zesz. 22. ^a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym powiecie. ^b Wraz z rybactwem. ^c W tem zatrudnionych poza granicami Polski: czynnych i biernych 7 342 (prac. umysł. 28, robotników 7 314), czynnych 2 293 (prac. umysł. 11, robotników 2 282); zaliczono ich do przedsiębiorstw o niewiadomej kategorii. ^d Ob. uwagę c do tab. „Źródła utrzymania ludności”. ^e Wraz z personelem zakładów opieki społecznej.

Bezrobotnie. W liczbie ludności uwzględnionej w tablicy jest bezrobotnych w wieku 22 lat i więcej: prac. umysł. 180 (i biernych 222), robotników 3 602 (i biernych 6 393); w tem w górnictwie i przemyśle (1-2) prac. umysł. 85 (i biernych 148), robotników 3 278 (i biernych 5 758).

Nieruchomości i budynki

W miastach: nieruchomości mieszkalnych 882; budynków mieszkalnych 1 006, w tem: drewnianych 3 (3,9%), murowanych 962 (95,6%), o pokryciu ogniotrwałym 999 (99,3%); budynków niemieszkalnych lecz 22 mieszkalnych 67; mieszkań na nieruchomości 4,5; osób na nieruchomości 19,2; osób na budynek 16,8. **Na wsi:** budynków mieszkalnych 4 317; mieszkań na 100 budynków 242.

Nota. Pour le texte français des tableaux, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 24, 1934. Pour le texte de la classification des professions et les symboles de classification, voir le supplément aux Informations Statistiques, fasc. 22, 1935.

E R R A T A

POWSZECHNY SPIS LUDNOŚCI Z DN. 9.XII 1931 R.

WOJ. KRAKOWSKIE (zestawienia powiatowe)

Dodatki do Wiadomości Statystycznych r. 1937, zesz. 7 (pow. Biała i pow. Chrzanów),
zesz. 8 (pow. Mielec i pow. Nowy Targ) i zesz. 9 (pow. Kraków)

Powiaty	Strona	Tablica	Ru- bryka	Wiersz	Jest	Powinno być
Biała	1	4	2	1 od dołu	1 112 ^c	11 121 ^c
Chrzanów	1	2	8	1 „ „	2,2	6,6
„	2	3	3	1 „ góry	8	6
„	2	3	6	5 „ „	15 322	25 322
Mielec	2	1	2	1 „ „	11 980	11 957
„	2	1	7	1 „ „	41	18
Nowy Targ	1	3	8	2 „ dołu	60 465	60 475
„	1	3	11	2 „ „	39 598	38 598
Kraków	2	3	9	2 „ góry	122	112

WOJEWÓDZTWO KRAKOWSKIE (XIV) bez miasta Krakowa (8)

XIV (bez 8)

Département de Kraków (XIV) non compris la ville de Kraków (8)

Część I* - Partie I*

Powierzchnia km² 17 380,0. Ludności ogółem 2 078 516, mężczyzn 1 001 714, kobiet 1 076 802, ludności na km² 119,6. Gmin miejskich 47, gmin wiejskich 195, gromad wiejskich 1 798, miejscowości 11 449 (na 100 km² miejscowości 65,9).

Ludność według płci, wyznania, języka ojczystego oraz umiejętności czytania i pisania

Miasta, wieś Płeć	Ludność ogółem	Wyznanie					Język ojczysty					Wśród ludności w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym)		
		rzymsko-katolickie	grecko-katolickie	ewangelickie	mołdańskie	inne	polski	ruski	niemiecki	żydowski z hebrajskim	inny	umiało czytać i pisać	umiało tylko czytać	nie umiało czytać ani pisać
Miasta i wieś	2 078 516	1 886 181	50 196	5 809	117 103	12 551	1 926 233	58 038	8 192	82 217	2 967	1 242 090	59 541	227 443
%	100,0	90,8	2,4	0,3	5,6	0,6	92,7	2,8	0,4	4,0	0,1	59,5	2,9	11,2
Mężczyźni	1 001 714	908 066	24 738	2 803	56 830	6 166	927 509	28 340	3 758	40 122	1 559	607 218	14 800	102 982
Kobiety	1 076 802	978 115	25 458	3 006	60 273	6 385	998 724	29 698	4 434	42 095	1 408	634 872	44 741	124 461
Miasta o ludności powyżej 20 000	97 927	63 664	433	2 321	31 317	163	68 981	98	4 290	24 349	184	71 687	967	7 032
%	100,0	65,0	0,4	2,4	32,0	0,2	70,4	0,1	4,4	24,9	0,2	73,1	1,2	7,2
Mężczyźni	45 455	28 883	248	1 038	15 185	92	31 509	51	1 893	11 882	110	33 537	202	2 543
Kobiety	52 472	34 781	185	1 283	16 132	71	37 472	47	2 397	12 467	74	38 150	765	4 489
Miasta mniejsze	262 336	203 492	1 705	759	55 719	316	219 292	799	328	41 271	417	182 205	3 397	18 766
%	100,0	77,6	0,7	0,3	21,2	0,1	83,6	0,3	0,1	15,7	0,2	69,1	1,6	7,1
Mężczyźni	123 914	95 556	902	392	26 946	165	102 968	403	139	20 077	212	86 641	723	7 407
Kobiety	138 422	108 136	803	367	28 773	151	116 324	396	189	21 194	205	95 564	2 674	11 359
Wieś	1 718 253	1 619 025	48 058	2 729	30 067	12 072	1 637 960	57 141	3 574	16 597	2 366	988 198	55 177	201 645
%	100,0	94,2	2,8	0,2	1,7	0,7	95,3	3,3	0,2	1,0	0,2	57,9	3,2	11,7
Mężczyźni	832 345	783 827	23 588	1 373	14 699	5 909	793 032	27 886	1 726	8 163	1 237	487 040	13 875	93 032
Kobiety	885 908	835 198	24 470	1 356	15 368	6 163	844 928	29 255	1 848	8 434	1 129	501 158	41 302	108 613

Ludność według płci i wieku

Miasta Wieś	Mężczyźni urodzeni w latach (wiek)							Kobiety urodzone w latach (wiek)								
	1931—1922 (0—9)	1922—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i więcej (60 i więcej)	1931—1922 (0—9)	1922—1919 (10—12)	1918—1915 (13—16)	1914—1912 (17—19)	1911—1902 (20—29)	1901—1882 (30—49)	1881—1872 (50—59)	1871 i więcej (60 i więcej)
Miasta i wieś	274 893	63 593	54 151	64 907	183 332	208 664	64 810	86 235	270 158	62 197	54 389	67 575	202 428	240 618	79 185	98 994
%	27,5	6,3	5,4	6,5	18,3	20,8	6,5	8,6	25,1	5,8	5,1	6,3	18,8	22,3	7,3	9,2
Miasta o ludności powyżej 20 000	9 130	2 571	2 624	3 463	9 260	11 088	3 611	3 680	8 996	2 447	2 686	3 829	11 591	13 684	4 298	4 912
%	20,1	5,6	5,8	7,6	20,4	24,4	7,9	8,1	17,1	4,7	5,1	7,3	22,1	26,1	8,2	9,4
Miasta mniejsze	28 976	7 464	7 350	9 017	23 985	28 388	8 838	9 774	28 546	7 083	7 602	10 217	28 459	33 586	10 366	12 416
%	23,4	6,0	5,9	7,3	19,4	22,9	7,1	7,9	20,6	5,1	5,5	7,4	20,5	24,3	7,5	9,0
Wieś	236 787	53 558	44 177	52 427	150 087	169 188	52 361	72 781	232 616	52 667	44 101	53 529	162 378	193 348	64 521	81 666
%	28,5	6,4	5,3	6,3	18,0	20,3	6,3	8,8	26,3	5,9	5,0	6,1	18,3	21,8	7,3	9,2

Mieszkania i ludność według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby osób na izbę

Miasta, wieś Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania					Ludność zamieszkała						
	ogółem		w tym liczące poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę			ogółem		w tym w mieszkaniach liczących poniżej 12 osób o liczbie osób na izbę				
	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6	liczby bezwzględne	%	2 i mniej	2-4	4-6	powyżej 6
Miasta o ludności powyżej 20 000	22 180	x	13 139	6 628	1 666	605	94 506	x	42 718	34 952	10 280	4 752
%	x	100,0	59,2	29,9	7,5	2,7	100,0	45,2	37,0	10,9	5,0	
1 izba	7 017	31,7	2 477	2 574	1 352	605	25 062	26,5	4 042	8 872	7 273	4 752
2 izby	8 561	38,6	4 964	3 241	314	x	37 420	39,6	14 430	19 418	3 007	x
3 izby	3 979	17,9	3 228	722	x	x	18 894	20,0	12 717	5 786	x	x
4 izby i więcej	2 599	11,7	2 461	91	x	x	13 027	13,8	11 515	876	x	x
Miasta mniejsze	56 520	x	29 842	19 634	4 911	1 699	255 691	x	95 928	108 883	32 394	13 239
%	x	100,0	52,8	34,7	8,7	3,0	100,0	37,5	42,6	12,7	5,2	
1 izba	17 070	30,2	5 984	5 878	3 485	1 699	62 063	24,3	9 349	20 364	18 784	13 239
2 izby	25 611	45,3	12 498	11 562	1 426	x	122 507	47,9	36 798	70 383	13 610	x
3 izby	8 444	15,0	6 435	1 917	x	x	42 386	16,6	25 683	15 444	x	x
4 izby i więcej	5 268	9,3	4 883	277	x	x	28 206	11,0	24 038	2 692	x	x
Wieś	331 327	x	103 085	150 667	52 942	22 059	1 708 662	x	326 372	837 275	343 551	171 691
%	x	100,0	31,1	45,5	16,0	6,6	100,0	19,1	49,0	20,1	10,1	
1 izba	130 028	39,3	23 597	44 852	39 259	22 059	586 544	34,3	39 539	158 226	213 610	171 691
2 izby	167 327	50,5	56 804	95 929	13 683	x	920 866	53,9	181 695	596 952	129 941	x
3 izby i więcej	33 216	10,0	22 534	9 886	x	x	197 780	11,6	104 909	82 097	x	x

U w a g a. Ogólna liczba izb w mieszkaniach: w miastach liczących powyżej 20 000 ludności 47 860; w miastach mniejszych 118 016; na wsi 580 505; przeciętna liczba izb na mieszkanie: w miastach liczących powyżej 20 000 ludności 2,2; w miastach mniejszych 2,2; na wsi 2,9. Na izbę: w miastach liczących powyżej 20 000 ludności 2,0; w miastach mniejszych 2,2; na wsi 2,9.

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych. Uwagi do wszystkich tablic. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1931 r. Jeżeli poszczególne składniki nie dają w sumie „ogółem” — dla reszty przypadków w materiale brak danych. Ludność podana bez wojska stacjonarowanego.

* Dalsze tablice dotyczące województwa krakowskiego (bez m. Krakowa) ukaza się później.
* Les tableaux ultérieurs concernant le dép. de Kraków (non compris la v. de Kraków) paraîtront plus tard.

Mieszkania i ludność w miastach o ludności powyżej 20 000 według liczby izb w mieszkaniu oraz liczby i typu gospodarstw domowych

Liczba izb w mieszkaniu	Mieszkania zajęte przez							Ludność w mieszkaniach zajętych przez						
	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			3 gospodarstwa i więcej	1 gospodarstwo			2 gospodarstwa			3 gospodarstwa i więcej
	jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosob.	oba wieloosobowe		jednoosobowe	jednorodzinne	wielorodzinne	oba jednoosobowe	jedno z nich wieloosob.	oba wieloosobowe	
Ogółem	1 472	17 275	588	306	1 294	575	670	1 472	74 334	3 929	612	6 196	3 819	4
1 izba	912	4 992	124	181	408	200	200	912	18 954	733	362	1 765	1 246	10
2 izby	387	7 019	204	84	454	190	223	387	30 690	1 339	168	2 208	1 256	17
3 izby	118	3 217	149	26	233	104	132	118	14 865	1 029	52	1 209	734	17
4 izby i więcej	51	2 032	111	15	198	81	111	51	9 756	828	30	1 009	583	70

W tablicy nie uwzględniono mieszkań ani ludności gospodarstw zakładowych oraz bezdomnych.

Ludność według źródła utrzymania

Źródło utrzymania	Ludność ogółem						Ludność samodzielna			Ludność najemna					
	liczby bezwzględne	%	w miastach		na wsi		czynni i bierni	czynni		pracownicy umysłowi			robotnicy		
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%		razem	w tym mężczyźni	czynni i bierni	razem	w tym mężczyźni	czynni i bierni	razem	w tym mężczyźni
Ogółem	2 078 516	100,0	360 263	17,3	1 718 253	82,7	1 395 555 ^a			60 891	29 992	19 623	54 852	26 992	17 888
Rolnictwo	1 366 022	65,7	46 826	13,0	1 319 196	76,8	1 216 875 ^a			1 167	560	503	14 790	96 470	54 284
Ogrodnictwo ^b	9 082	0,4	930	0,3	8 152	0,5	788	335	236	872	336	326	7 422	2 613	2 42
Górnictwo i przemysł	360 744	17,4	129 696	36,0	231 048	13,4	92 870	36 946	29 104	11 018	4 678	3 908	25 685	108 537	90 551
Handel i ubezpieczenia	90 550	4,4	61 723	17,1	28 827	1,7	71 713	28 759	17 775	4 394	2 414	1 643	14 443	7 821	5
Komunikacja i transport	79 550	3,8	30 021	8,3	49 529	2,9	4 959	1 688	1 592	9 462	3 358	2 812	65 129	16 646	16 392
Służba publiczna ^c	33 971	1,6	18 589	5,2	15 382	0,9	1 203	462		17 145	8 465		15 623	4 998	
Szkolnictwo, oświata ^d	16 280	0,8	7 330	2,0	8 950	0,5	2 161	924		11 937	7 305		2 182	1 025	
Lecznictwo i higiena ^e	12 506	0,6	7 464	2,1	5 042	0,3	4 904	2 484		2 055	1 296		5 547	3 060	
Służba domowa	28 149	1,4	16 368	4,5	11 781	0,7							28 149	26 885	
Pozostałe działy	81 662 ^f	3,9	41 316	11,5	40 346	2,3	82	44		2 841	1 580		5 195	1 868	

^a Podziału tej liczby na czynnych i biernych nie podaje się ze względu na trudności metodyczne jego przeprowadzenia w rolnictwie. ^b Orleśnictwo i rybactwo. ^c Oraz kościoł, organizacje i instytucje społeczne. ^d Oraz kultura. ^e Oraz utrzymywanie czystości i zakłady opieki społecznej. ^f Ta liczba objęta są nie uwzględnione w dalszym podziale na „samodzielną” i „najemną” osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu (emeryci, osoby przebywające w przytułkach, więźniach, osoby biernie o nie ustalonej przynależności do osób czynnych itp.), czynnych i biernych 73 544, czynnych 28 273 (w tym mężczyzn 16 068).

Ludność najemna w rolnictwie^a (Wież)

Stosunek do zawodu	Ludność najemna w rolnictwie ogółem	Pracownicy umysłowi	Robotnicy												
			ogółem	rzemieślnicy w gospodarstwach rolnych	rolni zamieszkałi			bez podania rodzaju pracy ^b							
					w mieszkaniach służbowych	wraz z pracodawcą	w mieszkaniach własnych	razem	bezrobotni	posiadający ziemię	razem	bezrobotni	posiadający ziemię		
Czynni i bierni	142 811	983	141 828	1 410	17 850	48 034	24 228	2 328		50 306	11 798				
Czynni	92 613	481	92 132	476	7 274	46 758	13 071	1 367	2 752	24 553	5 636	591			
w tym mężczyźni	52 371	429	51 942	476	4 798	23 464	7 250	764	1 898	15 954	4 772	4 61			

^a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem. ^b Zaliczeni do robotników rolnych tylko na podstawie zamieszkania na nieuprzemysłowionej wsi.

Zespoły rolnicze według powierzchni użytków rolnych oraz ludność w zespołach^a (Wież)

Zespoły rolnicze Ludność	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych						
		mniej niż 2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-50 ha	50 ha i więcej	niewiadoma
Zespoły rolnicze ogółem	240 707	92 529	99 968	27 673	3 644	1 041	363	15 489
Ludność w zespołach	1 160 253 ^b	365 902	509 522	159 584	21 932	6 060	1 136	96 11
Przeciętna liczba osób w zespole		4,0	5,1	5,8	6,0	5,8	3,7	
Zespoły zatrudniające siły najemne	35 906	6 675	16 259	8 116	1 449	586	363	2 458
Zespoły nie zatrudniające sił najemnych	204 801	85 854	83 709	19 557	2 195	455		13 031
w tym: liczące 2 mężczyzn w wieku 18-60 lat		9 214	16 975	5 460	679			
liczące 3 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat		2 079	5 097	2 341	307			

^a Przez zespół rolniczy rozumie się zespół rodzinny podający jako główne źródło utrzymania posiadanie ziemi lub pracę na roli w charakterze rolników samodzielnych (poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybactwem). Liczba zespołów rolniczych odpowiada w przybliżeniu liczbie gospodarstw rolnych. ^b W tej liczbie 26 873 osoby w zespołach, których nie wymieniono w tablicy ze względu na to, że dla głów tych zespołów rolnictwo jest głównym, lecz pobocznym źródłem utrzymania.

W tablicy nie uwzględniono 16 132 dożywotników i osób będących na ich utrzymaniu.

Ludność w zespołach rolniczych nie zatrudniających sił najemnych według wieku (Wież)

Głowy zespołów Inni członkowie	Mężczyźni						Kobiety						Samodzielni jednocześnie zatrudnieni jako rob.		
	ogółem	w wieku lat					ogółem	w wieku lat					mężczyźni	kobiety	
		13 i mniej	14-17	18-21	22-31	32-41		42 i więcej	13 i mniej	14-21	22-31	32-41			42 i więcej
Ogółem	472 848	178 643	30 161	37 483	74 918	46 799	104 317	537 454	175 940	72 796	94 503	63 116	130 511	5 604	2
Głowy zesp.	156 031	67	68	624	24 546	37 294	93 167	48 770	64	553	5 294	7 418	35 336	3 435	6
Inni członk.	316 817	178 576	30 093	36 859	50 372	9 505	11 150	488 684	175 876	72 243	89 209	55 698	95 175	2 169	1

Bezrobotnie. W liczbie ludności poza rolnictwem jest bezrobotnych: prac. umysł. 2 923 (i biernych 1 605), robotników 34 235 (i biernych 44 484); w tym w górnictwie i przemyśle prac. umysł. 622 (i biernych 561), robotników 30 738 (i biernych 41 164).

WOJEWÓDZTWO KRAKOWSKIE (XIV) bez miasta Krakowa (8) XIV (bez 8)
Département de Kraków (XIV) non compris la ville de Kraków (8)

Część II* - Partie II*

Ludność w wieku 10 lat i więcej (oraz w wieku niewiadomym) według wieku oraz płci i umiejętności czytania i pisania

Wiek	Mężczyźni i kobiety					Mężczyźni					Kobiety				
	ogółem	umiejący czytać i pisać	umiejący tylko czytać	nie umiejący czytać ani pisać	o niewiadomym umiętności czytania i pisania	razem	umiejący czytać i pisać	umiejący tylko czytać	nie umiejący czytać ani pisać	o niewiadomym umiętności czytania i pisania	razem	umiejący czytać i pisać	umiejące tylko czytać	nie umiejące czytać ani pisać	o niewiadomym umiętności czytania i pisania
Miasta i wieś	1533465	1242090	59 541	227443	4 391	726821	607218	14800	102982	1 821	806644	634872	44741	124461	2 570
10-14 lat	176 193	169 506	345	5 929	413	88 972	85 352	146	3 268	206	87 221	84 154	199	2 661	207
15-19 "	190 619	177 073	1 701	11 351	494	93 679	86 407	731	6 300	241	96 940	90 666	970	5 051	253
20-24 "	196 677	176 945	2 935	16 363	434	92 148	81 687	1 094	9 169	198	104 529	95 258	1 841	7 194	236
25-29 "	189 083	169 915	3 157	15 661	350	91 184	81 453	1 061	8 496	174	97 899	88 462	2 096	7 165	176
30-39 "	273 020	237 737	6 012	28 787	484	128 890	113 694	1 510	13 475	211	144 130	124 043	4 502	15 312	273
40-49 "	176 262	137 640	8 118	30 080	424	79 774	65 570	1 446	12 618	140	96 488	72 070	6 672	17 462	284
50-59 "	143 995	92 922	11 971	38 640	462	64 810	47 167	2 240	15 242	161	79 185	45 755	9 731	23 398	301
60 i więcej "	185 229	78 836	25 201	79 999	1 193	86 235	45 121	6 551	34 144	419	98 994	33 715	18 650	45 855	774
Niewiadomy	2 387	1 516	101	633	137	1 129	767	21	270	71	1 258	749	80	363	66

Ludność według źródła utrzymania oraz wyznania

Źródło utrzymania	Ogółem		Wyznanie							
	liczby bezwzględne	%	rzymskokatolickie		greckokatolickie		mołdawskie		inne i nie podane	
			liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%	liczby bezwzględne	%
Miasta i wieś	2 078 516	100,0	1 886 181	100,0	50 196	100,0	117 103	100,0	25 036	100,0
Rolnictwo ^a	1 366 022	65,7	1 293 445	68,6	45 833	91,3	8 570	7,3	18 174	72,6
Biznes zawodowy poza rolnictwem razem	712 494	34,3	592 736	31,4	4 363	8,7	108 533	92,7	6 862	27,4
Górnictwo i przemysł	360 745	17,4	322 364	17,1	1 524	3,0	33 330	28,5	3 527	14,1
Handel i ubezpieczenia	90 549	4,4	32 398	1,7	295	0,6	57 290	48,9	566	2,2
Komunikacja i transport	79 551	3,8	75 964	4,0	297	0,6	2 517	2,1	773	3,1
Inne	181 649	8,7	162 010	8,6	2 247	4,5	15 396	13,2	1 996	8,0

a Poza ogrodnictwem, leśnictwem i rybaństwem.

Ludność bezrobotna poza rolnictwem według zawodu

Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni		Czynni		Znak klasyfikacyjny Działy, gałęzie i rodzaje zawodu (tylko wybrane ^a)	Czynni i bierni		Czynni	
	pracownicy umysłowi	robotnicy	pracownicy umysłowi	robotnicy		pracownicy umysłowi	robotnicy	pracownicy umysłowi	robotnicy
Miasta i wieś	4 524	78 776	2 920	34 266	20-21 Przemysł włókienn.	99	7 008	59	3 145
08-00 Ogrodn., leśnictwo ^b	81	626	37	252	208 Tkalnie wełniane	28	1 929	15	791
1-2 Górnictwo i przemysł	1 181	71 961	620	30 768	w tym: 213 Przędzalnie w poł. z tkalniami ^d	27	3 108	13	1 333
10 Górnictwo i przemysł	72	5 038	43	1 781	23 Przemysł odzieżowy	16	2 981	10	1 798
w tym 102 Kop. węgla kamien.	47	3 704	25	1 330	w tym 232 Krawiectwo	8	1 614	3	1 007
11-13 Przem. hutn., met. ^c	155	9 979	89	4 321	24-25 Przemysł spożywczy	124	2 352	65	1 089
114 Huty cynku i ołowiu	39	1 820	17	470	27 Przemysł budowlany	107	12 458	61	4 602
w tym: 115 Odlewnie	6	1 762	3	553	w tym: 273 Budown. ziemne	14	1 377	8	483
124 Słusarstwo	8	1 368	5	918	274 Budown. domów	46	9 780	24	3 498
14-15 Przemysł chemiczny	96	2 186	53	767	29 Górnictwo i przemysł	120	1 852	78	795
16 Przemysł mineralny	110	10 282	48	3 983	2x Rob. bliżej nie określone	-	11 355	-	6 490
162 Kamieniołomy	24	3 051	7	1 129	3 Handel i ubezpieczenia	631	2 113	355	1 036
w tym: 164 Cementownie	15	1 887	7	728	31 Handel towarowy	477	1 580	273	752
166 Cegielnie	42	2 050	21	836	w tym 311 Handel towarowy nie wydzielony	423	1 464	246	697
17-18 Przemysł drzewny	248	5 126	97	2 383	4 Komunikacja i transport	147	2 136	86	988
174 Tartaki	86	1 612	40	602	5 i nast. Pozostałe działy razem	2 484	1 940	1 822	1 222
w tym: 175 Stolarstwo	9	1 545	4	921					
176 Prod. mebli giętych	48	1 438	9	594					

a Na podstawie liczebności osób do nich zaliczonych w danym województwie. b Wraz z rybaństwem. c Oraz maszynowy. d Wełniane.

Bez określenia gałęzi; przeważnie przemysł niewiadomy.

Uwagi. Publikowane obecnie dane są opracowane według podziału administracyjnego w dn. 1.VIII 1934 r. Ludność podana bez wojska szkaszarowanego.

Pełny tekst klasyfikacji zawodu, przyjętej do opracowania drugiego powszechnego spisu ludności z dn. 9.XII 1931 r., opublikowano w dodatku do *Wiadomości Statystycznych* 1935 r., zes. 22. Pozyce odnoszące się do działu N winny brzmieć:

n Dział N. Osoby o zawodzie nie określonym lub niewiadomym;

n I. Osoby o zawodzie nie określonym i osoby wykołejone;

n II. Osoby o zawodzie niewiadomym.

Poza tym rodzaj 29a winien nazywać się „Przemysł niewiadomy” zamiast, jak wydrukowano, „Przemysł niewiadomy bliżej nie określony”.

W publikowanych obecnie tablicach zawodowych niektóre liczby różnią się, zresztą nieznacznie, od opublikowanych w *Wiadomościach Statystycznych* 1937 r., zes. 13, stanowiących sumę liczb powiatowych opublikowanych poprzednio.

* Część I tablic województwa krakowskiego (bez m. Krakowa) ogłoszono w dodatku do *Wiadomości Statystycznych*, r. 1937, zes. 13.

* La partie I des tableaux du département de Kraków (non compris la v. de Kraków) a été publiée dans le supplément aux Informations Statistiques, 1937, fasc. 13.